

1960

ДА УБИ Ј Е п т и ц у р у г а м ц у

о д Х а р п е р Л е е

А у р о с к а п р а в а (Ц) 1960 о д Х а р п е р Л е е

А у р о с к а п р а в а (Ц) о н о в љ е н а 1988. о д с т р а н е Х а р п е р Л е е

О ј а в љ е н о п о д о г о в о р у с а М И Н Т р с х а н д О т и с , И н ц

САДРЖАЈ

- [ПОСВЕТА](#)
- ПРВИ ДЕО

[Поглавље](#)

1 [Поглавље](#)

2 [Поглавље](#)

3 [Поглавље](#)

4 [Поглавље](#)

5 [Поглавље](#)

6 [Поглавље](#)

7 [Поглавље](#)

8 [Поглавље](#)

9 [Поглавље](#)

10 [Поглавље](#)

- 11 • ДРУГИ

[ДЕО Поглавље](#)

12 [_____](#)

[Поглавље 12](#)

[1 16](#)

[Поглавље 17](#)

[Поглавље 18](#)

[Поглавље 19](#)

[Поглавље 20](#)

[Поглавље 20](#)

[Поглавље](#)

21 [Поглавље](#)

22 [Поглавље](#)

23 [Поглавље](#)

24 [Поглавље](#)

25 [Поглавље](#)

26 [Поглавље](#)

26 [Поглавље](#)

27 [Поглавље](#)

27 [_____](#)

[Поглавље 27](#)

[0 1 • Слан & ПрофНапомене](#)

ПОСВЕТА

загос подина Лиј аи Амис

сози ромнаљу ави наклоност

Адвокати су претпостављам, некада или деџ.

Џарлс Лам

ПРВИ ДЕО

[Садржај](#) - [Преходно](#) / [Следеће](#)

Поглавље 1

Када је имао са коро тринаес година, мој отац је тешко сломио руку у лакту. Када је зацело, а џемовс трахдани каданећемоћи да и графдалје иомирен, ретко је иосамосвесанзогсвоје повреде. Лева рука му је иланешто краћа од десне; када је свјало и лиходао, надланца му је ила под прави углом уодносунатело, а пацпаралелансауином. Није га ило ри га, сведок је могао да прође и удари.

Када је прошло довољно година даисмо могли да се осврнемо на њих, понекад смо разговарали о догађајима који су удовели до његове несреће. Јаврди м да су Јуелови свезапочели, али џем, који је ио четири годинесврији од мене, рекао је да је почео много пре тога. Рекао је да је почео он о глеа каданам је Ди лдошао, каданам је Ди лпрви пут дао и дејуда и зађе мо Боо Радли.

Рекао сам да ако жели да заузме ши рок поглед на свар, то је заи сваче почело са Ендрјуом Џексоном. Да генерал Џексон није водио Крикс еуз потк, Сајмон Финч никадане и веслао Алаама, а где исмоми или да он није?

Били смо прес тари дарешимос вађ ушакама, пасмос еконс улови са Атикусом.

Нашоцај ерекао дасмоо ој е или управу.

Будући дасмој ужњаци, занекечлановепородицеј е иоизворсрамотештонисмо

имали за ележенепреженисај еднес транеу ицикод Хејстингса.Свештосмоимали

иој еСајмонФинч,апотекаркој ихватакрзноизКорнволачијај епо ожноста ила

превазиђенсамоњеговомшкртошћу.УЕнглеској,Симонје иоиритиран

прогономонихкој исусе еназивалиметодистимаодс транењиховели ерлиј е

раће,акакој еСимонсе еназиваометодистом,про иосепрекоАтантикадо

Филделфије,одатедоЈамајке,одатедоМила,игореСвети Стефан.Имајућиувиду

ограничењаЏонаВеслијаувезисаупотре оммногихречиукуповиниипродаји,

Сајмонје направиогомилиувезај ућиимедицину,алијеуовој поразиионесрећан

дане и иоуискушењуудараци оноштој езнаоданијезаславу

одБога,каоо лачењезлатискупцеенеодеће.ТакојеСимон,за оравившиизрекусвог

учитељаопос едовањуљудскеимовине,купиотриро аи

узњиховупомоћосновалисуимањенао аламарекеАламанеке

четдесетмилиаизнадСветогСтефана.УСвети Стефансе вратиосамој едном,да инашао

жену,исањомуспоставиолозуюкојајеишлависокодокћери.Симонје доживео

импресивнусваростииумро огат

Оичај је иодамушкарциупородициостанунаСимоновоимиању,Финцс

Ландинг,иживеодпамука.Мс тоје илосамодовољно:скромноупоређењуса

империјамаокоњега,Ландингјеипакпроизводиосвештоје илопотре ноза

одржавањеживотаосимледа,пшеничног рашнаииодевнихпредметакојесу

сна девалиречничамциизМила.

Симон исанемоћним ијесомгледаонанемиризмеђуСјевераиЈуга,јерје

његовимпотомцималишеносвегаосимњиховеземље,алирадицијаживљењана

земљиоствајенепрекинуасведоуокоудвадесете.

века,кадајемојоцаАтикусФинч,отишаоуМнгомеридачиправо,ањеговмлађи ират

отишаоубостондасудирамедицину.НиховасесраАлександра илајезеакојаје

осталнаЛандингу:удалсезаћуљивогчовекакојије већинувремена проводио

лежећиувисећој мрежи поредрекепивој ућииседалисумукасачкелнијепуне.

Кадајемојоцапримљенуадвокаткукомору,вратиосеуМјкомипочеодаради.

Мицрм,некихдвадесетмилиаисточноодФинцсЛандинга,иојеоокруг

с еди ште округа Мј ком . Ати цус ова канцелариј аузгради с уда и малај енешто више од с тлказа
шеши ре, плувачке, шаховни це и неокаљаног законика Ала аме. Његова прва два клиј ента илс у
последње две осо ео ешенеузавору округа Мј ком .

Ати кус и хј е позвао да прихвати великодешнос тдржаве кој аимј едозволи лдас еизј ас не
Криви задругос тепенуоу ис твои екс тво сас вој им животи ма, али с у или Хаверфорди, у
округу Мј ком , и мес иноним замагарац Хаверфордс у пос лали Мј ком овог водећег
ковача унес поразумукој и ј ена с тво з ог наводног незаконитог задржавања ко иле, или с у
довољно непажљиви да то ураде уприс ус твурис ве дока, и инс ис тирали с удај е курвинс ин дошао
-за њега је ила довољно до раод ран аза ил кога. Ис трај али с ууизј ашњавањуданис укриви
за првос тепенуоу ис тво, такоданије илоништапосе но Ати цус

могао да учини зас вој еклиј ентос им да при с ус твј е њиховом одлас ку, што је ила прилика
кој аје вероватно ила почетак ду оког гађ ењамог оца према пракси
кривично право.

Током с вој и х првих пет година у Мј ком у, Ати кус се авио економиј ом више од с вега;
неколико година након тога улао је с вој узарадуоо разовање с вог рата. Џон Хеј лфинч је
иодесет година млађи одмог оца, и иза рао је да с туди ра медицинуу време када памук није
вредео узгајати; али након што је уј ка џек покренуо, Ати кус је ос тварио разумне приходе од
закона. Волео

Ми црм , он је рођен и одрас твоу округу Ми црм ; познавао је с вој е људе, они с упознали
њега, аз ог индустрије Сај мона Финча, Ати кус је иоу крвном или жени деном с родс твуса
с коро с ваком породи црм уграду.

Мј ком је иос тари град, али иоје уморан с тари град када с ам га први пугупознао. Покишном
временууи цс ус е преваралеу црвене падине; рас лаж е трава на тротари ма, с удни цс ес пушта на
тргу. Некако је тада ил жешће: црни пас с традао улетњидан; кошчате мазге закаченеза
Хуверова запрежна кола трес лс умувеуу аврелом хладу жи ви ххрас тва на тргу. Мушке круе крагне с увеле

деветуј уру. Даме с ус е купале пре подне ва, пос ле дремежа од три с ав, а до с умрака с у иле као
мекани колачићи одзној аи с латког талка.

Људи с ус е тада полако кревали. Прошевали с у тргом, упадали и излазили
продавни це око њега, одвој илс увреме зас ве. Дан је иодвадесетчетири

сати дуго, али изгледало је дуже. Није се журило, јер није ишло куда да се иде, нема шта да се купи и нема новца за то, ништа да се види ван граница округа Мјком. Али то је ило времене јасног оптичзмазане од људи:

Округу Мјком је недавно речено данемачега да се плаши осим самог страха.

Живели смо углавном у селу у улици у граду—Атикус, Џемија, плус Калпурнија наша куварница. Џемија са момама да је наша отац задовољавајући и играо се са нама, чињемо нам је и односи се према нама љубавно.

Калпурнија је опет ила нешто друго. Била је са углавном костима; ила је кракови да; зашкљачила је; рукај ој је илаши рока као лева за кревети дупло врћа. Она увек ми је наређивао да и зајем из кухиње, питајући ме зашто не могу да се понашам тако добро као Џемија да је знала да је сторија, и звала ме кући кадани сам ила са према да дођем. Наше икесу иле епске и једносране. Калпурнија је увек појећивала, углавном зато што је Атикус увек са њом на њен усрану. Била је са нама откако се Џемија родио, а ја сам осећао њен отранско присуство откад знам за себе.

Мјканам је умрла када сам ила две године, тако да ни кадани сам осетио њен одсутство. Била је Грахам и из Монтмерија; Атикус је уједно упознао када је први пут заран упарламен државе.

Он је тада иосредњих година, она је ила петнаест година млађа од њега. Џемија је ио произвођач хове прве године рака; четири године касније сам рођен, а две године касније наша мајка је умрла од изненадног срчаног удара. Рекли су да је то ило њеној породици. Није ми недостајала, али мислим да Џемија је. Јасно је се осећао, и понекад и усред и гре дуго уздахнуо, а затим и отишао и играо сам и за кућезакоља. Кад је ио такав, знала сам да није тако са мети му.

Када сам имао са корошес та Џемија са коро десетнаше леће границе (унувар долазне удаљености од Калпурније) иле са укућагаоспође Хенри Лафајет Дугоз, два врата северно од нас, а Радлеи Плаце тројавратнајугу. Ни кадани сам или уискушењу да и храз ије мо. Радлеи Плаце је ионасељен непознатим ентитетом чији је сам опис ио довољан данас натера да се понашамо данима узаспопно; Гјадуосеје илаоиччан пакао.

Тог лева је Дилдошао код нас.

Рано је једног јуна, док смо започињали нашудневни уигрузадњем дворишту, Џемија са мо чула нешто поред врата уогрицигоспође ице Рејчел Хаверфорд. Онишли са мо

до жи чане ограде да ви ди мо да ли и маштен е — пацвртери ј ергос пођ и џеј челј е очеки вао — умес тога заекли с мо данеко с еди и гледа унас . Седећ и , ниј е и о много ви ши од овран и ка . Гледали с мо у њега док ниј е проговори о :

"Хеј ."

„ Хеј ти “ , рече џем при ј атно .

„ Ј а с ам Чарлс Беј керХарис “ , рекао ј е . "Ј а могу прочи тати ."

"Па ш т?" Рекао с ам .

„ Само с ам мис ли о да и волео да знаш да знам да чи там . И маш шта да прочи таш могу да урадим... "

„ Коли ко и маш годин а “ , упита џем , „ че ти ри и по ?“

"И дем на с едам ."

"Не пудј е он да", рекао ј е џем , трзнувши палцем према мени . „ И звиђ ач тамо чи та од рођ ења , а ј ош ниј е ни кренуо ушколу . Изгледаш с ас ви м с лашно што и деш на с едам ."

„ Мли с ам , али с ам с твр “ , рекао ј е .

џем ј е зачешљао кос ун азад да и оље погледао . „ Зашто не дођ еш , Чарлс Беј керХарис ? “ рекао ј е . "Гос поде , какво и ме ."

„ Ниј е ни шта с мешниј е од твој е . Тетка Реј челкаже да с е зовеш џереми Атикус Финч .

Ј ем с е на мршти о . „ Ј а с ам довољ но вели к да с тн ем на с вој “ , рекао ј е . „ Твој е и меј е дужен е го што ј е с и . Кадим с е дај е с топа дуже ."

"Људи мезову Ди лт , рекао ј е Ди лт орећ и с е и с под оградe .

„ Боље ако пређ ете преко њега умес то и с под њега “ , рекао с ам . "Одакле с и дошао ?"

Ди лтј е и о из Мери диј ана , Мис и с и пи , проводи ој е лето с ас вој ом теком , гос пођ и црм Реј чел и од с адаћ е проводи ти с вако лето у Мј ком у .

Његова породи ца ј е прво и тно и л а из округа Мј ком , његова мај ка ј е ради ла за фотографа у Мери диј ану , при ј авила с е за његов с ли кун а конкурс уз а лепо дете и ос вој и ла пет долара . Новацј е дава Ди лу , кој и ј е двадес ет пуа и шао на предс тву .

„ Немој те овде при кази вати ни какве с ли ке , ос им И с ус ови х понекад узгради с уда “ ,

рекао ј е џем . "Да ли с те и када ви дели нешто до ро ?"

Ди лј е ви део Дракулу, откровење које је ен авело Џема да га погледа са почетка поштовања. „ Реци нам то“ , рекао је.

Копар је и окури озитет Нос и ој е плаве платнене панталоне које су умусе закопчавале за кошуљу, косамује и ласнежно ели залепљена за главу као пачја пахуља; и ој е годи нус тариј и од мене али Надвиосам сенадњим. Како нам је и с причаос тарупричу, његове плавеочи и с ветеле и потамниле; његовс мехје и о и зненадан и с рећан; он је понавици вукао кауљ и цуу с редиште његовог чеља.

Када је Ди лпретворио Дракулуу праши ну, а Џем је рекао да предсвазвучи оље одкњи ге, пи тосам Ди л где му је отац. „ Нисиништа рекао о њему.

"Немам га."

"Дали је мрав?"

"Не..."

„ Онда ако он није мрав, он да га и маш, зар не?"

Ди лје поцрвенео и Џем ми је рекао да ћуим, што је с и гуран знак да је Ди лпроучаван и с маган прихвати и ви м. После тога лето је прошло уруинском задовољству. Руинско задовољство је ило: по ољшање наше куће и це на дрвету којасеналазила између циновских лизаначки хста алаци на ерри узадњем дворишту, немир, трчање кроз нашулис тудрама заснованих на делима Оливера Оптика, Виктора Аплетона и Едгара Рајса Бароуза. У овом случају имали смо с рећешто смо имали Ди л. Глуми оје улоге које су ми раније наметнуле — мајмун у Тарзану, господина Кре трија у Ровер Боисима, господина Дејмона у Тому Свифту. Тако смо Ди лупознали као цепеног Мерлина, чија је глава врвила са екцентричним плановима, чудним чежњама и чудним маштаријама.

Али до краја августа наш репертоар је ио празан од езеројних репродукција, и таданам је Ди л дао и дејуда и зајемо Боо Радлеи.

Радлеи Плаце је фасцинирао Ди л. Упркос нашим упозорењима и ојашњењима, тога је привукао као што месецвучеводу, али ганије привукаолиже од расветлогс туана угла, наезедној удаљености од капије Радлеи. Ту и с тајо, његова рука окоде елогс туазагледан и чудећисе.

Радлеи Плаце с трши оје уоштрук ривинуи занаше куће. Ходајући премајугу, један је иоокрену према трему, тротарсеокренуо и потрчао поред плаца. Кућа је и ланиска, јенекада ила еласадуоки м предњим тремом и зеленим капцима, али одавно

потамнело до ојешкриљас тос и вог дворишта око њега. Надс трехама веран де
висилај е и с тунула шиндре; храс тови с учували с унџе. Ос таци пи кетас упијани чували
предње двориште — „пометено“ двориште којеникаданије ило
с вепт—гдес ујохнс он трава и зечј и дуван расли уизо иљу.

Ун уваркућ еј е жи вео злон амерни фантом. Људи с уговори ли да пос тој и, али Џемиј а га
никадани с мо видели. Људи с у рекли дај е и зашао ноћ у ка дај е мес ецпао,
и вири ла у прозоре. Кадас ус е људс ке азалеј е с мрзле ун алетухад ноће, тој е ило
зато штој е он удахну на њих. Било кој и при кри вен и мали злочини почињени
у Мј ком у или с у његово дело. Једном је град ио терорис ан низом мор идних
ноћних догађаја: кокошке и кућни љу имци људи нађени с ууна ка жени; и ако
ј е кри вац ио Црази Адди е, кој и с ена крај уудавио у Баркерс Едди, људи с у
и даље гледали у Радлеи Плаџе, не желећи да од аџе с вој е прво итнес умње. Црнацне и
ноћ упрощао поред Радлеи Плаџе, пресекао и преко пуа тротари звиждао док је ходао. Школа
Мј ком

земљиште је граничило с азадњом с траном парцеле Радлеи; и з кокоши њца Радлеи
висока с та ла ораха и с трес лас ус вој е плодове ушколс ко двориште, али орас и с улежали
невакнати од с тране деџе: Радлеи пеџан пеџан и теу ио. Ударац еј з ола удвориште
Радлеи ја и ој е изгу љена лопта и езпиња.

Беда те куће почела је много година пре него што с мос е Џемиј а родили.

Радлиј еви, до родошли ило где у граду, држали с ус езас е е, с клоност
неопрости ва у Мј ком у. Нис уишли у цркву, Мј ком ову главну рекреацију, већ с у
огос лужили код куће; Гос пођа Радли је ретко, ако је и када, прелазила улицу нај уарњу
пауза кафу сас вој им комшијама, и с вакако с еникаданије при дружила
мис и он арс ком кругу. Гос подин Радли је с вакој урауј едан аес ти три дес ети шао до града и
враћао с е одмах удван аес т пон екад нос ећ и с међу папи рнукес узакој ује
комши лок претпостављао да с адржи породичне ами рниџе. Никад нис ам знао коликој е с тјрг.
Радли је зарађивао заживот— Џемиј е рекао дај е „купио памук“, учити ви зраз за
нечињење— али гос подин Радли и његова жена живели с у тамо сас вој адвас ина
откако с е неко с ећа.

Капци и врата куће Радлеи или с у заворени недељом, штој еј ошј ед нас тваркој а
је ила с трана Мј ком овим пуеви ма: заворена врата с узначили с амо олес ти
хладно време. Од с ви хдана, недеља је ила дан за формалне поподневне пос ете: даме
с унос иле корс ете, мушкарци капуе, деца ципеле. Али да с е попнем уз с тепениџе Радлеи

и зов, "Хе-и", недељног поподнева и ој енешто што њихови суседи никадани сурдили.

Кућа Радлеаније имала заслоњена врата. Једном сам питао Атикус адали гај еикада имао; Атикус
је рекао да, али пре него што сам се родио.

Према легенди из суседства, када је млађи дечак Радлеиоути нејцеским годинама, упознао
се са неким од Цуннингхама из Старог Сарума, огромног и зуљујућег племена са преивалиштем
сверном делу округа, и

формирали су најлижу андуикадавиђенуу Мјком у. Урадили су мало, али довољно да се о њима
расправља у граду и јавно упозорени са три проповедаонике: могао сусепоерерници; недељом су
се возили аутомобилом до Атотвиљи ишли напредставу, присуствовали сауплесовимаупаклузакоцање
наоалиреке, Дев-Дроп И нн & Фисхинг Цамп; експериментисали сусас тумхолевискијем. Ни коу
Мјком уније имао довољно храбрости да каже господина Радлију да је његов дечак у
погрешној години.

Једне ноћи, у претераном налету расположења, дечаки сусекретали по тргоупо зајмљеном фиверу, одупирали
се хапшењу од стране Мјком овог древног еадла, господина Конера, и закључали га у дворишту да.

Град је одлучио данешто мора да се уради; Г. Цоннер је рекао да зна којесваки од њих, и он

је и овезан и одлучан да се неће извући, пасудечаки дошли предостави са кусудијупод
оптужбом за неред, ремећењемира, напад иати на ње, те користиће увредљивог и вулгарног језика у
присуству са лашању жене. Судија је питао господина Цоннера зашто је укључио посљеду оптужу,
Г. Цоннер је рекао да су овали тако гласно да је иосигуран да их јесвакада у Мицмучуа.
Судија је одлучио да дечаке пошаље у државну индустријску школу, где су дечаке понекад сали
само да и имо едмили храну

присујнос клониште: они је и озаборили је и ласрамова. Господин Радле је мислио да је ете.

Ако и судија пустио Артура, господин Радли ће се поинути да Артур вишене прави проблеме.

Знајући да је реч господина Радлија и његова веза, судија је илодраго да то учини.

Остали дечаки саупохађали индустријску школу до или најољесредњео разовање у држави;

један од њих је на крају упрошао кроз инжењерску школу у Ауруну. Врата куће Радле сау и лаваторена
радном данима као и недељом, а дечак господина Радлеа више није евиђен за

пеш аес тгоди на.

Али дошао ј е дан, ј едвас е џем памти, кадас е чуо за Бу Радли ј аи кадагај е неколи ко
људи виде ло, али не и џем. Рекао ј е да Ати кус никадани ј е много при чао о Редли ј еви м:
када и га џем и с пи ти вао, Ати кус овј е дини одговорј е и о да он гледас вој а пос ла
и дапус ти Радли ј еви м да гледас вој а, они с уна то и мали право; али кадас е то догоди ло,
џем ј е рекао да ј е Ати кус одмахну о главом и рекао: „ Ми,
мм, мм.”

Дакле, џем ј е већ инус вој и хин формацј адо и о од гос пођ и џе Степхан и е
Цравфорд, увреде из комши лука, кој а ј е рекла да зна џелус тар. Према ми с
Степхан и е, Буј ес едео удневној со и и с екао неке предмете из Тхе Ми црм
Три уне а да их за епи ус вој ал ум. Не гово тацј е ушао ус о у. Како ј е г.
Радли ј е прошао, Буј е за и о маказе ун о гус вог роди теља, и звукао и х, о ри с ао о
пан тлон еи на с тави о с ас вој и м акти внос ти ма.

Гос пођ а Радли ј е и с трча ла ви чућ и на ули цуда и х Артурс ве у и ј а, али када ј е шери ф
с ти гао за текао ј е Бу како ј ош увек с еди удневној со и и с ече Три уне. Тадас уму и ле
три дес е три године.

Гос пођ и џе Стефани ј е рекла да ј е тари гос подин Радли рекао да Радли нећ е и ћ и у
азил када ј ес угерис ано да и с езон а у Тус калс и могла и ти од помоћ и Буу. Бун и ј е
и о луд, понекад ј е и она пет Би ло ј е уредуда га ућ укам, г.

Радли ј е признао, али ј е инс ис ти рао да Бун е уде опужен ни за штв: он ни ј е и о
кримина лац Шери фни ј е и мао с рца да га с трпа за вог поред црн ац
Боо ј е и о закључан у подруму зградес уда.

Був прелазак из подрума у кућ у и о ј е магло ви ту џемовом с ећ ању.

Гос пођ и џе Степхан и е Цравфорд ј е рекла да с унеки из градс ког већ а рекли гос подин у
Радли ј удаћ е Бу умрети од ућ и од влаге ако не при ми Бун азад. Ос и м тога, Боо и могао
не жи вети вечно на лагодати округа.

Нико ни ј е знао какав ј е о ли к зас траши вања г. Радли корис ти о да и с ачувао Бу од оч и ј у,
али џем ј е закључи о дагај е гос подин Радли држао окован ог за кревет већ и нувремен а
време. Ати кус ј е рекао не, то ни ј е и ло тако, да пос тој е други начини да с ељуди
претварај уудухове.

Њј ес ећ ање ј е о жи вело да ви ди м како гос пођ а Радли повремен о отвара улаз на врата, хода
до и ви џе према, и на ли ј ј ој водукан а. Али с ваки дан џем и ј а

видео и гос подин а Радли ја како шета до и из града. Би ој е танак кожа сачет човек са
ез ој неочи, толико ез ој недани суректорвалес ветост Неговеј агодице су
иле оштре, а усваши рока, са танком горњом и пун ом доњом усном. Гос пођ и ца
Стефни Крофорд јерекла дај е и о толико ус праван дај е реч Божиј уузео као свој
једини закон, и ми смо јој веровали, јер јег.

Никаданиј е разговарао са нама. Када и прошао ми и смо погледали уземљу и рекли:
„До рој уро, гос подине“, а он и сезакашљао у одговору. Стариј и син гос подина Радлија
живео је у Пенсакони; дошао је кући на Божић, и и ој е једна од реких о којесмо
и кадавидели даузеили излазе из тог места. Од дана кадај е гос подин Радли одвео Артура
кући, људи суговорили дај е кућа умрла.

Али дошао је дан када нам је Атикус рекао да ће нас и сцрпити ако не аправи моју
удворишту и наложи о Калпурниј и да сљужи у његовом одсуству ако чуј е звук из
нас. Гос подин Радли је умирао.

Одвој и ој е време за то. Дрвени коњи за тес тере локирали сугупнао крај а
Радли плац с љамај е сављенана тротар, сао раћај је преус мерен на задњу улицу.
Др Реј нодс је паркирао свој ауо и с преднаше куће и ишао до Радлијеви х
с ваки путкада и позвао. Џемиј а смо с едани машуљали по дворишту. Нај зад
коњи за тес тере с уодведени, а ми смо с вј али и посматрали са предњег трема
кадај е гос подин Радли прошао крај наше куће.

„И ден ај подлиј и човек у кога је Бог удахнуо дах“, промрмља Калпурнија,
а он а замишљено плуну е удвориште. Погледали смо је и зненађено, јер
је Калпурнија реко комен тари са ала пуеве елаца.

Комши луж је мисли о да ће и заћи кадаг.

али је дошло до другог размисљања: Буовс тариј и ратс е вратио из Пенсакони
заузео место гос подина Радлија. Једина разлика и змеђу њега и његовог оца
иле с угодине. Џемиј е рекао да је и г. Неј тан Радли „купио памук“. Међу тим,
гос подин Неј тан и разговарао са нама када и смо рекли до рој уро, а понекад
и смо га видели како долази из града са часописом у руци.

Цф смо више причали Ди луо Радлијеви м, што је више желео да зна, што и дуже
с вј ао грлећи и расветни с ту науглу, то и севише чудило.

„Питам се шта ради тамо“, промрмљао и. „Изгледа да и с е само задржао
његову главу кроз врата.“

Џем ј е рекао: „ Он и злзи , уреду , кад ј е мркли мрак . гос пођ и џ Стефан и Крафорд
рекла дас е ј едном про уди лаус ред ноћ и и ви дела га како гледа право кроз прозоруњу... рекла
ј е да му ј е глава као ло ања кој ај е гледа . Зарс е никад нис и про уди он оћ уи чуо га,
Ди л? Хо да овако...“ Џем ј е кли знуо ногама кроз шљун ак . „ Шта ми с ли ш зашто с е гос пођ и џ
Реј челвако чврс то закључ аван оћ у? Ви део с ам његове трагове ун ашем двори шумного
ј ура, и ј еднен оћ и с ам га чуо како гре е по зад њем екрану, али гани ј е и ло када ј е
Ати кус с ти гао тамо.“

"Пи там с е како он изгледа?" рекао ј е Ди л

Џем ј е дао разуман опис Буа: Буј е и о вис ок око шес ти по с топа, с удећ и по његови м
трагови ма; ј е о ј е с и рове вевери џи с ве мачке кој е ј е могао да улови , зато с умуруке
и ле крваве - ако с и ј е о жи воти њус и рову, ни кадан е и могао да опереш крв. Преко
ли џ муј е и о дугач ак назу љен о жи љак; какви с умузу и и ли жуи и трули; очис у
муи с кочи ље, а нај ви ше ј е с ли ни о
времен а.

"Покушај мо да ган а терамо да и зађ е", рекао ј е Ди л "Волео и х да ви ди м како он изгледа."

Џем ј е рекао да ако Ди л жели дас е у и ј е, с ве што тре ада уради ј е да оде и покуца
на узним врати ма.

Наш први напад с е догоди о с амо зато што с е Ди л клад и она ј е ма Тхе Граи Гхос тпроти в два
Тома Сви фа да Џем нећ е с ти ћ и даље од Радлеи капи ј е. У целом с вом жи воти,
Џем никадани ј е од и одас е ус уђ у е.

Џем ј е разми шљао о томе три дан а. Претпос тавља м да ј е ви ше волео час тне го с вој углаву,
ј ерга ј е Ди л лако и с црпи о: „ Плаши ш с е“ , рекао ј е Ди л првог дан а. „ Ни с ам уплашен ,
с амо пош тј ем“ , рекао ј е Џем. След ећ ег дан а Ди л ј е рекао: „ Преви ше с и уплашен чак и
дас тви ш ножи и палацу двори ште. Џем ј е рекао да ј е рачуна о дан и ј е, да ј е прошао поред
Радлеи Плаџа с ваког школс ког дан а ус вом жи воти.

"Увек трчи ", рекао с ам.

Али Ди л га ј е ухвати о трећ ег дан а, када ј е рекао Џемудас е људи у Мери ди ј анус и гурн о не
плаше као људи у Мј ком у, дан и кадани ј е ви део тко с трашне људе као што с уон и у
Мј ком у.

Ово ј е и ло довољно да Џем одмарши радо угла, где с е заус тви о и нас лон и она рас ветни
с ту , пос матрај ућ и капи ј у како лудо вис и нас вој им домаћ и м шаркама.

„Надам се да си схватио да ћенеас по и ти с вакога до једног, Ди лХарри с“ , рекао је Џем када с мо мус е при дружи ли . „Немој мекриви ти кад ти ис копаочи . Ти с и то започео, запамти .“

„Још увек си уплашен“ , промрмља Ди лс трпљи во.

Џем је желео да Ди лједном зас вагда зна да сени чега не плаши : „Само не могу да с мислим начин да га натерам да изађе, а да нас не ухвати .

Осим тога, Џем је морао да мисли насвој умлађусес тру.

Када је то рекао, знао сам да се плаши . Џем је имао свој умлађусес тру да мисли на то

Када сам га држао да с кочи саврха куће : „Ако сам погинуо, шта ишло с тоом?“ упи во. Затим јес кочи о, с лево неповређен, а ос ећај одговорности га је ос тави о с ведок сени јес учио са Радлеи Плаџом.

"Хоћеш ли понесати наусуду?" упи в Ди л "Ако јеси, онда..."

„Ди л мораш да размислиш о овим с вари ма“ , рекао је Џем . „Да размислим на тренуак... то је као да натераш корњачу да изађе...“

"Како то?" упи в Ди л

„Упалиши и ци с под њега.“

Рекао сам Џему ако запали кућу Радлеи ја, рећи ћу Ати цус уза њега.

Ди л је рекао да је подмевањеши и ци с под корњаче мрс ко.

„Није мрс ко, само га уеди—није као да и га вату рас комадао“ , прогунђа Џем.

„Како знаш да гаши и ци не повреди?“

„Корњачене ос ећај у, глупане“ , рекао је Џем.

"Јеси ли и када ила корњача, а?"

„Њезезде, Ди л! А сад размислим... мислим да можемо да га уздрмамо...“

Џем је толико дуго с тај ао умисли ма да је Ди л учинио лаги ус тулак : „Нећурећи да си по егао, ај аћу те замени ти Си ви м духом ако само одеш горе и доди рнеш кућа.“

Џем се разведри . "Додирни те кућу, то јеси ве?"

Ди л кли мну главом.

„Сигурно да је то с ве, сада? Не желим да вичеш нешто другачије чим ја

врати ти се."

"Да, то је све", рекао је Дил, „Вероватно ћеш изаћи и за то ома када те види удворишту, а онда ће Спрутн ' мес кочи ти на њега и задржати га док не можемо да му кажемо да га неће повредити."

И зашли смо из угла, прешли смо поред нуули цукој ај е води лис пред куће Радлеи и с тали на капији.

„Пас амо на с тави“, рекао је Дил, „Извиђачи јас мо одмах иза те е.“

"Идем", рече Џем, "не пожури ме."

Они шао је до угла парцеле, пас е пон ово врати о, проучавај ући ј едн ос тван терен као да одлучује како најај оље да уђе, мрштећи се и чешући се по глави.

Он дас ам мус е подс мевала.

Џем је отворио капију одј ури о до куће, ударио је дланом и потрчао назад поред нас, не чекајући да види дали је његовн алетус пео. Дили јас мо га прати ли за певма. Без едн он а нашем трему, зади хани и ездаха, гледали смо назад.

Стара кућа је и лис та, опуштена и олес на, али док смо зурили низ улицу, учинило нам се да смо видели како се ун урашња капка помера. Зврка. Мили, с коро невидљиви покрет а кућа је и ламирна.

[Сад ржај](#) - [Преждно](#) / [Следјеће](#)

Поглавље 2

Дил нас је напустио почетком септембра, да и се вратио на Мери дијан. Ис прати ли смо га на петицу сати ауоус и јасам и ојадан езнага док ми није пало на памет да ћу кренути ушколу занедељудана. Ни кадас еужи војунисам више радовао ни чему. Сати зиме суме затекли укући и ци надрвету, како гледам преко школског дворишта, шпијун и раммноштво деце кроз телескоп са две снаге којим је дао Џем, учим њихове игре, прати м Џемову црвену јакну кроз извијање

крugови с леписзалу љеника, тај ноделе с вој енес реће и мање по еде.

Жудеосам даим сепри дружим.

Џемј епри с тво даме одведе ушколу првог дана, пос ао кој и о ично о ављај унечиј и
роди тељи, али Атикус ј е рекао да ће Џем ити одушевљен дами покаже где ј емој асо а.

Ми слим дај енешто новц промени ло руке у овој транс акциј и, ј ердок с мо ходали иза
угла поред Радлеи Плаца, чуо с ам непозн ато звецање у Џемовом

ц епове. Кадас мо ус порили ушетун аи ви ци школс ког двори шта, Џем ј е пажљ иво

о ј ас ни о даму школс ким с ати манес мем с мети, нес мем да му при лзим с азахеви ма

да и зведем поглавје Тарзана и људи мрава, да га ос рамоти м. гас а референ ца мана његов

при вати жи воџ и ли га прати ти на одмору и уподне. Ј ас ам тре ао да с е држим првог

разреда, а он петог. Украко, тре ало ј е да га ос твими нами ру.

„ Ми слиш дан е можемо ви ше да и грамо?“ Пи тво с ам.

„ Ради ће мо као што увек ради мо код куће“ , рекао ј е, „ али видеће те – школс ки
различ ит“

Свакако ј е и ло. Пре него што с е заврши ло прво ј уро, гос пођ и ца Керолај н Фи шер, н аша
учи тељи ца, одвукла ме ј еупредњи део со еи потапшала ме лењи ром по длану, азати м ме
н атерала да с ђ и м уугудо поднева.

Гос пођ и ца Керолај н ни ј е и мава ви ше од двадес ети ј едну годину. И мава ј ес вето
кес тењас тукос у, ружи час те о разеи нос и лвај е гримизни лав занокте. Нос и лвај еи ци пелес а
вис оком потпети црми хаљ и нуна црвено- еље пруге. Изгледала ј еи ми рис ала као кап од пепермин та.
Он ас е укрцала преко пува ули це, ј едн а вратани же од нас укуд гос пођ и ца Муди Аткинс он
со анас прау, а ка данас ј е гос пођ и ца Муди упознала с ањом, Џем ј е данима и оу
измагли ци .

Гос пођ и ца Керолај н ј е одштампала с вој е и мена та ли и рекла: „ Ово пи ше да с ам ј а
гос пођ и ца Керолај н Фи шер. Ј ас ам из Северне Ала аме, из округа Винс тун.“ Клас ај ес а
с трахом промрмљала, ако с е покаже да имас вој део пос е нос ти аутохони хутом
региону. (Кадас е Ала ама одвој и лва од Уније

11. ј ануара 1861. Округ Винс тун с е отцепи о од Ала аме, и с вако дете у округу Мј ком ј е то знало.)

Северна Ала ама ј е и лва пун а заи н терес ован и хза алкохолна пића, вели ки хмазги, чели чана,
репу ли кан аца, профес ора и други хосо а ез порекла.

Гос пођ и ц Керолај н почела ј е дан чи тај ућ и нам при чуо мачкама. Мачке с уи мале дуго
разговарај ућ и ј едни с а други ма, нос и ли с улжавуодећ уи жи вели утоплј кућ и и с под
кухи њ с ког шпорета. У време када ј е гос пођ а Цатпозвала апотекудан аруни чоколадни с лад ми шева,
разред с е ми гољ и о као кан ти ц пун а ката а црва. Гос пођ и ц Керолај н као дан и ј е и л а
с вес на дас упрви разред одрпан и, у тек с ас кошуљама и врећ амаза рашно, од кој и х ј е
већ и на с ецкал памук и хран и л а с ви ње од трен ука кадас умогли даходај у, и мун и на маштов и ту
ли терауру.

Гос пођ и ц Керолај н ј е дошла до крај а приче и рекла: „ Ох зар то ни ј е лепо?“

Затим ј е отишла до т а ле и одштампала аз укуогромни м квадратни м велики м с лови ма, окренула
с е разреду и упи тла: „ Дали неко зна шт а ј е ово?“

Сви ј е с у, већ и на првог разреда ј е пала прошле године.

Претпос тавља м да ме ј е и за рала зато што ј е знала како с е зовем; док с ам чи тво аз уку, међ у њ ен и м
о рвама с е пој авила ледали ни ј а, а након што ме ј е на аerala да прочи там већ и ну Мј е прве
Редери ерзан с ке ко таци ј е и з Тхе М и ле Регис терна глас , она
откри о да с ам пи с мен и погледао мес а ви шене го лаги м гађ е њ ем. Гос пођ и ц
Керолај н ми ј е рекла да кажем оцу да ме ви шене учи, то и оме тло мој е чи та ње.

"Научи ме?" рекао с ам и зн ен ађ ен о. „ Ни шта мени ј е научи о, гос пођ и ц Керолај н .

Ати кус не ма времен а да ме и ло чему научи “ , додао с ам, кадас е гос пођ и ц Керолај н на с меши ла
и одмахнула главом. „ Па, толи кој е уморан ноћ удас амос еди удневној с о и и
чи та.”

„ Ако вас он ни ј е научи о, кој е с те?“ – до родушно ј е упи тла гос пођ и ц Керолај н .

„ Неко ј е с те. Ни с те рођ ени чи тај ућ и Тхе М и ле Регис тер.”

„ Цем каже да ј е с ам. Чи тво ј е укњи зи у кој ој с ам ј а и озе аумес то зе а.

Цем каже да с е ј а с варно зовем Жан Луиз Буф и нч, да с ам заме њ ен кад с ам с е роди о и да с ам
с варно...”

Гос пођ и ц Керолај н ј е очигледно ми с ли ла да лажем. „ Не дозволи мо дан аша машта по егнес а
нама, драга“ , рекла ј е. „ Сада реци с вом оцу да те ни шта не учи

ви ше. Нај оље ј е да почне те да чи тас вежге ума. Реци мудаћ уј а преузети

овде и покушај да поништи шт ету”

„ Гос пођ о?“

„ Твој отацн е зн а како да подуч ава. Сада можете да с едн ете.“

Промрмљао с ам дами ј ежао и повукао с е разми шљај ућ и о с вом злочин у. Ни кадани с ам н амерн о научи о да ч и т ам, али н е како с ам с е н едозвољ ен о ваља о удн евн и м н ови н ама. У дуги м час ови ма цркве — дали с ам та да научи о? Ни с ам могао да с е с ети м дан и с ам могао да ч и т ам хи мн е. Сада када с ам и о при моран да разми шља м о томе, чи тање ј е и л о н ешто што ми ј е управо пало на памет као учење да при чвр с ти м с еди ште мој е с инди калн о оде ло не гле дај ућ и око ло, и ли пос ти жућ и два н аклн а од режања перте. Ни с ам могао да с е с ети м када с ус е ли ни ј е и зн ад Ати кус овог покретн ог прс та раз двој и ле у реч и, али с ам зуро у њ и х цр ле вечери ус вом с ећа њу, с лшај ућ и вес ти дан а, закон е кој и ћ е и ти ус вој ен и у закон е, дн евн и ке Лорен ца Дауа – и л о шта Ати кус ј е с лчај но чи тво када с ам мус ес вакен оћ и увукао укри ло. Док с е ни с ам ој ао да ћ уга изгу и ти, ни кад ни с ам волео да ч и т ам. Човек н е воли дис ање.

Знао с ам да с ам и зн ерви рао гос пођ и ца Керолај н, пас ам с е довољн о опус ти о и зуро кроз прозор с ве до одмора када ме Џем и с е као из групе првач и ћ а ушколт ком двори шу. Пи тво ј е како с е с лажем. Сам му рек ла.

„ Дан е морам да ос та н ем, оти шао и х Џем, та прокле та да ма каже да ме Ати кус учи да ч и т ам и да он то прес та н е...“

„ Не ри ни, и зви ћ аче“ , теши о ме Џем. „ Наш учи тељ каже да гос пођ и ца Керолај н уводи нови начин подуч авања. Научи ла ј е о томе на колеџ у. Ус коро ћ е и ти ус ви м разреди ма. Не морате на тај начин много да учи те из књи га — то ј е као да ако жели те дан а учи те о кравама, и ди те да помузи те ј едну, ви ди те?“

„ Да, Џем, али н е жели м да проуч авам краве, ј а...“

„ Наравн о да зн аш. Морате да зн ате о кравама, он е с увели ки део жи вота у округу Меј ком .“

Задовољ и о с ам с ети м ешто с ам пи тво Џема дали ј е полудео.

„ Само покушавам да ти кажем нови начин на кој и предај у први разред, тврдоглави .

Тој е Дј уи ј евдеци мални с и с тем.“

Пошто ни кадани с ам довео упи тање Џемове и зја ве, ни с ам ви део разлог да почн ем с ада.

Дј уи ј евдеци мални с и с тем с е дели ми чно с ас тој ао од тога да гос пођ и ца Керолај н маше карвама нас на кој и мас у или одштапани „ те“ , „ мачка“ , „ пацрв“ , „ човек“ и „ ти“ . н емам комен тар

чинило се да се од нас очекује, а разред је утишини при ми о ова
и мпресионистичка открића. Било ми је једно, пасам започео писмо Диљу.
Госпођи и цр Керолајн ме је ухватила како пишем и рекла ми да кажем оуда пресане да ме учи. "Осим тога,"
Она је рекла. „Ми не пишемо у првом разреду, ми штампамо. Нећеш научити да пишеш
док не удеш уређивање разреду.”

Калурнија је ила крива за ово. То ме је спречило да је излудим по кишним данима, ја
погоди. Задала ми задатк писане тако што и чврсто нажврљава ефедрепреко врхавља, а
затим преписала поглавље из Библије испод. Ако сам назадовољавајући начин
репродуковао њено писане, наградила ме је ендвичем отвореног лица ахлеом, пуером и
шећером. У Калурнијином учењу није ило сен ти мен тл ос ти : реко сам јој угађао, а
она ме реко награђивала.

„ Сви који иду кући на ручак, подигните руке“ , рекла је госпођи и цр Керолајн,
разијајући се у мој уновуљују према Калурнији.

Градска деца су уградили, а она нас је погледала.

„ Свако ко донесе ручак, сави га на његово сто.”

Ни откудасусе појавиле канте меласе, а плафон је плесао од металне ветоси. Госпођи и цр
Керолајн је шетала горе-доле по редовима вирећи и заадајући у посуде за ручак, климајући и
главом ако јој је адржај одговарао, мрштећи и семао на друге. Она
зауставио се за стол Волера Канингема. "Где је твој?" упитала.

Лице Волера Канингема говорило је сави мау првом разреду да има анкилосоме.

Његово одсуство цицеланам је говорило како их јенавио. Људи су ухватили анкилосоме
осоног ушталама и сивињама. Да је Валер поседовао цицеле, носило и их првог дана
ушколи, а затим и их одаци одосредине зиме. Имао је чисту кошуљу и уредно
поправљен коминезон.

„ Дали сте јурос заоравили на ручак?" упитала је госпођи и цр Керолајн.

Валер је гледао право испред себе. Видео сам како ми шићс кочи у његовој мршавој вилици.

"Јесили то јурос заоравио?" упитала је госпођи и цр Керолајн. Валерова вилица се поново
трзнула.

„ Да,“ коначно је промрљао.

Госпођи и цр Керолајн отишла је до стола и отворила своју уташну. „Ево четвртине“ , рекла
је Волеру. „Идите и једите данасуцен труграда. Можете ми вратити с ура.”

Валер одмахну главом. „ Номе, хвала гос пођ о“ , ти хо ј е провукао.

Нес трпљење е с е увукло углас гос пођ и џ Керолај н : „ Ево Волере, дођ и по то.“

Валер пон ово одмахну главом.

Када ј е Валер трећ и пугодмахну главом, неко ј е прошапуво: „ Хај де и реци ј ој , Скаут

Окрену с ам с е и видео како ме гледа већ и на грађ ана и џла ауо ус ка делегаци ј а.

Гос пођ и џ Керолај ни ј ас мо с е већ двапут с аветовали и гледали с умес аневиним уверењем да ли с кос трађ а разумевање.

Љу азно с ам ус твоу Валерово и ме: „ Ах... гос пођ и џ Керолај н?“

„ Шта ј е, Жан Луи з?“

"Гос пођ и џ Керолај н, он ј е Кан ингем."

Сео с ам пон ово.

"Шта, Жан Луи з?"

Ми с ли о с ам да с ам довољно разј ас ни о с твари. Ос твкјуј е и ло довољно ј асно ми : Валер Кан ингем ј е с едео тамо и лежао с а главом. Ручак ни ј е за орави о, ни ј е и мао. Дан ас ни ј е и мао ни ти и и мао с ура и ли с урадан . Вероватн о ни кадани ј е видео три четврти не зај едноу и с то време ус вом жи воју.

Покушао с ам пон ово: „ Валер ј е ј едан од Кан ингемових, гос пођ и џ Керолај н.“

„ Млим, Жан Луи з?“

„ Уредуј е, гос пођ о, пос ле неког времен а ћ ете упозн ати с ве људе и з округа.

Кан ингемови ни кадани с узвели ни шта што не могу да врате — ни црквен е корпене и марки џ. Ни кадани комени штани с ус ки дали , наче мус ес лажу они и мај у. Немај умного, али с ес лажу о то ме.“

Њј е пос е но знање о племену Кан ингем – ј едној грани, то ј ес т- с течено од догађ ај а прошле зиме. Валерово твј е и ој едан од Ати цус ови хкли ј ена та. Пос ле торо ни разговорун ашој дневној с о и ј едне ноћ и о његовим пос ле ди цама, пред г. Цуннингхам ј е оти шао и рекао: „ Г. Финц, не знам када ћ уи када моћ и да платим ти.“

„ Нека то уденај мања твој а рига, Волере“ , рекао ј е Ати кус .

Када с ам пи тво Цема штвј е то пос леди ца, Цем ј е то опи с ао као ус лов

И мај ућ и вој репупукоти ни, пи тво с ам Ати цус а да ли ћ ен ам гос поди н Кан и н гем и када плати ти .

„ Не унову“ , рекао ј е Ати кус , „ али пре ис тека године и ћ е ми плаћ ен о . ти гледати .”

Гледали с мо . Ј едн ог ј ура, Цем и ј а с мон ашли то вар дрва за штедњак уз адњ ем двори шу.

Кас ни ј е с ен азадњ и м с тепен и цама пој ави ла врећ а ораха хи кори . Са Божи ћ ем ј е с ти глагај а с ми лакс а и о жи кови не . Тог пролећ а када с мо прон ашли врећ упун урепе, Ати кус ј е рекао да му ј е гос поди н Кан и н гем ви ше него плати о .

"Зашто те тако плаћ а?" Пи тво с ам .

„ Зато што ј е то ј ед и ни начин да ми плати . Он не ман овца .”

"Ј ес мо ли с и ромашни , Ати кус ?"

Ати кус кли мну главом . "За ис твј ес мо ."

Цемовнос с ена орао . „ Ј ес мо ли с и ромашни као Цун ни н гхамови ?”

"Не аш . Цун ни н гхамови с у људи с а с ела, фармери , и с удари хј е погоди о на ј теже .”

Ати кус ј е рекао да с упрофес и он али људи с и ромашни ј ер с у фармери с и ромашни . Пошто ј е округ Меј ком и о пољо при вредн а земља, лекари , зу ари и адвокати тешко с удолази ли до новчи ћ а и новчи ћ а . Ен ви лмен тј е и о с амо део г .

Цун ни н гхамове нервозе . Ј уари кој и ни с у о ухаћ ени и ли с упод хи потеком до крај а, а он о мал о новца кој е ј е зарадио оти шло ј е на кама те . Ако ј е до ро држао ус тв , г .

Кан и н гем и могао да до и ј е пос ао за ВПА, али и његова земља пропала ако и ј е напус ти о , а он ј е и о с преман да огл дни да задржи с вој уземљу и глас а како жели . Гос поди н .

Кан и н гем, рекао ј е Ати кус , долази и з одређ ен е врс те мушкараца .

Како Кан и н гемови ни с уи мали новца да плат е адвоката, ј едн ос тавн о с ун ас плати ли он и м што с уи мали . „ Дали с те зна ли“ , рече Ати кус , „ да др Реј н одс ради ис то начин ? Он не ки м људи ман а плаћ уј е ушелкромпи раза порођ ај е е . Гос пођ и ца Скаут ако ми пос вете пажњу, рећ и ћ увам штвј е пос леди ца . Цемове дефини ци ј ес упон екад с коро тачне .”

Дас ам могао да о ј ас ни м ове с твари гос пођ и ци Керолај н , уштедео их с е и неке неприј атнос ти и кас ни ј умрћ ење гос пођ и ца Керолај н , али то ј е и ло изван мој е могућ нос ти да о ј ас ни м с твари као и Ати цус , па с ам рекао : „ Ти с и

с рамоти м га, гђ и џ Цароли не. Волтер код кућ е неман овчи ћ да ти дон ес е, а не можеш да корис ти ш дрва за шпорет“

Гос пођ и џ Керолај н ј ес тај аламирно, а он да мезгра и лва крагну и одвукла назад до с вог стола. „ Жан Луиз, дос тами те ј еј урос “ , рекла је.

„ Ус ваком погледупочи њеш погрешн ом ногом, драга мој а. И здржи с вој е руку.“

Ми сли ос ам да ћ е плунути у то, што ј е и ој едни разлог зашто муј е и ло коу

Мј ком уис пружи о руку: то ј е и о џ ени метод запечаћ ења ус мен и хуговора.

Пи тај ућ и с екаквус мо погод ус клопили, о рати ос ам с е разредуда тражи м

одговори, али разред ј е з уњено погледао на мене. Гос пођ и џ Керолај н ј е подигла

лењи р, потапшала мене коли ко пува, а зати м ми рекла да с тан ем ућ ошак. Оуј ас мехај е

на с та када ј е разреду коначно пало на памет да м еј е гос пођ и џ Керолај н и чева.

Када муј е гос пођ и џ Керолај н запрети ла с личном с уд ином, први разред ј е

пново експлоди рао, пос тај ућ и хладно трезни тек када ј ес ена гос пођ и џ Блуонтпала на њих.

Гос пођ и џ Блуонт рођ ена Мј ком иј анкакој ај ош ниј е и ла упућ ена у

мис териј е деци малног с ис тема, пој авила с е на врати мас арукамана окови ма и

о ј авила: „ Ако чуј ем ј ош ј едан звук из ове со е, с палић ус ве уњој . Гос пођ и џ

Керолај н, шес ти разред не може да с е кон центри ше на пирами дезас авовај рекет“

Мј оравак ууглуј е и о кратк. Спашен азвон ом, гос пођ и џ Керолај н ј е гледала

разредни дос иј е заручак. Док с ам пос ледњи оти шао, видео с ам ј е како тне

долеуњен ус толици загњури ла главу ун аручј е. Дај ењено пон ашање и ло

приј атељски ј е премамени, и ло и ми ј е жао. Би ла ј е лепа мала с твар.

[Садржај](#) - [Претходно](#) / [Следеће](#)

Поглавље 3

Би ло ми ј е задовољс тво да ухвати м Волера Кан и нгемаушког ком дворишту, али када

Трљала с ам муносупрљавштин у. Џем ј ена и шао и рекао ми да с тан ем. "Ви с те

већ и него што ј ес те“ , рекао ј е.

„ Он ј е с коро с тарколи ко и ти“ , рекао с ам. „ Натерао ме ј е да почнем погрешном ногом.

„ Пус ти га, и зви ђ аче. Зашто?“

„ Ни ј е ручао“ , рекао с ам и о ј ас ни о с вој у умешан о с ту Валерове ди ј етс ке пос лове.

Волерс е подигао и мирно ј ес тј ао с лушај ућ и Џемаи мене.

Џакес уму и ле на пола с ти с нуе, као да ј е очеки вао ј ури ш о ој и це. Гази о с ам на њега да га отерам, али Џем ј е пружи о руку и заус тави о ме. И с пи ти вао ј е Волера с а при звуком нагађ ања. „ Ваш тваг. Волер Кан и нгем из Старог Сарума?“ ули тв он , а Валер кли мну главом.

Волер ј е изгледао као да ј е одрас тво на хран и зари е: његове очи , плаве као Ди ллХаррис , и ле с у црвени е с узне. На његовом ли цу ни ј е и ло ој е о с им на врху нос а, кој и ј е и о влажно ружи час тПрс ти ој е каи шеве с вог ком и незона, нервозно пре и рај ућ и металне куке.

Џем мус е и зн ен адан аџери о. „ Дођ и кућ и на вечер ус ан ама, Валере“ , рекао ј е.

“ Би ло и нам драго да вас и мамо.“

Валерово ли це с е разведри , а зати м повмне.

Џем ј е рекао: „ Наш твај е при ј атељ твог тве. И зви ђ ај овде, он ај е луда — нећ ес е ви ше ори ти с а то ом.“

„ Не их и о преви ше с и гуран ут“ , рекао с ам. Џемова ес платна и с плавамо го ећ ања ме ј е и зн ерви рала, али драгоцен и подневни минуи с уодми цли . „ Да Валере, нећ уви ше с кочи ти на те е. Зар не воли ш мас ља? Наш Калј ес тварно до ар кувар.“

Волер ј ес тј ао где ј е и о, гри зућ и с е заус ну. Џем и ј ас мо одус тли, и и ли с мо с коро до Радлеи Платца када ј е Волер позвао: „ Хеј , долази м!“

Каданас ј е Валерс ус ти гао, Џем ј ес а њим о ави о при ј авн разговор. „ Тамо не жи ви ни ко“ , рекао ј ес рдачно, показуј ућ и на кућ у Радли а. "Ј ес и ли и када чуо за њега, Валере?"

„ Ми с лим да ј ес ам“ , рекао ј е Волер. „ Скоро ј е умро прве године када с ам дошао ушколу и пус ти о их ушколу — људи кажу да их ј еу и о и с тви онашкол кус трану ограда.“

Чинило се да се Џем мало плаши Бурадлијас адакадасмо Волериј а ходали поред њега. Заиста,
Џем се хвалио: „Једном сам отишао чак до куће“, рекао је
до Валера.

„Свакокојеједном отишао до куће не и треало да трчи сваки пугкада прође поред ње“,
рекао сам о лацима изнад.

"Ако трчи, госпођице Прис?"

"Јеси, каданиконијеса то ом."

Док смо стигли до наших предњих степеница, Волерје заорави одаје Канингем.

Џем је отрчао у кухињу и замолио Калурнију да посави додатни тањир, и мали са мо друштво. Атикус
је поздравио Валера и започео дискусију ни оусеви ма
Јемнијасмо могли да прати мо.

„Разлог због којег не могу да положи први разред, господине Финч, јешто сам морао да
осанем ван и упротећи да помажем вати око сечања, али сада је укућини још један
величина поља.“

„Јеси ли платио ушелкромпи за њега?“ Питаво сам, али Атикус је одмахнуо главом
ја.

Док је Волергомилао храну на столу, он и Атикус су разговарали као два мушкарца, на Џемово
и ја изненађене. Атикус је ојашњавао пролем са фармом када га је Волер прекинуо да пише
дали и мамелас укућини. Атикус

позвао Калурнију, којисевратио носећи крчагсирупа. Стајала је чекајући да Валерпомогне
сеи. Волерје великодушном руком полиосвоје поврће и месосирупом. Вероватноигасипао
усвојучашузамлекоданисампитвошта он ради.

Срећни тањир је звекнуо када је заменио крчаг, и он је рзосави оруже укрило. Он даје
сагнуо главу.

Атикус је поново одмахнуо главом премамени. „Али он је отишао и удавиосвоје увечеруу
сирупу“, протестовао сам. "Све је прелио..."

Тада је Калурнија заражила моје присуство у кухињи.

Била је есна, а када је ила есна Калурнија награматикаје посаванесавна.

Када је ила умиру, њена граматика је ила до рака и код ило кога у Мјком у. Атикус је рекао
да је Калурнија имала више о разовања од већине ојених људи.

Када језашки љи ља према мени, мале оре око њенихочиј ус ус е проду и ље. „Пос тој е неки људи кој и неј едукао ми“ , шапуалај е жес токо, „ али нис те позван и да им проти вречи те за с толом када они то нечине. Тај дечак јеваша компаниј аи ако он хоће да пој едес тоњак кој и мудро дозволиш, чуј еш?

"Он ниј е друштво, Калон јес амо Кан и нгем..."

„ Умукни! Нема везе ко с у, и ло ко крочи увашу компаниј уове куће, и не дозволи те ми да вас ухвати м како при мећ уј ете на њиховим пуеви макао дас те или тако вис оки и моћ ни! Људи и можда или ољи од Кан и нгемових, али не рачуна сени на штаначин на кој и их с рамоти те—ако не можете дас е пон аша те као дај едете зас толом кој и можете ј едн ос тавн о пос тавити овде и ј ес ти укухи њи!"

Калурниј амеј е кроз љуљај ућ а врата пос ла у рпезариј ууз пецање. Узео с ам та њи ри заврши о вечеру укухи њи, и пак захвалан,

дас ам и о поштеђ ен пон и жења дас е пон ово с учим с а њи ма. Рекао с ам Калурниј и да с ам о с а чека, ј аћ уј е поправи ти: ј едн ог од ови х дан а каданиј е гледала, оти шао и хи удави о с е у Баркеровом врту он да и ј ој и ло жао. Ос им тога, додао с ам, већ меј еј едн ом дан а с ували ла ун евоље: научи ла меј е да пи шем и зас веј е и ла он акрива. „ Ути ши с е“ , рекла је.

Џем и Волерс ус е врати ли ушколу и с пред мене: ос твти да и хо авес ти о Ати цус а о Калурниј и ним езако њи ма вредело ј е ус ам љен ог с при н та поред Радлеи Плаца. „ Њој с е ви шес ви ћ а Џем него ј а, ус ваком с лчај у“ , закључи о с ам и предложи о да Ати кус негу и време дај ес пакуј е.

"Дали с те и када помис ли дај е Џем не ринени упола толи ко?" Ати кус овглас је и о кремас т, „Немам намеру дај ес е отврас им, с ада или и када. Не ис мо могли да опери шем о ни ј едан дан ез Цла, дали с те и када помис ли на то? Разми шљаш о томе коли ко Калради за те е, и с меташ ј ој , чуј еш?"

Врати о с ам с е ушколу и не прес тан о мрзео Калурниј ус ве док и зн ен адни ври с ак ниј е раз и о мој уогорчен ос т Подигао с ам поглед и угледао гос пођ и цу Керолај н како с тој и на с редини с о е, с ачис тим ужас ом кој и ј ој је преплави о лице. Очи гледн ој е довољно ожи вела и с трај еус вој ој профес иј и.

"Жи вој е!" ври с нула је.

Мушка популациј а клас еј ој је као ј едан при трчала у помоћ. Гос поде, мис ли о с ам,

плаши се миша. Мили Чак Литчиј е је с трпљење према свим живим ићима и ло
фен омен ално, рекао је: „ Кој им пуем је отишао, гос пођице Керолајн? Реци нам где је
отишао, рзо! ДЦ” окренуо се дечаку и за се е-„ ДЦ завори врата и
ухвати ћемо га. Брзо, гос пођо, где је отишао?”

Гос пођице Керолајн уперила је дрхвј ућ и прс тне упод ни ус то, већ умени непознату
гломазну ос о у. Лице малог Чака се купи ло и рекао је
нежно, „ Ми слите на њега, гос пођо? Да, живје. Дали те је мало уплашио
начин?”

Гос пођице Керолајн је очајно рекла: „ Управо сам пролазила кад је и с пузала из његовог
кос а... управо му је и с пузала из кос е...”

Мили Чак се широко нацерио. „ Нема потре да се плашите љупке, гос пођо. Заргани си никад
видео? Сада се не плашите, само се вратите за свој с то и
научи нас још мало.”

Мили Чак Литчије и ојош један члан популације кој и није знао одакле долази његовс ледећ и
о рок, али је и о рођенице ен тмен. Ставио је руку
и с под лакти повео гос пођицу Керолајн у предњи део со е. „ Не рините, гос пођо” , рекао
је. „ Нема потре да се плашите љупке. Само ћ удоћи по те е
мало хладне воде.” Домаћин цротиеније показао ни нај мање и н терес овање за фрор
он је радио. Претражио је с калп и знад чела, лоцирао с вог гос та и ушти пну ога и змеђ упалца и
кажи прс та.

Гос пођице Керолајн је с аужас ном фасцинацијом пос матрала процес . Мили Чак је донео
воду у папирној шољици, а она је ујес а захвалношћу попила. Коначно је ен ашла с вој глас .
"Како се зовеш, сине?" упи тла је тихо.

Дечак је трепнуо. "Ко је а?" Гос пођице Керолајн климну главом.

"Буррис Евелл"

Гос пођице Керолајн је прегледала свој укњижицу. „ Имам Евелловде, али немам
име... дали и с тес ридли с воје имезамене?”

„ Не знам како. Зову ме Буррис овдом.”

„ Па, Буррис е” , рекла је гос пођице Керолајн, „ мислим да и и ло оље да те извинимоза
ос так поподнева. Желим да одеш кући и опереш кос у.”

Са с вог с тала и звукла је де елукњи гу, ли с тла његове с тран и це и чи тла

трен увак... До аркућ ни лек за... Бури се, желим да одеш кући и опереш кос ус апун ом од лужи не. Када то уради те, трети рај те с кал керози ном."

"Каква фер, гос пођи џе?"

„ Дас е отарас им... овај , љупки. Ви ди ш, Бури се, друга дец и и хмогла хватити, а ти то не и желео, зар не?"

Дечак је ус тво. Би ој е нај прљавији човек кој ег сам и када видео. Вратмуј е и о тамно сив, надлан и џе суму и ле зарђале, анокти суму и ли црни ду окоу рзом. Зури ој еу гос пођи џе Керолај н из чис тог прос тра вели чинешаке нас вом ли џу.

Вероватно ганикониј е приметил ој ерсмо гос пођи џе Керолај ни ј аза ављали разред већ и де ој ура.

„ А Буррис “ , рекла је гос пођи џе Керолај н, „ молим вас , окупај те се пре него што се врати те с ура."

Дечак се гру онас меј ао. „ Нећеш ме пос лати кући , гос пођи џе. Би о сам на и ви џи да одем — заврши о сам с вој е време за ову годину."

Гос пођи џе Керолај н је изгледала з уњено. "Како то мис ли ш?"

Дечак ни је одговорио. Кратко је презриво фнкнуо.

Један од с тариј и хчлан ова разредај ој је одговорио: „ Он је један од Евелових, гос пођо “ , и пи тво сам се дали и ово о ј ашњење и ло неус пешно као мој покушај . Али изгледало је дај е гос пођи џе Керолај н с премна дас ас луша. „ Цела школа и хј е пун а. Дођи у први дан с ваке године па оду. Гос пођи а их до иј а овде ј ерим прети шери фом, али одус тј е од покушај ада и хзадржи. Он ас ма ра дај е и зврши ла закон, с амо ј е ули с ала њи хова и мена и довела и ховде првог дан а. Тре ало и да и хо е лежи те као одс ун е до крај а године..."

"Али шта је са њи ховим родитељи ма?" ули тгос пођи џе Керолај н, и с крен о за ринуа.

„ Немај умај ку “ , и ој е одговор, „ а њи хова ша пај е управус порна."

Буррис Евелје и о полас кан реци тлом. „ Долзим на први дан првог разреда треће године “ , рекао је експанзивно. „ Разрачун ај ако удем паметан ове године, они ће ме унапредити удруги..."

Гос пођи џе Керолај н је рекла: „ Седи, молим те, Бури се “ , и у трен уку када је то рекла, знао сам да је направи ла оз иљну грешку. Дечакова снисходљивост прерасла је у ес .

"Покушај да мен атираш, гос пођи џе."

„Али Чак Ли ти је усвојено на ноге.“ „Пустите га, госпођо“, рекао је. „Он је зао, подојан. Он је с клон да почне нешто, а и мамало људи овде.“

Био је међу најомалијим мушкарцима, али кадасе Буррис Евелокрен уо према њему, десна рука Млог Чака отишла је до његовог џепа. „Пази где идеш, Буррисе“, рекао је. „Ускоро ихте уио кадте погледам. Сада иди кући.“

Чинило се да се Барис плаши деветупола његове висине, а госпођи и ње Керолај није и с користи његова еодлучност. „Барисе, иди кући. Ако не, зваћу директора“, рекла је. „Мраћу да пријавим ово, усваком случају.“

Дечак је фкнуо и лежерно се спустио до врата.

Безедно ван дома, окренуо се и повикао: „Пријавите се и нека се проклето! Није ниједна шмркава курва одучитељице која се и када роди људе може менатрати даништа не ради м! ти не терамени где, госпођице. Само запамти, не терашмени где!“

Сачекао је доксеније уверио да плаче, а онда је журно изашао из зграде.

Урзосмосе купили око њеног стола, покушавајући на различите начине да уешимо њеној. Био је заиса зао... и с подпојасом... ни сепозван и да тако подучавају де... то ни с у Мејком овиначине, госпођице Керолајне, неаш... нерините, госпођо. Гђице Царолине, зашто нам не прочитате причу? Он се тварсамачком јурисјеилоаш до ро...

Госпођице Керолајне се на смешила, и с пухавносе, рекла: „Хвала, драги“, растерала насе, отвори ла књигу и зунила први разред дугачком причом о жаи којиијеживеоусали.

Кадасамтог даначетврти пут прошао поред Радлеи Плаца — два пута пуном галопу — мојасетама продуила да одговара кући. Дајео сепак школске године пуно драме као први дан, можда и тоилолаго за авно, али могућност да проведем девет месеци уздржавајући се од читања и писања на авела меједа помислим да поегнем.

До касног поподневавећинамојих планова путовања и љеготва; кадасмосе Цемиија јурили тротаром да сретнемо Атицус акојисе враћа кући са послом, ни саммудао много трке. Нашавикаје и лада трчимо усусрет Атицусу тог тренутка

видели смо га из угла поште удаљини. Чинило се да је Атикус заоравио мој подневни пад из милости; и ојепунпињаошколи. Њи одговори су или једносложни и нијеме при тис као.

Мжда је Калурнија осетила дамиједан и осуморан: пустила ме је да гледам како се према вечеру. „Завори очи и отвори усва и направи ћути и зненађенје“ , она рекао.

Нијечес то прави лачварке, рекла је даникад није имала времена, али саманамој и циушколи данас јој је ило лако. Знала је да волим хлеб од чварака.

„Недосвајасо сими данас“ , рекла је. „Кућа је постојала тако усамљена, око два сати морао сам да укључим радио.“

"Зашто? Јем'нменикад није укућиносимако не пада киша."

„Знам“ , рекла је, „али један од вас је увек удаљини. Питам се колико дана проведемо замо зовући зато ом. Па,“ рекла је, усвајући сакухињске стлице, „довољно је времена да направиш тигањ хлеба од чварака, мислим. Трчи са да и пусти ме да вечерам нас толу.“

Калурнија се сагнула и пољуила ме. Порчао сам, пијући сештајујеснашло. Хтео је да се помирисамном, то је ило то. Увек је ила увишес трога према мени, коначно је видела грешку у њеном преврту и вом понашању, ило јој је жао и превише тврдоглава да то каже. Биосам уморан од злочина тог дана.

После вечере, Атикус је сео са новинама и позвао: „Извиђач, с премандачи таш?“

Господ ми је посливише него што сам могао да поднесем, и отишао сам до предњег трема. Атицс пратио ме.

„Нешто није уреду, извиђаче?“

Рекао сам Атикусу да се не осећам до рои данемислим да ћувидети и ушколуакојесњим уреду.

Атикус је сео уљуљашкуи прекрстио ноге. Прсти су му одлучили доцпазас ајрекао је да је то једини начин на којим може размишљати. Чекао је уљуљазној тишини, ајасамнас тој ао да учврсти мсвој с тав: „Никад ниси ишао ушколуи свети једоро, тако да ћуијаосвати код куће. Можеш менаучитикао што је деда научио те еијукаџека.“

"Не, не могу", рекао је Атикус . „ Морам да зарађујем заживот Осим тога, сави ми и меузаваоко и хте држао код куће – доза магнетијума за те вечерас и с урашколу."

"Ос ећам с едо ро, заиста."

"Ми слиотко. Шта јес ад?"

Мло по малу, и с причао с ам мун едаћ е дан а. " -и реклај е дас и мес вен аучи о погрешно, тако дан и када ви шене не можемо чити, ни када. Моли м те, немој ме враћати, моли м те
гос подине."

Атикус је ус тво и отишао до краја рема. Када је завршио своју преглед винове лозе глициније дошете једо мене.

„Пресвега“, рекао је, „ако научиш једнос таван трик, и звиђаче, с лгаћеш с емного ољес ас ви м врс там аљуди. Ни када заиста не разумете о оудок не размотри те с вари с а његове тачке гледишта..."

"Гос подине?"

„-сведок сене увучеш у његову кожу и ходаш у њој ."

Атикус је рекао дас ам дан ас научио много с вари, а гос пођица Керолај н је и с ама научи ланеколико с вари. Као прво, научи лаж едане преданешто Кан ингему, али дас мос е Волери јас тави ли у њену кожу, видели и с мо дај е то и лис крен агрешка с а њен е с тране. Нис мо могли очекивати од ње дан аучи с ве Мј ком ове пуеве уј едном дану, и нис мо могли дај ес ма рамо одговорном када је она ниј езнао оље.

"Бићус трпљив", рекао с ам. „ Нис ам знао ништа ољенего дај ој нечитам, а она ме је с ма рала одговорним – с лшај Атикус е, не морам да и дем ушколу!" Пукао с ам и зненадном мишљу. „ Буррис Евелл с ећаш с е? Тек првог дан а и де ушколу. Гос пођа кој а и зос тј ес ма ра дај е и зврши л закон када чуј е његово и менас пис ку..." „ Не можеш то да урадиш, Скауе", рекао је Атикус . „ Понекад је ољес авијати с е закон малу по с е ним с лчај е ви ма. У вашем с лчај у, закон ос тј е ригидан. Дакле, морате ићи ушколу."

"Невидим зашто морам када он не."

"Он дас лшај ."

Атикус је рекао дас у Евелови и ми с рамота Мј ком а три генерације. Ни ко од њих није поштен о ради о његовом с ећању. Он је рекао да

неки Божић, кад и сеосло оди одрвета, повео и месасо ом
и покажи ми где су како живели. Били су људи, али су живели као животиње. „Могуда
и дуушколу кад год пожеље, када покажу најслабији симптоми жељеза о разовањем“,
рекао је Атикус. „Пос тој еначини да их наслужу држи моушколи, али је гупо
присилжавати људе као што су Евелови у
ново окружење -

„Дас уранем идем у школу, ти и мене трао.“

„Ос твимо то на овоме“, рече Атикус с увом. „Ви, госпођице Стругфинц, сте из оичног
народа. Морате поштовати закон.“ Рекао је да су Евелови чланови ексклузивног друштва којег
чине Евелови. У одређеним околностима, оичан народ и мјеразори то дозволило
одређене привилегије једносавним методом да постану лепе занеке од
активности Евелових. Као прво, нису уморали да иду у школу. Још једна ствар, господи ну
Боу Евелу, Буррис овом оцу, и лоједозвољено да лови и хвата замке ван сезоне.

„Атикус, то је лоше“, рекао сам. У округу Мјком, лов ван сезоне и ојепрекршај по
закону, тешко кривично дело уочи масовних иштва.

„То је против закона, уреду“, рекао је мој отац, и свакако је лоше, али када човек троши
своје чекове на зелени виски, његова деца и мајуначин да плачу од гледи. Не знам
ни једног земљопоседника овде који и замери о тој деци и локакву и грукој уњи хов
оца може да погоди.“

„Господин. Евелоне и треало даради...“

„Наравно да не и треало, али никада неће променити свој начин. Хоћеш ли своје
неодоравање изацити на његову децу?“

„Не господине“, промрљао сам и заузео коначан став. „Али ако нас твима да идем у
школу, ви нећете моћи да чините...“

„То је стварно мучи, зар не?“

„Да господине.“

Када је Атикус погледао у мене, видео сам и зраз његовог лица зог којег сам увек нешто
очекивао. „Знаш ли шта је компромис?“ упитаво.

„Кригање закона?“

„Не, договор постигнут међусобним условима. То функционисао овај начин“, рекао је он. „Ако

признаће не е потребно тда и деје ушколу, нас твитаће мода чини тамо са вако вече као и увек. Дали је то погодна?"

"Дагос подине!"

„ Мића моје са мари запечаће нимезуо и чајене формалности“, рекао је Атикус када је видео јасес према дапљунем.

Док сам оварао врата са предњим екраном, Атикус је рекао: „ Успут Скауе, оље и ти ило неговори ништа ушколи онашем договору.“

"Шта дане?"

„ Бојим се да и наше активности иле примљенесавеликимнеодобравањемученијауоритети“.

Цемјасмоилинавикинаочевидицијупоследњевољеизаветаи

илиусвакомтренукуллоднидапрекинуАтикусарадипреводакадаје тоило и званнашегразумевања.

"Ха, гос подине?"

„ Никаднисам ишао ушколу“, рекао је, „ алиимамосећајдаакокажегђици Царолинекојучитамосвако вече даће мејурити, ајанеихжедео дајепослеја.“

Атикус нас је те вечери држао у напади ма, озилночи тј ући и колмнештампеочовекукојијес едео најаролузас таве езикаквогвидљивог разлога, што је иодовољан разлог даЦемс ледећесуоте проведеукући надрвету. Цемјес едео од доручка до заласкасунцаиостаоипреко ноћи да Атикус није прекинуо своје лимнијеснадевања. Већинуданасам провео пењући и сегоре-доле, о ављај ући и музадаке, дај ући и мултературу, храну и воду, иносисам муће адзаноћ када је Атикус рекао даако не ораћамапажњунанега,

Јемисилвио. Атикус је иоуправу.

Поглавље 4

Освајао моје школе кихдананије иоништаољи од првог. Заиста, они су или
ес крајни пројекаткоји је полако еволуирао ујединицу, у којој је држава Аллама
потрошила километре грађевинског папира и воштане ојичеусвојим дорон амерним,
али ес корисним напори мадаменачи Групној динамици. Оно што је Џем назвао
Дјујевдеци мални систем и лојеуцелој школи до краја моје прве године, тако да
нисам имао прилику да га упоредим са другим техникама подучавања. Мгао сам са мода
сеосврнем око себе: Атикус и мој ујак, који је ишао у школу код куће, знали су ве—на
унај мању руку, оно што је дан није знао да други је ес те. Штавише, нисам могао адане
приметити да је мој отац годи нама служио у државном закон одавству, са ваки пут и ран
ез опозиције, невин за прилагођавања којасумој и наставници са марали кључним
за развој до рога грађанства. Чинило се да Џем, оразован на ази полудецима,
пола Дунцаца, ефикасно функционисао са милиу групи, али Џем је и олош пример:
није дан систем подучавања којоји је осмислио човек није могао да га спречи да
се ави књигама. Шта се мени тиче, нисам знао ништа о симон ога што сам сакупио из Времена
часописичи тј ућ и свешто сам могао дадохватим код куће, али како сам напредовао
промо дуж траке за трачање школе ког систем округа Мејком, нисам могао дане
до ијем уи са кда менечему варај у. Од он ога што нисам знао, али нисам веровао да
је дванаест година на немирне досаде управо он ошто је држава и мална амуза
мене.

Како је година пролазила, пуштениз школе тридесетминув пре Џема, који је морао да
осванедо три са та, трачао сам поред Радлеи Плаца што сам рже могао, не заустављај ућ и
се сведок нисам стигао доезедног нашег предњег тема. Једног
поподневадок сам јурио, нешто ми је запаљо за око и тако запело да сам дуоко удахнуо,
дуго погледао око себе и вратио се назад.

Два жи вахрас та стјала су на руупарцеле Радлеи; корење им је допирало до сапоредног
пуа и чинило га неравним. Нешто увези једног дрвета меје при вкло
пажња.

Неки с тани олсе за адао урупу од чворатики знад ни воа мој и хочи ју, нами гуј ућ и
ми на поподневном сунцу. Стао сам на прсте, журнос еј ош једном осврнуо око
себе, посегнуо урупу и звучао два комада жваке минус њихове сапольне
омоти.

Мј први импулс је и одагашто прес твими уус та, али сам с ес ети о гдес ам. Орчао

с ам кућ и, и нанашем предњем тремупрегледао с вој плен.

Жвакај е изгледала с веже. Поњуши о с ам га и мирис алој е до ро. Поли зао с ам га и чекао неко

време. Кадан и с ам умро, нагурао с ам га уус та: Ври глеи 'с Доу ле

Нан а.

Када ј е Џем дошао кућ и, пи тво меј е гдес ам на ави о такав с н оп. Рекао с ам мудас ам ган ашао.

"Не ј еди с твари кој е нађ еш, Скауе."

"Ово ниј е и ло наземљи, и ло ј е на дрвету."

Џем ј е зарежао.

"Па и ло ј е", рекао с ам. „ Запи њ ало с е у он о дрво тамо, он о с а кога ј е долази ло школа."

"Пљун и одмах!"

И с пљун у о с ам га. Тан г ј е и он ако не с тј ао. "Жвакао с ам га цело поподне и ј ош ни с ам мрав, чак ни олес тан."

Џем ј е лупи он огом. „ Зар не знаш дане и тре ало ни да доди рн еш дрвеће тамо? Би ћ еш у и ј ен ако то уради ш!"

"Ј едн ом с те до ткли кућ у!"

„ Тој е и ло другачиј е! И ди гр гљај — одмах, чуј еш ли ме?"

„ Ниј е ни ј едн о ни друго, из аци ћ е ми укус из ус та."

„ Немаш и ј а ћ урећ и Калурн иј и о те и!"

Умес то дари зи куј ем заплетс а Калурн иј ом, уради о с ам како ми ј е Џем рекао. Из неког разлога, мој а прва годи на школе ј е дон ела вели купромен уун ашем однос у. Калурн иј и на ти ран иј а, не праведнос ти мешање у мој пос ао из ледеи с уун ежн о гун ђ ање општег не одо равања. Са с вој ес тран ес ам с е понекад мучи о дај ене и с провоци рам.

Лет ј е и ло на пуу, Џем и ј ас мо то чекали с а нес трпљењем. Лет ј е и ло наше нај оље годи шње до а: и ло ј ес павање на веран ди с а екран ом укревети ћ и ма и ли покушај с павања у кућ и ци на дрвету, лет ј е и ло с ве до розај ело; и ло ј е хиљаду ој ау и с ушен ом пеј зажу, али нај више од с вега лет ј е и ло Дил

Влас ти с ун ас пус ти ли ран о пос ледњег дан а школе, а Џем и ј ас мо ходаи

зај едно кућ и . „ Замис ли те да ћ е с е с тари Ди лс ура врати ти кућ и “ , рекао с ам .

„ Вероватн одан кас ни ј е “ , рекао ј е Џем . "Ми с 'с и ппи ихос ло ађ адан кас ни ј е ."

Док с мо дошли до жи ви х храс то ва у Рад леи Пла џу , поди гао с ам прс т да по с то ти пуппокажем на рупу
на кој ој с ам нашао жваку , покушавај ућ и дан аведем Џема да поверуј е да с ам ј е тамо нашао ,
и затекао с ам с е е како показуј ем на други комад
од с тви ола .

„ Видим , изви ћ аче ! Ј а т видим -"

Џем ј е погледао околу , пос егнуо и опрезно с тви оуц епс и ћ ушни с ј ај ни пакет Орч али с мо
кућ и , а на предњем три ј емус мо погледали малу куи ј уи с крпљ ен у комади ћ и ма флај е
с акупљ ен и хиз омотв жвакаћ е гуме . Би ла ј е то врс та куи ј аза вен чане урме , љу и час т с омотне
с а мали м улвом . Џем ј е отвори о мали квач и цу .

Ун ура с у и л два и зри а на и углачан а пен и ј а , ј е дан на другом . Ј ем
прегледао и х

"И нди ј ан с ке главе" , рекао ј е . „ Деветн аес тшес ти Скаут ј е дан од њи х деветн аес тс то ти на .
Ови с ус тварн о с тари ."

"Деветн аес тс то ти на" , од ј екн уо с ам . "Реци -"

"Ућ уи трен увак , разми ш љ ам ."

„ Џем , ми с ли ш да ј е то нечи ј е с криви ш те ?"

„ Не , не мој ни ко много ос им нас да прођ е уда , ос им ако с е ради о неком
од рас лом ..."

„ Од рас ли људи не мај ус криви ш та . Ми с ли ш да и с мо тре али да и х задржи мо , Џем ?"

„ Не знам ш та и с мо могли да уради мо , Скауте . Ко ме с мо и х врати ли ? За и с т знам дан и ко не
пролази тамо – Сес и ли дезадњом ули цом и чи тви м градом да и с ти гао кућ и ."

Сес и л џеј ко с , кој и ј е жи вео на другом крај ун аше ули це поред поште , пешачи ој е укупн о
ј едну ми љу по школс ком дан уда и из егао Рад леи Пла џе и с тругу .

Хенри Лафј ет Ду оз . Гос пођ а Ду ос еј е жи вел два врата даље од нас ; Сус едс ко ми ш љење
ј е и ло ј едн оглас но дај е гос пођ а Ду ос е и л на ј зл ни ј а с тари ца кој ај е и када
жи вел . Џем не и прошао поред ње ез Ати цус а поред њега .

„ Шт ми с ли ш да тре а да уради мо , Џем ?"

Навзници су или чувари осим ако није доказано право. Чулање повременог камелије, до ијање мазнице врућег млека од краве госпођице Моди Акинсон током летњег дана, помагање унечијим сцуппернон гс и лоједео наше етичке културе, али новац је ио другачији.

„Дати кажем шта“, рекао је Џем. „Задржаћемо их до почетка школе, а онда ћемо их ићи около и питати све дали су њихови. Они су од неког детета из аутобуса, можда — и он је био заузео сес а изласком из школе данас и за оравиосам их. Ово су унечије, знам то. Видите како су узализани? Спашени су.“

„Да, али зашто и неко тако желео да одложи жвакаћугуму? Ти знај да то не траје.“

„Не знам, извиђаче. Али ово је некако важно...“

„Како то, Џем...?“

„Па, индијанске главе — па, потичу од Индијанаца. Они су стварно јака магија, чине да имају са рећу. Не као похан апи лети на када је не тражи те, али ствари као што су дуге животи до здравље, и полагање теснова од шест недеља... ово су заиста драгоцене за некога. Ставићу их у свој прљавањик.“

Пренешто је Џем отишао у свој аутобус, дуго је гледао у Радлеи Плате. Чинило се да поново размишља.

Два дана касније, Дилјес тигаусјај у савезу од Меридијана до Мјком Џанкшн-а (на слободу азности — Мјком Џанкшн је иоу округу Аотгдегаједочекала госпођице Рејчелу Мјком овом једном таксију, појео је вечеру у рестрану, видео је два милиона са појена како излазе из воза у Беј Ст Лоуис уиосвојој причи о зирани претње. Имао је одацио одвратне плаве панталоне којесуму илезакопчанезакошуљеи којее нос ио праве кратке панталонесапојасом; иојенешто тежи, није ио виши и рекао је да је видео с вог оца. Дилвотац је ио виши од нашег, имао је црну раду (шиљату) и ио је предсједник Л&Н железнице.

„Помагао сам и инжењеру неко време“, рекао је Дилзевај ући.

„Усвињско ухојес и, Дилтихо“, рекао је Џем. „Шта ћемо и грати данас?“

„Томи Семидик“, рече Дил „Идемо у предње двориште.“ Дил је желео Ровер Боисејерсу постја три респекта и ладела. Он игледно је ио уморан

као човек и ашег карактера.

„ Уморан сам од тога“ , рекао сам. Уморио сам се од и грања Тома Ровера, који је и знао да и згу и о памћ ење ус ред предс таве и и о ван с цен ари ј а до крај а, када је пронађ ен на Аљас ци .

„ Измис ли нам ј едно, Џем“ , рекао сам.

"Уморан сам да и хизми шљам."

Наши први дан и с љ оде, а ми с мо и ли уморни . Пи тво сам с е ш та ћ е ле то довес ти .

Прошећли с мо до предњег двори шта, где је Ди лс вј ао гледај ућ и низ ули цус уморно ли це Радлеи Плаца. „ Ј а—ми ри шем—с мрт“ , рекао је. „ Да, ми с ли м то“ , он рече, кад сам му рекао да ћ уи .

„ Ми с ли ш кадан еко ум и ре можеш да ос ети ш ми ри с ?“

„ Не, ми с ли м да могу да на љуши м некога и да кажем да ли ћ е умрети . Ј едн а с тари ца ме је научи л како.“ Ди лс е нагнуо и по љуши о ме. „ Жан—Луи з—Фи ч, умрећ еш за три дан а.“

„ Копар ако не ућ уи ш ј а ћ у те о ори ти . Ми с ли м то, с ада...“

„ Ти хо,“ зарежа Џем, „ пон ашаш с е као да веруј еш у ХотСтамс .“

„ Пон ашаш с е као дан е“ , рекао сам.

„ Шта је ХотСтамс?“ упи та Ди л

„ Зар ни с те и кадан оћ ушећли ус амљени м пуем и прошли поред врућ ег мес та?“ Џем је пи тво Ди л а. „ Врућ а пара је неко ко не може да с ти гне урај , с амо с е ваља по ус амљени м пуеви ма и ако прођ еш кроз њега, кад умреш и ти ћ еш то и ти , и и ћ и ћ еш око љ н оћ у упи ј ај ућ и дах љ уди ма -“

„ Како можеш да с пречи ш да прођ еш кроз ј едан ?“

„ Не можеш“ , рекао је Џем. „ Пон екад с е протежус кроз преко пуа, али ако прођ ете кроз ј едан , каже те: 'Ан љ ео-с вет и, жи вот ус мри ; с кла њ ај с е с пуа, не мој ми удахн уи .' То и хс преча ва да с е омотај уоко те е...“

„ Не веруј ни речи , Ди л“ рекао сам. „ Калурн и ј а каже да је то црња

раз говарати .“

Џем ме мрко мрко погледа, али рече: „ Па, хоћ емо ли нешто да и грамо и ли нећ емо?“

„ Хај де да ували мо гуму“ , предложи о с ам.

Џем ј е уздахнуо. "Знаш да с ам превелик."

„ Не можеш да гураш."

Орчао с ам узадње дворишта и звучао с таруауомо ил кугуми с под куће. Ошамари о с ам гадо предњег дворишта. „ Ј а с ам први“ , рекао с ам.

Ди лј е рекао да и тре ао и ти први, тек ј е с ти гао.

Ј ем ј е ар и три рао, додели о ми прво гурање с а додат и м времен ом за Ди лја, и ј а с ам одус тво с е еугуми.

Док с е то ни ј е догоди ло, нис ам с хваво да ј е Џем увређ ен што с ам мупроти вречи о на ХотСтамс -у и да ј е с трпљи во чекао при ли куда мен агради.

Учини о ј е тако што ј е с вом с и ли ном утелугурну о гумун из тротар.

Земља, не о и куће с топи ли с ус еус уман уупалеу, ууши мами ј е лупало, гуши о с ам с е.

Нис ам могао да ис пружи м руке да с е заус тавим, и ле с умаи заглављене и измеђ угруди и колена.

Могао с ам с амо да с е надам да ће Џем прерчати гумуи мене, и ли да ће ме заус тави ти неравн и на на тротару. Чуо с ам га изас е е како ј ури и ви че.

Гума ј е налетела на шљ унак, прелетела цес ту, удари ла у ари ј еруи удари ла ме као чеп на тротар.

Ошамућ ен аи мучна, легла с ам на цемени ј ош увек одмахн ула главом, лупкала уши ма да уи хн ем и чула Џемов глас : „ Извиђ ач, ежи одате, хај де!"

Поди гао с ам глави загледао с е ус тепени це Радлеи Плаца и с пред с е е. уочи о с ам с е.

„ Хај де, и звиђ аче, немој с амо да лежи ш тамо!" Џем ј е ври штво. "Ус тани, можеш ли?"

Ус тво с ам на ноге, држећ и док с ам с е одмрзнуо.

"Узми гуму!" Ј ем ј е ви као. „ Донес и гас а с о ом! Заруопште не маш разума?"

Када с ам могао да с е крећ ем, потрчао с ам на зад до њих коли ко год с уме колена кој а с уме трес ланос ила.

"Зашто гани с и дон ео?" ви кну о ј е Џем.

"Зашто не схвати ш?" Ви као с ам.

Џем ј е ћ уво.

„ Хај де, ни ј е далеко ун уаркапи ј е. Па, чак с и ј едном доди рну о кућ у,

запамти ти?"

Џем ме је ес но погледао, није могао да одије, потрчао је низ тротар, газито по води на капији, а онда је улетео и узео гуму.

"Види тамо?" Џем се тријумфално мрштио. „ Ништа од тога. Кунем се, Скауте, понекад се понашаш толико као девојка када је то страшно."

Било је тужишено што је знао, али сам одлучио да му некажем.

Калурнијас се појавио на улазним вратима и повикао: „ Време је за лимун аду! Сви уђите из тог врелог сунца пре него што се живос пржиш! Лимун аду се редјурала је лећири туал Калурнија је поставила крчаги три чаше на трем, а затим је отишла својим путем. То што сам иоизван Џемове милости није ме посебно ринило. Лимун аду и муврати до ро расположење.

Џем је проговорио другачије и ударио се по грудима. „ Зна шта ћемо да играмо", најавио је.

"Нешто ново, нешто другачије."

"Шта?" упита Дил

„ Бу Радли."

Џемова глава је ес временана време ила прозирна: он је то мислио да и ми дао дознања да се не плаши Радлијау илоком олику, да и упоредио своје неустрашиво јунаштво са мојим кукавичлуком.

„ Бу Радли? Како?" упита Дил

Џем је рекао: „ Извиђач, ти можеш ити госпођа Радли."

„ Изјављујем да ли хоћу. Не мислим..."

"Паметније?" рекао је Дил "Још увек уплашен?"

„ Може да изађе ноћу када се ви спавамо..." рекао сам.

- проси као је Џем. „ Скауте, како ће он знати шта радимо? Осим тога, мислим да он још није ту. Умро је пре много година и напали су га уди мњак."

Дил је рекао: „ Џем, ти и ја можемо да се играмо, а Скаут може да гледа ако је уплашен а.

Био сам прилично сигуран да је Боо Радли у тој кући, али нисам могао то доказати, и са марао сам да је најоље да држим језик зазу и маили их и оптужен да верујем у Хот Стамс, феноменена којесам иоимун дању.

Џем је поделио наше улоге: ја сам ило госпођа Радли, и све што сам морао да урадим је да изађем

и помете трем. Дилје и остари гостин Радли: ходао је горе-доле
ротари на кашљао се камају е џем разговарао. Џем је, наравно, и о Бу. и шао је и с под предњих
с тепен и цис временана време врштво и урло.

Како је лето одмицло, тако је расла и наша игра. Углавци смо и усавршили, додао је
дијалог и заплет с ведокнисмо направили малупредсавунакој ој с мо сваки дан и рали
промене.

Дилје и озликовац могао је да уђе у илокој улогули какој амуј е додељена и да изгледа
висококој е висина иладеођаволког захтева. Био је до аркао и његовај гори насуп;
његова најгора предсва илај е готика. Невољно сам глумио различите даме којесушлеу
сценарио. Никадани сам мислио да је тако за авно као Тарзан, и и грао сам тог лас а
више него нејасном анкс и озношћуупркос џемовим уверавањима да је Бу Радли мртва даме
ништанеће хватити, са њим и Калурнијом дању и Атикусом кућиноћу.

Џем је и о рођени херој.

Била је то меланхолична мала драма, с атканом делића трагедије и с уседске легенде: гостин Радли
Радли је ила лас ведоксеније удаљага.

Радли и изгуила сав свој новац Такође је изгуила већину зупа, косуи десни кажи прст
(Дилво допринос. Бугаје одгризао једне ноћ и каданије могао данађеније једну мачку
веверицу дајде.); она је еде лаудневојсо и плакала већину времена, док је Буполако
одлагаласавна мештајукућу.

Нас тројица смо или момци којисуупалиу невољу; Биосам оставио скисудија, за промену,
Дилје одвео џема и нагурао га и с под тепен и ц, оцкају и гаметом. Џем и сепон ово
појављи вао по поре и уоличјимашерифе,
различити грађани, и гостин Радли и Стефан и Крофорд, кој аје и мала више да каже о Радлијеви мод
илокогау Мејкому.

Када је дошло време да се одигра Буова велика сцена, Џем и се ушунуо у кућу, крао
маказе из фиоке машинезашивење када је Калурнија илаокренула леђима, затим се оуљашку
и секао новине. Дил и пролазио поред њега, кашљао се на џема, а џем илажирао зарону
Дилвоу уину. Саместгдесамсвај ао изгледало је саврно.

Када и гостин Радли пролазио поред нас насвомсвакодневном пудограда, ми
и смо с вајали мирно ићуали с ведоксене изгу и извида, а ондас е пилишта и нам
уради ода посумња. Наше активности супресвале кадасе појави неко од комшија, аједном сам ја

ви дела гост пођ и цумди Акин с он како гледа преко пува унас , а њене маказе за жи вуограду
с тај аес ууваздужу.

Једног данас мо се тако ужурано и грали Поглавље КСКСВ, ИИ књи га Породице једног човека, да
нисмо видели Атикус а како с тој и на тротаруи гледа унас , ударај ућ и с моћним час описом
освојено. Сунце је рекло дванаест поднева.

"Шта с ви и граје?" упитао.

„ Ништа“ , рекао је Џем.

Џемово изегавање ми је рекло да је наша и грајна, пасамћуво.

„ Шта он да ради са тим маказама? Зашто цешаште новине? Ако је данас , поцрнићује.“

"Ништа."

"Ништашта?" рече Атикус .

"Ништа, гост подине."

„ Дај ми те маказе“ , рекао је Атикус . „ Нисусвари са којимасереа играти. Дали ово којим
с лучајем и маи какве везе са Радлијеви м?“

„ Не гост подине“ , рекао је Џем, поцрвеневши .

„ Надам се данеће“ , рекао је кратко и ушао у кућу.

“ Је-м...“

"Ућуи! Оишао је удневнусоучујенас тво."

Без едно удворишту, Диље пи во Џема дали можемо још да се еиграмо.

"Не знам. Атикус није рекао дане можемо..."

„ Џеме“ , рекао сам, „ мислим да Атикус то и онако зна.“

„ Не, нема. Дај ес те, рекао и дај ес те.“

Нисам и лако с игурна, али Џем ми је рекао да сам девојка, да с девојке увек замишљае
с вари, да с ухзат други људи толико мрзели, а ако их почела да се понашам као таква, могла их
само да одем и нађем некуда се играм.

„ Уреду, он да с амо тако нас тво“ , рекао сам. "Сазнаћеш."

Атикус овдлазак је ио други разлог зашто сам желео данапус тим игру. Први разлог се десило он
данак да сам се откопчао удвориште Радлија. Кроз с вуглаву-

дрхећ и, гушећ и мучни нуи Џем-ви кање, чуо с ам ј ош ј едан звук, тако ти хо
ни ј е могао чути с а тротара. Неко ј е и оукућ и
с меј ати с е.

[Садржај](#) - [Преходно](#) / [Следече](#)

Поглавље 5

Ње при говарање ј е на крај ун ад владало Џема, као што с ам и знао да хоће, и на мој е олакшање
ус пори ли с мо игрун анеко време. Ње уи м, он ј е и даље тврдио да Ати кус ни ј е рекао дан е можемо,
дакле да можемо; и ако ј е Ати кус и када рекао дан е можемо,

Џем ј е с мис ли он ачин да то зао и ње: ј едн ос твн о и промени о и мен али кова и он дан е
и с мо могли и ти оптужен и да и грамо и ло шта.

Ди лс е и с крен ос ложи ос аови м план ом акциј е. Ди лј е и он ако пос тј ао нешто попут
с уђ ења, праћећ и Џема. Замоли о меј е ран и ј е током летв дас е удам за њега, а он дај е одмах за орави о
на то. Провери о меј е, означи о као његово влас ни штво, рекао дас ам ј едина девој какој уће волеи,
а он да меј е зан емари о.

Два путс ам га пре и о, али ни ј е и ло до ро, с ам ос ез ли жи ос а Џемом. Прово ди ли с уда не
зај едно укућ и ци на дрв етс ми шљај ућ и и плани рај ућ и, звали с умес амо када с у
потре на трећ ас тран а. Али неко време с ам с е држао подаље од њи хови х езумни ј и х план ова, и
под с трахом да мен ази вај у девој ком, провео с ам већ и ну преос тли хс умрака тог летв с едећ и с а
гос поћ и црм Њди Акин с он на њен ом пред њем трему.

Џем и ј а с мо одувек ужи вали ус ло од ном трчању удвори шу го с поћ и цр Њди ако с мо с е клон и ли
њен и хазалеј а, али наш кон тактс а њом ни ј е и ој ас но дефин и с ан. Све док ме Џем и Ди л
ни с уи с кључи ли из с вој и х план ова, он ај е и лас амо ј ош ј една да ма уком ши луку, али релати вно
ен и гно при с ус тво.

Наш прећ ун и уговорс а го с поћ и црм Њди ј е и о да можемо дас е и грамо на њен ом травњаку,
дај едемо њен ес цупперн онгс ако нес качемо на алан, и да и с тражуј емо њен уогромн ус тражњу
парцелу, термини кој и с у и ли тако вели кодушн и дас мо ретко разговарали с а њом, тако дас мо
и ли пакљ и ви дас ачувамо дели кан а равн отежа н аше везе, али Џем и Ди лс умес вој и м при ли `и ли њој

пон ашање.

Гос пођи и цр Мди ј е мрзела с вој укућ у време проведен о узаворен ом и лој е изгу љ ен о време. Би ла ј е удови ца, дама камелеон , кој а ј е ради ла на с вој им цветн им леј ама ус таром с ламн атом шеши руи мушком ком инезону, али и с е пос ле купања аупетс ати пој ави ла на тремуи владала ули црм умај с трс кој лепоти .

Воле ла ј е с веш то ј е рас ло на земљи Божи ј ој , чак и коров. Са ј е дн им и зуеком.

Ако ј е ус вом двори штупрон ашл влаторашас те траве, то ј е и ло као у Другој и ци на Мирни : о руши лас е на њус али мен ом кадом и подвргла ј е удари ма одоздо оровн ом с улс тан црм за кој уј е рекла дај е толи ко моћ нада и у ила с венас ако не и с мос тј али с пув.

„ Зашто га ј е днос твн о не повучеш?“ ули тво с ам, након што с ам и о с ведок дуго трај не кампање проти в с ечи ва ви с оког три инча.

„ Повуци га, дете, повуци га горе?“ Подигла ј е млохаву кли цуи с ти с нула палацуз његову с ић ушн ус та љ и ку. Ми крос копс казрн ас уи с цури ла. „ Па, ј е дна гран чи цр орашас те траве може упропас ти ти цело двори ште. Погледа ти овде. Када дођ е ј е с ен ово с е прес уши и ветарган ос и по целом округу Мј ком !“ Ли це гос пођи и цр Мди ј е упореди ло такву пој аву с а с тарозаветн ом кугом.

Нен говорј е и о оштарзас тн овни ка округа Мј ком . Звала нас ј е пос ви м нашим и мен а, а када с е на аџери ла, откри ла ј е двоим ину незлатн е зулце при чвршћ ен е за њен е очне зу е. Када с ам им с е див и о и надао с е да ћ уи хна крај уи мати, рекла ј е: „ Погледај овде. Кли ком ј е зика она ј е и з аци лас вој мос тгес тс рдачнос ти кој и ј е учврс ти она ше при ј атељ с тво.

До рочин с тво гос пођи и цр Мди с е проши ри ло и на џема и Ди ла, кад год и зас тли у порази : ми с мо пожњели л годати тлен такој и ј е гос пођи и цр Мди дос адас кри вала од нас . Прави ла ј е нај оље колче укомши луку. Када ј е при мљен а ун аше поверење, с ваки путкада ј е и с пекла н аправи ла ј е вели ку труи три мала, а она и звала преко пува: „ Џем Финч, Скаут Финч, Чарлс

Бакер Харис , дођи овамо!“ Наша ажурн ос тј е увек ила на грађ ен а.

Улетњем пери одус умраци с удуги и мирни . Чес то као не, гос пођи и цр Мди и ј а и с мо с е дели у ти шин и на њен ом трему, пос марај ућ и како не о прелаз и из жуог уружи час то док с ун це залази , пос марај ућ и лете ве мари на како с е ни с ко прен ес ун ад комши луком и нес тати и закровова школ ки хзграда.

„ Гос пођ и џџди “ , рекао с ам ј едне вечери , „ дали ми с ли џџдај е БуРадли ј ош увек жи вџ?”

„ Зове с е Артури жи вј е “ , рекла ј е . Полако с е љу ља ус вој ој вели кој храс твој с толи ци . „ Ми ри шеш ли мој уми мозу? Вечерас ј е као да хан џ ела .”

„ Да . Како зн аш ?”

“Зн аш шџ , дете ?”

„ Тај Б—г . Артур ј е ј ош жи вџ?”

„ Како мор идно пи џ џе . Али претпос џ џ љам дај е џ мор идна џ ма . Зн ам дај е жи в , Жан Луиз , ј е ргај ош нис ам ви дела да га и зн ес у .”

„ Мџдај е умро пас уган арпали уди м џ ак .

“Одакле вам џ ква и деј а ?”

“Тој е оно шџ ј е џ ем рекао да ми с ли дај ес у .”

„ С-с -с с . Сваки м дан ом с ве ви ше ли чи на џ ека Фи н ча .”

Гос пођ и џџди ј е позн авала ј ака џ ека Фи н ча , Ати кус овог раџ , ј ош од дети џ с џ ва .

Скоро и с тих година , зај едно с уодрас ли у Фи н џ с Лан дин гу .

Гос пођ и џџди ј е и џ џ ерка с ус едн ог зем љ опос едни ка , др Френ ка Буфрда . др .

Буфрдова проф еси ја је и џ медицина , а џ егова опс еси ја и џ ј ес веш то рас џ еу

зем љ и , џ ко дај е ос џ о с и ромашан . Уј ак џ ек Фи н џ је о грани чи ос вој ус рас џ за копа џ ем

с вој им прозорс ки м куи јама у Нешвилу ос џ о гат Ви џ али с мо ј ака џ ека

с ваког Божи џ а , и с ваког Божи џ а ј е ви као преко пуа да с е гос пођ и џџди уда за

џ ега . Гос пођ и џџди и узврати џа : „ Зови мало глас ни ј е , џ ек Фи н џ , и чу џ е џ е упошти ,

ј ош џ нис ам чу џа !” џ ем и ј а с мо ми с ли дај е ово чудан начин да заражи мо руку

даме , али је уј ак џ ек и о при лич но чудан . Рекао је да покушава да до иј е козу

гос пођ и џџди , дај е е зу с пешно покушавао чердес ет година , дај е он пос лед џ а

ос о ана с вету кој ој ј е гос пођ и џџди разми ш џ ала да с е уда , али прва ос о ана кој у

ј е помис ли џа да за ди рку је ,

анај о џ а од ран аза џу и џ ја је жес џ ка увреда , шџо с мо с веј ас но разумели .

„ Артур Радли с амо ос џ је уку џ и , џ ј ес ве “ , рекла је гос пођ и џџди . „ Не их

ос џ је ш уку џ и ако не жели ш да и за џ еш ?”

„ Да , али ј а их жело да и за џ ем . Зашџо не ?”

Они гос пођи и цѣ Мди с ус ес ули ле. „ Ви зн ате ту при чукао и ј а.

„ Мђ уи м, никадани с ам чуо зашто. Нико ми никадани ј е рекао зашто.”

Гос пођи и цѣ Мди ј ес реди лас вој мос т, „ Знае дај ес тари гос подин Радли и о
апи с ња кој и перен оге...”

"То с и ти, зар не?"

„ Мђ ашкољкани ј е тако вѣрда, дете. Ј ас ам с амо апи с ња.”

"Зар с ви не веруј ете упрање ногоу?"

"Ради мо. Код кућ е укади ."

„ Али не можемо да и мамо зај едни цус а вама с ви ма...”

Они гледно одлучи вши дај е лакше дефини с ати при ми ти вно крштење него заворено
при чешће, гос пођи и цѣ Мди ј е рекла: „ Перачи ного веруј удај ес вешто предс љавља задовољс тво
као у. Дам с тезнали дас унеки од њихи зашли из шуме ј еднес у оће и прошли
поред овог мес ња и рекао ми дај аи мој е цѣће еидемо упакао?"

"И твој е цѣће е?"

"Дамадам. Изгорели и с амном. Ми с лим с уда проводи м преви ше времен а на отворен ом Богу,
а премало укућ и чи љај ућ и Би ли ј у.”

Мђ е поверење уј еван ђ еље на проповедао ни ци с ес мањило при визи ј и гос пођи и цѣ Мди
кој ас е заувек кува уразним протес тант ким паклу. Ис тина, и мајај еки с ели ј езику глави,
и ни ј еишла по комши лкучин ећ и до ро, као што ј е то чини ла гос пођи и цѣ Степхан и е
Цравфорд. Али док ни ко с азрн ом разумани ј е веровао гос пођи и ци
Степхан и е, Ј ем и ј ас мо и мали вели ку вј еру гос пођи и цѣ Мди е. Никадан ам ни ј е при ча ла,
никадас ени ј еи гра ла мачке и мишас анама, уопште ј ени с узани мали наши приватни
животи. Она ј е и ла наша приј атељ и цѣ. Нес хватљ и вој е како ј е тако разумно с творење могло да
живи у опас нос ти од вечних мука.

„ То ни ј е уреду, гос пођи и цѣ Мди. Ти с и нај оља дама кој узнам.”

Гос пођи и цѣ Мди с ена цери ла. "Хвала гос подј о. Ствар ј е урме да о с о екој е перуного мис ле дас ужене
с угрех по дефиници ј и. Они Би ли ј ус хватај удос ловно, зн ате.”

„ Зар за то гос подин Артур ос љај е укућ и, дас е клони жена?"

"Немам пој ма.”

„ Замене то немас мис ла. Изгледа дај е г. Артур жуди о за рај ем

арем и и зашао на трем. Атикус каже да Божји људи попугвас воле се е..."

Госпођице Моди је прес талас ељуља, а глас јој је отворно. „Превише си млад да
то разумеш“, рекла је, „али понекад је Библија у руци једног човека гора
него фашавискијаурици—о, твог оца.“

Била сам шокирана. „Атикус не пије виски“, рекао сам. „Никад уживоту није попио
ни кап-номе, дајес те. Рекао је да је једном попио нешто и да мусеније допаљо.“

Госпођице Моди се насмејала. „Нисам говорила о твојем оцу“, рекла је. „Он што сам
мислио је да ако Атикус Финч пије док се не напије, не иио тако тежак као
неки мушкарци су унај ољем издању. Пос тој и самонакавр тамушкараца кој и
су-кој и су толико заузети ригом оследићем с ветуданикадани су научили да живе у
овом, а ви можете погледати низ улици видети резултате.“

„Мислите ли да су истините, све оне ствари које говоре о Б—г. Артуре?“

"Које ствари?"

Рекао сам јој.

„То је три четвртине ојенихиједна четвртина Стефани Крафорд“, рекла је
Ммогоспођице Моди. „Стефани Крафорд ми је чак рекла да се једном проудила усред
ноћи и изагледа како је гледа кроз прозор. Рекао сам шта си урадила, Стефан и е, преслила
се у кревети направила мес та за њега? То је неко време ушукало.“

Био сам сигуран дајес те. Глас госпођице Моди је ио довољан да ил кога ућука.

„Не, дете“, рекла је, „то је тужна кућа. Сећам се Артура Радлија када је он
и одечак. Увек ми је лепо причао, езо зира шта су људи рекли да је урадио. Говори о
је лепо колико је знао.“

"Мислиш да је луд?"

Госпођице Моди одмахну главом. „Ако није, треало и да уде до сада. Ствари које
се дешавају у људи макоје заправо никад не знамо. Шта се дешава у кућама и за
заворених врата, какве тај не...“

„Атикус никад не ради ништа Џеми мен и укући што он не ради удворишту“, рекла сам,
осећајући да ми је дужност да раним с твог родитеља.

„Мило дете, развучи сам ниџнисамни размишљао о твојем оцу,

али сада када јесам, рећи ћу ово: Атикус Финч је исти усвојој кући као и најавним улицама. Дали и с те воле да понесете кући мало свежих колача?"

Много ми се допаде.

Следећег јутра, када сам се проудио, нашао сам Џема и Дилу задњем дворишту око разговора. Када сам им се придружио, као и обично, рекли су ми:

"Неће. Ово двориште је моје колико и твоје, Јем Финч. Имам исто колико правда и грама у њему као и ти."

Дили Џем су изашли из кратког дружења: „Ако осанеш, мораш да урадиш оно што ти кажемо“, упозорио је Дил

„Па,“ рекао сам, „које одједном тако висок и моћан?"

„Ако не кажеш да ћеш урадиш оно што ти кажемо, нећемо ти ништа рећи“, Дил је нас тавио.

„Понашао си као да си порасео десетина година! Уреду, шта је ило?"

Џем је мирно рекао: „Даћемо поруку Бу Радлију."

"Само како?" Покушавао сам да се изорим са аутоматским терором који се удио умени. Госпођи и ђаци је ила уреду да прича— ила је ствари удоу на нас вом трему. Било је другачије занао.

Џем је самонамеравао да сави поруку на крај штапа за пецање и за одеје кроз капке. Ако и неко наишао, Дил и позвонио.

Дил подиже десну руку. У њему је ило мајчинос ревно звоно за вечеру.

„Идем околасатранекуће“, рекао је Џем. „Погледали смо јучесадругестранелице, а капа је ола ављена. Помислите да могу ардаганатрам да се зајепи за прозорскуда ку.“

„Џем—“

„Садас те у њему не можете да изађете из њега, само ћете осави у њему, госпођи и ђаци При с!“

„Доро, доро, али не желим да гледам. Џем, неко је ио...“

„Дахоћеш, ти ћеш пази на задњи део парцеле, а Дил ће пази на предњи део куће и на улици, и ако неко дође позвониће. То

јасно?"

"До ро он да. Шта си мун апис ао?"

Ди лј е рекао: „ Заис та га љу азно моли мо да пон екад и зађ еи каже нам шта ради ун ура - рекли смо да ган ећ емо повреди ти и да ћ емо му купи ти с лед олед.

„ Сви с те полудели, он ћ енас у и ти!"

Ди лј е рекао: „ Тој е мој а идеј а. Претпос тв љам да и могао да и зађ еи чаради с анама ос ећ аи с е оље."

"Како знаш да с ене ос ећ адо ро?"

„ Па како и с еос ећ ао да си и о заворен с то година ез и чега ос им мача ка зај ело? Квди м с еда и ма радудоле..." „ Као код тог тат?"

"Он нема раду, он..." Ди лј е зас тво, као да покушава да с ес ети.

„ Ух, хватам" , рекао с ам. „ Рекли с те пре него што с те отишли с авоза до ро твј еи мао црну раду..."

„ Ако ти ј ес веј едно, он гај ео риј ао прошлог лета! Да, и ј аи мам пис мо да то докаже — пос лво ми ј еи два долара!"

„ Нас тви – претпос тв љам да ти ј е чак пос лво поли циј с куун и форму! То с ени кадани ј е пој авило, зар не? Само нас тви да им говориш, с ине..."

Ди лХаррис и могао рећ и нај већ екој ес ам и када чуо. Измеђ уос твлог, с едамн аес т пуај е и оупоштан с ком ави ону, и ој еу Новој Шкот кој , видео ј ес лона, а деда муј е и о ри гадни ген ерал Џо Ви лери ос тви огај е његов мач.

„ Сви ћ уи те" , рекао ј е Џем. Провукао с еис под кућ еи и зашао с аа жуи ам ус овс ту . „ Ми сли те дај е ово довољно дуго да с ес тигнес а тротара?"

„ Свако кој е довољно хра арда оде горе и доди рне кућ униј е тре ало да кори с ти штап за пецање" , рекао с ам. „ Зашто ј еднос твн оне о ориш узна врата?"

„ Ово—ј е—другач иј е" , рече Џем, „ коли ко пуа то морам да ти кажем?"

Ди лј е и звало о комад папи ра из ц епа и дао га Џему. Нас трој ес мо опрезно ишли према с трој кућ и. Ди лј еос тво код рас ветлог с ту ана предњ ем углупарцеде, а Џем и ј а с мо кренули низ тротар паралелн ос а очном с тран ом кућ е. Прошао с ам и за Џема и с тво твмо где с ам могао да ви ди м око кри ви не.

„ Свеј еј асно“ , рекао сам. "Ни душе навиди ку."

Џем је погледао на тротарука Ди лу, кој и је климнуо главом.

Џем је закачио порукун крај швапа за пецње, пустио моку преко дворишта и гурнуо је према прозору кој и је ода рао. Ципуј ене дос тај ало неколико иначе да је довољно дугачак, а Џем се нагнуо колико је могао. Гледао сам га како прави у дај уће покрете тако дуго, да сам напустио свој положај и отишао до њега.

„ Не могу да гаскинем са ступа“ , промрмљао је, „ и ли ако сам гаскинуо, не могу да га натерам да осветне. Врати се низ улицу, и звиђаче.“

Вратио сам се и загледао се око кривине у празан пут. Повремено сам се осврнуо на Џема, кој и је с трпљево покушавао да стави порукун а прозорс кудас ку. Заљепшала и на земљу ии Џем и је за ио, с ведокнисам помислио да ако је Бу Радли и када при ми, неће моћи да је прочита. Гледао сам низ улицу када је зазвонило звоно за вечеру.

Подигнутог рамена, окренуо сам се да се уочим са Бу Радлиј ем и његовим крвавим очњацима; умес тога видео сам Ди лу како звонисвом снагом утикус оволице.

Џем је изгледао тако грозно данисам и мао срца мукажем да сам му рекао. Провукао се, вукући и ступ засоом по тротару.

Атикус је рекао: "Пресветни дазвонистим звоном."

Ди лјезгра иоклап; утишини кој аје уследил, пожелео сам да почне дазвонипет Атикус је гурнуо шеширна потиљак и ставио руке на окове.

"Џеме", рекао је, "шта си ради о?"

"Ништа, гос подине."

„ Не желим ништа од тога. Кажими.“

„ Биосам – самосмо покушавали да дамо нешто гос подину Радлију.“

"Шта те покушавали да мудае?"

"Само писмо."

"Дај да га види м."

Џем је пружио прљаво парче папира. Атикус је узео и покушао да је прочита. „ Зашто жели те да гос подин Радли зађе?“

Ди лје рекао: "Ми слили смо да и могао уживати у нама..." и пресушио се када је Атикус погледао

н его.

„ Син е“ , рекао је Џему, „ рећи и ћути нешто и рећи и ћути једном: прес твои дамучиш тог човека. То важи и за вас другудвој и цу.“

Он ошто је гос подин Радлеи урадио и лај е његова лична с твар. Дај е хтео да и зађ е, и зашао и . Ако је желео да о с тне ус вој ој кући, и мао је право да о с тне у њој с лодан од пажње радознале деце, што је и о лг и зраз за нас попугна с .

Како и с мо волели да Ати кус упадненанас ез куцања, кадас мон оћ уус вој им с о ама? Ми с мо, ус твари, радили и с тус тваргос подину Радлеи ј у.

Он ошто је гос подин Радлеи урадио могло и нам изгледати не о ично, али ниј е изгледало не о ично него. Штавише, зар нам никаданиј е па ло на памет дај е грађ анс ки начин комуникациј е са другим и ћ ем и о преко узних врата умес то очног прозора? На крај у, пре ало је да с е држи мо подаље од те куће док нас тмо не позову, дане и грамо глупи грукој уј е видео да и грамо или да с е ругамо и ло коме у овој улици или у овом граду-

„ Нис мо га и с мевали, нис мо мус ес меј али“ , рекао је Џем, „ ми с мо с амо...“

„ Дакле, то је оно што с те радили, зар не?“

"И с ми ј авати га?"

„ Не“ , рекао је Ати кус , „ и злажућ и и с ториј ус вог живота на и злож уза и зградњу с ус ед с тва.

Чинило се да је Џем мало на текао. "Нис ам рекао да то ради мо, нис ам рекао!"

Ати кус с е с уво на цери о. „ Управо с и ми рекао“ , рекао је . „ Прес твои те с а ови м глупос ти ма одмах, с вако од вас .“

Џем је зури о у њега.

"Желиш да удеш адвоката зар не?" Ус тнашег оца и лас ус умњи чаво чврс тва, као да покушава да га држи уреду.

Џем је одлучио да не мас мис ла препирати с е и ћ увој е. Када је Ати кус ушао у кућ удазме фиј л кој и ј е тог ј ураза орави о да понес е на пос ао,

Џем је коначно схватио да му је ус пеонај с тариј и адвокат ки трик кој и ј е за ележен .

Сачекао је на вели кој удаљенос ти од предњи хс тепен и ца, пос марао Ати кус а напус ти кућ уи и ди према граду. Када је Ати кус и о ван дома, Џем

ви као за њим: „ Ми слиосам да желим да удем адвокат али саданисам тако с игуран!“

[Садржај](#) - [Преходно](#) / [Следеће](#)

Поглавље 6

„ Да“ , рекао је наш отац када га је Џем питао дали можемо да одемо и с едн емо поред
азен агос пођ и џе Реј челс а Дилм, пошто је ово и његова пос ледња ноћ у Мј ком у.
"Реци му како дуго за мене, па ћ емо га видети с ледећ ег лев."

Прес кочили с монизакзид кој и је одвај ао двориште гос пођ и џе Реј челод
нашег прилаза. Џем је извиждао о - ело и Дилј е одговорио умраку.

„ Ни дахне дува“ , рекао је Џем. "Погледај тамо."

Показао је наисток. И за с та ала пекан агос пођ и џе Мди излази ој е ц и новски мес ец
„ З ог тога изгледа вруће“ , рекао је.

"Укрсти ти се вечерас?" упи та Дилне подижућ и поглед. Конс труисао је еци гарету од новина
и кан апа.

„ Не, с амо дама. Не пали тус твар, Дилс мрдић еш џе овај крај
Град."

Била је даманамес ецу Мј ком у. Седела је закодом и чешља кос у.

„ Недос тај аћ еш нам, дечко“ , рекао с ам. „ Ми сли та да је о ље да пази монагос подина Еј вери ја?"

Гос подин Еј вери с е укрцао преко пува куће гос пођ е Хенри Лафј ет Ду оз.

Ос им што је с ваке недеље мењао тањ и рза прикупљање, гос подин Еј вери је с едео на трему
с ваке вечери до девет сати и кијао. Једне вечери имали с мо привилегија уда при с ус твј емо
његовом нас тулукој и је изгледао као његов пос ледњи,

ј ерто никада вишеније урадиосведоксмогледали. Јем и ја смо излазили са прага
гос пођ и џе Реј челј еднен оћ и каданас је Дилзаус твио: „ Боже, погледај тамо."

Показао је преко пува. У очекуни с мо видели ништа ос им предњег трема прекри вен ог куц ом,
али пажљивиј и преглед открио је лук воде кој и с ес пуштао с али шћа и прс као у жутом кругу
уличног с вета, неки хдес етс топа од извора до

земља, чинило нам се. Џем је рекао да је г. Еј вери погрешно, Ди ли је рекао да мора да попије галон
дневно, а такмичење којег је еуседило у одређивању урелативно удаљености и одговарајуће
храбрости само мејенатерало да се поново осећају и зосављено, јер сам и он евалентован за ово
ољсти.

Ди лисе протегнуо, зевао и рекао са свим опуштено. „Знам шта, и демо
шења."

Звучао ми је сумњи во. Ни коу мејком унијесам отишао у шетњу. "Где да,
Мирођија?"

Ди ли је нагло окренуо главу у правцу југа.

Џем је рекао: "У реду." Када сам протестовао, сљакко је рекао: „Не мораш да идеш,
Анђеле меј."

„Не мораш да идеш. Запамти -"

Џем није и од оних којима су уразмишљали о прошлим поразима: чинило се да је тој едина порука од којег је до
Атикус је и овиду уметности у акрсног и спитивања. „Извиђаче, нећемо
ништа да радимо, само и демо доличног света и назад."

Нечуно смо шетали тротаром, сљашајући и љуљашкена трему како шкрипе
тежи на комшилука, сљашајући тихи ноћни жамород раслих људи унашој улици.
Повремено смо чули како се глас пођица Степхан и е Цравфорд смеје.

"До ро?" рекао је Ди ли

„У реду", рекао је Џем. „Зашто не одеш кући, и извиђаче?"

"Шта ћеш да радиш?"

Ди ли је Џем с једноставно хтели дави реупрозорсала авим капком давиде дали
могуда погледају Бу Радлија, а ако не желим да идем са њима, могао и х да одем
право кући и држим затворена уста, то је све.

„Али шта се на том светом рдучекали до вечерас?"

Зашто нико није могао да их види ноћу, јер и Атикус и овакоду окоусе и
књигуније хеодачује да Краљевство долази, јер ако их Бу Радлиу и јео ни и
пропустили школу месотраспушта, и зашто је и љакше видети уна мрачну кућу
умракунего дању, дали сам разумео?

„Џем, молим те..."

„И звиђаче, по следњи пут кажем, завори замку и иди кући – изјављујем Гос подудас ваки м даном постојеш с вевише као девојчица!“

Уз то, ни сам имао друге него да им се придружим. Мислили смо да је о њеда прођемо и с подвисоке жицане оградена задњем делу Радлеи парцеле, и мали смо мањешансе да удемо виђени. Ограда је оградилавелику ашту и уску дрвену помоћну кућу.

Џем је подигао доњу жицу и показао Ди Луис под ње. Пратио сам је и подигао жицу за Џема. За њега је то и о тесан с ти с ак. „Не испуштај звук“, шапнуо је. „Немој да се у аци шуред шта год дарадиш, они ће проуди ти мрав.“

И мајући овумисао науму, направио сам можда један корак уминути. Крећу сам се рже када сам видео Џема далеко и с пред се е како ме позива на месечину. Дошли смо до капије које је делила ашту од задњег дворишта. Џем га је додирнуо. Капија је зашкрипала.

„Пљун и на то“, прошапува Ди Лу

„И машна укупиј и, Џем,“ промрљао сам. „Не можемо тако лако и заћи одавде.“

„Шш. Пљун и на то, и звиђаче.“

Пљунути смо се, а Џем је полко отворио капију, подигао је у страну одмарао се то на огради. Били смо уз задњем дворишту.

Задњи део куће Радлеи је био мање примамљив него предњи: трошни трем се протегао ширином куће; и лас удвојаврава и два тамна прозора и змеђу врата. Уместо стуба, један крај крова је подупирао гру и двочетири. У углу рема наглавила се тарапећ Френклин; и знад њега огледало са стаклашеширехватало је месец са лас нос и јало.

„Арр“, ти хоје рекао Џем, подижући ногу.

„Паметније?“

„Кокошке“, дахнуо је.

Даћемо морати да изегнемо невидљиво са свих страна, потврдило се када је Ди Луис пред нас шапато с рочио Бога. Одшуљали смо се до ивице куће, око прозора са висећим капцима. Праг је и неколико инча виши од Џема.

„Пружи руку“, промрљао је Ди Лу. „Сачекај, и пак.“ Џем је ухватио своје лево зглобно и моје десно зглобно, ја сам ухватио своје лево зглобно и Џемов десно зглобно, ми

чучнуо, а Ди лј е с ео н а н а ш е с е д љ . О д г а ј а м и с м о г а и у х в а т и о с е з а п р о з о р с к у д а с к у .

"Пожури", шапнуо је Џем, "н е м о ж е м о ј о ш д у г о д а и з д р ж и м о ."

Ди л м е ј е у д а р и о у р а м е , а м и с м о г а с п у с т и л и н а з е м љ у .

"Шт а с и в и д е о ?"

"Н и ш т а . З а в е с е . И п а к , н е г д е п о с т о ј и м а л о м а л о с в е т а ."

„ Хај д е д а с е с к љ о н и м о о д а в д е “ , у з д а х н у о ј е Џ е м . „ Хај д е м о о п е т н а з а д . Ш ш “ , у п о з о р и о м е ј е д о к с а м с е с п р е м а о д а п р о т е с т ј е м .

„ Хај д е д а п р о а м о з а д њ и п р о з о р ."

„ К о п а р , н е “ , р е к а о с а м .

Ди л ј е с т а о и п у с т и о Џ е м а д а и д е н а п р е д . К а д а ј е Џ е м с т а в и о н о г у н а д о њ у с т е п е н и ц у , с т е п е н и ц а ј е з а ш к р и п а л а . С т а ј а о ј е м и р н о , а з а т и м п о с т е п е н о п о к у ш а в а о с в о ј у т е ж и н у . К о р а к ј е и о т и х и . Џ е м ј е п р е с к о ч и о д в а к о р а к а , с т а в и о н о г у н а в е р а н д у , п о д и г а о с е н а њ у и к о л е а о д у г т р е н у а к . В р а т и о ј е р а в н о т е ж и п а о н а к о л е н а . Д о п у з а о ј е д о п р о з о р а , п о д и г а о г л а в у и п о г л е д а о у н у р а .

О н д а с а м в и д е о с е н к у . Б и л а ј е т о с е н к а ч о в е к а с а ш е ш и р о м . У п о ч е т к у И

м и с л и о д а ј е д р в о , а м и н и ј е д у в а о в е т а р , а с т а л а н и к а д а н и с у х о д а л а . З а д њ и т р е м ј е и о о к у п а н м е с е ч и н о м , а с е н к а , х р с к а в а к а о т о с т к р е т а л а с е п р е к о т р е м а п р е м а Џ е м у .

Ди л ј е в и д е о с л е д е ћ е . С т а в и о ј е р у к е н а л и ц е .

К а д а ј е п р е ш а о Џ е м а , Џ е м г а ј е в и д е о . С т а в и о ј е р у к е п р е к о г л а в е и у к о ч и о с е .

С е н к а с е з а у с т а в и л а о к о с т о п у и з а Џ е м а . Р у к а м у ј е и з а ш л а с а с т р а н е , п а л а и л а м и р н а .

З а т и м с е о к р е н у о и к р е н у о н а з а д п р е к о Џ е м а , п р о ш е т а о т р е м о м и с а с т р а н е к у ћ е , в р а ћ а ј у ћ и с е к а к о ј е и д о ш а о .

Џ е м ј е с к о ч и о с а т р е м а и г а л о п и р а о п р е м а н а м а . О в о р и о ј е к а п и ј у , п р о п л е с а о Д и л и м е н е , и г у р н у о н а с и з м е њ у д в а р е д а ш и а ј у ћ и х о в р а т н и к а .

Н а п о л а п у в с а м с е с а п л е о ; д о к с а м с а п л е о р и к у р а з и ј е н е с а ч м а р е к о м ш и л у к .

Д и л и Ј е м с у р о н и л и п о р е д м е н е . Џ е м о в д а х с е п о ј а в и о у ј е ц а ј и м а : „ О г р а д а п о р е д ш к о л к о г д в о р и ш т а ! – п о ж у р и , и з в и ђ а ч е ! “

Џ е м ј е д р ж а о д о њ у ж и ц у , Д и л и ј а с м о с е о т к о р љ а л и и и л и н а п о л а п у а д о

закљон ус амљен ог храс ташкол ког двори штакадас мо ос ети ли да џем ни ј е с а н а ма.

Порчали с мо назад и нашли га како с емучи уогради , с ки дај ућ и пан џон е да и га ухвати о
ла ав. Орчао ј е до храс таупан џон ама.

Без едно иза тга, ус тупи ли с мо мес т у кочен ос ти , али џемовум ј е ј ури о: „ Мрамо да и демо
кућ и , н е до с тј аћ емо и м.“

Прерчали с мо школ ко двори ште, провукли с е и с под ограде до Ј елен овог пашњака и за н аше куће,
попели с е на задњу ограду и и ли на задњем с тепен ишту пре него што н ам ј е џем дозволи о да
зас тн емо да с е од мори мо.

Дис ањен ормал но, н ас трој е с мо шевали коли ко с мо могли лежерн о до предњег двори шта.

Погледали с мо н из ули ци ви дели круг комши ј а н а Радлеи фронту

капиј а.

„ Боље да одемо доле“ , рече џем. "Поми с ли ћ е дај е с мешно ако с е не пој ави мо."

Гос поди н Накан Радлеи ј е с тј ао ун уарњегове капиј е, с а пушком с ломљен ом преко руке.

Ати кус ј е с тј ао поред гос пођ и це Мди и гос пођ и це Стефн и Крофорд. Гос пођ и це Реј чели

гос поди н Еј вери и ли с уу лизини . Ни ко од њих н ас ни ј е видео да долази мо.

Ушли с мо поред гос пођ и це Мди, кој а ј е погледала околу. „ Гдес т е с ви и ли, зар ни с т е чули
комешање?"

"Шт а с е дес и ло?" ули та џем.

"Гос поди н . Радли ј е пуцао у црн ца уогри ци ."

„ Ох. Дали га ј е удари о?"

„ Не“ , рекла ј е гос пођ и це Стефн и . „ Пудн оуваздух. Уплаши о га ј е лед. Каже да ако неко ви ди

елог црн цуу лизини , тј е тј . Каже да и ма другу цев кој а чека с лед ећ и звук кој и чуј е у тој закрпи ,
и да с лед ећ и пугн ећ е ци љати ви с око, и ло дај е то пас , црња и ли — џем Финч!"

„ Гос пођ о?" ули та џем.

Ати кус ј е говори о. "Гдес ути пан џон е, с ине?"

„ Пан џон е, гос поди н е?"

"Пан џон е."

Ни ј е и ло кори с ти . У шортс упред Богом и с ви ма. уздахну о с ам.

„ Ах — г. Фи н ц?“

У од с ј ај ууи ч не рас вете могао с ам да ви ди м Ди л а како и з ле же ј едн ог: оч и с умус е раши ри ле, његово де ел херуви мс ко ли ц е пос тло ј е округло.

"Шта ј е, Ди л?" упи та Ати кус .

„ Ах—ос вој и о с ам и ход њега“ , рекао ј е не одређ ено.

„ Ос вој и о и х? Како?“

Ди лова рука тражи л ај е поти љ ак. И зн ео га ј е напред и преко чел а. „ И грали с мо с три п покер тамо поред азен а,“ рекао ј е.

Џем и ј ас мо с е опус ти ли. Комши ј е с уи згледале задовољне: с ви с ус е укочи ли. Али шта ј е и о с три п покер?

Ни с мо и мали при ли ке да с азнамо: гос пођ и ц е Реј чел е оглас и л а као град с каварогас на с и рен а: „ Учи ни те оо Боже, Ди л Харри с ! Коцање поред мог азен а? Стри п-пokerаћ увас , гос поди не!“

Ати кус ј е с пас ао Ди л а од момен талн ог рас парчавања. „ Само трен увак, гос пођ и ц е Реј чел ,“ рекао ј е.

„ Ни кад ран и ј е ни с ам чуо да то раде. Ј ес те ли с ви и грали карте?“

Џем ј е у аци о Ди лову му заворен и хочи ј у. „ Не гос поди не, с амо с аши и цма.“

Ди ви о с ам с е с вом рату. Мечеви с у и ли опас ни, али с укартон и и ли ко ни.

„ Џем, и зви ђ аче“ , рекао ј е Ати кус , „ не жели м ви ше да чуј ем за покеру и л о ком о ли ку. И ди до Ди л а и узми пан тлон е, Ј ем. Реши те с ами .“

„ Не ри ни, Ди л“ , рекао ј е Џем, док с мо гази ли тротаром, „ она те нећ е ухвати ти. Он ћ е ј е одговори ти од тога. То ј е и л о рзо разми шљање, с и не. Слушај ... чуј еш ли?“

Заус тави ли с мо с еи чули Ати кус овглас : „ ...ни ј е оз иљно... с ви пролазе кроз то, гос пођ и ц е Реј чел..“

Ди л ј е и оуешен, али Џем и ј ани с мо. Пос тој ао ј е про лем што ј е Џем уј уро показао пан тлон е.

„ Дао и хти мал с вог“ , рекао ј е Ди л док с мо дошли до с тепени ц а гос пођ и ц е Реј чел. Џем ј е рекао да не може да уј еу њи х, али хвала ус ваком с лучај у. Поздрави ли с мо с еи Ди л ј е ушао укућ у. Он и гледно с е с ети о да ј е верен за мене, ј ер ј е и с рчао на зад и рзо ме пољу и о и с пред Џема. „ Пи ше те, чуј ете?“ урло ј е за нама.

Дас у Џемове пан тлон е е з едн она њему, и он ако не и с мо мно го с павали .

Сваки ноћ ни звук кој и с ам чуо из с вог кревети ћ а на задњем трему и ој е трос тучо увећ ан ;
с вака огре оти нас топала нашљунку и лај е БуРадли кој и ј е тражи о ос вету, с ваки
Пролазећ и црн ацкој и с е с меј ао у ноћ и и ој е БуРадли нас ло оди и зан ама; ин с екти
кој и с упрс кали по екрану и ли с улди прс ти БуРадли ј акој и с учупали жи цуу комаде; с та ла
ци на ерри с у и л а з лоћ удна, ле дела, жи ва. Задржао с ам с е и змеђ ус на и уднос ти док
ни с ам чуо Џемова мрмљања.

„ Спавај , мало тучоке?“

"Ј е с и ли луд?"

„ Шш. Ати цус ово с вето ј е угашен о.“

На опадај ућ ој мес ечини видео с ам Џема како замахуј е ногама на под.

„ И дем за њи ма“ , рекао ј е.

Седео с ам ус правн о. „ Не може. Нећ ути дозволити.“

Мучи о с е у кошуљу. "Мрам да."

„ Ти уради , ај аћ у про уди ти Ати кус а.“

"Ти уради ш и у и ћ ут."

Повукла с ам га поред с е ена креветца Покушао с ам да га уразумим. "Гос подин. Натан ћ е их
прон аћ и уј уру, Ј ем. Он зна да с и их изгу и о. Када их покаже Ати цус у и ћ е при лич но лоше, то
ј е с ве. Врати с е у кревет"

„ То ј е оно што знам“ , рекао ј е Џем. "Зато и дем за њи ма."

Почео с ам да с е ос ећ ам олес но. Враћ ај ућ и с е с ам на то мес то — с ети о с ам с е
гос поћ и ц Стеф ни : г. Натан ј е имао другу уре кој ај е чекала с ледећ и звук кој и ј е чуо,
и о црн чуго, пас ... Џем ј е то знао оље од мене.

Би о с ам очај ан : „ Види , ни ј е вредно тога, Џем. Ли зање оли , али не трај е.

До и ћ еш ударацу главу, Ј ем. Моли мо вас ... "

Стрпљи во ј е издахнуо дах „ Ј а—вој е, и зви ћ аче“ , промрмљао ј е. „ Ати кус мени кадани ј е
и чевао о кад знам за с е е. Жели м да тако и ос тв е.“

Ово ј е и л мис ао. Чинило с е дан ам ј е Ати кус прети о с ваки други дан . "Хоћ еш да кажеш
да те ни кадани ј е ухвати они за штв."

„ Можда ј е тако, али – с амо жели м да тако и ос тв е, Скауе. Ни с мо то ре али да ради мо вечерас ,
Скауе.“

Тада с мо, претпос тављам, Џем и ј а први пут почели да се рас твј емо. Пон екад гани с ам
разумео, али мој и пери оди з у њен ос ти или с укракотрај ни. Свој е и ло изван мене.
„ Мли м т“ , прекли њао с ам, „ не могу с амо на трен уак да разми с ли м о томе...
с ами на том мес ту..“

"Ућ уи !"

„ Ниј едани кад ви шене и разговарао с то ом или тко нешто... Про уди ћ уга
горе, Џем, кун ем с е дај ес ам...“

Џем ј езгра и о мој уогри цупи ц аме и чврс тј ес тегнуо. „ Он да и дем с а то ом
—“ Загрцнуо с ам с е.

"Не, ни с и, с амо ћ еш прави ти уку."

Ниј е и ло корис ти. Окључала с ам задња врата и држала их док с е он с пуш тво ни з с тепени це.
Мрадај е и ло два с ата. Мс ецј е завази о, а решетка с тес ен кес у леделе у неј ас ном
ни штави лу. Џемова ела кошуља реп умоч ен и
поклекнуо као мали дух кој и плеше да по егне од ј ура. Благи поветарацј еус комешао и
охлади озн ој кој и ми ј е ткао ни з окове.

Ои шао ј е задњи м пуем, кроз Ј елен ов пашњак, преко школс ког двори шта и окол
до ограде, поми с ли о с ам — арем ј е тко крен уо. Тре ало и дуже, тко дај ош ни ј е
и ло време за ри гу. Чекао с ам да дођ е време за ри гуи с лушао с ач мари цугос поди на
Радли ј а. Он да ми с е учини ло да с ам чуо шкри пузадње ограде.

Тој е и лас амо жеља.

Он да с ам чуо како Ати цус кашље. Задржао с ам дах. Пон екад и с мо газатекли како
чи тва, када и с мо упон оћ ходочас ти ли укупати ло. Рекао ј е да с ечес туди о током ноћ и,
проверавао на с и чи тво с е е да зас пи. Чекао с ам да с е његово с ветро упали, н апрежућ и оч и
дави ди м како преплављуј ес алу. Ос тло ј е и с кључ ен о, ај ас ам пон ово удахнуо. Ноћ ни
пузачи с ус е повукли, али зреле порцуланс ке о и це у њале с упо кровукада с е ветру зуркао,
а тмај е и ла пус тва од лвежа удаљ ен и х пас а.

Ено га, враћ ао с е мени. Његова ела кошуља с какувала ј е преко задње ограде и полско
и вал с ве већ а. Попое с е задњи м с тепени цма, закључао врата зас о ом и
с ео на с вој креветац Без речи ј е подигао пан тлон е. Он ј е легао, а не ко време ј а
чуо како мудрчи креветац У рзој е и о ми ран. Ни с ам гачуо да с е пон ово промешкољи.

Поглавље 7

Џем је освајачица положена и ћуљивна едељудана. Као што ми је Атикус једном саветовао да урадим, покушао сам да се попнем у Џемову кожу и ходам по њој: да сам отишао сам у Радлеи Плаце удвају уру, мој асхрана и ила одржанаследће поподневни. Зато сам освајачица самог и покушао да га не узнемиравам.

Школа је почела. Други разред је и олош као и први, само гори — и даље сутиацли картице и нису ти давали дачи таш или пишеш. Напредак господице Керолајн усуседсву могао и се проценити поучесџос ти с меха; међу тим, уочајена екипа је поново пала у први разред и ила је од помоћи и одржавању у реда. Једина до расварувези са другим разредом ила је то што сам ове године морао да осванем до Џема, аоично сам заједно ишли кући и у три сата.

Једног поподневна када сам прелазили школу код вориште према кући, Џем је изненада рекао: „Иманештошто нисам рекао.“

Како му је ово ила прва потпуна реченица у неколико дана, охрабрио сам га: „Ошћ?“

„Ошћ ноти.“

„Никада ми ништа ниси рекао ошћ ноти“ , рекао сам.

Џем је одмахнуо мојим речима као да распаљује комарца. Ћувао је неко време, а онда је рекао је: „Када сам се вратио по панталоне — свесу илеузамршењу када сам се и звачио из њих, нисам могао да их хожачим. Када сам се вратио...“ Џем је дуоко удахнуо. „Када сам се вратио, или су пресавијени преко ограда... као да сам очекивали.“

„Преко-“

„И још нешто...“ Џемов глас је иораван. „Покажи ми кад с ти гнемо кући.“

Били су зашишени. Не као да их је дама са ашила, као нешто што их покушао да урадим.

Сави с кри вљен . Скоро као..."

"—неко ј е знао да с е враћ аш по њи х."

Џем ј е задрхва. „ Као да ми ј е неко чи тво мис ли ... као да ј е неко могао рећ и шта ћ уда уради м.

Зарни ко не може рећ и шта ћ уда уради м да мен е зна ј у, зарн е, Скауе?

Џемово пи тње ј е и ло жал а. Уверавао с ам га: „ Зарни ко не може да каже шта ћ еш да ради ш да не и жи вео укућ и с а то ом, а ни ј а то понекад не могу да кажем.

Пролзали с мо поред нашег дрвета. У његовој рупи од чвора лежало ј е клупко с и вог кан апа.

"Немој да узимаш, Џем", рекао с ам. "Ово ј е нечиј е с крови ште."

"Мис лим дани ј е, изви ђ аче."

"Да, ј е с те. Неко попут Волера Кан ингема долзи овамо нас ваки одмори криј ес вој ес твари — а ми долзи мо и одузи мамо му их. Слушај , ос тави мо то и с а чекај мо пар дан а. Ако он дан е не с твн е, ми ћ емо то узети , уреду?"

„ Уреду, можда с и управу“ , рекао ј е Џем. „ Мрадај е то мес то занеко мало дете — криј ес вој е с твари од већ ег народа. Зна те да с мо тек ушколи пронашли с твари ."

„ Да“ , рекао с ам, „ али ми ни кадан е пролзали мо овде лети ."

Оишли с мо укућ и. Следећ ег ј уракан апј е и о тамо гдес мога ос тави ли. Кадај е ј ош и о тамо трећ ег дан а, Џем гај ес тави оуц еп. Од тада с мо с вешто с монашли учворурупи с марали с вој ом и мови ном. -

Други разред ј е и ос уморан, али Џем ме ј е уверавао да ћ е школа и ти ољашто с ам с тариј а, дај е и он кренуо на и с ти начин, а тек с е ушес том разреду научи нешто вредно. Шес ти разред

чини ло с е да му ј е приј ало од почетка: прошао ј е кроз кравак еги пат ки пери од кој и ме ј ез унио – много ј е покушавао да хода равн о, гурај ућ и ј едну руку и с пред с е е, а ј едну позади, с тављај ућ и ј едну ногу и задруге. Он ј е и зј ави о да Еги пћ ани ходај у тим путем; Рекао с ам да ако ј ес у, ни с ам ви део како с ун ешто уради ли, али Џем ј е рекао да с у постигли ви шен его што с у Амери кан ци и када уради ли, да с у изми с ли ли тоа летпапери вечи то алва ми рање, и пи тво где и с мо или дан ас дан и с у? А ти цус ми ј е рекао да и з ри шем при деве и уради о их

чи њен и це.

Ујужној Ала ами немај асно дефинисанихгодишњихдо а; лето прелази ујесен, а за јесен понекад никад неследи зима, већ се превараудани мас торо пролећекој есе поновотопи у лето. Тај падје иодуг, једва хладан довољно за лаганујакну. Цем ијасмо каскали унашој ор итиједног лагог окто ра поподнекаданас је поново заустави онашчвор. Ун уаровогај е и лонешто ело време.

Цем ми је дозволио да учиним почас тизвукао сам две мале слике урезане у сапун. Један је иолик дечака, други је нос иогру ухаљину. Пренего што сам се етиоданепос тој и таква стваркао жуду, вриснуо сам и ациоихдоле.

Цем ихјезгра ио. "Цџнијеуредусатоом?" викаоје. Очистиоје фигуре од црвене прашине. „ Све судо ре“ , рекаоје. „ Никаднисам видео овако до ре.”

Држао ихједомене. Билесуто готово савршенеминијатуредвој едеце.

Дечакјеносиошортс, анаорвемујепадалкаодсапун а. Погледао сам уЦема. Точак равнесмеђе косегурнуосенадоле са његовог дела. Никадатранијенисам приметио. Цемјепогледао са девојчице-луке намене. Девојчице-лукајеносилвашишке. Падали сам.

„ Сво с мо ми “ , рекаоје.

„ Ко ихје урадио, шћмислите?”

„ Кога ми овде познајемо коши а?” упи во.

"Гос подин. Еј вери.”

"Гос подин. Еј вери само ради овако. Мислим нарез арије.”

Г. Еј веријеупросекуимаоштапдрва зашпоретнедељно; и з рус иогај едо чачкалице и жвакао.

„ Тујељу авсарегоспођице Стефан и Крафорд” , рекао сам.

„ Он до ро рез ари, али живи усељу. Када иикадаплио пажњунанас?”

„ Можда он сединатреми гледаунас умес тоугоспођицу Стефани. Дасамна његовом мес ту, ја и х.”

Џем језури оумен е толико дуго дас ам пи тво штај е и ло, али једо и они шта, и звиђач за одговор. Кадас мо отишли кући, Џем јес тави о луке ус вој гепек.

Мње од две недеље кас ниј е пронашли с мо цело паковање жвакаће гуме, учемус мо ужи вали, јер ј е Џемовуус поменуи с клизнувачи њеница дај ес ве у Радлеи Плацу и ло отровно.

Следећ е недеље рупа учворудон елај е укаљан у медаљу. Џем ј е показао Атикус у, кој и ј е рекао дај е то право пи с на медаља, дас упренашег рођ ења школе округа Меј ком и мале такми чења управопи с уи додељи вале медаље по едницима. Атицус ј е рекао дагај е неко и згу и о, а да ли с мо с е рас пи тали? Џем ме ј е ками ла шун уа кадас ам покушао да кажем гдес мо ган ашли. Џем ј е пи тво Атикус а да ли с ес ећ аи когако гај е и када ос вој и о, а Атикус ј е рекао не.

Наша нај већ а награда пој ави лас е четири дана кас ниј е. Би ој е то ц епни с аткој и неће е рчи, на лан цус а алуминиј умс ким ножем.

„ Ми с ли ш дај е то ело злато, Џем?“

„ Не знам. Показаћ уга Атикус у.“

Атикус ј е рекао да и вероватно вредео дес ет долара, нож, лан аци с ве, дај е нов. „ Дали с т е с е мењали с анеким ушколи?“ ули тво.

"О негос подине!" Џем ј е извукао дедин с аткој и муј е Атикус дао данос и ј едном недељно ако ј е Џем и о опрезан с а њим. У дане када ј е нос и ос аџ Џем ј е ходао по ј ај и ма. „ Атикус е, ако ти ј ес ве уреду, ради ј е ихову.

Мжда то могу поправити.“

Када ј е нови с троши ос ат његовог деди ношење ј е пос тало тежак задатк задан, Џем ви ше ниј е ос ећ ао потре удас ваког с а уврђ уј ес ат петминув.

Од ради ој е поштено, ос тал ј ес амо ј една опруга и двас и тна комада, али с атниј е хео да ради. „ Ох“ уздахнуо ј е, „ ни кадан еће проћи. И звиђач—“

"Ха?"

„ Ми с ли ш да и тре ало дан апи шемо пи с мо оно меко нам ос тавља ове с твари?“

„ То и и ло аш лепо, Џем, можемо им захвалити — штаниј е уреду?“

Џем с е држао за уши, врећ и главом с ј едне на друге трану. „ Не разумем, с амо не разумем—не знам зашто, Скауе...“ Погледао ј е према дневној со и. "Јасам

Мрам до ро да кажем Ати кус у-не, ми с ли м дан е.

"Рећ и ћ умуза те е."

„ Не, не ради то, и зви ћ аче. И зви ћ ач?"

"Шта?"

Цело вече је е и она и ви ци да ми нешто каже; ли це и мус е разведри ло и нагнуо и с е према мен и, а он да и с е пре до ми с ли о. Сплетгај е про мен и о. "Ох, ни шта."

"Ево, хај де да напи шемо пи с мо." Гурн ула с ам му т лети оловку под нос .

"До ро. Драги гос поди не..."

„ Како знаш да је мушкарац? Клади м с е да је гос пођ и ца Мди - клди о с ам с е на то већ дуже време.

„ Ар-р, гос пођ и ца Мди не може да жваћ е жваку..." Цем с е на аџри о. „ Знаш, он а пон екад може лепо да при ча. Ј едн ом с ам ј е замо ли о да жваћ е, а он а ј е рекла не хвала, то— жвака с е за лепи ла за њен он епце и ос тви ла ј е ез реч и " , пажљ и во ј е рекао Цем. "Зар то не звуч и лепо?"

„ Да, пон екад може да каже лепе с твари. Не и и ма ла с ати лан ац

У с ваком с лчај у."

"Драги гос поди не", рекао је Цем. „ Цен и мо... не, цен и мо с ве што с те с тви ли удрво за нас . И с крен о Ваш, Цереми Ати кус Фи н ч."

"Он нећ е зн ати ко с и ако тако поти шеш, Цем."

Цем је из ри с ао с вој е и ме и на пи с ао: „ Цем Фи н ч" . И с под то га с ам поти с ао

„ Ци н Луиз Фи н ч (и зви ћ ач)" . Цем је с тви о поруку у коверту.

Следећ ег ј ура на пууд о школе и с трча о ј е и с пред мене и заус тви о с е код дрвета.

Цем је и о окрен ут према мен и када је поди гао поглед и ви део с ам га како је потпу но ео.

" И зви ћ ач!"

Орчао с ам до њега.

Неко је н апун и он аш ч ворце мен том.

„ Немој с ад да плачеш, и зви ћ аче... не мој с ад да плачеш, не ри ни..." промрмљао је на мен е с ве време до школе.

Када с мо отишли кући на вечеру, Џем је заговорио храну, отрчао на трем и с тво на с тепен и це. Прати о с ам га. „ Још није прошао“ , рекао је.

Следећег дана Џем је поновио своје дење и и ој е награђен .

„ Жао, гос подине Натан“ , рекао је.

„ Јуро Џем, и звиђаче“ , рекао је гос подин Радли док је пролазио.

"Гос подин . Радли“ , рекао је Џем.

Гос подин Радли се окренуо.

"Гос подин . Радли, ах—јесили с тавио џемен ту он урупуна он ом дрвету доле?"

„ Да“ , рекао је . "Напуни о с ам га."

"Зашто с тво урадили, гос подине?"

„ Дрво умире. Зачепите их џемен том када с у олес ни . Тре ао и то да знаш, Џем."

Џем није рекао ништа више о томе до касног поподневца. Када с мо прошли поред нашег дрвета, он га је меди тативно потпшао по џемену и ос тво ду око замишљен . Чинило се да с е понаша лоше, пас ам с е држао на дис танци .

Као и о ично, с рели с мо Ати кус а како с е те вечери враћао кући с посл а. Кад с мо или на прагу, Џем је рекао: „ Ати кус е, погледај доле на он о дрво, молим те, гос подине.“

"Какво дрво, с ине?"

„ Он ај на углу Радли парцеле долази из школе.“

"Да?"

"Дали то дрво умире?"

„ Зашто не, с ине, не мислим тако. Погледај ли шће, с веј езелено и пуно, ни гден емас међ их мрља...“

"Није чак ни олес но?"

„ То дрво је здраво колико и ти, Џем. Зашто?"

"Гос подин . Неј тан Радли је рекао да умире."

„ Паможда и јес те. Сигуран с ам да гос подин Радли зна више о с вом дрвећу од нас .“

Ати цус нас је ос тви она трему. Џем с е нас лони она с ту , трљај ући рамена о њега то.

"Дали те с вр и, Џем?" Питво с ам што с ам љу азниј е могао. Ниј е одговори о. "Хај де ун ура, Џем", рекао с ам.

"Пос ле времен а."

Стј аој е тмо до мрака, ај а с ам га чекао. Када с мо ушли укућ уви део с ам дај е плакао; ли це муј е и ло прља во на прави м мес ти ма, али мени ј е то и ло чудно да гани с ам чуо.

[Садржај](#) - [Преходно](#) / [Следече](#)

Поглавље 8

Из разлоган едоучи ви хнај и с кус ниј им пророци ма у округу Меј ком , ј е с ен с е те годин е превори љузи му. И мали с мо две недеље нај хладниј ег времен а од 1885, рекао ј е Ати кус . Гос подин Еј вери ј е рекао дај е на камен у Розете пи с ало да када деца не с лушај ус вој е роди теље, пушеци гарете и ратуј уј едни проти в други х, годи шња до аћ е с е мењати : Џем и ј а с мо или оптерећ ени кри ви црм да допри нос и мо а ераци ј а ма упри роди , и зази вај ућ и ти мен ес рећ ун аши м с ус еди ма и не при ј ати ос тзас е е.

Стара гос пођ а Радли ј е умрла те зи ме, али њен а с мртн иј е и зазвала готово ни какве тлас е - комши лук ј е ретро виђ ао, ос им када ј е зали вала с вој е кан е. Џем и ј а с мо одлучили дај уј е Боо коначно ухвати о, али када с е Ати кус врати о из кућ е Радли ј а рекао ј е дај е умрла при родном с мрћ у, на н аше разочарање.

„ Пи тај га“ , шапну ој е Џем.

"Пи тае га, ви с те нај с тариј и."

"Зато и тре ало да га питаш."

„ Ати кус е“ , рекох „ дали с те видели гос подин а Артура?"

Ати кус меј е с трого погледао око с вој и хнови на: „ Ни с ам.

Џем меј е уздржао од даљ и х пи тања. Рекао ј е дај е Ати кус и даљ е ди рљи в према нама и Радлиј еви ми дане и и ло до ро да га гурамо. Џем ј е и мао идеј у

дај е Атикус мисли о данаше активности твој и прошлог летанис у илеограниченесамонас трип покер. Џем није имао чврст уос новузасвој еидеје, рекаоје даје тосамо трзај. Следећегј урасамсе проудио, погледао кроз прозори с коро умро одс траха. Мј и врискови с уАтикус аизвели из купатла наполоо ријаног.

„ Смак с вет, Атикус! Ми м вас, учини нешто—“ Одвукасам га до прозора и показао.

„ Не, није“ , рекаоје е. "Падаснег."

Џем је пи тао Атикус адали ћенас твити. Ни Џем ни каданије видео с нег, али је знао штаје ило. Атикус је рекао да о с негунезнаништавише од Џема. „ Мислим, међуим, даћес е, акоје тако водено, претвори ти укишу.

Зазвониоје телефон и Атикус је напустио с то задорчак да одговори. „ Тоје ила Еула Мј “ , рекаоје е кадас е вратио. „ Ци ти рам—'Пошто уокругу Мј ком није падао с нег од 1885, данас неће е и ти школе'.

Еула Ми је ила водећ и Мј ком ов телефонски оператер. Ној је ило поверено ој ављи вањеј авни хоглас а, позивни цр за венчање, паљење варогас несиренеи давање инс тркциј а прве помоћи кадаје е др Реј нодс ио одс уан.

Каданасје Атикус коначно позвао дан ручи мо и рекао да гледамо унаше тњи реумес то кроз прозоре, Џем је ули тао: „ Како с е прави с нежак?“

„ Немам ни нај мању идеју “ , рече Атикус. „ Не желим да удете с ви разочаран, али сумњам даће и ти довољно с негачак и зас нежнугрудву.“

Калурније аје ушла и рекла да мисли да с е лепи. Кадас мо отчали до задњег дворишта, илоје прекривено с лами с лј ем рас квашеног с нега.

„ Не и тре ало да ходамо по њему “ , рекаоје е Џем. „ Гледај , с ваки твој коракје гу и так то.“

Ос врнуо с ам с ена с воје кашас те о тис кес то пава. Џем је рекао да ако с а чекамо да паднеје ош мало с нега, могли и с мо с ве да с купи мо зас нега. Ис павио с ам је зики и ухватио а мас на пахуљи ц. Горелоје.

„ Џем, вратије е!“

„ Не није, такоје хладно да гори. Неје еди то, и звиђаче, троши ш га. Некага с иђи.“

"Али жели м да ходам у њему."

„ Зн ам шта, можемо да прошећемо код гос пођ и џе Мди .”

Џем ј е с кочи о преко предњег двори шта. Прати о с ам га у трагови ма. Кадас мо или на тротаруи с пред гос пођ и џе Мди , гос подин Еј вери нам ј е при шао. И мао ј е ружи час то ли џе и вели ки с томак и с под пој ас а.

"Ви ди ш шта с и уради о?" рекао ј е. „ Ни ј е падао с нег у Мј ком у од Аппоматокс а. Лоша деџа попугвас мењај угоди шња до а.”

Пи тво с ам с е дали гос подин Еј вери зна коли ко с мо, надамо с е, гледали прошлог леџа да понови с вој нас туп, и поми с ли о да ако ј е ово нашан аграда, и машта да с е каже за грех. Ни с ам с е пи тво где ј е гос подин Еј вери с акупи о с вој у метеоролошку с тати с ти ку. он е с ус ти гле право и з Розет ког камена.

„ Џем Финч, ти Џем Финч!”

"Гос пођ и џе Мди џе зове, Џем."

„ Сви ос тан и џе ус ред двори шта. Нека ш џедљи вос тј е закопан а и с под с нега код трема. Не гази !”

“ Да!” зван и Џем. „ Прелепо ј е, зар не, гос пођ и џе Мди ?”

„ Прелепа мој азадња нога! Ако с е ноћ ас с мрзне, однећ е с ве мој е азалеј е!”

Стари шеши ргос пођ и џе Мди ј е ли с тво од с нежних кри с тав. Саги ња а с е над неким мали м ж уњем, умотвај ућ и и хуврећ е од меке. Џем ј уј е пи тво зашто то ради .

„ Држи џе и х топли м” , река ј е.

„ Како џећ е може да с е загреј е? Он и не ци ркуи шу."

„ Не могу да одговори м на то пи џње, Џем Финч. Све што знам ј е ако с е ноћ ас с мрзне ове и џећ е с е с мрзнуи , па и х покри ј џе. Ј е ли то ј ас но?”

„ Да. гос пођ и џе Мди ?”

"Џа, гос подин е?”

„ Можемо ли Скауги ј ада позај ми мо мало вашег с нега?”

„ Жи ви не е с а, узми с ве! И с под кућ е ј е с тра корпаза рес кве, и звуци ј е у то.” Очи гос пођ и џе Мди с ус е с узи ле. „ Џем Финч, шта ћ еш да уради ш с а мој им с негом?”

„ Ви дећ еш“ , рекао је Џем, а ми смо пренемили што ви шеснега од госпођи и џе

Мудино двориште до нашег, љузгава операција.

"Шта ће моје да ради мо, Џем?" Питао сам.

„ Ви дећ еш“ , рекао је. „ Сада узмите корпи превуците сава са нег кој и можете поупити из задњег дворишта упредње. И пак, вратите се са војим трагом“ , упозорио је он.

"Хоће ли ми мати са нежну е у, Џем?"

„ Не, прави са нежак. Сада морам напорно радити.“

Џем је отрчао уз задње двориште, и звадио аштен са кумотикуи почео рзо да копа и загомије дрва, осављајући и са ведром кој е је пронашао на срану. Ушао је у кућу, вратио се са корпом за веш, напун и ојеземљом и однео до двориште.

Када смо имали пет корпи земље и две корпе са нега, Џем је рекао да је само са преман за почетак.

"Зар не мислите да је ово нека врста наредба?" Питао сам.

„ Сада изгледа неуредно, али неће касније“ , рекао је.

Џем је поупити о наруквицу земље, потпушао је у насипна кој и је додао још један терет и још један док није направио торзо.

„ Џем, ни кад ни сам чуо за црног са нежака“ , рекао сам.

„ Неће дуго бити црн“ , прогунђао он.

Џем је наставио прекидаче од рескве из задњег дворишта, и са плеохи саставио и хукос ти да се прекрије у прљавштини.

„ Изгледа као Стефан и е Цравфорд са рукама на окови ма“ , рекао сам. „ Деели усреди ни и малене руке.“

"Учиниће ли у хвешти м." Џем је плуснуо воду преко човека од лави и додао још прљавштине.

На тренуак га је замишљено посматрао, а онда је омиковао велики са томак и са подсајука

фигуре. Џем ме је погледао, а очисумулисале: „ Г. Еј вери је некако уомикус нежака, зар не?"

Џем је поупити о са неги почео да га малерише. Дозволио ми је да покривам само леђа, чувајући и јавне делове за се. Постепеносегосподин Еј вери окренуо ео.

Кори с ње и комаде дрвета заочи, нос, ус та и дугмад, Џем ј е ус пеодан атрагос подина Еј вериј ада игледаљуи то. Цвпшпоретај еупотпун и ослику. Џем ј езакорачио назад и погледао његовукреацију.

„ Дивној е, Џем“ , рекао с ам. „ Изгледа с коро као да и разговарао с а то ом.“

"Ј е с ње, зар не?" реч е с тидљиво.

Ј едвас мо чекали да Атикус дође кући и навечеру, али с мо позвали и рекли да и мао велико и зненађене за њега. Деловао ј е и зненађено када ј е видео већ и нузад њег дворишта упредњем дворишту, али ј е рекао да с мо урадили велики посао. „ Нисам знао како ћ еш то да урадиш“ , рекао ј е Џему, „ али од сада ви шени кадан ећ у ринуи штаће и тис то ом, сине, увек ћ еш и мати и деју.“

Џемове уши с упоцрвенеле од Атикус овог комплимента, али ј е оштро подигао поглед када ј е видео како Атикус одсупа. Атикус ј е неко време скиљио ус нежака. Нацериосе, азати мнас мејао.

„ Сине, не могу да кажем штаће и ти — ин жењер, адвокати ли с ликар портрета. Починили с ње с коро клевету овде удворишту.

Мрамо да маскирамо овог момка.“

Атикус ј е предложио да Џем мало изрус и предњус транусвој е креације, замени метуза шпорети с тави кецљуна њега.

Џем ј е ојаснио да и, ако то уради, с нежак посво лави пресво дауде Снешко Белић.

„ Ниј е ме ригашта радиш, сведокнешто радиш“ , рекао ј е Атикус. "Не можете ћи околом прави тикари катуре комшија.“

„ Ниј елик“ , рекао ј е Џем. "Изгледа аш као он.“

"Гос подин. Еј вери можданемисли тако.“

"Знам шта!" рекао ј е Џем. Претрчао ј е улицу, несво удвориштугоспођице Мди и вратиосе тријумфално. Закачио ј е њен шешир саунце на главу снешкаи заио њене маказе за жи вуоградуупреги његове руке.

Атикус ј е рекао да и то илоуреду.

Госпођице Мди ј е отворила улазна врата и изашла на трем. Погледала нас ј е преко пуа. Одједном сене нацерила. „ Џем Финч“ , повикала ј е. „ Ђаволе, врати ми мој шешир, гос подине!“

Џем ј е подигао поглед на Атикуса, кој и ј е одмахнуо главом. „ Онас е с амонервира“ , рекао ј е.

„ Он ај е заи с тв им прес и он и ран а ваши м—пос тигнућ ама.“

Ати кус ј е одшево до тротара гос пођ и це Мди, гдес ус е упус тили у разговор машућ и рукама, а ј едина фраза кој ус ам ухвати о илај е, „ ...подигао апс олун и морфиди тутом двори шу!
Ати цус, ти и хникадан ећ еш одгај ати!“

Поподне ј е с нег прес тво, температура ј е опала, а до с умрака г.

Еј вериј еван ај с трашниј а предвиђањас ус ео истинила: Калурниј ај е држала да с ваки камин укућ и гори, али намај е ило хладно. Кадај е Ати кус дошао кућ и те вечери рекао ј е да с мо с премни и пи тво Калурниј удали жели да ос тне код нас преко ноћ и .
Калурниј ај е ацила поглед на вис оке плафон е и дугачке прозоре и рекла да разми шља ила и топлиј а уњен ој кућ и . Ати цус ј уј е одвезао кућ и коли ма.

Пре него што с ам зас пао, Ати кус ј е с тви ој ош угљана ватуу мој ој с о и . Рекао ј е да термометар ј е за е лежи о шес наес тдај е то ила нај хладниј ан оћ уњеговом с ећ ању, и дај е наш с нежак на пољу и оза лећ ен .

Неколи ко минува кас ниј е, чинило с е, про уди омеј е неко кој и меј е рес ао. Ати цус 'с преко мене ј е и о раши рен ши њел "Ј е ли већ ј уро?"

"Душо, ус тани ."

Ати цус ј е пружао мој аде-ман тили капуг, „ Прво о уди огрвач“ , рекао ј е.

Цем ј е с тјао поред Ати кус а, омамљ ен и рашчупан . Држао ј е капуг за врен на врату, а друга муј е рука илаза иј е науц еп. И згледао ј е чудно преде ео.

"Пожури, душо", рече Ати кус . "Ево твој и хци пела и ч арапа."

Глупо, о укао с ам и х "Ј е ли ј уро?"

„ Не, мало ј е пос леј е дан . Пожури с ада.“

Дан ешто ниј е у реду, коначно ј е дошло до мене. "Цај е ило?"

До тданиј е морао да ми каже. Као што пти це знај угде да и дукада пада ки ша, ј а с ам знао кадај е унашој улици ило невоље. Неки звуди нали к тфу и пригушен и звуди шушкања и с пуњавали с уме ес помоћ ним с трахом.

"Чиј еј е?"

"Гђ и це Мди, душо", рече Ати кус нежно.

Науазни м врати ма ви дели с мо вату како из иј а из прозора трезариј е гос пођ и це Мди .

Као да и потврди лано што смо видели, градска варош нас и ренај е узвикнула нас ками до
високих тона и осветлавамо, вршиће и.

"Неслабо је, зар не?" застезао је Џем.

„ Очекујем дајес те“ , рекао је Атикус . „ Сада су лубајте, ој е. Идите доле и саните и с пред
Радлеи Платра. Склањајте се са пува, чујеш ли? Видите уком правцу дува ветар?"

"Ох", рекао је Џем. „ Атикус е, мислиш да и треба да почнемо да премештамо намештај ?“

„ Нејош, сине. Уради како ти кажем. Трчи са да. По рини с е за Сиротчујеш? Не дозволи
склањајте јесочију.“

Гурком, Атикус нас је покренуо према предњој капији и Радлеи. Стајали смо и посматрали
улицају пуну људи и аутомобила док је вара ти хогула кућу госпођи и џефди.

„ Зашто не пожуре, зашто не пожуре...“ промрмља Џем.

Видели смо зашто. Старо варошско возило, страдало од хладноће, гурао се из града
од гомили људи. Када су мушкарци причврстили његово црево на хи дрант црево је пукло и вода
је поскочила, звецкајући по тротоару.

„ Ох, Господе, Џем...“

Џем ме је загрио. "Ти хо, и звиђаче", рекао је. „ Још није време за тригу. О авестећувас када.“

Мушкарци мајком а, оучени и разодевени, однели су намештај из куће госпођи и џефди у
двориште преко пува. Видео сам Атикуса како носитеш кућу са свомом цузаљубање
госпођи и џефди и помислио сам да је разумно од њега да се пасе оно што она
најцењеније.

Понекад смо чули повику. Тада се на прозорунас пратупојавило лигосподина Ејвери.

Гурнуо је душек кроз прозорнаулицуиацио намештај с венок мушкарци нисуповикали:

„ Сићиодате, Дик! Степенице иду!

Бежите одате, господина Ејвери!"

Господина Ејвери је почео да се пење кроз прозор.

„ И звиђач, заглавио је...“ дахне Џем. "ОБоже..."

Господина Ејвери је и очврстоуклесан. Зарио сам глави са под Џемове руке и нисам више
погледао с венок Џем није повикао: „ Ослодиосе, Скаут! Он је до ро!"

Поуди гао с ам поглед и видео гост подина Еј вериј а како прелази верандуна с прату. Пре аци о ј е
ноге преко ограде и клизи он из с ту када с е окли знуо. Пао ј е, ви као и удари оуж уње
гос пођ и џ Мди .

Одј едном с ам при мети о да с е мушкарци повлаче од куће гост пођ и џ Мди , крећ ућ и с е низ ули цу
кан ама. Ни с уви шенос или намештај . Варај е захвати ла и други с прати прогува с е до крова:
прозора

оквири с у или црни нас упротжи вопи с ном наран џ ас том цен тру.

„ Џем, и згледа као ун дева...“

"И зви ђ ач, гледај !"

Ди м с е корљао с а наше куће и куће гост пођ и џ Реј ч елкао магла с а о а ле реке, а људи
с увукли црева према њи ма. И занас , варогас но возило из А от ви лаври с ну ј е око кри ви не
и заус тви ло с е и с пред наше куће .

„ Такњи га...“ рекао с ам.

"Цџ?" рекао ј е Џем.

„ Такњи га Тома Сви фа, ни ј е мој а, Ди ловај е...“

„ Не рини, и зви ђ аче, ј ош ни ј е време за ри гу“ , рекао ј е Џем. Он ј е указао. "Погледај тамо."

Угрупи комшиј а, Атикус ј е с тај ао с а рукама уц епови ма капув. Можда ј е гледао фд ал ку
уакми цу. Гост пођ и џ Мди ј е и ла поред
него.

„ Види, он ј ош ни ј е за ринут“ , рекао ј е Џем.

„ Зашто он ни ј е на врху ј едне од кућа а?“

"Прес вртј е, с ломио и врат"

„ Ми с лиш да и тре ало да га на атерамо да извади наше с тари?“

„ Немој мога гњави ти, он ћ е знати када ј е време“ , рекао ј е Џем.

Варогас но возило А от ви лј е почело да пумпа водун ану ашукућ у, човек на крову покази вао ј е на
мес такој имај е то и ло нај поре ни ј е. Гледао с ам како на ш Апс олун и Морфди тцрне и
руши с е; Цџи рзас ун џ гост пођ и џ Мди с е с пус ти она врхгоми ле. Ни с ам могао да ви ди м
њен е маказе за жи ву ограду. На врућ и ни и змеђ ун аше куће , гост пођ и џ Реј ч ели гост пођ и џ
Мди , мушкарци с уодавно с кинули капуе и оградче. Ради ли с уу

Пицаме и с паваћ и цеугуран е у њи хове пан џон е, али с ам пос тво с вес тан дас е пољакос мрзавам на
мес тугдес ам с њј ао. Џем ј е покушао да мезагреј е, али његова рука ни ј е и лдовольна. Ос ло оди о
с ам с е и ухвати о с е за рамена. Заплес авши мало, могао и х
ос ети мој ас џпала.

Ј ош ј едно варогас но возило с е пој авило и заус тавило и с пред гђ и це Стефан и Крафорд.

Ни ј е и ло хи дран тва друго крево, а мушкарци с упокушали дан атопи њен укућ у
ручни апарати за гашење.

Ли мени кровгос пођ и це Мди угуши о ј е пламен. Заурла, кућ ас ес руши; варај еши кнула с вуда,
праћ ен а н алетом ће ади од мушкараца на врху
с ус едне куће, туче варни це и с паљуј у комаде дрвета.

Сван уо ј е прен его што с у мушкарци почели да одлзе, прво ј е дан по ј е дан, а зати м угрупама. Гурн ули с у
варогас ни ками он Мј ком на зад уград, ками он из А от ви лј е оти шао,
прећ и ј е ос тво. Сазн али с мо с ледећ ег дан адај е дошао с а Царк'с Ферри, шездес етми л а далеко.

Џем и ј ас мо кли зн ули преко ули це. Гос пођ и це Мди ј е зур и ла зади мљ ен у црн у
рулуу њ ен ом дворишту, а Ати кус ј е одмах ну главом дан ам каже дан е жели да при ча. Води он ас ј е кућ и
држећ и с е за рамена да прећ емо за лећ ен ули цу. Рекао ј е да ће е гос пођ и це Мди зас ада ос тати
с а гос пођ и црм Стефан и.

"Жели ли неко џплучо коладу?" ули тво. Задрхаво с ам када ј е Ати кус крен уо
вара укухи њ с кој пећ и.

Док с мо пи ли какао, при мети о с ам да ме Ати цус гледа, прво с а радозн алошћ у, зати м
с ас џгошћ у. „ Ми с ли о с ам дас ам рекао те и и Џемуда о с тн ет е на мес т у", рекао ј е.

„ Зашт џ, ј ес мо. Ос тли с мо."

"Чи ј е ј е он да ће е?"

„ Ће е?"

„ Да, гос пођ о, ће е. То ни ј е наше."

Погледао с ам доле и затекао с е како држи м раон вун ен о ће е кој е с ам нос и о око рамена, умоди
с квоа.

„ Ати кус, незнам, гос поди не... ј а..."

Окрен уо с ам с е Џемуза одговор, али Џем ј е и о ј ош ви ше з у њ ен од мене. Рекао ј е
ни ј е знао како ј е то дос пело тамо, уради ли с мо тчно како нам ј е Ати кус рекао, с тј али с мо

доле поред капиј е Радлеи далеко од с ви х нис мос е помери ли ни за инч — Џем ј е с тво.

"Гос подин. Неј тан ј е и онавари" , р љаој е, „ Видео с ам га, видео с ам га, вукао ј е вј
душек – Атикус , кун ем с е... "

"Уредуј е, с ине." Атикус с е пољо на аџери о. „ Изгледа да ј е цро Мј ком вечерас и она пољу,
на овај или онај начин. Џем, мис лим да има папи разума у овавању е уос тви. И ди узми га и
ми ћ емо... "

„ Атикус , негос подине!"

Џем као да ј е изгу и о разум. Почео ј е да из аџј е наше вј недес но и лево потпуно не
о ази рућ и с енамој у ез едно с тако не и нас вој у, не изос тављај ућ и ни штв, рупуна
чвору, пан тлон е и с ве ос тв.

"...Гос подин. Неј тан ј е с тви о џементу дрво, Атикус , и уради ој е то данас с пречи да
пронађ емо с тари - он ј е луд, мис лим, како кажу, али Атикус , кун ем с е Богом, ни кадан ам ни ј е
наудио, ни ј е и каданас ј е повреди о, те ноћ и ј е могао да ми пререже гркљ ан од уха до уха, али ј е
умес то тга покушао да ми поправи пан тлон е... ни каданас ни ј е повреди о, Атикус ... "

Атикус ј е рекао: „ Вау, с ине" , тко нежно да с ам и о веома охра рен. Било ј е очигледно да
ни ј е прати они ј еднуреч кој уј е Џем рекао, ј е рј е с веш то ј е Атикус рекао и ло: „ Управус и.
Боље да задржи мо ово и ће е зас е е. Ј едног дана, можда, Скаутму може захвали ти што ј уј е
завшкао."

"Хвала коме?" Пи тво с ам.

„ Бу Радли. Би ос и тли ко завет гледањ ем у ватру да тнис и знао када те ј е с тви оће е око
с е е."

Стомак ми с е претвори о уводу и замало с ам поврати ла када ј е Џем пружи оће е и при шуљао с е према
мени. „ Ис крао с е из куће — окрени те с е — при шуњао с е,
и и шао овако!"

Атикус ј е с уво рекао: „ Не дозволи да те ово инс пи ри ше на даљ ус лаву, Џереми.

Џем с ен амршти о: „ Нећ умун и штв учин и ти" , али с ам гледао како и с кра н ове аван туре напуштв
његове очи. „ Помис лим с амо, и зви ђ аче" , рекао ј е, „ да с и с е управо окрену
око, ви дели с те га."

Калурн и ј а нас ј е про уди ла у подне. Ати цус ј е рекао да не морамо да и демо ушколу тог дана,
нећ емо ни штв науч и ти након што не с павамо. Калурн и ј ај е рекла да покушамо да очис ти мо

двориште.

ЦиширзасунцегоспођицеФиди вис и ој еуанкомсљјуледа, као муваућили ару, и морали с мо дакопамо и с под земље данађемо њене маказеза жи вуограду. Нашли с мој еуњеном задњем дворишту, како гледаусвој ес мрзнуе угљени с ане азалеј е. „ Враћамо ваше с твари, ГоспођицеФиди“ , рекао јеЦем. „ Ужасно нам је жао.“

ГоспођицеФиди је погледала околомисенкањеног с тругос меха прешлај ој јелице.

„ Увек сам желео мању кућу, Цем Финч. Дај е ми ј ош дворишта. Само помисли, сада ћу имати више мес твас вој е азалеј е!“

„ Не тугуј ете, госпођицеФиди?“ ули тво сам и зненађен. Атицус је рекао да је њена кућа с корос вештој е имала.

„ Тугуј еш, дете? Па, мрзео сам тус тврш тлуза краве. Сто пуа сам помисли о да га запалим, само што и мезаворили.“

"Али -"

„ Не рини замене, Цин Луиз Финч. Постј е начини да уради те с твари окој иманезнае.

Па, направи ћус е и малу кућу и цуи узети парс твараи — милостиво, и маћун ај лепше двориште у Ала ами. Ти Белинград и ћ е изгледати сасвим езо разно када почнем!“

Цем и ј асмос е погледали. "Како с еухватило, госпођицеФиди?" ули тво.

„ Не знам, Цем. Вероватно дим укухи њи. Синоћ сам тамо ложи о ватуза мој е иљеу с аксиј и. Чуј ем да с те синоћ имали неочеки ван о друштво, госпођице Жан Луиз.“

"Како си знао?"

„ Атикус ми је рекао ј урос напуузаград. Ис крен о дати кажем, волео и хдас ам с атом. И ј ас ам имао довољно разума да се окренем.“

ГоспођицеФиди меј езунила. Пошто је већина њене и мовине отишла и њен вољени дворишту рушеви нама, она се и даље живи воис рдачно и интерес овала заЦемове и мој е послове.

Мрада је видела мој уз уњеност Реклај е: „ Јединас тварз огкој есам сесиноћ

ринула илај ес ваопасности комешањекој еје и изазвало. Цео овај крај могао ићи горе. Г. Еј вериће ити укреветун едељудана—он је управу. Прес тврј е даради такве с твари и рекао сам му. Чим удем могао да очисти м руке и када Степан и е Цавфорд не уде гледао, направи ћумулан е тругу. То

Стефан се ави мој им рецептом већ тридесет година, и ако мисли даћу јој гадати с амо зато што освајем с ањом, чекај ош једно размишљање.

Размишљао сам да ако се госпођи и цркви поквари и дај ој га, госпођи и цркви Стефан и то он ако не и могла да прати. Госпођи и цркви ми ј е једном да да гавидим: између о с талог, рецепт језахтевао једну велику шољу у шећера.

Био ј е миран дан. Ваздух ј е и толико хладан и чистасмо чули како с атузгради с уда звекца, звекца и напреже се пре него што ј е откуцао а тнос госпођи и цркви ј е и о ој е И никадран и јени сам видео, и распитивао сам се о томе.

„ Овде сам од шест тсати “ , рекла ј е. "До сада и треало даудезамрзнут" Подиглајеруке. Межа с ићушни хлинија прелазила ј е преко њених дланова, с међи и ход прљавштин е и осушену крв.

„ Уништи о си и х “ , рекао ј е Џем. „ Зашто не на авите о ој еног човека? “ У његовом глас унија е ило пожртованостикадај е до дао: „ И ли Срућн 'ме, можемо вам помоћи .

Госпођи и цркви ј е рекла: „ Хвала, господине, али твоје материје посло.

Показала ј е на наше двориште.

„ Мислите на цркви? “ Питаво сам. „ Пучај , можемо га хватити за рен . “

Госпођи и цркви језурила у мене, ауснесуј ој с енечуј но померале. Од једном ј уј е ставила руке на њену главу и урлао. Кадасмој енапустили, ј ош с е с меј ала.

Џем ј е рекао да не зна шта ј е с ањом — то ј е и ласамо госпођи и цркви и е.

[Садржај](#) - [Прејодно](#) / [Следеће](#)

Поглавље 9

„ Можеш то само да вратиш, дечко! “

Ово наређење, кој е сам дао Сес и Луцеј ко с у, и ој е почетак прилично танког времена

за џема и мене. Мј е пес ни џе су и л е с т и с н у е и и о с а м с п р е м а н д а п о л е т и м .

Ати кус ми ј е о ећ а о да ћ е м е и с ц р п и т и а к о и к а д а у д е ч у о д а с е в и ш е о р и м ; Б и о
с а м п р е с т а р и п р е в е л и к з а т а к в е д е т и њ а с т е с т в а р и , и т о с а м п р е н а у ч и о
д р ж и с е , с в и м а и и л о о љ е . У р з о с а м з а о р а в и о .

Џеци лј ац с м е ј е н а т е р а о д а з а о р а в и м . Д а н р а н и ј е ј е у ш к о л к о м д в о р и ш т у о ј а в и о
д а ј е т а С и р у т Ф и н ц а р а н и о ц р н ц е . П о р и ц о с а м , а л и с а м р е к а о џ е м у .

"Шта ј е м и с л и о т и м е ш т о ј е р е к а о ?" П и т а о с а м .

„ Ни ш т а “ , р е к а о ј е џ е м . „ П и т а ј т е А т и ц у с а , о н ћ е в а м р е ћ и . ”

"Д а л и р а н и ш ц р њ е , А т и ц у с ?" П и т а о с а м г а т е в е ч е р и .

"Н а р а в н о д а . Н е г о в о р и ц р њ а , С и р у т Т о ј е у о и ч а ј е н о ."

"Т о к а ж у с в и у ш к о л и ."

„ О д с а д а ћ е с в и и т и м а њ е . . . ”

„ П а а к о н е ж е л и ш д а о д р а с т е м п р и ч а ј у ћ и т а к о , з а ш т о м е ш а љ е ш
ш к о л а ? ”

О а ц м е ј е л а г о п о г л е д а о , с а з а а в о м у о ч и м а . У п р к о с н а ш е м к о м п р о м и с у , м о ј а к а м п а њ а
д а и з е г а в а м ш к о л у н а с т а в и л а с е у о в о м и м и о н о м о л и к у о д м о ј е д о з е п р в о г д а н а : п о ч е т а к
п р о ш л о г с е п т е м р а д о н е о ј е н а п а д е п о т о н у ћ а , в р о г л а в и ц и л а г е ж е л у ч а н е т е г о е . О т и ш а о
с а м т о л и к о д а л е к о д а с а м п л а т и о н и ц е н т а з а п р и в и л е г и ј у д а т љ а м г л а в у о г л а в у с и н а
к у в а р а г о с п о ћ и ц е Р е ј ч е л к о ј и ј е и о о о л е о о д о г р о м н о г л и ш а ј а . Н и ј е т р е а љ .

А л и р и н у о с а м з а д р у г о к о с т „ Д а л и с в и а д в о к а т и р а н е н - Ц р н ц е , А т и к у с е ? ”

"Н а р а в н о д а и м а ј у , и з в и ћ а ч е ."

„ З а ш т о ј е о н д а С е с и л р е к а о д а р а н и ш ц р њ е ? Н а п р а в и о ј е д а з в у ч и к а о д а с и т и
т р ч а њ е м и р о в а њ а . ”

А т и к у с ј е у з д а х н у о . „ Ј а ј е д н о с т в н о р а н и м ц р н ц а — њ е г о в о и м е ј е Т о м Р о и н с о н .

Ж и в и у т о м м а л о м н а с е љ у и з а г р а д с к е д е п о н и ј е . О н ј е ч л а н

К а л п у р н и ј и н а ц р к в а , а К а л д о р о п о з н а ј е њ е г о в у п о р о д и ц у . О н а к а ж е д а с у о н и љ у д и к о ј и

ж и в е ч и с т о . И з в и ћ а ч е , ј о ш н и с и д о в о љ н о с т а р д а р а з у м е ш н е к е с т в а р и , а л и п о г р а д у

с е п р и ч а љ д а н е т р е а м н о г о д а р а д и м н а о д р а н и о в о г ч о в е к а . Т о ј е н е о и ч а н

с л у а ј — н е ћ е д о ћ и н а с у ћ е њ е д о л е т њ е г з а с е д а њ а . Џ о н Т е ј л о р ј е и о љ у а з а н

д а н а м д а о д л г а њ е . . . ”

"Ако не и тре ало да га раниш, зашто то он да радиш?"

„Из више разлога“ , рекао је Атикус . „ Главни је, дани сам, не ихмогао

Подигни главу граду, не ихмогао да предс тављам овај округ узакон о давном телу, не ихмогао чак ни да кажем те и и ли Цемудане чиниш нешто пон ово.”

„ Мислиш даниси ранио тог човека, Цем и јане и смо морали дати с метамој ош?”

"То је отри ли ке тчно."

"Зашто?"

„ Затшто ви шени кадане ихмогао тражити да ми с меташ. Скаут је еднос твно по природи пос ла, с ваки адвокату жи воудо и је арј едан с лучај кој и галично погађа. Овај је мој , ваљда. Можда ће чуи неке ружне приче о томе у школи, али уради теј еднос тварза мене ако хоћ ете: с амо држи те главу с око и с тис ни те шаке. Без о зи раштавам неко каже, не дозволи те им да вас узму коза. Покушај те да се ори те главом за промену... тој е до ро, чак и ако се опи реучењу.”

"Атикус е, хоће мо ли га ос вој и ти?"

"Не душо."

"Он да зашто?"

„ Ј еднос твно зашто с мо и ли лизани с то година пре него што с мо почели ни је разлог да не покушамо да по едимо“ , рекао је Атикус .

„ Звучиш као рођ ак Ај к Финч“ , рекао с ам. Рођ ак Ај к Финч је и ој едини преживели ветеран Кон федерације у округу Меј ком. Нос и ој е радути па Ген ерал Хоод од кој е је и онеу и чај ено с уј етн. Нај мање ј едном годишње Атикус , Цем и ј ас мога по с ети ли и морала их да га пољу им. Бил је с трашно. Цем и ј а и с мо с лушали уз поштовање Ати цус -а и рођ ака И ке-а пон ављај урат „ Рећи ћ ути, Атикус е“ , рекао и рођ ак Ај к, „ компромис из Ми с уриј ај е и о оно што нас ј е допао, али ако их морао пон ово да пролази м кроз њега, прешао и хс ваки корак до тамо и с ваки корак назад као што с ам то чини о рани је и, штави ше, овај пут и с мо их и чевали ... с ада 1864. године, када Стун вол Цекс он ј е на и шао - и зви ни те, млади људи . Стара Плава Светос т и лја је т дана не у, дај Боже његово с вето чело...”

„ Дођ и овамо, и зви ћ аче“ , рече Атикус . Увукла с ам с еу његово крило и завукла главу

и с подраде. Загри омеј еи нежно мељуљао. "Једругачије
овај пуг", рекао је он. „ Овај пугс ене ори мо проти вј ен ки ја, ори мо с е проти внаши хприј атеља.
Али запамти те ово, коли ко год с твари и ле горке, он е с уи да ље наше
приј атељи, а ово је ј ош увек наш дом."

И мај ућ и ово нау му, с урадан с ам с е с уочи о с а Сес и лом Цеј ко с ом ушкол ком дворишту
„ Хоћ еш ли то узети назад, дечко?"

"Мраш ме прво натерати!" ви као је. „ Мј и с урекли дај е твој твас рамота и да тј црн ацре адави си
с а резервоара за воду!"

Навукао с ам муперло, с ети о с ештај е Ати кус рекао, а он да с пус ти о пес ни це
и оти шао, „ Извиђ ач је крава – штић еник!" звони ми ууши ма. То је и о први пуг да с ам с е
удаљи о од туче.

Некако, да с ам с е ори о с а Цеци лом, и зн е вери о и х Ати цус а. Ати кус је тако ретко пи тво Цема
и да уради м нешто за њега, могао и х да подн е с ем да мен ази вај укукави црм з ог њега. Ос ећ ао с ам
с е и зветн о племен и то што с ам с е с ети о, и ос тво с ам племен и три недеље.
Он дај е дошао Божић и догоди лас екавс трофа.

Цем и ј а с могледали на Божић с а помешани м ос ећ ањи ма. До рас тран ај е и ло дрво и уј ак Цек
Финч. Сваког дан а Бадње вечери с ревали с моуј ака Цека у Ми црм Ј ун ци он, и он и провео
недељу дан а с а на ма.

Бацање новчић а откри ло је ес компроми с не црне тке Алекс андре
и Францис.

Претпоставља м да и тре ало да укључи м и с три ца Ци ми ја, мужа тке Алекс андре, али пошто он
ни када у жи воу с ам ном ни је проговори о ни реч ос им што је ј едном рекао: „ Склони с е с а
ограде", ни када ни с ам ви дела разлог да га при мети м. Ни је ни тка Алекс андра. Давно, ун алету
дружељу и вос ти, тка и уј ак Ци ми родили с ус ина по имену

Хенри, кој и је оти шао од куће чим је то и ло могуће, о жени о с е и роди о Францис а. Хенри и
његова жена с ус ваког Божића о с твљ али Францис а код његове тке и деде, а зати м с ус е
ави ли с опс твени м задовољс тви ма.

Ни какво уздис ање ни је могло дан аведе Ати кус а дан ам допус ти да Божић проведемо код куће.

Ишли с моу Финцс Ландингс ваког Божића аумом с ећ ању. Чи њен и ца да је тка и л до ра кувари ца
и л је нека компензација што је и ла при моран а да проведе рели ги ознос т

одмор са Френсисом Хенкоком. Био је е годину данас тријиди од мене, ајасам га изегавао
из принципа: уживао је усвештају ани сам одо равао и није волео моје домишљате
диверзије.

Тека Александра је ила Атикус о васесра, али када ми је Џем причао о променама ираћи и
сесрама, одлучио сам да је она замењена при рођењу, да сам у мојој деда иако можда
доили Крофорд умесро Финча. Дасам и када гајидомистично
предсвамаопланинамакоје као да опседају адвокатисудије, тека Александра и ила
аналогна МнТВересу. Током мог раног живота, он је ила
хладно и тамо.

Када је ујак Џек с кочио са возана Бадње вече, морали смо да чекамо да му портир преда два
дугачка пакета. Џем и ја смо увек мислили да је смешно када је ујак Џек кљувао Атикуса по
оразу, или суједини два мушкарца којесмо и када видели да се љубе. Ујак Џек се
руковао са Џемом и замахнуо мени око, али недовољно вис око: ујак Џек је ио заглаву
нижи од Атикуса; еа породице, и ојемлађи од теке Александре. Он и тека су личили, али
ујак Џек је ољеис користио своје лице: никадани смо или опрезни зог његовог
оштрог носа и
рада.

Био је један од ретких људи науке којимени каданије ужаснуо, вероватно зато што се
ни каданије понашао као доктор. Кад год је извршио мању усугуза Џема и мене, као што је
вађење и верас са топала, рекао и нам тачно шта је он.

данам да процену колико и то олео и ојасни употреуклештакоје је користио. Једног
Божића вреао сам поћошкови ма, његујући и уврнути и верус топала, не дозвољавајући
ни комедани приђе. Када ме је ујак Џек ухватио, насмејао ме је о проповеднику којиде
толико мрзео да иде у цркву да је сваки дан с тајо на његовој капији укућном огралу,
пушио наргилу и држао петоминутне проповеди са ваком пролазницима којиде желео духовна уеха.
Прекинуо сам га данатерам ујак Џека да ми каже када ће га извући, али он

подигао крвави комадић упилице и рекао да га је повукао док сам сесмејао, то је оно што
је ило познато као релативност

„Шта је у тим пакетима?“ упитаво сам га, показујући и на дугачке танке пакете
портермује дао.

„Не ти чете се“ , рекао је.

Џем ј е рекао: „ Како ј е Роуз Еј лмер?“

Рос е Аилмер ј е и л мачка уј ака Џека. Би л а ј е т прелепа жува жен ка за кој уј е уј ак Џек рекао да ј е и л а ј една од реки хжен а кој е ј е могао трај но да и здржи . Пос егну ј е уц еп капува и и звукао неколи ко с ни мака. Ди ви ли с мо им с е.

"Он а с е уде л а л", рекао с ам.

„ Тре а л и да тако ми с ли м. Он а пој еде с ве ос твке прс ти ј уи уши ј уи з ол ни ц е.”

„ О т ј е прокле та при ча” , рекао с ам.

"И з ви ни т е?"

Ати кус ј е рекао: „ Не о раћ ај пажњун а њу, Џек. Он а т е и с кушава. Калкаже да т еч н о пс уј е већ н едељ удан а.” Уј ак Џек ј е подигао о рве и ни шт а ни ј е рекао. Нас тви о с ам н а н еј ас н ој тори ј и, ос и м урођ ене при вчн ос ти такви х реч и, да мен ећ е трати да и дем, ако и Ати кус откри о да с ам и хпокупи о ушколи .

Али за вечером т е вечери , када с ам га замоли о да ми дода прокле ту шун ку, моли м т е, уј ак Џек ј е показао на мене. „ Ви ди мо с е пос ле, м л а да да мо” , рекао ј е.

Када с е вечера заврши л а, уј ак Џек ј е оти шао удн е вн ус о уи с ео. Ударао с е по ути н ама да мус едн ем укри л о. Волео с ам да га поми ри шем: и о ј е као фа ша алкохола и нешто при ј атн о с л а ко. Одгурн уо ми ј е шишке и погледао ме. „ Ти с и ви ше као Ати цус него тв ој а мај ка” , рекао ј е. „ И ти с и рас т е и з тв ој и хпан т л о н а м а л о” .

"Ми с ли м да с е до ро ук л а пај у."

„ Сада воли ш реч и као што с у прокле тс тво и пакао, зарн е?"

Рекао с ам да с ам тв ко рачун ао.

„ Пај а н е” , рекао ј е уј ак Џек, „ не ос и м ако не ма екс тремне провокаци ј е увези с а њи ма. Би ћ уовде н едељ удан а, и не жели м да чуј ем такве реч и док с ам овде. Сцрут улашћ еш ун евољ е ако удеш и шао око л о говорећ и такве с твари . Жели ш да одрас теш удаму, зарн е?"

Рекао с ам не пос е но.

"Наравн о да и маш. Хај демо с ада до дрвета."

Ки ти ли с мој е кудос павања, а т е н оћ и с ам дуго с ањао ово двој е

пакети за џема и мене. Следеће је урађено и јасмо заронили по њих или су из
Атикус а, кој и јенапис аоуј акуџекуда и хна ави занас, и они су или оно што
тражили смо.

„Немојте и хуперити укућу“, рекао је Атикус, када је џем нан и шан и осликун а
зид.

„Мраћеш да и хна учиш да пуцају“, рекао је ујак џек.

"То је твој посао", рече Атикус. "Само сам се поклон и он е из ежн ом."

Требао је Атикус овглас из судни џеданас одвуче од дрвета. Од и ој е да дозволи
однесемо своје ваздушне пушке на Ландинг (већ сам почео да размишљамо
пуцајуна Франциса) и рекао да ћен ам и ходузети заувек ако направи мој едан
погрешан потез.

Финцс Ландинг се са тој ао од триста шездесет шест степен и џаниз вис окули ти цу
и завршавао се умолу. Даљени зводно, и замице, навалили су етрагови с тарог памучног
и с товаришта, где су урнци Финчу варили але и производе, и с товарили локове леда,
рашна и шећера, пољопри вредну опрему и женску одећу. Пута две колосеке и шао је
одо але и нестј ао међу тамним дрвећем. На крају упува илај е двос пратна елакућас а
тремови макој и суј е кружили горе и доле. Уду окој с тарос ти, наш предак Сајмон
Финчгај еса гради ода и угоди о свој ој зановиј е ван ој жени; али
са тремови масе завршавала са вака личност ао ичним кућама његовог до а.
Ун урашње уређење е Финчеве куће указивало је на Симон ову епромишљеност и апсолуно
поверење са којим је гледао на своје потомство.

Нас пратује илошест паваћих соа, четири за осмороженске деце, једна за
Дородошли Финча, јединог сина, и једна за посете рођацима. Довољно
једноставно; али досо аћерки се могло доћи самој едним степеништем, до
со едо родошлице са езагосте само другим. Степениште кћери илојеу
с паваћој со и њихови хродиља уприземљу, тако да је Симон увек знао са аеноћних
долзака и одлазака његових ћерки.

Постаје кућа одвојена од остака куће, при чвршћен адрвен ом пилотом; у
задњем дворишту је ило зарђало звон о настуу, коришћено за призивање
пољски хркуили као сигнал за помоћ; на крову је ила удовичка шетница, али ниједна
удовица туданије ходала — са њега је Симон надгледао са вога надгледника, посматрао речне чамце и
загледан уживо око њих земљу опоседника.

Сакућом је отишао и чајена легенда ојенкијима: једна жена Финча, недавно верена, оукла
је комплетан панталона и јеспасила од плачкашаукомшилуку, заглавила се на врати ма
сепеништакћери али јеила
поливен водом и на крају упрогурана. Кадасмо стигли на Ландинг,
Тека АлександрајеполуилаујакаЦека, ФренсисјеполуиоујакаЦека, ујакимисе
нечуноруковао саујакомЦеком, Цем ијасмодалипоклоне Френсису, којина јепоклоно.
Цем је осетио своје године и тежи оједодраслима, осављајући мене да заављам нашег
рођака. Францисје имао осам година и замишљао је косу.

„Штасидоиза Божић?“ љуазносамупи тво.

„Баш он ошто сам тражио“, рекао је. Франсисје тражио пар панталона до колена, црвену кожно утору
за књиגע, петкошуља и невезану лептир машну.

„То је лепо“, лгао сам. „Цем ијасмо доимиваздушне пушке, а Цем је доиосет за хемију...“

„Играчка, претпостављајам.“

„Не, прави. Направићеминеви дљи во масило, ајаћумуписати
Копаруњему.“

Фрањаје пи тво каква је корис тод тога.

„Па, зар не можеш само да му видиш лице када доијеписмо од мене из чега?
То ће га излудети.“

Разговор са Францисом дао ми је осећај да се полако спуштам надно
океан. Био је најдосаднији део којесам и када упознао. Пошто је живео у Милуније могао
да ме оавести школским влацима, али је успео да и причасвешто је знао теки Александри, којас
езаузврат распретилатикусу, којиијетили заоравио или ми је дао пакао, шта му је пало на памет
Али је единипутка да сам чуо Атицусадасе оштро ораћане комеило је када сам га
једном чуо како каже: „Сес тро, ради м најољешто могу са њима!“ И мало је неке везе са мојим
ходањем укоминезонима.

Тека Александрајеилафанатична попињањумоје одеће. Неихсе могао надати да ћу и ти
дамаконосимпанталоне; када сам рекао да не могу ништа ухаљини, рекла је да не треба да радим
свари којезахвајаупанталоне. Тека Александрина визијамог понашања укључивала је и груса
малим шпоретима, сегови маза чајиношење огрице Адд-А-Пеарл којумиједала када сам се родио;
штавише, трелоидаудем
зрачак сунца у амљеном жи воу могу оца. Предложио сам даиједанмогаоити зрак

с ун це упан тлон ама и с то тако до ро, али текај е рекла дас е човек мора пон ашати као с ун чев зрак, да
с ам рођ ен до ар, али дас ам с ваке године пос тј ао с ве гори .

Повреди лј ј е мој ао с ећ ања и трај но ми ј е пос тви лазу ена и ви цу, али ка дас ам пи тво

Ати цус о томе, рекао ј е да већ и ма довољно с ун чеви хзрака упороди ци и да

на с тви с а мој и м пос лом, ни ј е ми много с мево такав какав ј е с ам.

На ожи ћ ној вечери, с ео с ам за мали с то урпезари ј и; Џем и Френс ис с ус едели

с а одрас ли ма за рпезари ј с ким с толом. Текај е на с тви лда ме и золу ј е дуго након што с у Џем и

Френс ис ди плми рали за вели ким с толом. Чес то с ам с е пи тво штв она ми с ли да уради м, ус тн ем и аци м

нешто? Понекад с ам помис ли о дај е пи тв дали и ми дозволи лдас а мој едном с еднем за вели ки с то

с ао с тли ма, доказао и хј ој коли ко могу и ти ци ви лизован; на крај украј ева, с ваки дан с ам ј ео код кућ е
ез већ и хн езгода.

Ка дас ам моли о Ати кус ада и с корис ти с вој уи црј , рекао ј е да га нема — или с могос ти и

с едели с мог ден ам ј е рекла дас едн емо. Такођ е ј е рекао да тека Алекс ан дра не разум е много девој ке,

дај е ни кадани ј е и мава.

Али њ ен о кување ј е на докна ди ло с ве: три врс те мес а, леђе поврћ е с а поли цу о с тви; ки с ели крас твци од

рес кве, две врс те колча и ам рози ј а чинили с ус кромну ожи ћ нувеч еру. Након тога,

одрас ли с укрен ули за

дн евн ој с о и и с едео уошамућ ен ом с тњу. Џем ј е лежао на поду, ај а с ам оти шао уз адње двори ште.

"О уди капут", рече Ати кус с ањи во, тако да га ни с ам чуо.

Франс ис ј е с едео поред мене на задњи м с тепени цма. „ Тој е и ло нај оље до с ада“ , рекао с ам.

„ Бака ј е ди вна кувари цр“ , рекао ј е Франс ис . "Он а ћ е мене аучи ти како."

"Ммци не кувај у." Заки котв а с ам с е при помис ли на Џема укецељ и .

„ Бака каже дас ви мушкарци тре адан ауче да кувај у, да мушкарци тре ада удупажљи ви с ас вој им

жен ама и да и хчекај укада и м ни ј е до ро“ , рекао ј е мој рођ ак.

„ Не жели м да ме Ди лчека“ , рекао с ам. "Ради ј е и хга чекао."

"Ми рођ и ј а?"

„ Да. Немој ј ош ни штв да при чаш о томе, али ми ћ емо с е вен чати чим удемо довољно вели ки . Пи тво
ме ј е прошлог летв.“

Франс ис ј е хукну о.

"Штв ни ј е уредус ањи м?" Пи тво с ам. "Ни штв ни ј е уредус њи м."

„ Ми с ли ш, он ај мали кретен, за кога ака каже да о с тј е код гос пођ и це Реј ч елс ваког летв?"

"Управо на то мислим."

„Знам све о њему“, рекао је Франсис.

"Шта са њим?"

„Бака каже да он нема дом...“

„Има, он живи у Мери ди Јану.“

„—он се једноставно преноси од рођака до рођака, а госпођи и ђеј чела чува
с ваколето.“

„Франсис, није тако!“

Францис мисли на аџерио. „Понекад си јако глупа, Жан Луиз. Погоди
и пак не знам ништа о ње.“

"Шта мислиш?"

„Ако те чика Атикус пусти да трчиш околом са псима малули цма, то је његова ствар, како
каже ака, тако даниси ти криви. Претпостављам даниси твој а криви цма ако је ујак Атицус
љу авник црнчуга, али ја сам тудати кажем да то с вакако ун и жава ос тале
породице...“

„Францис, нашта то дођавола мислиш?“

„Баш он ошто сам рекао. Бака каже да је довољно лоше што вас све пушта да дивлате, али
сада је и сапао црнчугаљу авник кој и вишени каданећемо моћи да шетамо ули цма
Мј ком а. Он уништава породицу, то је оно што он ради.“

Францис је усвои одјурити описи судостаре кухиње. Најезедној удаљености је
повикао: „Он није ништа друго до црнчугаљу авник!“

"Он није!" урлао сам. „Не знам о чему причаш, али о њеј е да пресециш
то у овом врућем минута!“

Скочио сам са ступеница и потрчао низ модну пису. Било је лако оковрати Франциса.
Рекао сам да га врати те рзо.

Франсис се тргнуо и одјурити о стару кухињу. „Љу авник црнчуга!“ викао је.

Када вреате свој плен, најо њеј е узети времена. Не говори ништа, и сигурно као
јај а он ће постати радознао и изаћи. Франсис се појави на врати макухиње.

„Још увек си љубав, Жан Луиз?“ упита он несигурно.

„Нема шта да се прича“, рекао сам.

Францис је и зашао на модну писту.

„Хоћеш ли то узети назад, Францис?” Али и осам пре рз на жре у. Францис је пуцро назад укухи њу, пас ам се повукао на сепенице. Мгао сам с трпље и во чекати. Седео сам можда петминувка да сам чуо теку Алекс андру како говори: „Где је Франко?”

„Он је тамо укухи њи.”

„Он зна дане и тре ало да и гра тамо.”

Франсис је дошао до врати пови као: „Бако, она ме је увукла овде и она неће ме пусти на поље!”

„Шта је све ово, Жан Луиз?”

Погледао сам теку Алекс андру. „Немам га унара, тека, не држим него.”

„Дај есе” , викнуо је Франсис , „неће да ме пусти на поље!”

„Дали сесесви узнемирили?”

„Жан Луиз се наљутила на мене, ако” , пови ка Френсис .

„Франсис , излази одатле! Јеан Луис е, ако чујем још једнуреч од тебе, рећи ћу њом оцу. Дали сам те чуо да си мало пре рекао пакао?”

„Нуме.”

„Мислио сам дај есам. Боље да то вишенечујем.”

Тека Алекс андра је елушала са задњес тране. Урен укука да је нестала из видокруга, Францис је и зашао и нацериосе. „Немој да се завараваш са мном” , рекао је.

Скочио је удвориште и држао се на одстојању, шутирао чуперке траве, повременосе окрећо да ми се на смешу. Џем се појавио на трему, погледао нас и отишао. Франсис се попео на дрво ми мозе, сисао, савио руке уцепове и прошево по дворишту. „Хах!” рекао је. Питасам га како мисли да је, ујка џек? Францис је рекао да је мислио да ми је речено, да сам оседим тамо и осави га на миру.

„Не гњави ме”, рекао сам.

Франсис ме је пажљиво погледао, закључио да сам довољно покорен и тихо запевашио:

„Љубавник црнчуга...”

Овог пута сам му прегледао док се налазио напредњим зупцима. Његова лева оштећена, и
ухватио сам га у десном рамену, али не задуго. Ујак Џек ми је пружио руке уз окове и рекао: „Стој
мирно!“

Тетка Александра је слезла са Франки, прихватила његове руке са њом
марицама, трљајући га и косу, тапшајући га по ораму. Атикус, Џем и ујак Џими су дошли на задњи
према када је Франкис почео да виче.

"Ко је ово започео?" рече трицџек.

Франкис је јасно показао један на другог. „Бако“, заурлао је, „назвао ме је курвом и
с кочицама на мене!“

„Јели ти сина, извиђаче?“ рече трицџек.

"Рачунај да је тако."

Када ме је ујак Џек погледао одозго, његове црвенице и леукае код тете Александре.

„Знаш да сам ти рекао да ћеш угасити уневоље ако користиш такве речи? Рекао сам ти,
зарнисам?"

„Дагос подине, али..."

„Пасадси уневоље. Останите тамо."

Размишљао сам дали да се тржим тули да ежим, и предуго сам се задржао у неодлучности:
окренуо сам се да погледим, али ујак Џек је и ојри. Одједном сам се затекао како гледам
у малог мравца који се ори самрвом хлеба урави.

„Никада више нећу разговарати с тобом док сам жив! Његови мени презирем те и надам се да
ћеш се урамрети!" Изјава која је изгледала охрабрила ујак Џека, више од свега. Орчао сам код
Атикуса да се уешим, али он је рекао да то долази и илје
крајње време да идемо кући. Попео сам се на задње седеиште аутомобила и не поздравивши се
ни са ким, а код куће сам орчао усвојусоуи залупио вратица. Џем је покушао да каже нешто
лепо, али ја му нисам дозволила.

Када сам прегледао штеу, илје сам се да ми осам црвени хознака, и размишљао сам о
реалности када је неко покуцао на врата. Питам ко је то;
Одговорио је трицџек.

"Одлази!"

Ујак Џек је рекао да ће ме лизнати опет тако тако причам, пасамћуво. Када он

ушао ус о уповукао с ам с е угао и окрен уо мулеђ а. „ Извиђ ач “ , рекао ј е, „ дали ме ј ош
увек мрзи ш?”

"Нас тви е, моим вас , гос подине."

„ Па, нис ам мис ли о даћ ете ми замери ти,“ рекао ј е. "Разочаран с ам ут е
— то с и чекао и зн аш то."

"Нис ам."

"Душо, не можеш и ћ и около и звати људе..."

"Нис и фер", рекао с ам, "нис и фер."

Уј каџекус ус е подигле о рве. "Ни ј е поштено? Како не?"

„ Стварнос и фин, уј каџек, и мис лим да те волим чак и пос ле он ога што с и урадио, али не
разумеш много децу.

Уј ак џек ј е с тви о руке на кукове и погледао ме. „ А зашто не
разуме те децу, гос пођ и џеј еан Лоумс е? Такво пон ашање као што ј е ваше захевало ј е мало
разумевања. Би ло ј е зас трашј уће, неуредно и увредљ иво..."

„ Хоћ еш ли ми дати при ли куда ти кажем? Не жели м да те зезам, с амо покушавам дати кажем."

Уј ак џек ј е с ео на кревет О рвес умус ес купи ле и он ј е погледао уви с
ј аис под њих „ Нас тви “ , рекао ј е.

Ду око с ам удахнуо. „ Па, као прво, никадани с и прес тво да ми даш при ли куда ти
кажем с вој ус трануџа- с амо с и ме упали о. Кад с еј ем и ј азезам

Атикус никадан ес лшас амо џемовус трануџа, он чуј е и мој у, а као друго, рекао с и ми
даникадан екорис тим такве речи ос им уекс темној провокациј и, а Франсис ме
ј е ис провоци рао довољно да га с рушим —"

Уј ак џек с е почешао по глави. „ Кој ај е и л твој ас транаџа, и звиђ аче?"

„ Франсис ј е нешто назвао Атикус а, ај ани с ам намеравао да му тс кин ем."

„ Како га ј е Франсис назвао?"

„ Љу авник црн чуга. Нис ам аш с и гуран шта то значи, али начин на кој и ј е Френсис
то рекао - ређ и ћ ути ј едн ус вародмах, уј каџек, и ћ у- кун ем с е пред Богом ако ћ ус едети
тво и дозволи ти муда каже нешто о Атикус у."

„ Тако ј е назвао Атика?"

„ Да, гос подине, јесџе, и много више. Рекао је да ће Атикус и ти уништење породице и пустио је Цемаи мене да ди вљам...”

По и зразули црј ка Цека, ми слиосам да сам пон ово с преман. Када је рекао: „ Ви деће емо о овоме” , знаосам да је Францис с преман за то. „ До ро ми је да и зађе м тамо вечерас .”

„ Молим вас , гос подине, само пусти те то. Молимо вас .”

„ Немам намеру да то пусти м” , рекао је. „ Алек андра и тре ало да зна за ово. Идеј а – чекај те да с е доч епам тог дечака...”

„ Уј ка Цек, молим те, о еће ај ми нешто, молим те, гос подине. О еће ај дан еће еш рећи и Ати цус у за ово. Он — ј едном меј еза моли одане дозволи м да ме и ло шта што с ам чуо о њемун аљуи , ај а и хга презрела да помис ли да с мо с ес вађе али око не че г другог. Молим те о еће ај ...”

„ Али не волим да с е Франс ис извлочи с а тако нечи м...”

„ Ни је. Ми слиш да и ми могао везати руку? Ј ош увек мало крвари .”

„ Наравно да хоће у, душо. Не знам ни за ј едну руку кој у и хви ше волео да вежем. Хоће ли доћи и овуда?”

Уј ак Цек ме гавн тно наклон и одо купати ла. Док ми је чистио и превиј ао згло ове, за ављао ме је при чом ос мешном краковидом с таром гос подину кој и је и мао мачкупо и мену Хоц и кој и је пре рој ао с ве пукоти не на тротару када је оти шао у град. „ Тамо с ада” , рекао је. „ И маће еш веома неженски ожи љак на с вом урман с ком прс ту.”

„ Хвала гос подине. Уј ка Цек?”

„ Гос пође о?”

„ Шта је курва-дама?”

Уј ак Цек је ушао уј ош ј едну дугу при чуо с таром премиј еру кој и је с едео у Доњем дому и дувао перје уваздухи покушавао да и хзадржи тамо када с ус ви око њега људи гу или главе. Претпос тавља м да је покушавао да одговори на мој е питање, али ни је и мао ни каквог с мис ла.

Кас ни је, када је тре ало да удем у кревету, оти шао с ам ни зходник да попије м воду и чуо Ати цус аи с три црј аца удневн ој со и:

„ Ни ка да с е нећ ууда ти , А ти ку с е .”

"Зашто?"

"Можда и мам децу."

А ти ку с ј е рекао: „ Мраш мно го да на учи ш , Џек .

"Зна м . Твој а ћ ерка ми ј е дан ас по подне да ла прве лекци ј е . Рекла ј е да не разумем мно го децу рекла ми ј е зашто . Би ла ј е с ас ви м упра ву . А ти цус , рекла ми ј е како ј е тре ало да с е опходи м пре ма њој - о , драги , тво ми ј е жао што с ас е на љу ти она њу ."

А ти ку с с е на с меј ао . „ Она ј е то заради ла , тво да с е не мој те пре ви ше кај а ти ."

Чекао с ас , не с претан , да уј ка Џек ка же А ти ку с у мој ус тран у . Али ни ј е . Ј едн ос тавн о ј е про мрмља о : „ Не на у по тре а пс овки за купати ло не ос тав љ а ни шта маш ти . Али он а не зна шта значи по лви на кој у ка же — пи та ме ј е шта ј е и ла курва... "

"Ј ес и ли ј ој рекао?"

"Не , рекао с ас ј ој за лорда Мел урна ."

„ Џек ! Ка д те де те не што пи та , од го во ри му , за о га . Али не мој те пра ви ти про извод њу од то га . Деца с у деца , али мо гу да уоче и з е га ва ње р же од од рас ли х , а и з е га ва ње и х ј едн ос тавн о з у њу ј е . Не ” , раз ми шља о ј е мој о тац „ и мали с те тачан од го вор дан ас по подне , али по греш не раз ло ге . Ло ш ј ези к ј е фа за кроз кој у про лез е с ва деца и он ас вре мен ом ум и ре ка да на учи да не при влече па ж њу њ и ме . Врућ а гла ва ни ј е . Скаут мо ра да на учи да др жи гла ву и ус ко ро учи , с а он и м што ј ој с е с пре ма уна ред ни х неко ли ко мес еци . Она ј е

и пак до лзи . Џем ј е с вес тари ј а и она ј е по при лич но с ле ди ла њего в при мер Са да . Све што ј ој ј е по не ка д по тре нај е по моћ ."

"А ти ку с е , ни ка д ни с и ди гао ру ку на њу ."

„ При знај ем то . До с а да с ас мо гао да с ес на ђ ем с а пре тња ма . Ј ац , он а ми с ме та ко ли ко год мо же . Не до лзи да с е по че ше по л вре мен а , али по ку ша ва ."

"То ни ј е од го вор", рекао ј е уј ак Џек .

„ Не , од го вор ј е да он а зна да ј а зна м да по ку ша ва . То ј е он о што чи ни раз ли ку .

Он о што ме мучи ј е то што ћ е она и Џем мо ра ти ус ко ро да упи ј ај у не ке ружн ес тари . Не ри не м с е да ћ е Џем за др жа ти гла ву , али Скаут и с ко чи он а неко га чим и га по гле дао ако ј е њен по нос упи та њу... "

Чекао сам да јак Јац прекрши оћење. И даљеније.

„Атикус, колико ће ово бити лоше? Нисини мао превише шансе

разговарајте о томе.”

„Не може бити горе, Џек. Јединастваркој уи мамој е реч црнаца проти в Евелових.

Докази се водена то дајес и јанисам. Порота

никако сеније могло очекивати да ће Тома Роинсон а веровати на реч проти в Евелових..

дали се упознати са Евеловима?”

Ујак Џек је рекао да, запамти оих је. Спирити оих је Атикус у, али Атикус је рекао:

„Тисини једна генерација. Нећу ми, садашњес уисте.”

„Шта ће он да ради?”

„Пренегошто завршим, намеравам да мало потресем пороту— и пак, мислим да ћемо имати

разумне шансе ужаленом поступку. Заиста не могу рећи и овој фази, Јац. Знаш,

надао сам се да ћу проћи кроз животез оваквог случаја, али Џон Тејлор је показао на

мене и рекао: 'Тисини'.

„Нека те ми моји је ова чаша, а?”

„Јелако. Али мисли да их се иначе могао сучити са својом децом? Знаш шта

ћес едесити као и ја, Џек, и надам се имоли ме се да могу да прегурам Џема и Скауа

ез горчине, а највише од свега, ездадо и јем уочи чајену. Нејком ову олет. Зашто

разумни људи потпуно луде када илосташто укључује а

Дође црнац то јенештошто сене претварам да разумем... Само сенадам да ће Џем и

Скаудоћи код мене по свој е одговоре умес то да случај уград. Надам се да ми

довољно верују... Жан Луиз?

Скал ми је кочио. Зајаци осам глави за угла. "Господине?"

"Иди у кревет"

Одјурисам усвојусоуи отишао у кревет. Ујак Џек је и о принцод човека да мене

изневери. Али никаданисам схватио како је Атикус знао да случајам, а тек много година

касније схватио сам да жели да чујем сваку његову реч.

Поглавље 10

Атикус је и осл : имао је соро педесет Када смо га Цем и ј апи тали зашто је толико стар,
рекао је да је почео касно, што се одразило на његове способности и мушкост Би о
је много старији од родитеља наших школских хавременика, и
није илонишани Цем није могли да кажемо о њему када су наши другови из разреда рекли: „**Мј
Отац—**”

Цем је и олу зафуд алом. Атикус никаданије и о превише уморан да и игра на екстремно, али када
Цем је желео да га ухвати у коштац Атикус и рекао: „ Прес турсам зато, сине.

Наш отац није ништа урадио. Радио је у канцеларији, а не у апотеци. Атикус није возио килепер
за округ, није и ошери фнијес е авиопољо при вредом,
радити угаражи и м ради ти илоста што и могло изазвати дивљење
и локо.

Осим тога, носило је наочаре. Био је соро с лепна лево око и рекао је лево
очи су иле племенско проклетство зе а. Кад год је хтео нешто до ро да види, окретао је главу
и гледао из десног ока.

Он није радио оно што су урадили очеви наших школских другова: никаданије и шао улов, он
није и грао покерили пецо или пио или пушио. Седео је у дневној соби и читао.

Са овим ари уи ма, међу и м, не и ос тво тако не при метан колико смо мужели: те године
ушколи је руј ало причама о томе како рани Тому

Ро инсон, од којих није дан није и о ес лван. Након мог окршаја са Сес и лом
Цеј ко сом, када сам се о авезао на поли кукукави члука, прочуо сам да се Сругфинци више
неће ори ти, дај ој њен таније дозволио. Сво није илосасвим тчно: не их се
ј авно ори о за Атикуса, али породица је ил при ван о земљиште. Борио их еса илким
од трећег рођака навишезу и ма и нокти ма. Френсис Хенкок је то, на пример, знао.

Када нам је дао наше ваздушне пушке, Атикус нас није научио да пуцамо. Ујак Цек нас
је упутио у оне нове тога; рекао је да Атикус није заинтересован за оружје.

Атикус је једног дана рекао Цему: „ Волео и х да пуцаш ули мен ке узад њем дворишту, али ја

знај даћеш ићи и запитицама. У ијесеве плавес ој ке кој е жели те, ако можете да их погоди те, али запамти те дај е греху и ти пти цургули цу."

Тој е и ој е дини пут дас ам и када чуо Ати кус а да каже дај е греху чини ти нешто, ај а пи твогос пођ и цу Мди о тме.

"Твој отацј е управу", реклај е. "Пти цургули це не радес амој едн ус твар, већ праве музи ку да ис можи вали. Неј едуљуди ма аште, негнездес еуј ас ли цама, не радеј едно, већ певај ус рца занас. Затој е греху и ти пти цургули цу."

"Гос пођ и цу Мди, овој е с торо нас еље, зарне?"

"Овдес ам дуже од града."

"Не, мис лим дас уљуди унашој улици с ви с тари. Јем и јас мој едина дец овде. Гђа Ду ос еј е мизус тинугодина и гђи цу Реј чели тако дали с те ти и Ати кус " .

"Педес етгодинанезовем аш с таром", реклај е гђи цу Мди оштро. "Још мене возе, зарне? Ниј е ни твој отац Али морам рећи дај е Провиђ ење ило довољно љу асно дас пали мој с тари маузолеј, прес турс ам да га одржавам—можда с и управу, Жан Луиз, овој е нас ељенонас еље. Никадани с те или у лизини млади хљуди, зарне?"

"Да, ушколи."

"Мис лим намладе одрас ле. И маш с реће, знаш. Ти и Јем и маје корис тод години а с вог оца. Дај е твој отац и мао три дес етгодини а, жи вот и и о при с тој ан раз лич и т"

"Сигурно их Ати кус не може ни шта..."

"Изненадили ис тес е", реклај е гос пођ и цу Мди. "Још и мажи вот у њему."

"Шта може да уради?"

"Па, он може учини ти нечиј увољутако затворен ом дас е ни ко не може мешати у њу."

"Пуцј ..."

"Па, дали с тзнали дај е он нај ољи даме у овом граду? Зашто, доле на Ландингу када с модолзли ми, Ати кус Финчј е могао да по еди с вакогнао а с тране реке."

"Боже, гос пођ и џе Мди, џем и ј ас мога тукли с ве време."

„ Бил ј е време да с азнаш да ј е то зато што ти он дозвољава. Дали с џзнали да он може да с ви ра ј евреј с кухарф?"

Ово с кромно дос тигнућ еј е пос лужи ло да гас еј ош ви ше пос ти дем.

„ Па... ” , рекла ј е.

"Па, шта, гос пођ и џе Мди?"

„ Пани шта. Ни шта — чини с е да и с џуз с ве то или понос ни на њега. Зар не могу с ви да с ви рај уј евреј с кухарф. Са да с е с клони с пу ас то лари ма. Боље и ди кућ и, ј аћ у и ти ус вој и м азај ама и не могу да те гледам. Да с ка и вас могла погоди ти."

Он шао с ам до задњег двори шта и затекао џема како с е гас и код ли мен е кан џе, што ј е изгледало глупо с ас ви м плави м с ој кама окол. Врати о с ам с е у двори шта и ави о с е двас ав подизањем компли кован ог грудњака с ас тран е према, кој и с е с ас тој ао од гуме, с ан дуказа н аран џ е, корпе за веш, с толи џна трему и малу амери ч кузас тву џем ми ј е дао из куи ј е коки џ.

Када ј е Ати кус дошао кућ и на веч еру, затекао ме ј е чучен ог како џи џам преко пуа. "У шта пуџш?"

„ Задњи део гос пођ и џе Мди."

Ати кус с е окрен уо и ви део мој увели кодушн уме тук како с е с аги ње на д с вој и м ж уњем. Гурн уо ј е шеши рна поти џак и прешао ули цу. „ Мди ” , пови као ј е, „ ј а мис ли о с ам да ј е оље да те упозори м. Увели кој с те опас нос ти."

Гос пођ и џе Мди с е ус прави ла и погледала према мен и. Рекла ј е: „ Ати кус , ти с и џаво и з пакла."

Када с е Ати кус врати о, рекао ми ј е да раз и ј ем логор. „ Немој ми дозволи ти да те и када ви ше ухвати м како упери ш пи штол у и ло кога ” , рекао ј е.

Желео с ам да ј е мој оџџаво и з пакла. Озвучи о с ам Калурн и ј уна ту тему.

"Гос подин. Фин џ? Па, он може много с твари."

"Као шта?" Пи тво с ам.

Калурн и ј ас е почеша по глави. „ Па, не знам тачно ” , рекла ј е.

џем ј е то подвукао када ј е пи тво Ати кус а дали и де код Методи с та, а Ати кус ј е рекао да и с луми о вратако и то урадио, ј едно с тавно ј е и о прес тврзаткву врс ту

с вар. Методистис упокушавали да отплате свој уцрквенухи потекуи и зазвали с у
Баптис тена и груфуд ала надодир. Чинило се да сусви уграду и грали, осим
Атикус а. Џем је рекао да не жели ни да иде, али он
није и оус тањудас ео дупре фуд алу и ло кој ој форми, и мркој ес тај ао по страни
с а Атикус ом и ј акој и гледамо како отац Сес и л а џеј ко са прави тагдаун за
Баптис те.

Једне сусу оје, Џем и ј ас мо одлучили да идемо уис тражи вање с а наши м
ваздушним пушкама да види мо дали можемо да пронађемо зеца и ли веверицу.
Прешли смо око пет то метара даље од Радлеи Плаца када сам приметио Џема како
жмири унешто низ улицу. Окренуо је главну наједну страну и гледао углавном очима ју.
"Шта гледаш?"

"Он ај с тари пас тамо доле", рекао је.

"То је с тари Тим Џонсон, зар не?"

"Да."

Тим Џонсон је и овлас ништо гос подина Харија Џонсона кој и је возио
мо илни аурус и живео најужној ивици града. Тим је и оптичи пас ој еј ере,
љу имаца њеј кома.

"Шта ради?"

„Не знам, и звиђаче. Боље да идемо кући.“

„Јао Џем, фе руар је.“

"Није мери га, рећи ћу Цалу."

Потрчали смо кући и отрчали укућињу.

„Келе“, рече Џем, „можеш ли дас иђеш на тротар за мину?“

„Зашто, Џем? Не могу да с иђем низ тротарс ваки пугкада ме желиш.“

"Нешто није уредус ас тари мпс ом доле."

Калурнија уздахну. „Не могу да да умотам ниједну псећуну. И магазе укупати лу,
и ди поњуи уради то сам.“

Џем је одмахнуо главом. „Болесан је, Цал Нешто није уредус ањим.“

„Шта ради, покушава да ухвати реп?“

"Не, он ради овако."

Џем ј е гуво као златн ари и џ, погр и о рамен аи трзао трзо. "Он и де тако, с амо не он ако како жели."

„ При чаш ли ми причу, Џем Финч?" Калтурн и ј ин глас ј е отврдно.

"Не, Кале, кун ем с е дан и с ам."

"Дали ј е рчао?"

„ Не, он с е с амо шета, тако с пордас е тешко може рећи . Он долази овуда."

Калтурн и ј ај е и с права руке и пошла за Џемом удвори ште. "Не ви ди м ни ј едн ог пс а,"

Он ај е рекла.

Прати л нас ј е иза Радлеи Плаца и погледала где ј е Џем показао. Тим Џонс он ни ј е и о много ви ше од трнчи џе удаљ и ни, али ј е и о ли же на ма.

Ходао ј е н ередови то, као да с умудес не н оге и ле краће од леве. Он подс ети о мена аур заглављ ен упешчан ој подлози .

„ Ои шао ј е наопако" , рекао ј е Џем.

Калтурн и ј а с е загледала, зати м нас згра ила за рамен аи отрчала кући . Затвори ла ј е дрвен а врата за на ма, отишла до телефна и повикала: „ Дај ми гос подина Финча кан џери ј а!"

"Гос подин . Финц!" она ј е викала. „ Сво ј е Кал Кун ем с е Богом, ј едан луди пас ј е ни з ули цу- он долази овуда, да, гос подине, он ј е -г. Финц и зј ављуј ем дај ес те — с тари Тим Џонс он, дагос подине... дагос подине... да..."

Спус ти ла ј е с лшали цуи одмахн ула гљвом кадас мо покушали дај е пи тамо штј е Ати кус рекао.

Зазвецкала ј е телефон с ком с лшали цм и рекла: „ Гос пођ и џе Еула Ми—гос пођ о, заврши о с ам разговор с агос подин ом Финчем, моли м вас н емој те ме ви ше повези вати—с лшај те, гос пођ и џе Еула Ми, можете ли назвати гос пођ и цу Реј чели Гос пођ и џа Степан и е Цравфорд и ко год и ма телефон увој улици каже им да долази луди пас ? Моли м вас гос пођ о!"

Калтурн и ј ај е с лшала. „ Зна м дај е фе руар, гос пођ и џе Еула Миј , али познај ем љуог пс а када га ви ди м. Моли м вас гос пођ о пожури те!"

Калтурн и ј ај е пи тала Џема: „ Редли и ма телефон?"

Џем ј е погледао укњи гуи рекао не. "И он ако неће и заћи и, Кал"

"Ниј е ме ри га, рећи и ћ уи м."

Орчала је до предњег трема, Џем и језањом. "Ос тани утрј кућ и!" ви кавај е.

Сус едс твој е при ми ло Калтурн и ј и нупорук. Сва дрвена врата унашем домету визиј е и лас у чврсто заворена. Нис мо видели ни трага Тимџонс ону. Гледали смо Калтурн и ј укако трчи према Радлеи Плацу, држећи сукњу и кеџу и знад колен а. Попела се до предњих степеница и лупила на врата. Ниј едо и ладговори повикавај е: „ Г. Неј тне, г. Артуре, есан пас долази! Бесни пас долази!"

„ Треало и да иде позади“ , рекао сам.

Џем је одмахнуо главом. „ Немој те сада правити ни какву разлику“ , рекао је.

Калтурн и ј аје узалуд лупала по врати ма. Никоније при знао њен оупозорење; не чинило се да је неко чуо.

Док је Калтурн и ј ај урило до задњег трема, црни Форд је залувао наприлаз.

Атикус и М. Хеџ Таџе су изашли .

Г. Хеџ Таџе је иошери фокурга Мицрм . Био је висок као Атикус , али вањи . Био је дугог нос а, нос и ој е чизмесасјај ним металним овори мазаочи , панталонезачизме и дрвенуј акну. Упојасумујезаоден ред мевка. Носи ој е тешку пушку. Кадасуони Атикусстигли до трема, Џем је отворио врата.

„ Ос тани ун ура, сине“ , рече Атикус . "Где је он , Кај?"

„ Досадај е треало дај е овде“ , рече Калтурн и ј а показујући низ улицу.

"Не трчи, зарне?" ули твој егос подин Тејт

"Не, гос подине, он је у физи трзања, гос подине Хек."

„ Дакренемо зањим, Хек?“ ули та Атикус .

„ Боље да са чекамо, гос подине Финч. Оично и дуправили нијски , али никад не можете рећи . Можда ће прати ти кривину - надам се да хоће и лиће ићи и право у Радлеи задње двориште. Сачекај мо мало."

"Немој те мислити да ће ући и удвориште Радлеи", рекао је Атикус . „ Ограда ће газавити .

Вероватно ће прати ти пуг."

Мислио сам да ијесни пси пененаушта, гапирају, качуи нас рћунагру, а мислио сам да су урадили у августу. Дасетимџонсон тако понашао, ја их

и о мање уплашен .

Ни штаниј е с мртн ос ниј е од пус те улице кој а чека. Дрвећ еј е и ло ми рн о, пти це ругали це
с ућ уеле, с толари укућ и гос пођ и це Мди с ун ес тали . Чуо с ам г. Теј та како њуши , азати м и здубава
нос . Видео с ам како ј е пре аци о пи штољ на преги руке. Видео с ам ли це гос пођ и це
Степан и е Цравфорд урамљ ен о на с таклен ом прозору њен и хулаз ни х врата. Пој ави лас е гос пођ и це
Мди и с тва поред ње. Ати кус ј е с тави о ногу
преч кус толи це и лаган о протрљао рукун и з уи ну.

„ Ено га“ , рекао ј е ти хо.

Тим Џонс он с е пој ави он авиди ку, ошамућ ен о ходај ућ и ун ураш њи м о одом
кри ви не паралелн е с а кућ ом Радли ј еви х.

„ Погледај га“ , шапну ој е Џем. "Гос поди н. Хеџ ј е рекао да с уходи али управој линиј и . Не
може чак ни да ос твене на пуу."

"И згледа олес ниј е од с вега", рекао с ам.

„ Нека и ло штв дођ е пред њега и он ћ е доћ и право на то."

Гос поди н Теј тј е с тави о рукун а чело и нагну о с е напред. „ Све муј е уреду,
гос поди не Финч."

Тим Џонс он ј е напредовао рзин ом пужа, али ниј е с е и грао ни ти њушкао ми шћ е; деловао ј е
пос већ ен ј едном курс уи мотиви с ан невидљ и вом с и лом кој а гај е гурава према нама.

Мгли с мо да га види мо како држи као коњ кој и с е проли ва
мухе; његова ви ли ца с е отварава и заварав; и ој е али с тали с уга пос тепен о повлачи ли
према нама.

„ Тражи мес то за с мрт“ , рекао ј е Џем.

Г. Теј тс е окрен уо. "Далеко ј е од тога дај е мртв, Џем, ј ош ниј е почео."

Тим Џонс он ј е с тигао до с поредне улице кој ај е води лис пред Радли Плеј с а, и он о
што ј е ос тало од његовог ј адног уман атерало гај е да зас твене и изгледа да размис ли кој им ћ е
пуем крен ути . Направи ој е неколи ко неодлучни х корака и заус тави о с е и с пред капиј е Радлеи ;
зати м ј е покушао да с е окрене, али ј е и мао потешкоћа.

Ати цус ј е рекао: „ Он ј е удомету, Хек. Боље да га ухвати те пре него што крен е с поредном ули цом —
Гос под зна кој е и заугла. И ди ун ура, Кал"

Калурн иј ај е отвори лаврата с амрежом, закључала и хзас о ом, азати м и хокључала и држала за куку.
Покушала ј е да локи ра Џема и мен е с вој им телом, али с мо гледали ван

и с под њен и хруку.

"Узми тега, гос подине Финч." Гос подин Теј тј е предао пушку Атикус у, Џемијас коро

онес вес тиосе.

"Негу и време, Хек", рече Атикус. "Нас тави."

"Гос подин. Финч, овој е пос ао зај едан ударац"

Атикус ј е жес токо одмахнуо главом: „ Немој с амо да с тој и ш ту, Хеџ! Нећ е те чекати цео дан ..."

„ За ога, гос подине Финч, погледај те где је! Гос пођ и це и и ћ и ћ ете право укућ у Радлеи! Не могу тако до ро да пуџм и ти т знаш!"

"Ни с ам пуџо из пиштоља три дес етгоди на..."

Г. Теј тј е с коро аци о пушкун а Атицус а. „ Ос ећ ао и хс е веома приј атн о да с е с ада ос ећ ате" , рекао је.

Умагли, Џемијас могледали како наш отаџузима пиштољ и излази на с ред улице. Ходао је е рзо, али с ам мис ли о да с е крећ е као подводни пливач: време је ус порило до мучног пузања.

Када је Атикус подигао наочаре, Калурниј ај е промрмљала: „ Помози мус лки Исус е" , и с тавиларуке на с вој ео разе.

Атикус је гурнуо наочаре на чело; с клизнуше доле, а он их с пус ти на ули цу. У ти шини с ам чуо како пуџу. Атикус је протрљао очи и раду, видели с мо како ј ако репће.

И с пред капи је Радлеи, Тим Џонсон је одлучио шта му је ос тало од мис ли.

Конечно с е окренуо, дан ас тави с вој и м прво и тн и м пуем уз на шуули цу.

Направи о је два корака напред, зати м с тво и подигао главу. Видели с мо како мус е тало укочи.

Са тако рзим покрети ма да с уделовали и с товремено, Атикус оварука је повукла полугус а лоптом док је при нео пиштољ с вом рамену.

Пукла је пушка. Тим Џонсон је с кочи о, преврнуо с е и згужвао с е на тротуару с међ о- елој гомили. Ниј езнао шта га је с нашло.

Гос подин Теј тј е с кочи о с а трема и отрчао у Радлеи Плаце. Зау с тави о с е и с пред пас с е чучнуо окренуо и куцнуо прс том по челу и знад његовог

лево око. „ Би ми с те мало удес но, гос подине Финч “ , пови као је .

„ Увек је и ло “ , одговори Атикус . "Дас ам имао свој е 'дружерс ', узео и хс ач мари цу."

Сагнуо се и подигао наочаре, с амлео поломљен ас очи ваупрахи с под пете, оти шао до
гос подина Теј таи с тво гледај ућ и Тимаџонсона.

Врата сусе отворала једна по једна, акомши луж је полако оживљавао. гос пођи и цр Мди
с и шао низ с тепенице са гос пођи и црм Стефни Крафорд.

Џем је ио парализован. Уштипнуо с ам гадас е помери, али каданас је Атикус видео
Дошавши, позва: „ Ос тани гдеси “ .

Кадасус егос подин Теј ти Атикус вратили удвориште, гос подин Теј тс ес меј ао. „ Рећ и ћ у
Зее удагапокупи “ , рекао је . „ Нис те много тога зоравили, гос подине Финч. Они то кажу
ни када те не напушта.”

Атикус је ћувао.

"Атикус?" рекао је Џем.

"Да?"

"Ниста."

"Видео сам то, Оне-СхотФинц!"

Атикус се окренуо и сучио са гос пођи и црм Мди. Погледали сусене говорећ и ниста,
а Атикус је ушао ушери фвауо. „ Дођи овамо “ , рекао је Џему. „ Зар не прилазиш том псу,
разумеш? Не прилази му, он је опасан и мравколико и жив.

„ Дагос подине “ , рекао је Џем. „ Атикус—”

"Штајена?"

"Ниста."

„ Шати је, дечко, зар не можеш да причаш?” рече гос подин Теј тцерећ и с е Џему.

"Зарни си знао да твој тва..."

„ Ти хо, Хек “ , рече Атикус , „ хај демо дас е врати мо уград.”

Кадасус е одвезли, Џем и јас мо отишли до прага гос пођи и цр Стефни. Седели с мо и чекали
да Зее остигнеуками он засмеће.

Џем је едео укочено з уњено, а гос пођи и цр Стефни је рекла: „ Ух, ух, ух, ко и помисли она
по ес неогпсауфе рур? Можданије иољутомждај ес амо ио луд. ја их

мрзим давидимлицеХаријаЦонсонакадауђеизМилеруниоткриједај еАтицусФинцупуцо
свогпса.Кладимседај еоднекуд иопунува..."

ГоспођицеМидијереклада игоспођицеСтефанипеваладругачијумелодијуакоТимЦонсонјош
увекдолзивицим,даћеускоросазнатидаће мупослати главуМонтмерију.

Џемјепосвојејасноартикулисан: „Јеселигавидео,Скауте? „Јестелигавиделикакосамо
својитво?... „ и“ одједномсесамопустити, и“ изгледалјекаодајевјипиштољдеоњега... и“
урадиојетакорзо, као... десетминута
'пре него што могу да удари мнешто..."

ГоспођицеМидисезлононацери. „ Па, госпођицеЦинЛуиз“, реклаје, „ јошувекмислитедаваш
отацнеможенитва?Јошгасеситидиш?"

"Номе", рекаосамкратко.

„ Заоравиосамдавамкажемпренекидандај еАтикусФинч,осимштојесвираојеврејску
харфу, ионајмрвијисрелцуоокругуМјкомусвојевреме.

"Мавхицац.." одјекнуој еЏем.

„ Тосамирекао,ЏемФинч.Претпостављамдаће с адапроменитимелодију.Веома
идеја, зарнисизнао да мујенади мак иоОјОне-Схоткадјеиодечак?Зашто, доле наЛандингукада
једолзиво, дај епуцо петнаестпуаипогодиочернаестголуова, жалио и сена трошење мунције."

„ Никад није рекао ништа о томе“, промрљаЏем.

"Никад није рекао ништа о томе, зарне?"

"Не госпођо."

„ Питамсе зашто с аданикаданеидеулов“, рекаосам.

"Можда могу да вам кажем", рече госпођицеМиди. „ Акој е твој отацнешто, онјецивилизовану
свомсрцу.СтрељаштвојеБожјидар, таланат-о, морате да вежбате даистегаучинилисавршеним, али
пудњесеразликуюодсвирања клавира илисличног.Мислимдај еможда спуститипиштољкадаје
схватио да мује Бог дао не праведну предност над већином живихића.Претпостављамдаје одлучио да
неће пуцати док не буде морао, а морао је данас."

„ Изгледа да и и о поносаннато“, рекаосам.

„Људи при здравој памети никадас ене поносесвојим талентима“, рекла је госпођи и Цемиди.
Видели смо Зееоа како долази. Узео је виљс азадњег дела ками она са меће и опрезно
подигао Тима Џонсона. Уацио је псана ками он, а затим сипао нешто из галона кога окала
на и око мес где је Тим пао. „Немој да зезаш, долазиш овде неко време“, позвао је.

Кадас мо отишли кући и рекла сам Цемуда ћемо с тврдо и мати о чему да разговарамо у
школи упон едељак. Цем се окренуо против мене.

„Не говори ништа о томе, и звиђаче“, рекао је.

„Шта? Свакако је сам. Није свачији тванајс мртнос нији у Мјком у
округ.“

Цем је рекао: „Ми слим да и нам рекао да је желео да то сазнамо. Да је и поносан на то,
рекао и нам.“

„Мжда му је то само пало на памет“, рекао сам.

„Не, и звиђаче, то је нешто што не и разумео. Атикус је с тврдо с твр, али не и ме ило
ригада он не може ништа да уради – не и ме ило ригадане може да учини
лвгос лвенус твар.“

Цем је подигао камен и усхићено га ациона кући и ште ауомо ила. Трчећи и затим, узвратио
је: „Атикус је центмен, као и ја!“

[Садржај](#) - [Преходно](#) / [Следеће](#)

Поглавље 11

Кадас мо илмали, Цем и ја смо ограничили наше активности најуг
комшилуку, али кадас ам већ пошао удруги разред школе и
мучење Бурадлија постоје пролаз, постоје и део Мјкоманас је чешто вукао улицом поред
некретни нагоспође Хенри ЛафјетДуоз. Било је немогуће отићи и уград, а дане прође мо
поред њене куће, осим ако нисмо желели да се удаљи момилиуод пув. Преходни мањи сусрети
са њом сумеос твилиез жеље

завише, али Џем ј е рекао да морам да одрас тем неко време.

Гос пођ а Ду ос е ј е жи велас амаос им ј едне црн ки ње кој ај е и лас тал о при с ун а, два врата даље од нас укућ и с ас тримим с тепени цамаи ходни ком за пс ећ и кас . Би л а ј е веомас тара; већ инудан а проводи л а ј е у кревету, а ос тавк уи н вали дс ки м коли ци ма. При чао с е да ј е држала ЦСА пи штољ с акри вен међ ус вој им рој ним шалови ма и замогама.

Џем и ј ас мој емрзели. Дај е и лан а тре мука да с мо пролзили, или ис мозгра љени њени м гневни м погледом, подвргн уи неми лос рдн ом ис пи ти вању увези с а наши м пон ашањем и до или и мелан холи чно предвиђ ање о тме шта ћ емо дос ти ћ и када порас те мо горе, што ј е увек и ло ни шта. Одавн ос мо одус тли од и деј е да прођ емо поред њен е кућ ена с упротн ој с тран и ули це; то ј уј е с амон а терало да подигн етн и да ут о улус ти цо комши лук.

Нис момогли ни шта дај ој угоди мо. Кад и хрекао што с ам с ун чани ј и могао: „ Хеј , гђ о. Ду ос е“ , до и о ихза одговор „ Немој да ми кажеш хеј , ружн а девој ко! Кажете до ардан , гос пођ о Ду ос е!“

Би л а ј е зло на. Ј едном ј е чула да Џем називан ашег оца „ Ати кус “ и њу реакциј ај е и ла аплекти чна. Поред тога што с мо или нај дршки ј е, нај непоштовани ј е ц укле кој е с уи када прошле поред ње, речен он ам ј е дај е вели каш тева што с ен аш оцац ни ј е пон ово ожени онакон с мри наше мај ке. Љупша дама од наше мај кени кадани ј е жи вел, рекла ј е, и и ло ј е с рцпарај ућ е како ј е Ати кус Финч пус ти ос вој удецу да ди вљај у. Ј ас енис ам с ећ ао наше мај ке, али Џем ј ес те — при чао и ми о њој пон екад — и он ј е по ес не о кадан ам ј е гос пођ а Ду ос е пос лав ову поруку.

Џем ј е, пошто ј е прежи вео Бу Радли ј а, по ес не лог пс аи друге с трахоте, закључи о дај е кукавички с твти на праг угос пођ и це Реј чели чекати, и нареди ој е да с ваке вечери морамо трчати до ћ ошка поште да с ретн емо Ати кус акој и долзи . с а пос ла. На ез рој не вечери Ати кус и затекао Џема ес ним нешто што ј е гос пођ а Ду ос е рекла ка да с мо прошли .

„ Лако, с ине“ , рекао и Ати кус . „ Она ј ес тара дама и олес нај е. Само држи те главу вис око и уди те ц ен тмен . Шта год да вам каже, ваш ј е пос ао дан е дозволи те да вас наљуи.“ Џем и рекла дан е мора да ј е ј ако олес на, ви кава ј е тко. Када ис мон ас трој е дошли у њен укућ у, Ати кус и скинуо шешир, галантно ј ој махнуо и рекао: „ До ро вече, гос пођ о Ду ос е! Изгледаш као а

с ли ка вечерас .”

Ни кадани с ам чуо да Ати цус каже као с ли каштв. Саопштавао и ј ој вес ти из с уда и рекао да с е с ви м с рџем нада да ће он а с ура и мати до ардан .

Врати о и шеши рн а главу, замахн уо мен а рамен а у њ ен ом при с ус тву, и ми и с мо оти шли кућ и ус умрак. Би лас уаква времен а кад а с ам ми с ли о да ј е мој оца кој и ј емрзео оружј е и никадани ј е и о уратови ма нај хра риј и човек кој и ј е и ка да жи вео.

Дан након Џе мовог дван аес тог рођ ен дан а, н ова ц му ј е с агоревао џ епове, па с мо ран о поподне крен ули према граду. Џем ј е ми с ли о да и ма до вољ но да купи а мини ј а турн а парн а маши на за с е е и врећ а пали џ за мене.

Одавн о с ам и мао око на тупали цу. и л а ј е код Вј Елмора, и л а ј е украшен а шљоки џма и шљоки џма, кош т а ј е с е да мн аес тџен ти. То ј е та да и л а мој а горућ а ам и ци ј а да одрас ту и вре с е с а ендом с ред њ е школе Ми црм Црун ти. Пошто с ам разви о с вој тлен ат до мес т а гд е с ам могао да аци м штап и с коро га ухвати м како с е с пушта, н атрао с ам Калурн и ј удами за ран и увзак укућ ус ваки пут ка да и ме ви дела с а штапом уруци. Ос ећ ао с ам да могу да превази ћ ем овај н е до с тавк правом пали црм и с ма рао с ам да ј е вели кодушн о од Џема да ми ј е купи .

Гос пођ а Ду ос е ј е и лас мештџан а нас вом трему ка да с мо прошли .

„ Где вас двој е идете у ово до адана?“ она ј е ви ка л а . „ Претпос тављ ам да ј е и грао на уди цу. Само ћ упозвати ди ректора и рећ и му!“ С тви л а ј е руке на тџковес вој е с тли цџ и н аправи лас авршен о дес но м ли цџ.

"Ох, с у оај е, гос пођ о Ду ос е", рекао ј е Џем.

„ Нема разли ке ако ј е с у ота“, рекла ј е не ј асно. "Пи там с е дали твој оца зна гд е с и?"

"Гос пођ а. Ду ос е, с ами и демо уград о ка д с мо и ли овако ви с оки ."

Џем ј е с тави о ружудлан ом н а доле око два метра и зн ад тротара.

"Немој да ме лажеш!" ви ка л а ј е . „ Џереми Финч, Мди Акинс он ми ј е рекла да с тџ урос с руши ли њ ен ус ен и цу. Она ће рећ и твом оци он да ће еш пожелети дани кад нис и угледао с ветос тдан а! Ако те не пошаљ уу поправн ушколу пре с ледећ ен едеље, ј а с е не зовем Ду ос е!"

Џем, кој и ни ј е и о ли зус ј ен и цџ и цџ Муди е од прошлог лета,

и кој езнао дагос пођица Мди не и рекла Атицус удај ес те, издаој е генерал
порицање.

"Немој ми проти врати!" Гос пођа Дуосеј еурала. „Ати—“ уперилај е умене артични
прст— „шта радиш у тим коминезонима? Треало и даудете ухаљини и камизолу, млада
дамо! Одрасће чекај ући нас толови ма ако неко не промени ваш начин— зеачекана
с толови ма у СКЦафе-у- ха!

Биосам прес травлен. Кафе СКје и омрачна организација нас еверној с транитра.
Зграила сам Цемовуруку, али меј е он опусто.

„Хајде, извиђаче“ шапнује. "Нео рађајте пажњу нању, само држите главуви око и
удитецен тмен."

Али гос пођа Дуосенамј е рекла: „Несамозе акој и чекана с толови ма, већ и
један усудници кој и тужи црце!"

Цемсејучио. Снимакгос пође Дуосеј е отишао кући и онај е то знала:

„Да, заиста, уштај е овај с ветдошао кадасезе а противисвом вас питању?"

Јаћути рећи!" Ставилај е рунунаста. Кадагај е повукла, засомј е вукла дугас ре рнани
пљувачке. „Твој отацнијеништа ољи од црнаца и смеће
ради!"

Цемје иогри миз. Повукао сам газарукав, а тротаромнасје пратио филипикоморалној
дегенерацији наше породице, чијај е главна премиса ила дај е половина зеа
и онако уазилу, али акој е наша мај кажива, ми смо
не и дошао утаквостање.

Нисам иосигуранштаје Цемнај више замерио, али самсељуи она процену
гос пође Дуосе оменалној хигијени породице. Скоро самсенави као да слушам
увреде упућене Атицусу. Али овоје иопрви кој и долази од одраслеосое.

Осимњенихопаскио Атицусу, нападгос пође Дуосеје иосаморуина.

Уваздухује ило наговештај алет—усенције ило хладно, али сунце
ило топло, штоје значило да долазе до равремена: еزشколе и копра.

Цемје купиосвој упарну машинуи отишли смо код Елмора по мој упалицу. Цемније уживао
усвомстицању, заиогајеуцепинечујнокренуопредмене према кући. Напукући
умало сам ударио гос подинаЛинка Деаса, кој ије рекао: „Ви ди
напоље, извиђаче!" кадасам промашио ацањеи кадасмо пришли кодгос пође Дуосе

Кућами је палица и л прљавај ерс ам је толико пуа вади ла и з земље.

Није и л на рему.

У каснијим годинама, понекад сам се питао шта је тачно Џеман атерало да то уради, шта га је атерало дарас киневезе, „Тисамо удицентмен, сине,“ и фазус амос вес не и с правности у којој је не давно ушао. Џем је вероватно и с толико и о зафкаван око тога што је Ати цус закон за црн цр, као и ја, и узео сам здраво за готово да је задржао свој темперамент- и мао је природно миран карактер и с порфитиљ. У то време, међу тим, мислио сам да је једино о јашњење за оно што је урадио и то што је на неколико минута једноставно полудео.

Оно што је Џем урадио јенешто што их ја урадио као нешто што се подразумева данисам и о под Атикус овом за раном, за којусам претпоставио да се не оримсаужасним с тарим дамама. Управо сам дошли до њене капије када је Џем зграио мој упалицу и потрчао махнито увис с тепен и цудвориште госпође Дуосе, за орављај ући с вештоје Атикус рекао, за орављај ући дајес паковалапиштољ под својешалове, за орављај ући да ако гђа.

Дуосе је промашила, њена девојка цес и вероватно не и.

Није почео да се смирујесведок није одсекао врховесасви хрмова камелије кој и је поседовала госпођа Дуоз, сведок земљаније и л посуззелен и м пулољцима и л шћем. Савио је мој упалицу с своје колена, преполовио је и ацио.

До тада сам вриштво. Џем ме почулао за косу, рекао да му је све једно, урадио и то пон ово ако и и мао прилику, а ако не ући м, повукао и ми с вакудлакус главе. Нисам ући уао и шунуо ме је. Изгубио сам равнотежу и пао на лице.

Џем ме је груоподигао, али је изгледало као да му је жао. Није и л шта да се каже.

Нисмо изадали да се ретнемо Ати цус акој и с враћа кући и те вечери. Цуљали смо се по кухињи док нас Калурнијаније изацла. По неком вудус и сему изгледало је да Калурнијазна све о томе. Била је мање него задовољавајући и извору лажаван, али је Џемудала врћи и кекс и пуеркој и је он поцепало на пола и поделио самном. И мао је укуса памука.

Оишли смо удневнусоу. Узео сам фид алки час опис, нашао сам куДикс и Хауела, показао је Џему и рекао: „Оволичина те. То је и л нешто најлепше што сам могао да му кажем, али није и л од помоћи. Седео је поред прозора, погрљен усотици заљуљање, на амргођен и чекао. Дневна с ветос тје изледела.

Два геолошка доакасније, чули смо како је он ови Атикус ови хци пелас тружунапред

с тепени ц. Вратас ус езалупи л, нас тлај е пауза— Атикус је ионас тлжузашеши реуходнику— и чули
с мога како зове: „ Џем!“ Глас муј е иокао зимски ветар.

Атикус је упалио плафонс кос ветоудневној со и и затекао нас тамо, залеђене. Носиој емој упалицу
уједној руци; његова прљава жува ресица вукла се по тепиху.

Испружиој е другоруку, с адржаој е масне пулошке камелије.

„ Џеме“ , рекаој е, „ дали сити одговоран за ово?“

"Дагос подине."

"Зашто сито урадио?"

Џемј етихо рекао: „ Реклај едаси дао закон за црнице и смеће.

„ Урадиоситозаштој е она то рекла?“

Џемове ус несусе помериле, али његово „ Дагос подине“ није илочујно.

„ Сине, несумњам дасу те нерви рали твој и савременици зогтога

ј адај ем закон за црње, како ти кажеш, али овако нешто учинити олесној с твојим јенеопроситво.

Топло вам саветуј ем да одете доле и поразговарајте с агђом.

Дуосе“ , рекаој е Атикус . "После дођи и право кући ."

Џемсеније померио.

"Хајде, рекао сам."

Пратила сам Џема из дневне собе. „ Врати се овамо“ , рекао ми је Атикус . И

вратио се.

Атикус је узео Миле Прес сисеоус толику заљуљање кој ује Џем напустио. Заживо, нисам
разумео какој е могао даседи тамо нахладноћ и

крви и читаво нови некадај е његовј едини син имао одличне шансе да удеу ијен са

реликвијом Војске Конфедерације. Наравно, Џем ми се противио

понекад док нисам могао да га уијем, али кадај е дошло до тога, он је иосвешто сам имао.

Чинило се да Атикус то није схватио, или ако је схватио, није га илорига.

Мислио сам да га зогтога, али кад си уневољи, лако се умараш: ус коро ија

криосеу с вом крилу и загрлио ме је.

„ Веомаси велики да итељуљали“ , рекаој е.

„ Није те рига штаће мусе догодити“ , рекао сам. „ Само га пошаљи те да га упудј укадај е свешто

ј е радио илосвјати за вас ."

Ати кус ми је гурнуо главу под своју раду. „Још није време за ригу“, рекао је. „Никад нисам мислио да ће ђем и ти тај који ће изгубити главу због овога – мислио сам да ћу имати више проблема са тобом.“

Рекао сам да не видим зашто морамо да се држимо главе усвајачу, дан и ко кога сам познанао у школи не мора да држи главу и о чему.

„И звиђач“, рекао је Ати кус, „кад дође лето, мораће да води те рачуна о много гори са варијансама... није фер за тебе и ђема, знам то, али понекад морамо да извучемо најбоље од ствари и начини понашања са екадас учи повици—па, све што могу да кажем је, када ти и ђем одрасаеш, можда ћеш се осећати на ово са мало саосећања и осећањем да те нисам изневерило.“

Овај саучај, саучај Тома Роинсона, јенешто што сеже до суштине мушког савет—И звиђач, нећемо га да идемо у цркви да се клањам Богу да не покушам да помогнем тај човек.“

„Ати кус, мора да грешеш...“

"Како то?"

„Пачини се да већина људи мисле да се управу, а да ви грешите...“

„Он се вакако и мајуправо да те мисле, и и мајуправо на пуно поштовање његовог мишљења“, рекао је Ати кус, „али пре него што могу да живим са другима, морам да живим са саомом. Једини ствар којасе не придржава прави лавећине је енечија савет“

Кадасе ђем вратио, затекао ме је још у Ати кусовом крилу. „Пачине?“ рече Ати кус.

Послужио ме је на ноге, а ја сам направио тај но извиђање ђема. Чинило се да је савајуједном комаду, али имао је чудан израз лица. Можда му је дала дозу каљемла.

„Почистио сам те за њу и рекао да ми је жао, али нисам, и даћу ради ти на њи са ваке сауоте и покушати да их натерам да поново израсну.“

„Није и мало мисли рећи да ти је жао ако ниси“, рекао је Ати кус. „Ђем, она је са твара и олесна. Не можете је са мрати одговорном за оно што говори и ради. Наравно, више их вољо да је то рекла мен и него и о коме од вас, али не можемо увек да имамо своје „другаре“.“

Ђем је изгледао фасциниран ружом утјепи ху. „Ати кус“, рекао је, „она ме жели“

дај ој читам."

"Читати ој?"

"Дагос подине. Жели да долазим са вако поподне посљешколе и су отом и дај ој читам
наглас два сава. Атикус, дали морам?"

"Сигурно."

"Али она жели да то ради месец дана."

"Он даће то ради ти месец дана."

Џем је нежно заионожни палацус редиште руже и притиснуо га унара.

На крају је рекао: „Атикус, све је уредно а тротару, али унара је – све је мрачно и језиво. На
плафонус усенке и савари...”

Атикус се мрко осмехну. „То и треао да се допадне вашој машти. Само се преварајте
да се укућ и Радлија.”

Следећег понедељка поподне Џем и јасмо се попели с трим са тепеницама до гђе.

Дуос еове куће и прошећо отвореним ходником. Јем, наоружан са И ван хоеом

и пун са упери орног знања, покуцао на друга врата лево.

"Госпођа Дуосе?" звао је.

Џем и је отворио дрвена врата и откључала врата са екраном.

"Јеси ли то ти, Џем Финч?" Она је рекла. „И маш са војус ес тусас оом. Не знам."

„Пустихо ој ицу, Џем и”, рекла је госпођа Дуосе. Јес си ена са је примила и отишла у
кухиња.

Угњетвајући мирис дочекао нас је кадасмо прешли праг, мирис који сам јасрео
много пута усим кућама којесу са трули од кише, где су лампена угљу, посуде за
воду и нељена кућа на посљенина. Увек ме је плашило, и шчекивало,
удни.

Угласо еиоје месингани кревета у кревету госпођа Дуосе. Питасам се дали су
је яемове активности довеле тамо, и на тренуак ми је ило жао. Лежала је под гомилима
јоргани и изгледала је готово пријатељски.

Поред њеног кревета налазио се мермерни умиваоник; на њему је ила чаша са
кашичицом, црвени шприца за уши, кутија упијајућег памука и челични удиљник

с тој ећ и на три мален еноге.

„Значи довео си онус вој упрљавумалус ес тру, зар не?“ и ој е њен поздрав.

Џем јети хо рекао: „Мјас ес траниј е прљава и јат е сене плашим“, и ако сам при мети о да мус е колен а трес у.

Очеки вао сам ти раду, али с ве што ј е рекла и ло ј е: „Можеш да почнеш дачи таш, Џереми.

Џем ј е се о ус толи цус а трс ком и отвори о Ај вен хоа. Извукао сам ј ош ј едну и с еде поред њега.

„Приђи ли же“, рекла ј е гос пођа Ду ос е. "Дођи до и ви це кревета."

Померили смо наш ес толице напред. Свој е и ло нај ли же што сам ј ој и када и о, а он о што сам нај ви ше желео ј е да пон ово помери м с толицу.

Била ј е ужас на. Лице ј ој ј е и ло ој е прљава ј ас тучни це, а углови ус ана с уј ој м с тли од влге, кој ас е попуг глечера с пуштала н из ду оке жље ове око њене раде. Страрачке пеге нај ери с уј ој и ле прошаран е о разима, а њене леде очи и мале с у црне ши лас тезени це. Рук е с уј ој и ле квргаве, а зан окти це с уј ој и зрас ле преко нокти ј у. Њена доња плочаниј е и ла ун ура, а њена горња ус нај е ви ри л; с времена на време привлачи ла и доњу ус нудо горње плоче и нос ила ј е радус а њим. Свој е у рвало мокро кревање.

Нисам гледао ви шен е го што сам морао. Џем ј е пон ово отвори о Ај вен хоа и почео да ч и та. Покушавао сам да га прати м, али ј е ч и тво пре рзо. Када и Џем дошао до речи кој уни ј е знао, прес кочи о и ј е, али и га гос пођа Ду ос е ухвати ла и на т ерала дај е и зговори . Џем ј е ч и тво можда двадес етак минув, а ј ас ам за то време гледао чађ ом умрљан ом камин ом, кроз прозор, и ло где дај е не погледам. Док ј е ч и тво, при мети о сам да с уи с правке гос пође Ду ос ес ве ма ње и даље, дај е Џем чак ос тави ој еднуречени цуда вис и уваздуху. Ни ј ес лушала.

Погледао сам према кревету.

Нешто ј ој с е догоди ло. Лежала ј е на леђ и ма, с ај органи ма до се е рада. Ви дела с ус ес амо њена глава и рамена. Глава ј ој с е полако кретала с ј едн ена другус трану. С времена на време и ши ром отвори ла ус тави могао сам да ви ди м како ј ој ј ези к с ла о талс а. На ус нама и с ес купља ле врпце плувачке; црвала и

и хун ура, азати м пон ово отвори ус та. Чинило се да њен аус та и мај ус вој упри вану

егзи с тен ци ј у. Ради ло ј е одвој ен о и одвој ен о од ос тка ње, с поља и ун ура, као рула од шкољки за време ос еке. Повремен о и пи с ало, "ПТ", као неко ви с козн о матери ј акој а долази до кључа ња.

Повукао с ам Џемов рукав.

Погледао ј е у мене, па укревет Њен а глава ј е редовн о замахн ула према нама, а Џем ј е рекао: „ Мфс . Ду ос е, ј е с и ли до ро?" Ниј е гачула.

Будилник с е упали о и уплаши он ас . Ми нутка с ни ј е, жи вци ј ош увек пецај у, Џем и ј а с мо и ли на тротару и кренули ка кућ и. Ни с мо по егли, пос лав нас ј е Џес и: пре него што с е с атс пус ти о, и лав ј е ус о и и гурала Џема и мене ван тога.

„ Јух“ , рекав ј е, „ с ви и ди те кућ и.“

Џем ј е оклевао на врати ма.

„ Време ј е за њен лек“ , рекав ј е Џес и. Када с ус е враћа за нама за вори ла, ви део с ам Џес и како рзо хода према кревету гос пођ е Ду ос е.

Било ј е с амо три и четрдес етпеткад с мо с тигли кућ и, пас мо Џем и ј а ударили двори штудок ни ј е дошло време да с е с ретнемо с а Ати кус ом. Ати кус ј е и мао две жуе оловке за мене и фд ал ки час опи с за Џема, што ј е, претпос тављам, и лати хана града за наш први дан с еан с е с а гос пођ ом Ду ос е. Џем му ј е рекао шта с е догоди ло.

"Дали те ј е уплаши ла?" упита Ати кус .

„ Не гос подине“ , рекао ј е Џем, „ али она ј е тко гадна. И ма на паде и ли тко нешто. Она много плуј е.“

„ Она то не може помоћи . Када с уљуди олес ни, понекад не и згледај улепо.“

„ Уплаши ла ме ј е“ , рекао с ам.

Ати кус ме погледа преко наочара. „ Не мораш да идеш с а Џемом, ти знати.“

Следеће поподне код гос пођ е Ду ос е и лој е и с то као и прво, као и оно затим, с ведок с е пос тепен о ни ј е пој ави о о раца с ве и почело нормално - то ј е с т гос пођ а Ду ос е и неко време прогањала Џема о њени м омиљени м темама, њени м камели ј ама и с клон ос ти ма нашег оца да воли црн це; она и с ве ви ше ћ ула, а он да и оти шла од нас . Будилник и зазвони о, Џес и и нас и с тerala, а ос так дан а ј е и онаш.

„ Ати кус е“ , рекао с ам ј едне вечери , „ ш тј е заправо љу авник црн чуга?“

Ати кус ово ли це ј е и ло оз и љно . „ Дали те неко тако зове?“

„ Не гос подине , гос пођ а Ду ос е вас тако зове. Он а с е загрева с вако поподне тако да те зове. Фран ци с меј е тако назвао прошлог Божи ћ а , тамо с ам то први пугчу .“

„ Јели то разлог з ог кој ег с те с кочили на њега?“ упи та Ати кус .

"Да гос подине..."

"Зашто ме он да пи та шта то значи?"

Покушао с ам да о ј ас ним Ати кус удани ј е толико оно што ј е Фран ци с рекао раз ес не ло ме као начин на кој и ј е то рекао . „ Било ј е као да ј е рекао шмркави нос или нешто .“

„ Изви ћ ач“ , рече Ати кус , „ љу авник црњеј ес амо ј едан од он их пој мова кој и незначе и ло шта — попугшмркања. Тешко ј е то ј ас нити — не зна ли це , с мећ е људи то корис те када ми с ле дан еко фаворизуј е црн це и знад њих с ами х. Ушао ј е у употре укод неки х људи као што с мо ми , када желе уо и чај ен , ружан израз кој им и некога означили .“

„ Он дан и с и аш љу и те љ црн ац , зар не?“

„ Свакако да ј е с ам . Дај ем с ве од с е е да воли м с ве... Понекад с ам тежак... душо , ни кад ни ј е увредан а зивати с е како неко мис ли дај е лош назив. То вам с амо показуј е коли кој е та о с о ас и ромашна , то вас не оли . Зар не дозволи те гос пођ и Ду ос е да вас с пус ти . Она и ма довољно с вој и х невоља .“

Ј едн ог поподне ва , мес ец дан а кас ни ј е , Џем с е про и ј ао кроз с ер Воле ра Скаув , како гај е Џем назвао , а гос пођ а Ду оз гај е и с правља ња нас ваком кораку , кад с е закуцло на врата . "Уђ и те!" ври с нула ј е .

Ати цус ј е ушао . Он шао ј е до кревета и узео гос пођ у Ду ос е за руку . „ Долази о с ам из кан целариј е и нис ам видео децу“ , рекао ј е . „ Ми с ли о с ам да с умождај ош увек овде .“

Гос пођ а Ду ос е мус е ос мехну ва . Заживотани с ам могао да с хватим како ј е могла да с е нагера да разговара с а њим кадас е чинило да га тако мрзи . „ Знаш ли коли кој е с ати , Ати кус е?“ Он ај е рекла . „ Тачно черна ес тминув и пет Будилник ј е подешен на пети три дес ет Жели м да то знаш .“

Одј едном ми је пало на памет да смо сваки дан оравили мало дуже код гђе.

Дуосе, дај е удиликс ваки дан пали неколико минува касније, и дај е илавећу

ј едном од својих напада када је звонио. Данас је и мала

ангажонизирао Џемас коро двас ата ез намере да доиј ем напад, и осетио сам

езнадежно зарољени. Будилик је иосигналзана шеосло ађање; дај едн ог дана
незавони, шта и смо радили?

„Имам осећај да су яемови даничиња од ројани“, рекао је Атикус.

„Ми смо лим да смо недељу дана дуже“, рекао је, „само да се увери мо...“

Јем росе. "Али -"

Атикус је пружио рукуи Џем је ћувао. На пукућ и, Џем је рекао да то мора да уради само месец
дан а, а месец је истакао и није илофер.

"Још само недељу дана, сине", рече Атикус.

„Не“, рекао је Џем. "Да", рече Атикус.

Следеће недеље нас је поново затекла код госпође Дуосе. Будилик је пресвободазвони,

али госпођа Дуосе и нас пуштала, „Тоће ити довољно“, тако да и касно

поподне Атикус иокућичићућ и новине кадасеврати мо. Мада

њени напади су упрошли, она је усваком другом погледу ила она сара: када исер Валер

Скотуључиоудугачке описе опкопаи замкова, госпођи Дуосе и посвадосадно и

задрикивала и нас:

„Џереми Финч, рекао сам ти да ћеш доживети да пожалиш што си поцепао моје камелије. Сада
секајеш, зарне?"

Џем и рекао дајесте.

„Ми смо сам да можеш дауијеш мог Снежног на планини, зарне? Па, Јессе и каже да
врх поново расте. Следећи пут ћеш знати како да то урадиш како треба, зарне?"

И звућићеш га из корена, зарне?"

Џем и рекао да си гурнохоће.

„Не мрмљајна мене, дечко! Поди жете глави кажете да госпођо. И пак, немој да ми слиш да
желиш да издржиш са својим оцем какав је он.“

Џемова исе рада подиглаи он и гледао у госпођу Дуосе али яемлишен им

озлој ећености. Током недеља је гајио израз учтивог и непристрасног интересовања,

који ијој предсавио као одговорна њену најкрвавију...

с и рења и зума.

Конечно једношао дан. Кадај егос пођа Дуос е рекла: „Тоће и ти довољно“, једног поподнева, додај е: „И тој е све. До арвам дан.“

Било једно. Сј урили с мосениз тротаруни зучи с тог олакшања, с качући и завијајући.

То пролеће је еило до ро: дани с упос тли дужи и дали нам више времен аза и гру.

Џемовум је углавном иозакупљен ви тлим с твисти кама с ваког колеџа фуд алера удржави. Сваке ноћи и Атикус и нам читаво с порскес транице новина. Ала ама и ове године могла поновотићи на Росе Бовлс удећи и по изгледима, чије имене и с мо могли изговорити. Атикус је једне вечери и оу ред колне Винди Ситон кадај езавон ио телефон.

Одговори оје, азати моти шао до с тлаказашеши реуходни ку. „Идем доле код гђе.

Дуос е је нанеко време“ , рекао је. "Нећ удуго."

Али Атикус је осто подаље с ведок није прошло време мог с павања. Кадас е вратио, нос и оје куијус лкиша. Атикус је ео удневн ус оуи с твио куијуна с пратпоред његове с тлице.

"Цај е хел?" упи в Џем.

Нис мовидели гос пођа Дуос е више од мес ец дана. Ни када ви шеније и лана тремукадас мо прошли.

"Он аје мрва, сине", рече Атикус. "Умрла је пре неколико минута."

"Ох", рекао је Џем. "До ро."

"Пај е тчно", рече Атикус. „Он ави шене пати. Дуго је ила олесна. Сине, зарнис и знао кој и с уњени напади?"

Џем је одмахнуо главом.

"Гос пођа. Дуос е је иозавис ник од морфијума", рекао је Атикус. „Годинама гајеузи мала као лек против олова. Докторј ује с тви она то. Провела и на томе оствак с вог живота и умрла ез толико муке, али ила је превише супрот а..

"Гос подине?" рекао је Џем.

Атикус је рекао: „Непоредно превој е ес кападе позвала меј е дан аправи м тес тмен т др.

Реј нодс јој је рекао дај ој је осто још с амо неколико мес еци. Не ни пос ловни пос лови с у ил укључени

с авршен ред, али је рекла: „Још увек једна с тварниј е уреду.“

"Шта је то ило?" Џем је из о з у њен .

„ Реклај е да ћ е напус ти ти овај с ветни чему и никоме. Џем, кадас и олес тан као што је она ила, уредуј е предуети ило шта да и ило лакше, али за њу ниј е ило уреду. Реклај е дај е намерава да с е раз иј е од тога пре него што умре, и тој е она урадила.“

Џем је рекао: "Ми слиш да с ут или њени напади?"

„ Да, то с у или. Већ и ну времен а кадас теј ој читали с ум њам дали чувај е реч кој ус и рекао. Џе о њен ум и тело или с у кон центрис ани на тај удилик. Дај ој нис и пао у руке, с веј едно их те на трао дај ој читаш. Можда је то ила некас метња. Пос тој ао је ј ош ј едан разлог...“

"Дали је умрла с лодна?" упита Џем.

„ Као планински ваздух“, рече Атикус . „ Била је с вес на до пос лед њег, с коро.

Свес тан,“ ос мехну с е, „ и с вадљив. Она и да њениј е одо равала мој е пос тупке, и рекла је да ћ уверовати о провес ти ос так животи и з вучећ и те из затвора. Натрала је яес и да ти поправи ову куиј у...“

Атикус је пос егнуо и узео куиј ус а с лакиши ма. Дао га је Џему.

Џем је отворио куиј у. Ун ура, окружен а с моћма влажн ог памука, ила је ела, воштан а, с авршен а камелија. Био је то Снег-на-планини.

Џемове очи с умузамало и с кочи ле из главе. "Стари пакао-ђаво, с тари пакао-ђаво!" врис нуо је, ацивши га доле. "Зашто мене може ос твити намиру?"

Урену Атикус је ус твои с тај ао на д њим. Џем је зари олице у Ати цус ову кошуљу. "Шш", рекао је.

„ Ми слим дај е то ио њен начин да ти каже — садај е с ве уреду, Џем, с веј е уреду. Зна те, ила је с ј ај надама.“

"Дама?" Џем је подигао главу. Лице му је ило с керлетно. „ Пос лес вихоних с тари кој еје рекла о те и, дама?"

"Она је ила. Она је имала с вој е с тавове о с тари ма, много другачиј е од мој их, можда... с ине, рекао с ам ти дани с и изгу и о главн а трао их те дај ој читаш. Желео с ам да види те нешто о њој— желео с ам да види те шта је права хра рос т умес то да с текне те идеј удај е хра рос т човек с апиштољ ем уруци. То је када зна те да с те ли знуи пре него што почне те, али и пак почне те

и видиш то до краја а ез о зира на све. Ретко по еђ уј еје, али понекад по еђ уј еје.

Гос пођ а Ду ос еј е по еди л, с ви хс вој и х деведес етос ам фн ти. Према њеним с тавовима, умрлај ени чему ни коме. Онај е и лнај хра риј а о с о акој ус ам и када познавао."

Џем ј е покупи о куи ј ус а с лки шима и аци ој е увару. Узео ј е камели ј у, а када с ам легао у креветви део с ам га како прс ти ма по ши роки м лти цама. Ати цус ј е чи тво нови не.

ДРУГИ ДЕО

[Сад ржај](#) - [Преждно](#) / [След еће](#)

Поглавље 12

Џем ј е и мао дван аес тгоди на. Би ој е тежак за жи вој н едос ледан, ћ удљи в. Апети тмуј е и о ужас ан, а ти ко пуами ј е рекао да прес тан ем да га гњавим да с ам конс уловао Ати кус а:

„ Разумел да и ма тракаву? Ати цус ј е рекао не, Џем ј е рас тво. Морам да удем с трпљи в с а њим и да га што мање узнеми равам.

Ова промена у Џему ј е нас тва за неколи ко недеља. Гос пођ и Ду ос ени је и ло хладно угро у — Џем ј е изгледао довољно захваљан за мој е друштво када ј е оти шао дај ој чи тв. Чинило се дај е Џем преко ноћ и с текао ван земаљс ки с куп вреднос ти и покушавао да ми их наметне: неколи ко пуај е и шао тако далеко да ми ј е говори о шта да ради м. Након ј едн ес вађ е кадај е Џем узвикнуо: „ Време ј е да почнеш да удеш девој каи да с е понашаш и с правно!“ Бри знуо с ам уплач и по егао у Калурни ј у.

„ Немој те с е преви ше ринути з огос подина Џема—“ почела ј е.

"Гос подине Џем?"

"Да, он ј е с адас амо о гос подину Џему."

„ Ниј е он толи ко с твр“, рекох „ Све што му тре ај е неко да га пре иј е, ај ани с ам довољно вели к."

„ Душо“, рече Калурни ј а, „ не могу помоћи и ако гос подин Џем одрас та. Он ј е

хећ е да удемного сам засе е, радећ и шта год дечади раде, пас амо уђ и укужи њукад се
ос ећ аш ус амљено. Наћ и ћ емо много с твари за
уради овде."

Почевк тг леај е до рос луи о: Џем ј е могао даради шта муј е воља; Калпурн и ј аћ е ради ти док
не дође Ди л Чинило се дај ој ј е драго што ме види кадас ам се пој ави о укужи њи, а
пос марај ућ и ј е почео сам дами с лим дај еупи вањун екавешти на
и ти девој ка.

Али дошло ј е ле то и Ди л ниј е и ло. До и ос ам пис мо и с ни мак од њега. У пис муј е
пис ало да и ман овог оца чиј ај е сли ка и л а при ложен а, а он
морали да ос тну у Мери ди ј ануј ерс уп лани рали дан а праве ри арс ки чамац Његово тај е и о
адвокат као Ати кус, с амо много млађ и. Ди ловн ови оцај е и мао при ј атн олице, з ог чега
ми ј е и ло драго што гај е Ди лухвати о, али с ам и ос ломљен. Ди лј е закључи о рекавши да
ћ е ме воле ти заувек и дан е ри нем, доћ и ћ е по мен е и ожени ти ме чим с купи довољно
н овца, па моли м те напи ши.

Чи њени ца да с ам и ма л с тлн ог верени ка и л ај е ма л а компензациј а за његово одс ус тво:
ни кад ни с ам разми шља о о томе, али ле то ј е и ло Ди л крај пушења у азену, Ди л ве очи жи ве
од компли кован и х план ова дан а тера Бу Радм и ј а да с е пој ави; ле то ј е и л а рз и на кој ом и
Ди л пос егну о и пољу и о ме када Џем ни ј е гледао, чежње кој е с мо понекад ос ећ али ј едно
друго. Са њи м ј е живот и о рути на; ез њега жи вот ј е и он е подн ош љ и в. Ос тво с ам
ј адан два дан а.

Као да то ниј е и ло довољно, с азван ај е државн а с купш ти на на жи тн ус едни ци и Ати кус на с
ј е напус ти о на две недеље. Гувернер ј е и он ес тпљ и в да ос туже неколи ко шкољки
с државн ог рода; и ло ј е с едећ и х штрај кова у Би рмин гему, хл е а
редови уградови мас упос тј али с ве дужи, људи уземљи с упос тј али с вес и ромашни ј и. Али ови с у и ли
догађ ај и удаљени од с вега Џема и мене.

Били с мо изненађ ени ј едног ј ура ка да с мо ви дели црвн и фил м у Мн томери Адвертис еру
и знад на пис а „ Мј ком овазе а". При кази вао ј е Ати цс а ос он ог и украки м пан тлон ама,
везан лан ци ма за с то: он ј е марљ и во пис ао на плочи док с ун еке неоз и љне девој ке ви кле:
„ Ј уху!" на њега.

„ Тој е компли мен т", о ј а с ни ој е Џем. „ Он проводи с вој е време радећ и с твари кој е
не и ус пеле да их ни ко не ради."

"Ха?"

Поред Џемових новоразвијених карактеристика, он јесте као и злуђуј ући и изглед
мудрости.

„Ох, извиђаче, то је као реорганизација пореских система округа и лично. Такве ствари су
прилично савеза већинумушкарац.“

"Како знаш?"

„Ох, хајде и осави менамиру. Читам новине.“

Џем је испунио свој ужељу. Отишао сам укућињу.

Док је љуштила грашак, Калурнија је изненада рекла: „Шта да радим са вашом црквом ове
недеље?“

„Ниста, претпостављам. Атикус нам је осавио колекцију.“

Калурнија неочекивано се узиле и могао сам да кажем шта је ој пролази кроз главу.

„Кал“, рекао сам, „знаш да ћемо се допропонашати. Годишниманисмониста радили у
цркви.“

Калурнија се очигледно сећала кишненедељекадасмоилиезоциезучитеља.

Препуштенсамсеи, разредје везао Јунис Ен Симпсон за столуци савиојеупећницу.

Заоравилисмоје, отишлигореуцркви тихослушали проповед када је изцрви

радијаторачуоужасан ударац којиије трајао севе докнеко није испражио и извео Јунис

Ен рекавши данежели више да игра Шадреха - рекао је Џем Финч

неисеопекла да има довољно вере, али доле је иловруће.

„Осимтога, Каловоније први пут данас је Атикус напустио“, претпоставио сам.

„Да, али он је сигуран да ће својучитељити тамо. Свог пувгани сам чуо како је рекао -
претпостављам да је заоравио.“ Калурнија се почеша по глави. Одједном се осмехнула.

„Далиистевиигосподин Џем желели да пођете самном у цркву с ура?“

"Стварно?"

„Шта кажеш на то?“ нацери се Калурнија.

Ако ме је Калурнија и када ран је отприлике окупала, то није иловништаупоређењу са
њеним надзором надруиномтесуоћеувече. Два пуа ми је направила сапун, увукла се вежу
воду у кадузу са вакоиспирање; заиламије главу у умиваониккиоправајеоктагонсапуном
и касиљом. Веровала је Џему годинама, али то

н оћ и ј е упала у његову при ватн ос ти и зазвала ис пад: „ Зар ни ко не може да с е окупа у овој кућ и , а да ца ља породи ца не погледа?“

Следећ е ј ура почела ј е рани ј е него о и чно, да „ прегледан ашуо дећ у’ . Када ј е Калурн и ј а прен оћ и ља код нас , с павала ј е на кревету на с клапање укужи њи ; то ј ура и ља ј е прекри вен а наши м недељн им ха и ли ти ма. Стави ља ј е то ли ко с кро аумој уха љи нудас е поди гла као шатор ка да с ам с ео. Натера ме ј е да о учем под с укњу а она ми ј е око с трука чвр с томота ља ружи час ти пој ас . Прегледала ј е мој патент кожне ци пеле с а хладн им и с кви том док у њи мани ј е ви делас вој е ли це.

„ Као да с мо ишли на Мирди Грас “ , рекао ј е Џем. „ Чемус ве ово, Каљ“

„ Не жели м дан еко каже дан е ри нем ос вој ој деци “ , промрм љала ј е.

„ Гос поди не Џем, апс олун о не можете дан ос и те тукраватус а ти м оделом. То ј е зелен о.“

"Нема везе с ти м?"

„ Одељо ј е плаво. Зар не можете рећ и ?"

„ Хи хи “ , заурлао с ам, „ Ј емовдалон и с ња.“

Ли це му ј е љути то поцрвен ело, али Калурн и ј а рече: „ Сада с ви прес твни те с ти м. И ћ и ћ ете у Фи рс т Пурца с ес а ос мехом на ли ци ма.“

Прва купови на Афри чке М црква и ља ј е уч евр ти ма и зван ј у жне гран и це града, преко пуа с вре пи љан е. Би ља ј е то древн аз града с а о љу штен ом ој ом, ј е ди на црква у Мј ком ус азвон и ком и звон ом, зван а Прва Купови на ј ерс е плаћ ала од прве зараде ос љ оћ ени хро ова. Црн ци с уу њему о ожавали недељом, а елци с ус еу њему ко ца ли радн им дан и ма.

Црквен а порва ј е и ља од ци гле, као и гро ље поред ње. Ако неко умро током с ушн ог пери ода, тело ј е и љо прекри вен о комади ма леда док ки шани ј е омекшала земљу. Неколи ко гро ована гро љуо ележен ој е трошн им надгро ним с помени ци ма; нови ј е с у и ље оцтан ес вкл ом ј арки х ој аи раз иј еним оцама кока-коле. Громо рани кој и с учували неке гро ове означавали с умрве кој и с ун еми рн о почи вали ; па њеви догорели хс већ ас тј али с уна главама деч ј их гро ова. Би љо ј е то с рећ но гро ље.

Топли горко-с љки мири с чис тог црн ца дочекао нас ј е ка да с мо ушли у црквен о двори ште — фри зерс ки с алон Хеартс оф Лове помешан с аас афе ти дом, урмуом, Хои товом ко љн с ком водом, Бровн 'с Муеом, пепермин том и ли ља вком.

Када с уви дели Џема и мен е с а Калурн и ј ом, мушкарци с ус е повукли и с ки нули шеши ре;
жен е с упрекрс ти ле руке ус труку, радн и м гес тви ма пажње. Раздвој и ли с ус е и направи ли
малус тазудо црквен и хврата за
нас . Калурн и ј ај е хода ла измеђ у Џема и мен е, одговарај ућ и на њ ен е поздраве
ведро од евен е комши ј е.

„ Шта на меравате, гос пођ и џе Кал“ рече глас и за нас .

Калурн и ј е с у руке дош ле до наши храмена и ми с мос тли и погледали око ло: нас тви
и за нас с тј ала ј е ви с ока црн ки ња. Ње на тежи на ј е и ла на ј ед ној но зи; нас лн и ла
ј е леви лва тукри ви ну кука, показуј ућ и према на ма окрен ули м на горе
Палма. И ма ла ј е гла ву мека с а чудн и м аде мас ти м оч и ма, равн и м нос ом и ус ти ма уо ли ку
ин ди ј ан с ког лука. Чи ни ло с е да ј е ви с ока с е да м с то па.

Ос е ти о с ам како ми с е Калурн и ј и на ружа за и ј а у раме. "Шта же ли ш, Лула?" ули та ла,
то н ови ма кој е ни кад ни с ам чуо да ј е кори с ти . Говори ла ј е ти хо, презри во.

„ Жели м да зна м за што до н ос и ш елуч и луу црн ач ку цркву.“

„ Он и с умој а компани ј а“ , рек ла ј е Калурн и ј а. Сп ет ми ј е њ ен глас и о чудан : говори ла
ј е као и ос тли .

„ Да, а претпос тав љ ам да с те компани ј а у Фи н ц кућ и то ком неде ље.“

Го ми лом прођ е жамор. „ Не ри ни“ , шап ну ла ми ј е Калурн и ј а, али руже на њ ен ом шеши ру
с уогорч ен о подрхавале.

Ка да ј е Лула до ша о нас тазу према на ма, Калурн и ј ај е рек ла: „ Стан и ту, црњ о.“

Лула ј е с та ла, али ј е рек ла: „ Немаш ни каквог пос ла да до води ш ели ци лун овде

—они и мај ус вој у цркву, ми с вој у. То ј е на ша црква, зар не, гос пођ и џе Кал“

Калурн и ј ај е рек ла: „ То ј е и с ти Бог, зар не?“

Џем ј е рекао: „ И де мо кућ и , Кал не же ле нас овде...“

Служи о с ам с е: ни с у нас хели овде. Ос е ти о с ам, а не ви део, да нас на пред уј у. Чи ни ло с е
да на м с е при ли жа вај у, али ка да с ам поди гао поглед ка Калурн и ј и, у њ ен и м с е оч и ма
ви де ла за ва. Ка да с ам по н ово погле да о ни з с тазу, Лула ј е не с та ла. На њ ен ом мес ту и ла ј е
чврс та мас а о ој е ни х љ уди .

Ј е дан од њ их ј е и за ша о из го ми ле. Би о ј е то Зе е о, с акуп љ ач с мећ а. „ Гос по ди не Џем“ ,
рекао ј е, „ вео ма на м ј е дра го што с те с ви овде. Не о раћ ај те пажњу на то

Лула, она је ес порнај ерј ој ј е велечас ни Сај кс прети одаћеј ој дати цркву. Она је ес муљ и ва од давнина, и ма фенс и идеје и охоче начине – ј ако нам ј е драго што с те с ве при с ун и .”

Уз то, Калпурниј а нас ј е одвела до црквених врата где нас ј е дочекао велечас ни Сај кс , кој и нас ј е одвео до предње клупе.

Прва куповина је ила ез плафона и нефер ана и знура. Дужњегови хзидована месинганим носачима висиле су еупаљене петролеј ке; клупе од орас лужиле су као клупе. Изагру е храс тове проповедаонице и з ледела ружи час та с вилен азас тава је е прокламовала Бог је љу ав, ј един и украс цркве осим ротографа ког оти с ка Хан тове Светос ти с веа. Није и љони трага од клавира, оргуља, песама, црквених програма — познате црквене с мење кој ус мо виђ али с ваке недеље. Ун урај е и љо мрачно, с а влажном хладноћом кој уј ес купљала с купштина полако рас пршивала. Нас ваком с едиштун алази лас еј ефина лепеза од картон ас а лис твими Гетс иманс ким вртом, љу азношћу Тиндалс Хардваре Цр.

Калпурнија је показала Цема и мене на крај реда и пос твила с е и змеђу нас . Пецаја е у тр ици, и звук ламарамаци одвезала тврд сноп с и ти шауњеговом углу. Дала је новчић мени и новчић Цему. „ И мамо наше“ , шапнуо је. „ Задржи га“ , рече Калпурнија, „ ти си моје друштво.“ Цемово лице је показивало краткун еодлучнос тупогледуети ке ус краћ и вањас опс твеног новчића, али је његова урођена љу азнос тпо едила он је своје новчиће пре аци оуц еп. И ја сам урадио исто ез задршке.

„ Келе“ , прошапуо сам, „ где с упес мес ахи мнама?“

„ Немамо и х“ , рекла је.

"Па како...?"

"Шш", рекла је. Велечас ни Сај кс је с тјао и за проповедаонице и љи оу са ора доћуања. Био је ени зак, здепас тчовек у црном оделу, црној кравату, елој кошуљи и златном ланчићу са аткој и је лис тво нас ветос ти мрза прозори .

Рекао је: „ Браћо и с ес тре, посе но нам ј е драго што и мамо друштво с а нама овог ј ура. Гос подин и гос пођ и ца Финц. Сви знате њи ховог оца. Пре него што почнем И прочитати енекас аопштења.”

Велечас ни Сај кс је и змешао неке папире, ода рао ј едан и држао га надохватруке. “ Тхе

Ми си он арс ко друштво с ес ледећ ег уоркас ас тј е удомус ес тре Ан етРи вс .

Дон ес и с вој е ши вење.”

Чи тв о ј е и з другог ли с та . „ Сви зн ате зан евоље рат Тома Ро ин с он а.

Од дечака ј е веран ч лан Фи рс тПурцас е-а. Колекци ј а преуз ет дан ас и наредне

три недеље и ћ и ћ е Хелен — његовој жени , да ј ој помогне код куће.

Удари о с ам Ј ема . „ То ј е де...” Тома Ати кус а

“ Шш!”

Окрен уо с ам с е Калпурн и ј и , али с ам и оуи шан пре него што с ам отвори о ус та. При гушен ,

ус редс реди о с ам с вој упажњу на вел час ног Сај кс а, кој и као да ј е чекао да с е

с мири м . „ Хоћ е ли нас музички надзорник водити у првој хи мни ” , рекао ј е.

Зи о ј е ус тво с ас вој е клупе и крен уо с реди шњим пролазом, заус тављај ућ и с е и с пред

нас и окренувши с е према с купштини . Нос и о ј е поха анукњи гухи мни . Овори о га ј е

и рекао: „ Певаћ емо рој два, с едамдес етри .

Ово ј е и ло преви ше за мене . „ Како ћ емо ј е певати ако нема хи мне

књи ге?”

Калпурн и ј а с е ос мехну . „ Ти хо душо ” , прошапува ј е, „ ви дећ еш за ми нут”

Зее о прочи с ти грло и прочи та глас ом попугуња ве далеке арти љери ј е:

"Пос тј и земља и за реке."

Чудес но на терену, с тити нуглас ова ј е певало Зее о ове речи . Пос ле пос ледњег

с логга, кој и с е држао уз храпаво рујање, Зи о ј е рекао: „ То ми зовемо

с латко заувек.”

Музика ј е поново на ј а око нас ; пос ледња нотас е задржала и Зее о ј у ј е дочекао

с ледећ им редом: „ Ана тв о аус ти жемо с амо по наред и вере.”

Конгрегациј а ј е оклевала, Зи о ј е пажљиво пон ови о с тихи отпевао с е. У рефрену Зее о

ј е завори окњи гу, с игналза зај едни цуданас тви ез његове помоћи .

Науми рућ им нотама „ Ј у и леј а ” , Зи о ј е рекао: „ У том далеком с латком заувек, одмах

и за ли с таве реке.

Ред по ред, глас ови с ус енизали уј едно с твн ој хармониј и с ведокс ехи мнаниј е заврши лна а

мелан холи чни жамор.

Погледао сам Џема, кој и ј ек крај и чком ока гледао уЗее оа. Ни ј ани с ам веровао, али о ој е с мочули.

Пречас ни Сај кс ј е зати м позвао Гос пода да лгос лови олес не и с традални ке, што ј е пос тупак кој и с е не разли куј е од наше црквене прак се, ос им што ј е велечас ни Сај кс ус мери о пажњу Божан с тван анеколи ко кон кретн и хс лучај ева.

Његова проповед ј е и л а отворен о одри цање греха, с трога и зј ава мотв на зи дуи за њега: упозори ој е с вој е с т до на зла опој ни хпи ћ а, коцкања и чудн и хжен а. Кри ј умчари с у и зазвали довољно невоља уч еврти ма, али жен е с у и ле горе. Спе т као што с ам то ч ес то с ретво у с вој ој цркви, и о с ам с уочен с а доктри ном о Нечис тоћ и жен а кој а као да ј е за окупља а с вес вештен и ке.

Џем и ј а с мочули и с тупроповед недељу зан недељом, с а с амо ј е дним и зузеком.

Велечас ни Сај кс ј е с л о дни ј е корис ти о с вој у проповеда он и цуда и изрази о с вој е с тавове о пој е дин ачним пропус ти ма: Џим Харди ј е и о одс уан из цркве пет

Недељом и ни ј е и о олес тан; Конс танс Џексон ј е о ље да пази нас вој е начине - и л а ј е увели кој опас нос ти з ог с вађ е с а комши ј ама; подигла ј е дину о граду за инату и с три ј и Кварала.

Велечас ни Сај кс ј е заврши о с вој у проповед. Сво ј е поред с тола и с пред проповеда он и це и заражи о ј уварњу жртву, пос тупак кој и ј е Џему и мени и о чудан.

Ј една пој е дна, с купшти на ј е и шлан апри ј е ди ацлан овчи ћ е и новчи ћ е у црн уемај ли рану конзерву кафе. Џем и ј а с мо с е дили њихов примери до или ти хо: „ Хвала ти, хвала ти “, док с унаши новчи ћ и звецкали.

На наше и зн ен ађ ење, велечас ни Сај кс ј е и с празни о конзерву нас т и згра и он овчи ћ еу с вој у руку. И с прави о с е и рекао: „ Ово ни ј е довољно, морамо и мати дес ет долара.”

Зај едни цр с еус комешала. „ Сви зн ате чему с лжи—Хелен не може ос тави ти туде цуда раде док ј е Том узавору. Ако с ви дај уј ош ј е дан новчи ћ , и маћ емо га...” Велечас ни Сај кс ј е одмахну о руком и позвао некога упозади ни цркве. „ Алец завори враг. Ни ко не одлзи о давде док не до и ј емо дес ет долара.”

Калтурн и ј ај е огре ала с вој у ташну и извукла и зупан у кожну тор и цузан овчи ћ е. „ Не, Кале “, шапну о ј е Џем, када му ј е пружи ла с ј ај нуч еврти ну, „ можемо

у аци наше. Дај ми свој новчић, извиђаче."

У цркви је постојало загушљиво, и пало ми је на памет да величасни Сајкс намерава да презној и дуг којим му припада. Навијачи су пуцали, ноге клецале, жвакачи дувана су или уагонији.

Величасни Сајкс ме је запрепастио рекавши с трого: „Карлу Ричардсоне, још тенисам видео у овом пролазу.

Машав човек у каки панталонама је дошао до пролаза и положио новчић. Конгрегација је промрљала са одо равањем.

Величасни Сајкс је тада рекао: „Желим да се сви ви издеце жртвујете и да поједан новчић више. Он да ће мога и мати."

Полако, мучно, сакупљао се тих десет долара. Врата су се отворила, а налет тог ваздуха нас је оживео. Зече о поредани најорданским олујним оградама и црква и лаготова.

Хтео сам да осетим и да их тражујем, али Калпурнија ме је водила уз пролаз и са пред се. На врати ма цркве, док је она засада разговарала са Зиом и његовом породицом, Џемија са мо разговарали са величасним Сајксом. Биосам пун пића, али сам одлучио да сачекам и пусти м Калпурнију да одговори на њих.

„Било нам је постоје драго што се сви овде," рекао је величасни Сајкс. „Ова црква нема олег пријатеља од тог времена."

Мјара дознао је пука: „Зашто се сви сакупљали колекцију за Тома Роинсона жена?"

"Зар нисмо чули зашто?" упитаво је величасни Сајкс. „Хелен и мари маленаи она не може да идену са..."

"Зашто и хона не може повести са собом, величасни?" Питаво сам. Био је очигледно да их пољски црнци са малом децом одлажу и локојухадовину њихови родитељи су урадили — оичносу еседе леусенци измеђ удва реда памука. Они којинисумогли да седе, или сувезани на леђима својих мајки, или су оравали удобатим памучним трима.

Величасни Сајкс је оклевао. „Искрено да вам кажем, госпођице Џин Луиз, Хелен је ових дана тешко да доије постоје када дође време заирање, мислим да г. Линк Деас ће је узети."

"Зашто не, велечасни?"

Пренегоштој естигаодаодговори, осетиосам Калурниј и нурукунасвомрамену. Нањегов приписакрекаосам: „Хвалавамштостенаспустили дадођемо. Џеммијепоновиоикренулисмокући.

„КелзнамдајетомРоинсонузаворуидајерадионештос трашно, али зашто зарљуди нећеунјајмити Хелен?" Питаосам.

Калурнија, усвојојтамноплавој хаљини одволаикадисашеширом, ходајајеизмеђуЏемаимене.

„Тојезогоногаштољудикажудајетомучинио", реклаје. „Људи не желе да... даимаилокаквевезесаилокимодњеговепородице."

"Штајесамоурадио, Кал?"

Калурнијауздахну. „СтаригосподинБојелгајеопужиодајесиловаосвојудевојкуидаогајјеухапситиисрпатиузабор..."

"ГосподинЕвелл" Сећањемисеузуркала. „ИмалионикаквевезесатимЕвеловимакоји долезевакогпрвогданашколуондаидукући? Па, Атикусјерекаодасуапсолуносмеће—никаданисамчуодаАтикуспричаољудимананачиннакојијепричаооЕвеловима. Рекаоје-

"Да, тс уони."

„Па, акосвиумејкомузнајукаквисуљудиЕвелови, илоииимдрагодаунјајмеХелен... штајесиловање, Кал?"

„ТојенештоочемућеџеморатипитатегосподинФинча", реклаје. „Онтоможеојаснитилоеодмене. Јеселисви гладни? Велечаснисејуросдугоопуштао, оичнонијевкодосадан."

„Онјекаонашпроповедник", речеЏем, „али заштосви певаџимнекоје начин?"

"Слања?" упи та.

"Јели тоноштоје?"

„Да, тсезовеподметање. Такосуторадилитокадсесећам."

Џемјерекаодаизгледакаодаимоглидауштеденовацодколекцијегодинуданаинаве некекњиге гимни.

Калурнијасенасмеја. „Неиилодо ро", реклаје. "Они не умејудачи тај у."

„ Не умеш да чиниш? ” Питао сам. „ Сви ти људи? ”

„ Тако је ”, кликнуо Калурнија. „ Не могуо сам четири осе у Фирс т Пурцас е-у
чи тј ... Јасам један од њих ”

„ Где си ишао у школу, Кале? ” упита Џем.

„ Ни где. Давидимо, коме је наука о мојим писанима? Биљет ет екагос пођице Џуди
Акинсон, с твагос пођице Буфорд... ”

„ Јеси ли тлико с твр? ”

„ Створио сам чак и одгос подина Финча. ” Калурнија се нацери. „ Нисам сигуран колико,
међу тим. Почели смо да се ећемо једног времена, покушавајући да схватимо колико имам година - ја
може да се ети само неколико година уназад него што може, тко данисам много ствари, када
с кинетички њени цудамушкарци не могу да памте тко до ро као жене. ”

„ Који је твој рођендан, Кал? ”

„ Имам га само на Божић, тко је лакше запамтити - немам прави рођендан. ”

„ Али Кал, протесовао је Џем, „ ти не изгледаш ни прилично с твр као Атикус. ”

„ О ојени људи не показују усвојегодине тко рзо ”, рекла је.

„ Можда зато што не умеју удачичи у. Цалјеси ли ти учио Зееоа? ”

„ Да, гос подине Џем. Није ило школе ни кад је и одечак. И пак сам ган а твао дан аучи. ”

Зиојеио Калурнија иннај стваријисин. Дасам и када размишљао о тме, знао и х да
је Калурнија ила зрелих година — Зиојеи мао на пола одрас лудецу — али тдани кадани сам
размишљао о тме.

„ Дали се ган аучили изуквара, као ми? ” Питао сам.

„ Не, н а твао сам га да до ијес траницу Би лијес ваки дан, а пос тј ала је и књига из кој е
мејегос пођице Буфорд научила — клдим се данезнаш где сам јена авила ”, рекла је.

Нисмо знали.

Калурнија је рекла: „ Дао ми га је твој деда Финч. ”

„ Јеси ли ил са а Ландинга? ” упита Џем. „ Ни каданам тнисе рекли. ”

„ Свакако је сам, гос подине Џем. Одрас твао тмо доле и змеђу Буфорд Плаца и Ландинга. Провео сам
свесвоједанерадећиза Финчеве ил Буфордове, и ја

прес елиосеуМј ком кадасусевој тв и мамавенчали.”

„ Кој ај е и лкњи га, Кал” Пито сам.

„ Блекс тн ови коментари.”

Џем је и о погођен громом. „ Мисли те дас те томенаучили Зее оа?”

“Зашто да, гос подине, гос подине Џем.” Калурнија ој ажљивостави прсенауста. „ Тосу иле јединекњи гекој есам имао. Ваш дедај ерекао дај егос подин Блекс тн енапис ао до аренглески...”

„ Зато ти не причаш као остли” , рекао је Џем.

“Кој и оствак?”

„ Остли о ој ени људи. Цалати си причао као они уцркви...”

Никад ми није синудо дај е Калурнија аводилас кроман двоструки живот Идеја да она и малодвој ено постјање ван нашег домаћинства илај енова, дане говори мо о томе да је говори лдвај ези ка. „ Келе” , упи тво сам, „ зашто причаш црнчушки разговор са— са свој им родитељи макада знаш да то није уреду?”

„ Па, пресвега, јасам црнац..”

„ То не значи да мораш тако да причаш када знаш оље” , рекао је Џем.

Калурнија је нагнула шешири почешалас епоглави, а затим пажљиво притиснула шешир преко ушију. „ Тешко је рећи” , рекла је. „ Претпостави мо да те ти и Скауткод куће разговарали о ој ени м људима, тне и ило намес ту зарне? Штакоја причао елци уцркви, и са свој им комшијама? Помисли и да се дижем да по едим Мјсија.”

„ Али Цалати знаш оље” , рекао сам.

„ Није неопходно да кажете све што знате. Није дамски — као друго, људи не воле да неко улизини знавише од њих. То их отежава. Неће те променити ниједног од њих како удете говорили исправно, они су морајусами да желе дауче, а кадане желе дауче, не можете ништа да урадите осим да ћути и ли причате њиховим језиком.”

„ Келе, могули понекад да дођем да те види м?”

Погледала је доле у мене. „ Видишли ме, душо? Видиш мес ваки дан.”

„ Напоље увој укућу” , рекао сам. „ Понекад пос ле пос ла? Атикус ме може хватити.”

„ Кад год пожели те“ , рекла је .“ Било и нам драго да вас и мамо.“

Били смо на тротару поред Радлеи Плацеа.

„ Погледај тамо на трему“ , рекао је Џем.

Погледао сам према Радлеи Плацу, очекујући да види мњеговог фантомс ког с тан ара како с ес унча уљуљашци. Љуљашка је ила празна.

"Ми слимнанаш трем", рекао је Џем.

Погледао сам низ улицу. Оклопљена, ус правна, ес компромисна, тека Алекс андра с еделаус толиц заљуљање аш као да је ус едела с ваки дан с вог жи вога.

[Садржај](#) - [Претходно](#) / [Следеће](#)

Поглавље 13

„ Стави мој утор уупредњус паваћусоу, Калурнија“ , илоје првоштоје рекла тека Алекс андра.

„ Цин Луиз, прес тани дас ечешеш по глави“ , илоје другоштоје рекла.

Калурнија је подигла текин тешки кофери отвори лаврава. „ Узећ уга“ , рекао је Џем и узео га. Чуо сам даје кофери дарио упод с паваћесо е. Звук је имао тупос тој аност. „ Јес те ли дошли у пос ету, тека?“ Питао сам. Теке Алекс андри не пос ете из Ландинга илес уреке, а она је пуовала у држави. Пос едова лај ес вето зелени четврас ти јуки и црног шофера, о ој ица су или унездравом с тању, али данас ихни гденије ило.

"Зар ти отаци је рекао?" ули тала.

Џем и ја смо одмахнули главама.

„ Вероватно је за оравио. Он још није ту, зар не?"

„ Не, он се оично не враћа до касно поподне“ , рекао је Џем.

„ Па, твој отаци је асмо одлучили даје време да дође да ос танем код те е неко време.“

„ Неко време“ умиј ком узначило је ило шта од три дана до тридесет година. Џем и ја смо разменили погледе.

„Цем с адарас те и ти твој е“, рекла ми је. „Одлучили смо да и ил онај ољеда
и ма неки женски уицај. Неће проћи много година, Жан Луиз, пре него што се
заинтересујеш за одећу и дечаке...“

Могао сам да дам неколико одговора на ово: Калјед девојчица, проћи ће много година
пре него што се заинтересујем за дечаке, никад мене и занимала одећа а... али сам ћува.

"Шта јес ај ка џимијем?" упита џем. "Долази ли он?"

„Оне, онос тај еуЛандингу. Он ће одржати место.“

Утрену када сам рекао: "Зарти неће ендос тајати?" Схватио сам да овоније ило
вкитично питање. Ујка џимији присуан и лиујак џимији одсуан није правио велику разлику,
онни кадан и шта није рекао. Тека Алекс андраје игнориса моје питање.

Нисам могао да самислим ништа друго дајој кажем. Усвари, никаданисам могао да
самислим шта дајој кажем, иседео сам размишљајући о прошлим олим разговори ма
и змеђу нас: Како си, Жан Луиз? Добро, хвала госпођо, како си те? Веома добро хвала,
шта си радиосасомом? Ништа. Зарништане радиш? Номе.

Сигурно и маје пријатеље? Иес сум. Пашта сви ради те? Ништа.

Било је јасно да ме је етека мара крајне досадном, јер сам је једном чуо
реци Атикусудасам иотром.

Изасвега јес тајала прича, али ја данисам имао жељу да је извучим из ње.

Данас је ил недеља, а тека Алекс андраје ила позитивно раздражљивана Господа
Дан. Претпоставља да је то ио њен недељни корзет Није илде ела, већ чврста, и
изарајајезаштино одећу којој једи зала груди до вртоглавих висина, с тезалау
сруку, раширила задњицу и успелас угерише даје тека Алекс андринанекада ила фигура
пешчаног сат. Изило когула, ил јес трашно.

Освак поподнева је протекао улагом мраку којисес пуштакадасеродина појава, али
сераспршиокадасмо чуи како се ауомо илокреће наприлазу. Био је то Атикус, дом
изМнгомерија. Цем је, заоравиши своједос тајанство, потрчао самном усусрет
Цемјезгра ио његовак твкуи трус, кочио сам му заграјај, осетио његов нејасан
супољу аци рекао: „Дали сими донео књигу? Дали сје знали да је тека овде?“

Атикус је наоа питања одговорио потврдно. „Како си те желели да она тучини
дођи да живи са нама?“

Рекао сам да их тој ако волео, што је и лажа, али се мора лагати под одређеним околностима и усвајом тренука да се не може ништа.

„Ос ећ али се модај е време кој е тре а вама деци — па, овако је е, Скауе“ , рекао је Атикус .

„Твој а тека ми чини ус лугукао и сви ви . Не могу да ос танем овде цо дан с а то ом, а лео ћ е и ти врућ е.“

„Да гос подине“ , рекао сам, не разумевај ућ и ни реч кој уј е рекао. И мао сам, међу м, и деј уда из лзак теке Алекс андре нас цену ниј е толико Атикус ов пос ао колико она. Тека је и мала начин да изј ави шта је нај оље за породицу, и претпоставља да је њен долзак да живи с анама и оутој категорији .

Ми црм ј ој је пожелио до родошлицу. Гос пођ и ца Мди Акин сон је и с пекла Лан е тру толико пун ус ј ај ног да сам с ес тезао; Гос пођ и ца Степан и е Цравфорд је и мала дуге пос ете теки Алекс андри , углавном утме што је гос пођ и ца Стефан и одмах у главом и рекла: „ Ух, ух, ух.“ Гос пођ и ца Реј челус ус едс твј е поподне и мала текуна кафу, а гос подин Неј тан Радли је отишао толико далеко да је дошао удвориште и рекао да му је драго што је види .

Када се с крас и лад код нас и животј е кренуо с вој им с вакодневним темпом, тека Алекс андра је деловала као да је одувек живела с анама. Ос вежење и з Ми сон арс ког друштва доприноси је њеној репутацији као домаћинице (није дозволила Калпурнији да направи деликатесепотребеза одржавање Друштва кроз дуге и звештаје о хришћанима одриже); придржила се и пос талс екретарклу а Ми црм Амануенсис . Зас ве при с уне и учес нике уживоу округу, тека Алекс андра је и ладј една од пос ледњих усвој ој врсти: и мала ј е речне, и нтернатке манире; нека се пој ави и ло какав морали она и га подржала; рођена је у ој ективном с лучају, и ладј е не и злечи ви тач. Када је тека Алекс андра ишла ушколу, с умњаус е е ниј е се могла наћи и ни уј едном ученику, паније знала шта му значи. Ни кад ј ој није и ладос адно, и

со зиром нан нај мању шансу она и ос варила с вој краљевски прерогатив: она и уреди ти, с аветовати, упозорити и упозорити .

Никаданије дозволила да ј ој по егне прилика да укаже нан едос тке други х племена групе нан ашувех ус лаву, нави какој ај е Цемаза авља, а не нерви рала: „ Тека оље пази како прича — погре и већ и нуљуди у Мј ком уи они с уна м с родни .

Тека Алекс андра, наглаш авај ућ и моралс амоу и с ва младог Сема Мери ведера,

рекао је да је то узроковано мором и дном цртом у породици. Пустите шеснаестогодишњу девојчицу да се еки коф еухору, а тека и рекла: „ Само ћете вам показати да су све жене из Пенфилда полетеле. Чинило се да су ви у Мјком у малим низа: а Низпића, низкоцања, змниз, смешанниз.

Једном, када нас је тека уверила да је склоност пођице Стефани Крафорд да гледана туђе послове нас једна, Атикус је рекао: „ Сестро, када пресвнеш да размислите о томе, наша генерација је практично прва у породици Финч којасе није удала за својерођаке. Далиисте рекли да се имајуинцес тузнучу?“ Тека је рекла не, тусмо до илинаше мале руке и ноге.

Никаднисам разумео њену заокупљеностнаследством. Негдесамстекаоуисакда су дориљудиљуди којис урадили најољештосумоглисасмисломкојисумали, али текаАлексаандрајеиламишљења,искосаизраженог, да штоје породица дужечуванаједном комаду земље тојеилофиније.

„То значи да су Евелови дориљуди“, рекао је Џем. ПлемекоејеБуррис

Јуели његова раћасуживелинаистојземљииза

Мичмдепонију, и три генерацијејеуспевао нановуизолас тисоцијанепомоћи.

ТеоријатекеАлексаандрејеипакималанештоиза тога. Мичмјеиодревниград.

БилоједвадесетмиљаисточноодФинчевогприсвништа, незгодноуурашњоститакостриград. Али Мјкомииолижереди данијеилоспрентојједног Синкфилда, којиијеузориистриједржао крчмукојојсуеспајале две свињске тазе, једину кафануа територији.

Синкфилд, којиијеиопариота, служиојеиснадеваомуницијом

Индијанци досељенике, незнајућинитимарећидалиједео територијеАламе илинације Криксведокјепосаоиодоар. Посаојеиоодличан кадаје гувернер Вилијам Вајат Би, уциљупровомисања домаћег ми рауновоствореном округу,

послао тима геодета тачно лоцира

центар тавмоуспоставитисвојеседиште владе. Геометри, гости Синкфилда, рекли су

свом домаћинудасеназиви територијалним границама округа Мјкомии показали му

верованомес то гдећеиитиизграђеноседиште округа. Да Синкфилд није направио

хра арпотез да сачува свој посед, Мјкомииседеоу редмочваре Винстон, мес та

потпуно лишеног интресовања. Уместо тога, Мјкомиије расвао и шириосе из с вог

средишта, Синкфилдове тврне, јер

Синкфид је једне вечери с вео својег остана краковидно пијанство, нагерао их да
и знес усвојекарте и карте, одсекумало овде, додај умало тамо и прилагоде цен тар округа
како и задовољи о његове захеве. Послао их једас е пакују
с ледећег данан аоружанисвојим карамаи петли тара шинијау ис агама-
по два и један за гувернера.

Пошто је његов примарни разлог посртања и влада, Мејком је и о поштећен
прљавштина која је одликовала већинуградовауАла ами њеном величином. У почетку с
његове зграде и ле чврсте, судни ца поносна, улице љуазноши роке.

Мејком овудео професионални хљуди је и о виск: један је отишао тамо да му изваде
зуе, поправи вагон, саслушас рде, положи новац с паси душу, провери мазге. Али крајња
мудрост Синкфидовог маневра је отворена за питање. Смеси ојемлади град с увише далеко
од јединеврсте јавног превоза у време — речног рода — и човек сас еверног краја
округа треало једва дана да отпује у Мејком по роукупљену у радњи. Као резултатога,

град је остало и с величинес то година, острво у шареном мору
памучним пољима и шумама.

Иако је Мејком и о игнорисан током рата и змеђу држава,

Владавинао нове и економска пропаст при морали с уград да расе. Расла је у наура.

Нови људи сусе тако ретко тамо нас е љавали, и сепородице сусе венчавале с аистим
породицама с ведок чланови заједнице и с у изгледали помало лични. Повремено и
сенек враћао из Монтмерија или Миласа с францем, али резултат је изазвао с амо
тласање утихом токупородичнес личности. Ствари су и ле мање-више и сепетком мојих
раних година.

У Мејком ујезаис тпосртао кас тински сис тем, али по мом мишљењу то је
функционисало овако: с тарији грађани, с адашња генерација људи којис угодинама и
годинама жи велиједни поред других, или с употпуно предвидљиви једни другима:
узимали с уздраво за готово с тавове, с енчења карактера, чак и гес тиви, као да сепон ављај уус ваком
генерација и оплемењена временом. Тако с уи зреке: „Немој Крофорд да гледас вој а
посла“ „ Сваки трећ и Мери ведерјеморидан“ „ Истинаније у Делафидима“ ,
„ Сви Буфордови ходај у тако“ , или с уједноствно водичи зас вакодневни живот
никадане узимајте чек од Делафида ездис кретног пози ванка; Госпођица
Раме Моди Акинсон с есагињејерје ила Буфорд; ако госпођа Грејс Мери ведер
ис пије цинизмаше Лидије Е. Пинкам, њени јеништанео ично — она

мај кај е уради лис то.

Тетка Алекс ан дра с е уклони ла ус вет Мј ком а као рука у рукави цу, али

ни кад ус вет Џема и мене. Чес то с ам с е пи тво како и она могла и ти

Ати кус ова и с ес тра од уј ака Џека о кој ој с ам ожи вео ползапамћ ен е при че

мењаче и корење мандрагоре кој еј е Џем давн о и с прео.

То с у и ла апс трактан агађ ања за први мес ец њен ог оравка, ј ер ни ј е и мал шта да каже ни

Џемун и мен и, а виђ али с мој е с амо у време о рока и ноћ у пре него што с мо оти шли .

укревет Би ло ј е лето и и ли с мо на отворен ом. Наравн о, неколи ко поподн ева када с ам

отрчао и ун ура да попиј ем воде, на шао и хдн евни оравак претпан

Даме Мј ком а, пиј уцај у, шапућ у, лепе зе, а мене и звали : „ Жан Луиз, дођ и да

разговараш с аови м дамама.

Када их с е пој ави она врати ма, тетка и изгледала као да ј е зажали ла

захев; О ично с ам и о попрскан латом или прекри вен пес ком.

„ Разговарај с а с вој ом рођ аком Ли ли “ , рекла ј е ј едн ог поподн ева, када ме ј е ухвати ла узамку хала.

"СЗО" Рекао с ам.

„ Ваша рођ ака Ли ли Брук “ , рекла ј е тетка Алекс ан дра.

„ Он а на ша рођ ака? Ни с ам то знао.”

Тетка Алекс ан дра ј е ус пел да с е ос мехне на начин кој и ј е пренео нежно изви њење

Рођ аки ња Ли ли и чврстн е одо равање мен и. Када ј е рођ ака Ли ли Брук отишла, знао с ам да с ам и о за то.

Би ла ј е тужна с тварш то ј е мој отац зан емари о да ми каже о породи ци Финч,

или да угради и ло кавак понос ус вој удецу. Позвала ј е Џема, кој и ј е опрезно с едео на с офу

поред мене. И зашла ј е из со еи врати ла с ес акњи гом уљу и час том кори цмана кој ој

с узлатом и леуи с н уе Мди тци ј е Ј ос хуе С. Ст Цви ра.

„ Свој е на пис ао твој рођ ак “ , рекла ј е тетка Алекс ан дра. "Би ој е диван ли к."

Џем ј е прегледао мали волумен . „ Дали ј е ово рођ ак Џошуа кој и ј е и о тво дуго затворен ?”

Тетка Алекс ан дра ј е рекла: "Како с и то знао?"

„ Па, Ати кус ј е рекао да ј е прошао кроз кри ви нун а Ун и верзи тју. Рекао ј е да ј е покушао

пудати упредс едни ка. Рођак Џошауј е рекао дани јени шта друго до инспектор канализације и покушао је да га упуди из саврог пиштоља на кремен, али му је он управо експлодирао у руци. Атикус је рекао да је породица кошта петсто тринадодолара да га изаве из тога један -"

Тек Алекс андрај ес тај алукочен а као рода. „То је све“, рекао је. "Ви дећемо о овоме."

Преспавања и ласаму Џемовој со и покушавајући да позајми мкњигу, када је Атикус покуцао и ушао. Сео је сасране Џемовог кревета, погледао на срезвено, а онда сенатерио.

"

Ер—хм", рекао је. Починчао је да говори неке ствари којје је рекао уз гренуку, и мисли о сам да мора да је коначно остварио, али изгледао је исто.

„Не знам аш како да ово кажем“, почео је он.

„Пасамореци“, рекао је Џем. "Јесмо ли нешто урадили?"

Наш отац еуствари врпољио. „Не, пасаможелим дати ојасним да ме је твојатека Алекс андрапи тва... сине, ти знаш да си зеа, зар не?"

"То је оно што ми је речено." Џем је погледао углавном очима у гласмусене контролисано повишио: "Атикус, шта је ило?"

Атикус је прекрстио колена и склопио руке. „Покушавам да вам кажем чињенице о жи вот“

Џемово гађење есепродуило. „Знам све ствари“, рекао је.

Атикус се одједном уозиљи. Гласом савога адвоката, езрунке и инфекције, рекао је: „Ваша текаме је замолила да покушам да им пресионирам вас и Жан Луиз да нисте одонихкојисуезвезе, да сепроизводнеколикољуди. нежно одгајање генерација—“ Атикус је засао, посматрајући ме како лоцирам

неухвати и ватренауанамојојнози.

„Нежно одгајање“, насавио је, кадасам га пронашао иогреао, „и да сепрудиш да удешускласасвојимименом...“ Атикус је истрајаоупркоснама: „Она замолио ме да вам кажем да морате покушати да сепонашаате као мала дама и господин какав је сепе. Она жели да разговара са томо породици и шта је то значило округу

Мејком током година, тако да ћеш имати некупредсавуојтеко си, па

мождаће и ти подскрвнути да се понашају у складу са тим", закључи ој еугалопу.

Запањени, Џемијас мо се погледали, а затим утикус ачиј и ј е оковратник и згледао за ринега. Нисмо разговарали с њим.

Ус коросам узео чешаљ и з Џеомове комодее прешао зума по ивици.

„Престани ес атам јом“, рекао је Атикус.

Његова оштроумност ме је уола. Чешаљ је и она пола пува, и јасам га ударио. Без разлога сам осетио да почињем да плачем, али нисам могао да престанем. Ово је немог оца. Њјотацни кадан и је размишљао о таквим мислима. Њјотацни кадан и је тако говорио. Тека Алекс андрага је некако наговорила на ово. Кроз савесам видела Џема како с тој и ус лично азенуи золације, нагну главе наједну страну.

Није ило куда, али сам се окренуо да одем и срео Атикусов прслук. Зарио сам главу у њега и слушао мале унарашње звукове којисусечули и засветоплаве тканине: његовсатождва, тихо пуктање његове ушти ркане кошуље, тихо звук његовог дисања.

"Твојс ђмак грчи", рекао сам.

„Знам то“, рекао је.

"Боље узми мало оде."

„Хоћу“, рекао је.

„Атикус е, дали ћес ве ово понашање и с ђвари учинити с ђвари другачијим? мислим дали си ти —?“

Осетила сам његову руну а потиљку. „Не рини ни о чему“, рекао је. "Није време за ригу."

Када сам то чуо, знао сам данам се вратио.

Крвумојимногама је пон ово почела да тече, а јасам подигао главу. „Стварно желиш да се ве то уради мо?“

Немогу да се етимс вега што и Финцес треало да уради..."

„Не желим да се ећаш тога. Заорави."

Оишао је до врата и изашао из собе, заворивши врата са собом. Онскоро залупи ога, али се увратио у последњем тренуку и тихо газаворио. Док смо Џемијазурили, врата су се пон ово отворила и Атикус је провирио околу. О рвесе уму и ле подигнуе, наочаре сумус клизнуе.

„Сваки даном се ве више личиш на рођака Џошуу, зар не?“

Мислим да ћу на крају укоштати породицу пет до долара?"

Сада знам шта је покушавао да уради, али Атикус је и осамомушкарац Потребно је а
женадасе ави таквим послом.

[Садржај](#) - [Претходно](#) / [Следеће](#)

Поглавље 14

Иако нисмо чули више о породици Финч од теке Александре, чули смо дос та из града.
Суотом, наоружани нашим новчићима, када ми је Џем дозволио да идем с њим (сада
је ио алергичан на моје присусво
кадасмо ујавности), провлачили смо се кроз знајну гомили на тротуару
а понекад чујете: „Ено мучилна“ или „Овде су неке зеће“. Окренувши се канашим
тужиљима, видели смо неколико фармера како проучавају укусезаклистриу злогу
Мејко дрогерије. Или две удавасе еланке усамнати мшешири макојеседеу Ховерколицима.

„Они не могу да се ослоде и слијусе засве некој и воде ову окружну ригу,“ и лоје
једно нејасно запажање којесмодиректносрели од мршаваг господина када је
прошао поред нас. Шта ме је подсетило да морам да посавим питање Атикусу.

„Шта је есловање?“ Питао сам га ђеноћу.

Атикус се осврнуо изасвојих новина. Био је усвојој селици поред прозора.

Како смо одрасли, Џем и ја смо марили дајевеликодешно да Атикус уосавимо тридесет
минута засеепосле вечере.

Уздахнуо је и рекао да је есловање јелесно знање жененасилиуезње

сагласност

„Па, ако је то све, онда ме је Калурнија исушила кадасам је питао шта је то
и о?“

Атикус је изгледао замишљен. „Шта је то опет?“

„Па, питао сам Калурнију ако је то дана долазила из цркве шта је ило, а она је рекла пи тај
је, али заоравио сам и сад те питам.

Његов папиријесадаиоу његовом крилу. „Пон ово, молим“, рекао је.

И с при чао с ам муде ва њо о н ашем од лас куу црквус а Калурн и ј ом. Чи ни ло с е да ј е
Ати кус у жи вао, али те ка Алекс ан дра, кој а ј е с е де ла у углу ти хо ши ла, од ло жи ла ј е с вој вез
и за гле да ла с е у нас .

„ Сви с те с е враћ али из Калурн и ј и не цркве те недеље?“

Џем ј е рекао: "Да, он а нас ј е од ве ла."

Сети о с ам с е не че га. „ Да, и о ећ ала ми ј е да ћ у ј ед ног по под не ва моћ и да и за њ ем у њ ен у
кућ у. Ати цус . И ћ и ћ ус ле дећ е недеље ако ј е у ре ду, мо гу ли? Каљ е рек ла да ћ е доћ и по ме не
ако с и крен уо ко ли ма.

"Мо ж да не."

Те ка Алекс ан дра ј е то рек ла. Окрен уо с ам с е, за пре па шћ ен , а за ти м с е вра ти о Ати цус у ун ура
вре ме ј е да у ха ти њ его в рз по гле д на њу, али и ло ј е пре ка с но. Ре ка о с ам: "Ни с ам те пи тво!"

За ве ли ког чо ве ка, Ати кус ј е мо га о да ус тне и с и њ е с ас то ли це р же од и ло ко га ко га с ам
поз на ва о. Би о ј е на но га ма. „ Из ви ни с е с вој ој те ки“ , ре ка о ј е.

„ Ни с ам ј е пи тво, пи тво с ам те е...“

Ати кус ј е окрен уо гла ву и с вој им до ри мо оком ме при ко ва о за зи д. Њ его в глас ј е и о
с мртн ос ан: „ Пр во с е из ви ни с вој ој те ки“ .

„ Жао ми ј е, те ка“ , про мрм ља о с ам.

„ Са да он да“ , ре ка о ј е. „ Да раз ј ас ни мо ово: ра ди ш ка ко ти Калурн и ј а ка же, ра ди ка ко ти
ј а ка же м, и с ве до к ј е твој а те ка у овој кућ и, ра ди ћ еш ка ко ти она ка же.

Раз у ме ш?“

С ха ти о с ам, ма љо раз ми с ли о и за кључи о да ј е ј е ди ни на чин на кој и мо гу да с е
повуч ем с а ма љо дос тј ан с ва и о да од ем укупати љо, гдес ам ос тво до вољ но ду го да их
на те рам да по ми с ле да мо рам да и дем. Враћ ај ућ и с е, за др жа о с ам с е у хо д ни ку да чу ј ем
же с то ку рас пра ву уд не вн ој со и. Кроз вра та с ам мо га о да ви ди м Џе ма на с оф с а
фуд алс ки м час опи с ом и с пред ли ца, а гла ва мус е окрећ е као да с е
с адр жа о те ни с ки меч у жи во.

„ ...мо ра ш не што да ура ди ш увези с а њом“ , го во ри ла ј е те ка. „ Пус ти о с и да с ва ри трај у
предуго, Ати цус , предуго.“

„ Не ви ди м ни што ло ше у то ме да ј е пус ти м да и за њ е тамо. Црл д па зи на њу и тамо
као што она ра ди овде.“

Кој е ила та „ она“ окој ој с упричали? Срце ми с е с тегло: ј а. Ос ећао с ам како ми с е завајај уушти ркан и зи дови ј едне ружи час т е памучне казни он и це, и по други путужи вору помис ли о с ам да по егнем. Одмах.

„ Ати кус , уредуј е и ти мекас рџ, ти с и лак човек, али мораш да ми с ли ш наћ ерку.

Ђерка кој а рас т е.”

"Тој е оно о чему разми шља м."

„ И не покушавај т е да газ ао и ћ е е. Морат с е с уочи ти с а тим пре и ли кас ниј е, а то и могло и ти и вечерас . Он а н ам с ада не тре а.”

Ати кус ов глас ј е и о уј едначен: „ Алекс ан дра, Калпурн иј а нећ е напус ти ти ову кућ удок не пожели . Можда ми с ли т е другачиј е, али ј ане и х могао е з њ е с ви хови х година . Он ај е веран члан ове породи це и ј едн ос т авн о ћ е т морати да прихвати т е с твари какве ј е с у.

Ос им тога, с е с тро, не жели м да ради ш главу за нас — не маш разлога да то ради ш . И даље нам тре а Цалколи ко и нама

и када учи ни о.”

„ Али Ати кус ...”

„ Ос им тога, ми с лим да деџ ни с уни мало пати лаш то и хј е она одгај ала. Ако ни шта друго,

и лај е с трожа према њ и ман анеки начин него што и мај ка и ла... ни када им

ниј е дозволи ла да с е извуку ни с ачим, ни када им ниј е повлађ и вала као већ и на

о ој е ни х медицинс ких с е тара. Покушавај е да и х подигне ус кладус ас вој им

с ветима, а Цалова с ветас упри лично до ра— и ј ош ј едн а с твар,

деџ ј е воле.”

Пон ово с ам удахну оу. Ни с ам ј а, причали с ус амо о Калпурн иј и .

Ожи вео с ам ушао удн евну с о у. Ати кус с е повукао и за с вој и хн ови на, а т ека Алекс ан дра с е

ри нула за с вој вез. Пан к, пун к, пун к, њ ена и гла

преки нуо затегну и круг. Зас т алај е и повукла крпуј аче: пан к-пан к-пан к.

Би лај е есна.

Џем ј е ус тво и прешао по т епи ху. Дао ми ј е знак да га прати м. Он ме ј е довео до

с вој ус о уи завори о врат. Ли це муј е и ло оз иљно.

"Би ли с узнеми рени , и зви ћ аче."

Џем и ј а с мо с е ови хдан амн ого нерви рали , али ни кадан и с ам чуо и ли ви део да с е

неко с вађ ао с а Ати кус ом. То ниј е и о приј авн призор.

„ Извиђаче, покушај да с енес упрот твиш теки, чуј еш?“

Ати цус ове при мед ес уи даље и ле узнеми руј ућ е, з ог чега с ам пропус ти о захтеву
Џемовом пи тању. Перј е ми с е пон ово поди гл. "Покушаваш да ми кажеш шта да ради м?"

"Не, то ј е—он и мамного тгана умус ада, адагами не ринемо."

"Као ш т?" Чинило с е да Ати цус ни ј е има ни шта пос е но на уму.

„ То ј е с лучај Тома Ро инс онакој и ганас мрт рине...“

Рекао с ам да с е Ати цус не ринени очему. Ос им тога, с лучај нам никадани ј е с мево
ос им ј едном недељно и ондани ј е трај ао.

„ То ј е зато што не можете задржати нешто ус вом умус а мо на кратко“ , рекао ј е Џем.

„ Другачи ј е ј ес а одрас лим људима, ми ...“

Негова излуђуј ућ а надмоћ ови х дан а и љ ј е не подн ош љ и ва. Ни ј е желео да ради
ни шта ос им да с ам читви одлзи. И пак, с веш то ј е прочитво пренео ми ј е, али с а овом
разли ком: рани ј е, ј ерј е ми с лиодаће ми с е допас ти; с ада, за мој е поучавање и поуку.

„ Ј е е црвлин г хова, Ј ем! Шта ми с лиш кос и ти?“

„ Сада то оз иљно ми с лим, Скауе, ти с ес упрот твиш теки, ај аћ уе... удари ти.“

Са тим с ам оти шао. "Ти проклети морфди те, у ић уе!" Он ј е с едео
кревети и љ ј е лако ухвати његову предњу кос уи с пус ти ти муј едну на ус та. Ошамари о
меј е, ај ас ам покушао ј ош ј едан лево, али меј е ударац ус томак и с пружи она поду. То ми
ј ес коро из аци ло дах, али ни ј е и ло важно ј ерс ам знао да с е ори, он ми ј е узвраћ ао.
И даље с мо или ј еднали.

"Нис и с ад тако ви с ок и моћ ан, зар не!" Врис нув с ам, пон ово улови вши. Ј ош ј е и о
на кревету и нис ам могао да зауз мем чврс тс тав, пас ам с е аци она њега што с ам ј аче
могао, ударај ућ и, повлачећ и, шти пај ућ и, ки дај ућ и. Он о што ј е почео као туча
пес ни цама пос тло ј е туча. Ј ош с мо с емучили каданас ј е Ати кус раздвој ио.

"То ј е с ве", рекао ј е. "О ој и ца одмахи ди те у кревет"

“ Таах!” Рекао с ам код Џема. Пос лли с уга у кревету време мог с павања.

"Ко ј е то започео?" ули тво ј е Ати кус , резигнирано.

„ Ј ем ј ес те. Покушавао ј е да ми каже шта да ради м. Не морам с ада да мус метам
ја?“

Атикус се осмехнуо. „Оставимо то на овоме: с метити Џем кад год може да те натера.

Пошто он?"

Тека Алекс андрај е ила присуна, али ћува, а када је отишла низ ходник са Атикусом, чули су моје како каже: „...само једна од ствари о којима сам вам причала“, фраза којом она је поново јединила.

Наше су илестуседнесо; док сам завараврава и змеђу њих, Џем је рекао: „Ноћ, и звиђач.“

„Ноћ“, промрмљала сам, прелазећи преко собе да упалим светло. Док сам пролазио поред кревета, нагазио сам на нешто топло, еластично и лично глатко. Није ашлично на тврдугуму, и имао сам осећај да је жив. И ја сам то чуо потез.

Упалио сам светло и погледао упод поред кревета. Шта год сам згазио, нестало је. Куцнуо сам на Џемову врата.

"Шта је он рекао.

"Како се осећаш мија?"

„Некако грубо. Хладно. Дус ти. Зашто?"

„Мислиш да је један ис под мог кревета. Можеш ли доћи да погледаш?"

"Јеси ли смешан?" Џем је отворио врата. Би ој е удоњем делупицаме. Неиззадовољства сам приметити да је траг моје и хзгло овај ош увек на његовим устима. Када је видео да сам мислио оно што сам рекао, рекао је: „Ако мислиш да ћу пусти телице мија, и маш још једну размишљање. Само тренувак.“

Описао је укукињу и узео метлу. „Боље да усанете на кревет“, он рекао.

„Мислиш да је заиста један?" Питао сам. Своје ила прилика. Наше кућени су мале подруме; грађени су на камен и млокови манеколико са топа и знадземље, а улазак гми завацније и онепознати није и оучајен. Изговор гостпођице РејчелХаверфорд зачашууредногвискијасваког ура и ој е то што никаданије преоле са трахданађезвечкуумованууормаруњен ој са павањ ој со и, док је прала. отишла да окачи своје неглиже.

Џем је опрезно замахнуо ис под кревета. Погледао сам преко са топа да види дали је мија и и зашао. Никоније. Џем је направио дуље замах.

„ Дали змиј е грвј у?“

"То ниј е змиј а", рекао је Џем. "То ј е не ко."

Изнен адај е ис под кревета пуцо прља ви с међ и пакет Џем ј е подигао мету и промаши о Ди лову главу за цен ти метар ка да с е пој ави ла.

"Све могућ и Бог." Џем ов глас ј е и о пун поштовања.

Гледали с мо Ди ла како с е пос тепен о пој ављу ј е. Би о ј е тес ан. Ус тво ј е и опус ти о рамена, окрен уо н оге узгло ове, протрља о поти љак. Његово

циркуациј ај е о н овљ ен а, рекао ј е: "Хеј ."

Џем ј е пон ово моли о Бога. Ос тво с ам ез речи .

"Ус коро с ам дан ес тн ем", рекао ј е Ди л, „ И маџ ли нешто зај ело?“

Ус нус ам оти шао укужи њу. Врати о с ам мумало млека и пола ти гања кукурузн ог хе а кој и ј е ос тво од вечере. Копарга ј е прожди рао, жваћ ућ и пред њи м зу и ма, као и о његово и чај .

Кон ачно с ам прона шао с вој глас . „ Како с и дошао овде?“

Уплетен ом рутом. Ос вежен хран ом, Ди лј е и зреци то вао ову при чу. и о ј е везан у лан це и ос тављ ен да умре у подруму (пос тој али с уподруми у Мери ди ј ан у) од с вог н овог оца, кој и гани ј е волео, и тј но га ј е одржавао у жи вотун а с и ровом граш ку од с тран е фермера кој и ј е у пролазучу његове вапај е за помоћ (до ри човек ј е гурао махун упо махун у кроз вен ти латор), Ди лс е ос ло оди о повлачећ и лан це с ази да. Ј ош увек уо ковом, одлуао ј е две миље

Мери ди ј ан где ј е откри о предс таву мали х жи воти ња и одмах с е ан гажовао да опере ками лу. Путовао ј е с а предс твом по целом Ми с и с и пи ј а до с вог н епогреш и ви ос ећ ај за правац рекао му ј е да с е на взи у округу А оту Ала ами, одмах преко реке од Мј ком а. Ос твак пув ј е препешачи о.

„ Како с и дошао овде?“ упи та Џем.

Узео ј е три наес т долара и з мај чин е тр и це, ухвати о девет с ати с а Мери ди ј ан а и изашао на Ми црм Ј ун ци он. Прешао ј е дес ети ми ј е дан аес тод четр наес тми ља до Мј ком а, ван ауопуа у ж у њудане и

влас ти га траже, а ос твак пув ј е вози о држећ и с е за та лупамучн ог вагона. Би о ј е под креветом два с ав, поми с ло ј е; чуо н ас ј е у рпезари ј и, и с коро з ветви љушки на та њи ри ма

излуђи и вао га. Мислио је да Џем и јаникадан ећемо отићи и укревет размишљао је да се појави и да ми помогне да поједим Џема, пошто је Џем порасео далеко виши, али је познана вао г. Финч ће то ускорораскинути, па је смарао да јенај ољедаос тнегде је и о. Био је и с трошен, прљавневјероватно и дом.

„Не смеј удазнај удас те овде“ , рекао је Џем. „Знали и с мода те траже...“

„Мислим дај ош увек претражуј усвесликена Мери дијану.“ Дилсена аери .

„Тре ало и да кажеш мајци гдеси“ , рекао је Џем. „Тре ало и дај ој кажеш да си овде...“

Дил је погледао Џема, а Џем је погледао упод. Онда је усвои разио преостали коднашег детињства. Изашао је из соеи низходник.

„Атикус е“ , његов глас је и одалек, „може ли доћи и на тренувк, гос подине?“

Ис под његове прљавштинешаранезној ем, Диловолице је поеле. Ос ећао с ам се олесно. Атикус је и оунура врата.

Дошао је на срединусо еи с тво с рукама уц еповима, гледај ући доле у Дила.

Конечно сам пронашао с вој глас : „Уредуј е, Дил Када жели данешто знаш, он ти каже.“

Дилме је погледао. „Мислим, све је уреду“ , рекао сам. „Знаш да ти он не и с метао, знаш да се не плашиш Атикуса.“

"Не плаши м се..." промрмља Дил

"Само сам глдан, клдим се." Атикус овглас је имао с вој ууо и чај ену пријатнус увоћу.

„Извиђаче, можемо оље одти гања хладног кукурузног хлеба, зарне? Попун и овог момка и кад се врати м видећемо шта можемо да види мо.“

"Гос подин. Финц немој рећи и теки Рацел не трај ме да се врати м, молим те, гос подине! Опет ћу по ећи и..."

"Вау, син е", рече Атикус . „Нико те неће врати да идеш и о где осим укреветприлично рзо. Само и дем да кажем гос пођици Реј челда с те овде и дај епитам дали и с те могли да прен оћи и те с анама — вољели и с те то, зарне? И за и ме Бога, врати те део округа тамо где припада, ерозија тај е довољно лоша како је с те.“

Дилјезури оуликмог оцкојисеповлачио.

"Покушава даудес мешан", рекао сам. „Он мисли окупати се. Видиш, рекао сам ти да ти нећес мевати."

Џемјес тјаоууглусо еи изгледаој екао издајник. „Копар, ја морао да мукажем“, рекао је. „Не можете рчати три с тинемилља ез вашег мај казна."

Ос тавили смо га ез речи.

Копар је јео, и јео, и јео. Није јео од синоћ. Искористио је авсвој новац за карту, укључујући и много пуа, хладноћа као са диригент коме је Дил и опознат призор, али није имао храброс тидасепозовенаправило да мала деца пују ус аман адаљинуако с теизгу или новац кондуктер ће вам позајмити довољно за вечеру, а ваш отац ће му врати ти у крај реда.

Дил се проијао кроз остике хране и посегаво закон зервом свињетине и пасуљау ос тави када је До-оој ес ус гос пођице Рацелоти шао уходник. Он држао као зец

Одважно је подносио њену чекај док те одведем кући, твојисувансе еда рину, и оје прилично миран током Тојесвешт Харрис уе и излзи, нас мешио јојсе Рачунај да можеш да ос тнеш једну ноћ и узвратио загрљај удуго мује дарована.

Атикус је подигао наочаре и протрљао лице.

„Твој отац је уморан“, рекла је тетка Алекс андра, њен е прверечи посленеколико сати, чинило се. Била је тамо, али претпоставља да је већ ину времена и ла глупа. „Ви, деца, идите са дау кревет“

Ос тавили смо и хуртезарији, Атикус је и даље рисао лице. „Одс иловања преко нереда до ежања“, чули смо како се цреће. „Питам се шта ће донети наредна два сава.“

Пошто је изгледало да су вариис пале прилично до ро, Дили је ас мо одлучили да удемо уљудни према яему. Осим тога, Дил је морао да са павас ањим да исмо могли да разговарамос ањим.

Оукао сам пицаму, читаво неко време и одједном сенашао нес пос о ан да се држим моје очи отворене. Дили је мсу или тихи; када сам тамо угасио своју улампу за читање

ни је и ло тракес ветос ти ис под врата Џемове со е.

Мрадас ам дуго с павао, јеркадас ам се проудио, со ај е и ла за ам њена од с ветос ти
мес еца на за лас ку.

"Помери се, извиђаче."

„ Ми с ли ој е да мора“ , промрмљалас ам. "Немој да с ељуиш на њега."

Ди лј е ушао укревет поред мене. „ Ни с ам“ , рекао је. „ Само с ам хтео да с павам са то ом. Јес те
ли се проудили?"

До тадас ам и о, али лењо. "Зашто с и то урадио?"

Нема одговора. „ Рекао с ам зашто с и по егао? Дали је заиста и о мрс ки као што с те рекли?"

" Не..."

„ Зар ни с те с ви направи ли твој чамац као што с те напис али да ће?"

„ Само је рекао да хоће мо. Ни кад ни с мо."

Подигао с ам се на лкаџ окренут према Ди лови мо рис и ма. „ То ни је разлог за екство. Он и
немој те се рудити да ради те оно што кажудаће ради ти пола времен а..."

"То ни је и ло то, он - ј еднос тавно их ни с ам занимао."

Ово је и онај чудниј и разлог за леткој и с ам и када чуо. "Како то?"

„ Па, ос тали с у одс ун и с ве време, а чак и када и или код куће, с ами и изашли ус о у."

"Шта с урадили тамо?"

"Ни шта, с амо с едим и читам - али ни с ужели да с ам са њи ма."

Гурнуо с ам ј ас тук на узгљавље и сео. „ Знаш нешто? Намеравао с ам да по егнем вечерас јер
с ус ви или тамо. Не желиш и х тлно око се е, Ди лл."

Ди лј е удахнуо с вој с рпљи ви дах, полуздах.

„ — лкун оћ , Ати цус а не ма цео дан , а понекад и по лан оћ и и не ма у парламен ту и не знам шта —
не желиш и х тлно у лизини , Ди лне и мо гао ни шта да урадиш да с у."

"То ни је то."

Као што је Ди ло ј ас ни о, пи тво с ам се какав и живот и о да је Џем

другачиј и, чак и од онога што ј е сада и о; шта и хуради о да Атикус ни ј е ос ети о
неопходнос тмог при с ус тва, помоћ и и с авета. Па, ни ј е могао ни дан а е з мене.
Чак ни Калпурниј аниј емогладас ес лжи ако ј ани с ам и о тамо. И м ј е поре но
ј а.

„ Дилне говори ш ми до ро — твој и роди тељи не и могли е з т е. Мрада с узли
према те и. Рећ и ћ увам шта да уради те увези с ти м...”

Дилон глас с е умракун е прес тн он ас тавља о: „ Сварј е у томе, он о што покушавам да кажем
ј е да им ј емного оље е з мене, не могу им помоћ и. Он и ни с узли .

Купуј ум и с веш то жели м, али то ј е сада—можете с е играти с а ти м.

И маш пун ус о ус твари . И мам-ти-тукњи гупа-иди -чи тј -ј е.” Дилј е покушао да
проду и глас . „ Ти ни с и дечак. Дечац и излазе и играј у еј з олс а другим дечац и ма,
они с е немо тј упо кућ и рин ућ и о с вој им роди тељи ма.

Дилон глас ј е поново и о његов: „ Ох, ни с узли . Пољу е те и грете залакун оћ и до ро
ј уро и з огом и кажу ти да те воле – Скауе, хај де дан ам на ави мо е у.”

"Где?"

Пос тој ао ј е човек за кога ј е Дилч уо и кој и ј е имао чамац преко кој ег ј е вес ла до
маглови тог ос тваг дес у и ле с ве ове е е; можете наручи ти ј едну-

"То ј е лаж Текај е рекла да и х Бог с пус ти ни з оц ак. Барем ми с лим да ј е тако рекла."

Ј едном, текади кциј аниј е и ла преви ше ј ас на.

„ Патниј е тако. До иј ате е еј едно од другог. Али тј е и овај човек – он и мас ве
ове е е кој ес амо чекај уда с е про уде, он и м удахњу ј е жи вот..”

Дилј е поново и о и с кључен . У његовој с ањи вој глави лелуј але с улес твари . Мгао
ј е да прочи та две књи ге од мој е, али ј е ви ше волео маги ј ус опс твен и хи зума. Мгао
ј е да с а и ра и одузима рже од муње, али ви ше ј е волео с вој с ветс умрака, с вету
комес павај у е е, чекај ућ и да удус акупљен е као ј уварњи љи љани . Полако ј е
говори о да с пава и води о мес ас о ом, али у ти шин и
његовог маглови тог ос тва узди зала с е из ледела с ли кас и ве кућ ес а тужн ом с мећ ом
врата.

"Ми рођ и ј а?"

"Ми?"

„ Зашто мислиш да Бурадли никаданије појегао?“

Дилј е дуго уздахнуо и окренуо се од мене.

„ Можда нема где да појегне...“

[Садржај](#) - [Преходно](#) / [Следеће](#)

Поглавље 15

После многих телефонских позива, много молби и меокривљеног и дугог писма његове мајке са опраштањем, одлучено је да Дилможе да остане. Имали смо недељу дана миразаједно. После тога, мало, чинило се. Наднамаје и ланотна мора.

Почело је једно вече после вечере. Дилје и огов; Тека Алекс андраје и лау својој с толици ууглу, Атикус усвојој; Џемијас мочитли на поду. Била је то мирна недеља: с метво с амтеки; Џемије прерас тво кућ и цун адрвету, али је помогао Дилу и мени данаправи монове мердеви не од уже зањау, Дилје смислио си гуран план дана терамо Бурадлија да и зађе на поље ези какви хтрошкова за се е (пос тави те трагли мун ови хкапи од задњи хврата до предњег дворишта и он ће га прати ти, као мрав). Је постојао покушо на уазна врата, Џемије одговорио и рекао да је то гос подин Хек Тејт

"Па, замоли те га да уђе", рече Атикус.

"Већ је сам. Неки мушкарци су на пољу удворишту, желе да и зађеш."

Умејком у, одрасли мушкарци су с тј али на пољу удворишту и з са мо два разлога: с мрти и поли тике. Пиво сам секоје умро. Џемијас мотишли до уазних врата, али је Атикус позвао: „ Врати се у кућу.“

Џемије уга си о с вето удневној со и и при ти с нуо нос на параван.

протес твала је тека Алекс андра. "Само на тренувак, тека, да види мокоје", рекао је.

Дилијас моуели још један прозор. Око Атика је с тј ала гоми лљуди.

Чинило се да су ви разговарали одједном.

„ ...с урага премештам уокружни завор“, говорио је гос подин Тејт, „ не тражим ни какве пролеме, али не могу да гарантујем да их неће и ти...“

"Не уди удава, Хек", рекао је Атикус. "Ово је Меј ком."

"... рекао је да ми је самонагодно."

"Дођавола, до или смо једно одлагање овог случаја а мода и смо или с и гурни данема разлога занемарују. Ово је су ота", рекао је Атикус. "Суђење ће вероватно и ти упондељак. Можеш га задржати једну ноћ, зарне? Ми смо да ми нико у Меј ком унће не замери ти клијенту, у овако тешким временима."

Зачу се жамор радости којим је изненада замрота када је глас подин Линк Деас рекао: "Овденикоништанес према, ринем се о тој групи Од Сарум... зарне можеш да схватиш - шта је, Хек?"

"Промена меснодржавања", рекао је глас подин Тејт. "Немам много смисла у томе, зарне?"

Атикус је рекао нешто нечујно. Окренуо се Амсејему, којим је махнуо да ући у ње.

"—осим тога", говори ој Атикус, "не плашиш се његових, зарне?"

"...знај укако раде када се дигну."

"Они очично не пију недељом, већ и нудан и дууцкву..."

Атикус је рекао.

"Ово је посебно прилика, међу њима...", рекао је неко.

Ммљали су и зајали се док теканије рекла да ће се рамоти породица које не упали се ветуудневној соји. Џемјеније чуо.

"—не видим зашто се га уопште дирали", говори ој глас подин Линк Деас.

"Можеш се веда и згуиш од овога, Атикус. Ми смо нас ве."

"Дали заиста мислиш тако?"

Ово је и љ Атикус ово опасно питање. "Дали саврно мислиш да желиш да се преселиш тамо, и звиђаче?" Бам, ам, ам, и шаховница је очистићена од мојих људи.

"Дали саврно тако мислиш, сине? Он да прочитајте ово." Џемисе ориоса о свом вечекроз говоре Хенрија В. Грејдија.

"Линк, твој дечак и могао да оде до станице, али неће ићи док се не стигне каже."

Атикус овглас је и оједначен. "И знаеш твоју истину."

Међу групом мушкараца зачу се жамор, којим је посебно још злочлун и када се Атикус вратио на доњу предњу степену мушкарци су умусеприлижили.

Одједном је Џемвриснуо: "Атикус, телефон звони!"

Мушкарци с умало с кочили и раз ежали с е; или с ут људи кој ес мови ђ али с ваки дан : трговци , фармери уграду, Др Реј н одс је и о тмо; тко и гос подин Еј вери .

"Па, одговори , с ине", пови ка Ати кус .

Смехи хј е раз двој и о. Када ј е Ати кус упали о горњес вето удн евн ој с о и , нашао ј е Цеман а прозору, ледог ос им жи вог трага екран н анос у.

„ Зашто, по огу, с ви с еди те умраку?" упи тво.

Цем гај е пос матрао како одлази до с вој ес толице и уви ма вечерње ен ови не. Пон екад помис лим дај е Ати кус с вакукри зус вог жи вота подвргао ми рн ој евалуаци ј и и за Тхе М и лс Регис тер, Тхе Би рмин гхам Невс и Тхе Мн томери Адвертис ер.

"Он и с увас ј урили , зар не?" Цем ј е оти шао до њега. „ Хтели с уда те хвате, зар не?"

Ати кус с пус ти папир и загледа с е у Цема. "Шта с те чин али?" упи тво. Затим ј ен ежн о рекао:

„ Не с ине, то с у или наши приј атељи .

„ Тони је и л... анда?" Цем ј е гледао из угла оч и ј у.

Ати кус ј е покушао да при гуши ос мех али ни ј е ус пео. „ Не, ми немамо мафи ј еи те глупос ти у Мј ком у. Ни кад ни с ам чуо за андуу Мј ком у."

„ КуКукс ј еј едном ј ури о неке католи ке.

„ Ни кад ни с ам чуо за католи ке у Мј ком у" , рекао ј е Ати кус , „ ркате то с анечим други м. Далеко око 19.20 и љ је

Клан , али тој е и л поли тичка организаци ј ави ше од с вега. Ос им тога, ни с умогли наћ и ни кога да уплаше. Ј едн ен оћ и с упаради рали поред кућ е гос подина Сема Леви ј а, али Сем ј е с ам ос тај ао нас вом тремуи рекао им да с ус тари до ро прошле, да им ј е продао аш он е чаршаве на њи хови м леђ и ма. Сам и хј е толи ко пос ти ди о да с у оти шли ."

Породи ца Леви ј е и с пун и лас ве кри тери ј уме да уд у Фин и људи : ради ли с унај о љешто с умогли с ас мис љм кој и с уи мали , а већ петген ераци ј а жи ве на и с тој парцели у Мј ком у.

"КуКукс ави ше нема", рече Ати кус . "Ни кад с ен ећ е врати ти ."

Оти шао с ам кућ и с а Ди љм и врати о с ена време да чуј ем Ати кус а како говори теки ,

„ ...укори с тј ужњачке жен с твен ос ти коли ко и и ло ко други , али не и за очување уч ти ви х
изми шљоти нанауштр људс ког живота“ , изј ава кој амеј е н авела да пос умњам да с у
с е пон ово н ерви рали .

Потражи о с ам Џема и н ашао га у његовој с о и , на кревету ду око зами шљен . "И мај у он и
и о уоуме?" Пи тво с ам .

"Некако . Нећ е га пус ти ти нами руувези Тома Ро инс она . Скоро ј е рекла Ати цус

ј е ос рамоти о породи цу . И зви ђ ач ... Плаши м с е ."

„ Уплашен од чега?"

„ Уплашен з ог Ати кус а . Неко и га могао повреди ти ." Џем ј е ви ше волео да ос тне
ми с тери озан ; с вешт и рекао на мој а пи тањај е и ло дан ас тви и ос тви га на ми ру .

Следећ и дан ј е и лн недеља . У и н тервалу и змеђ у недељ не школе и цркве , када ј е с купш ти на
и с пруж и лн оге , ви део с ам Ати како с тј и удвори шт у с ај ош ј едни м гоми лом мушкараца .

Гос поди н Хек Теј тј е и о при с уан и пи тво с ам с едали ј е ви део с вето .

Ни кадани ј е и шао у цркву . Чак ј е и гос поди н Ун дервоод и о тамо . Г . Ун дервоод ј е и мао

нема корис ти за и ло кој у организациј у ос им за Тхе Ми црм Три уне , чи ј и ј е он и о

ј едини и влас ник , уредник и штампар . Његови дани с упроводили нас вој ој ли ноти пи , где с е

повремен о ос вежавао и зувек при с ун ог галн с ког окала ви на од ви шње . Реко ј е с акупљао

вес ти ; људи с умут дон ели . Говори ло с едај е изми шљао с вако издање

Тхе Ми црм Три уне и з с вој е главе и запис ао на ли ноти пу .

Ово ј е и ло уверљ и во . Мра да с е нешто с премало да и звуче гос поди на Ун дервоода .

Ухвати о с ам Ати цус а како улази на врата , а он ј е рекао да с упомери ли Тома Ро инс она

узавор Мј ком . Такођ е ј е рекао , ви ше с е и него мени , да да с уга уопште држали тамо не и

и ло гужве . Гледао с ам га како с еди уређ ем редус предње с тране , и чуо с ам како туњи : „ Бли же

ти Боже ,“ неке елешке и занас ос тли х . Ни кадани ј е с едео с а њком , Џемом и мном .

Волео ј е да удес ам у цркви .

Лажни мир кој и ј е владао недељом и ој е ири ван ти ј и при с ус том теке Алекс андре .

Ати кус и по егао ус вој укан црлари ј уодмах пос ле вечере , где и с мога , ако и с мога пон екад

погледали , затекли како с еди ус вој ој окретн ој с тли ци и чи тв . Тетка Алекс андра с е с а рала за

двочас овн удремкуи с мелн ас да прави мо жу удвори шту , комши лж с е одмарао . Џем ус трос ти

ј е однео ус вој ус о ус а гоми лом фд ал ких час опи с а . Тако с мо Ди ли ј а потроши ли наше

Недеље е с е шуљај ун ај елен овом пашњаку.

Пудње недељом је и ло за рањено, пас мо Ди ли ј анеко време шути рали Џемов фд алпо пашњаку, што ни је и ло за авно. Ди лме је е пи тво дали их волео да га про ам Боо Радлеи. Рекао с ам дане мис лим да и и ло лепо да га гњавим, и пороши о с ам ос твак поподне и с пуњавај ућ и Ди ла о догађ ај и ма прошле зиме. Би о ј е при лич но и м прес и они ран.

Рас тали с мо с еу време вечере, а након нашег о рока, Џем и ј ас мо с ес мес тили уруи нс ко вече, када је Ати кус уради онешто што нас ј езани мало: ушао је у дн е в н ус о унос ећ и дуги електрични продужни ка л Нањој је и лас иј али ца крај .

„И злзими нанеко време“ , рекао је . „ Ви ћ ете и ти укревету кадас е врати м, па ћ увам с ада рећ и лаку н оћ .

Са тим је с тви о шешери и зашао назадња врат.

"Он уви ма ауо", рекао је Џем.

Наш отај је имао неколико нос ти : ј една је и л, никаданиј еј ео дес ере; друго је и ло то што је волео да шев. Колико с ам могао да с ес ети м, увек је и о Џевролету од лич ном с тњуус клди шуауомо и л, и Ати кус је прошао много километара нас луж ени м пуњањи ма, али је у Мј ком уи шао пеши це до и из с вој е кан це лари је четири пуа дана, покри вај ућ и око две миље. Рекао је да му је ј едина веж аходање. У Мј ком у, ако је не еко оти шао ушећу ез одређ ен ес врхенауму, и ло је и с правно веровати да је нечиј и ум не с пос о ан за одређ ен ус врху.

Кас ни је с ам теки и рау пожеleo лакун оћ и већ с ам с езаљу и оукњи гукадас ам чуо Џема како звецаус вој ој с о и. Његови звуци при одлас куукревет или с ума тлико познати да с ам му покудо на врата: „ Зашто не идеш укревет“

"И дем уцен тарн анеко време." Преправљао је пан талон е.

"Зашто? Скоро је дес етс ати , Џем."

Знао је е, али је с веј едно и шао.

„ Онда идем с ато ом. Ако кажеш не данис и, и пак идем, чуј еш?

Џем је видео да ће морати да с е ори с ам ном да и мезадржао код куће, и претпос твља ам да је мис ли о да ће туча и зазвати ан тагонизациј у теке, па је попус ти о с а мало милос ти .

Брзос ам с ео укао. Чекали с мо да с е текино с вету угас и, и ти хо с мо ходали

низ задње с џепенице. Ноћас није иломес еџ.

„ Дилћ ежети да дођ е” , шапнуо сам.

"Пахоћ е", рече Џем с уморно.

Прес кочили с мозид прилаза, прес екли очно двориште гос пођ и це Реј чели отишли до
Диловог прозора. Џем је звиждао о - еџ. Дилово лице се пој авило на екрану, нестало, а
петминувас није откачио је екран и испузао. Стари актиvistas, није говорио док ни с мо
или на тротару. "Цџи ма?"

„ Џемима окол” , рекао је о олели Калтурниј адас видечаџи ухаћени на његовом

с прос ти .

"Управо и мам овај ос ећ ај ", рекао је Џем, "с амо овај ос ећ ај ."

Прошли с мо поред кућегос пође Дуосе, кој ај ес џај ала празна и затворена, њене
камелије с упорас леу корову и трави Јохнс он. До пос џаје и лој ош ос ам кућа
канцелариј с ки куак.

Јужнас транатрај е ила пуста. Огромно грмљес ас лгали цама од мај мунаначикало с ена
с ваком углу, а између њих је ли с џагвозденашина под уличном рас ветом. Ус рес ком туалету
јес иј ало с ветом, иначе је тас транас уда ила мрачна. Већ и трг продавни ца окружи вао је трг
с уда; пригушенас вета горела с уизду и не њих.

Ати цус ова канцелариј ај е ила узгради с уда ка да је започео с вој уадвокат купракс у, али
с енакон неколико година прес ели оумирније прос трије узгради Ми црм анке.
Када с мо заокружи ли углао тра, угледали с мо ауо парки ран и с пред анке. "Он је ун ура", рекао
је Џем.

Али није ио. До његове канцеларије с е долази ло дугим ходником. Гледај ућ и низ ходник,
тре ало је да види мо Ати цус Фин ца, адвоката мали мрезвеним с лови манас ветос ти и за
његови х врата. Би о је мрак.

Џем је провирио кроз врата анке да с е увери. Окренуо је дугме. Врата с у ила закључана.

„ И демо ули црм. Мждај е у пос ети гос поди ну Ун дервооду."

Г. Ун дервоод не с амо да је води о канцелариј у Тхе Ми црм Три уне, него је и жи вео у њој .

То је с џи знад њега. Он је покри вао вес ти из суднице и за вора је днос џавно гледај ућ и кроз
прозорна с прау. Пос ловна зграда с еналази лна с еверозападном углу тра, а да и с мо дошли
до ње морали с мо да прођ емо завор.

Завор Мј ком и ој е нај угледниј аи нај одвратиј азграда округа.

Ати кус ј е рекао дај е то нешто што ј е можда дизај ни рао рођ ак Џошуа Сент Клер. То ј е с вакако и онечиј и с ан. Потпун он е прикладан уградус аквадратн им продавни цма и кућ ама с а с трим кровови ма, завору Мј ком у и ој е миниј атурн а готичка шала широкај едну ћ елиј уи две ћ елиј е вис ока, зај едно с а с ић ушним зидинама и лећ им контрафори. Његов фантазиј упој ачалај е фас ада од црвене ци гле и де еле челичне решетке на црквеним прозори ма. Стј а ој е на неком ус амљеном рду, већ је и оуклес ан између Тиндалс Хардваре Сторе и Тхе Ми црм Три уне канцлариј е. Заворј е и ој едини Мј ком ов разговор: његови клеветници с уrekli дали чинавигториј анс кутај ну, његове присталице с у рекле дај е то градудало с оли дан рес пекта илан изглед и даниј едан с транацни кадане и пос умњао дај е пун црн ац.

Док с мо ишли тротаром, видели с мо ус амљенос вето како гори удаљини.

"Тој е с мешно", рекаој е Џем, "заворне мас пољашњес вето."

„ Изгледа дај е преко врата“ , рекаој е Дил

Дугачак продужни ка лпролази ој е између решетки прозорана другом с пратуи низ с трану зграде. Нас ветос ти голес иј али це, Ати кус ј е с едео нас лоњен на улазна врата. Седеој е уј едној од с вој их канцлариј с ки хс тли ци и читво, нес вес тан ноћ них у акој е суму плес ае и зн ад главе.

Хтео с ам да по егнем, али меј е Џем ухвати о. „ Не иди код њега“ , рекаој е, „ можда мус е нећ е допас ти. Он ј е до ро, и демо кућ и. Само с ам желео да види м гдеј е он."

Ишли с мо пречи црм преко трга када с учетири прашњава ауро мо и ла улетела с а ауопуа Мри диј ан, крећ ућ и с е полако уколони. О ишли с ург, прошли поред зграде анке и зауставили с е и с пред завора.

Никониј е и зашао. Видели с мо како Ати кус подиже поглед с а с вој их нови на. Завори ој уј е, намернос клопи о, с пус ти о укри ло и гурнуо шеши рна поти љак. Чинило с е да и хј е очеки вао.

"Хај де", шапну ој е Џем. Ишли с мо преко трга, преко ули це, с ведокнис мо или узаклонуврата Ци тни цунгле. Џем ј е завири она тротар. „ Можемо с е при лижити“ , рекаој е. Орчали с модо Тиндалови хврата хардвера — довољно ли зу, код и с њремено дис кретан.

Уј едно м и по два, мушкарци с уи зашли из ауро мо и ла. Сенкес упос тале с улс тан цр као с вета

откри о чврсто о ли ке кој и с е крећ у према врати ма за вора. Ати кус ј е о с тво тво где ј е
и о. Мушкарци с угас акрил од погледа.

"Он ј е ун ура, гос подине Фи н ч?" рече човек.

„ Ј е с те“ , чули с мо Ати кус оводговор, „ и с пава. Не уди га.“

У пос лужно сти мом оцу, ус леди ло ј е оно што с ам кас ни ј е схвати о дај е олес но
коми чни ас пектн ес мешн ес и тај циј е: мушкарци с упри чали с коро шапатом.

„ Зн ате шта жели мо“ , рекао ј е други човек. „ Склон и те с е од врата, г.

Фи н цк“

„ Можеш да с е окрен еши и врати ш кућ и, Воле ре“ , рече Ати кус приј атно. „ Хеј

Теј тј е не где у ли зини.“

"Дођ аволај е", рекао ј е други човек. „ Хеј кова го ми лај е толи ко ду око ушуми дан ећ е и заћ и
дој ура.“

"Заи с ва? Зашто вако?"

„ Позвао с ам и хуловна шљу ке“ , и ој е с аже то дговор. „ Зар ни с те то поми с ли м,
гос подине Фи н ч?“

„ Разми шљао с ам о томе, али ни с ам веровао. Па он да", глас мог оца ј е и даље и ои с ти, "то мења
с вари, зар не?"

„ Да“ , рекао ј е други ду оки глас. Не н влас ник је и лас енка.

"Дали заи с там и с ли ш вако?"

Овој е и о други пут да с ам чуо да Ати кус пос тавља то пи тње удва дан а, а то ј е значи ло да ће
не чиј и човек и ти заражен. Овој е и ло преви ше до ро да и с е пропус ти ло. Одвој ила
с ам с е од Џема и порч ала нај рже што с ам могл до Ати ка.

Џем ј е ври с нуо и покушао да ме ухвати, али с ам и мао траг о њему и Ди лу. Про иј ао с ам с е кроз
тамна с мрдљи ва тела и упао у круг с ветос ти.

"Хеј , Ати кус !"

Ми с ли о с ам да ће и мати лепо и зн ен ађ ење, али његово ли це ј е у и ло мој ура дос т Бљес ак
о ичног с трахан ес твој е и з његови хочи ј у, али с е врати о ка да с уди ли Ј ем изви ли на с вј ето.

Ос ећао с е мири с ус твј алог вис киј аи с ви њс ког коња, а ка да с ам погледао око с е е, откри о
с ам да с ути људи с фран ци. То ни с у и ли људи кој е с ам пос лед њи путви део

ноћ. Проломила ме је вртња са рамова: тријумфално сам с кочи оу круг људи којеникадран и је
нисам видео.

Атикус је усвојасас тлице, али секретно полко, као с тарац Врло пажљиво је спустити он овине,
поправљај ући мун а оре заос тли м прс тима.

Мало удржали.

„Иди кући, Џем“, рекао је. „Одведи те Скауа и Дилкући.“

Били смо нави клида рзо, ако не и увек вес ело, при с тан емо на Атикус ова упус тва, али и значинана
кој и је с тај ао Џем ни је ни помишљао да се помери.

"Иди кући, рекао сам."

Џем је одмахнуо главом. Као што су Атикус ове шаке дошле до његови хкукова, тако су и Џемове, и како он е
окренуи је едно према другом могао сам да приметим мало личности између њих. Џемова меко смеђа
коса и очи, његово овално лице и припијене уши припадали су ашој мајци, учудном контрасту
са Атикус овом с едом црном косом и четвртим цртамалица, али су и ли
некако лично. Узјајамни пркос чинио их је личнима.

"Сине, рекао сам иди кући."

Џем је одмахнуо главом.

„Послаћу га кући“, рекао је крупни човек и груозграио Џема за крагну.

Скоро је скинуо Џема с ногу.

"Недирај га!" Брзо сам ударио човека. Бос он ог, и зненадио сам се кадасам гавидео како пада
назад ус тварном олу. Намеравао сам да га шунем у црван и цу, али сам гађао преви око.

"Тоће ити довољно, Струт" Атикус ми је ставио руку на раме. „Неударајте људе. Не
—“ рекао је, док сам се и зја шњавао о оправдању.

„Никонће тако урадити Џема“, рекао сам.

„Уреду, гос подине Финч, и звуците их одавде“, зарежао је неко. "И маш петнаест секунди да их
и звучеш одавде."

Усред овог чудног купа, Атикус је с тај ао покушавај ући дан аведе Џемана њега.

„Неидем“, и оје његов упорни одговор на Атикус ове претње, молени крају, „Млимте, Џем,
одведи их кући“.

Помало сам се уморио од тога, али сам осећао да Џем и масвоје разлоге за то нешто

је сасози ромна његове изгледе када га је Атикус вратио кући. Погледао сам околу

гомила. Била је електрична, али мушкарци су или ученици, већ и науком и неозонираним
текстаскошувезакопчане до крајне. Мислио сам да су и гурно хладне природе, јер су им
рукави или одмотани и закопчани на манжетма. Неки су носили шешире
чврсто навучене преко ушију. Били су то људи с мркнутог и згледа, поспан и хочију
који је изгледао неавикнутог касне са. Још једном сам потражио познатице, и на
центар полукруга нашао сам један.

"Хеј, гос подине Канингем."

Човек мени је чуо, чинило се.

„ Хеј, гос подине Канингем. Како напредује твоја заплена?"

Правни послови гос подина Волера Канингема или суми до ро познати; Атикус и хје
једном опширно описано. Крупни човек је трепнуо и закачио палеце усвојекашеве.

Чинило се да му је непријатно; прочистио је грло и скренуо поглед.

Њапријатељска уверија је пропала.

Гос подин Канингем није носило шешир, а горња половина главе му је ила елаза
разлику од његовог изгорелог лица, што ме је навело да верујем да је он највише носило шешир,
дана. Померио је ноге, оучен утешке раднице пеле.

„ Зар месенес ећте, гос подине Канингем? Јасам Јеан Лоуисе Финц. Једном сам нам
донео орахе хи кори, с ећаш с е? Почео сам да осећам узалудност коју човек осећа када га
сучајно познаница не призна.

„ Идем ушколу са Волером“ , почео сам поново. „ Он је твоје дечко, зар не? зар не ,

гос подине?"

Г. Канингем је и одирнуо лагима климањем. Он ме је и пак познавао.

„ Он је у мом разреду“ , рекао сам, „ и до ро му иде. Он је до ардечко“ , додао сам, „ заиста
финдечко. Једном смо га довели кући на вечеру. Можда ти је причао о мени, јасам га
једном претукла, али је и ој ако до аруме. Реци му здраво за мене, зар не?"

Атикус је рекао да је љубазна савразговарати са људима о онимешто их занима, а не о
онимешто вас занима. Г. Канингем није показао интересовање за сина, пасам се
још једном позаавио његовим прикривањем упоследњем покушају до
учини да се осећа као код куће.

„ Захвали се улоши“ , саветовао сам га, када сам се полско проудио учињеници да сам

с е ави о ч и т в о м а г р е г а ц и ј о м . С в и с у м у ш к а р ц и г л е д а л и у м е н е , н е к и с у и м а л и п о л у т в о р е н а у с т а .
А т и к у с ј е п р е с т а о д а о ц а Џ е м а : с т а ј а л и с у з а ј е д н о п о р е д Д и л а . Н и х о в а п а ж њ а с е с в о д и л а
н а ф а с ц и н а ц и ј у . А т и ц у с о в а у с т а ,
ч а к , и о ј е п о л у т в о р е н , с т а в к о ј и ј е ј е д н о м о п и с а о к а о н е о т е с а н . П о г л е д и с у н а м с е с р е л и
и з а в о р и о г а ј е .

„ П а , А т и к у с е , у п р а в о с а м р е к а о г о с п о д и н у К а н и н г е м у д а с у п о с л е д и ц е л о ш е и
с в е т , а л и с и р е к а о д а н е р и н е ш , т о п о н е к а д т р а ј е ... д а и с в и з а ј е д н о о д ј а х а л и ... ” П о л к о
с а м с е с у ш и о , п и т а ј у ћ и с е к а к а в с а м и д и о т и з а м н а п р а в и о . З а х ј е в и с у и з г л е д а л и
с а с в и м у р е д у з а р а з г о в о р у д н е в н о ј с о и .

П о ч е о с а м д а о с е ћ а м к а к о м и с е з н о ј с к у л њ а н а и в и ц м а к о с е ; М о г а о с а м д а п о д н е с е м с в е
о с и м г о м и л њ у д и к о ј и м е г л е д а ј у . Б и л и с у с а с в и м м и р н и .

"Шта је ило?" Питао сам.

А т и ц у с н и ј е р е к а о н и ш т а . П о г л е д а о с а м о к о л о и г о р е к а г о с п о д и н у К а н и н г е м у , ч и ј е ј е л и ц е
и л о ј е д н а к о р а в н о д у ш н о . О н д а ј е у р а д и о н е о и ч н у с т а р . Ч у н у о ј е и у х в а т и о м е з а о а
р а м е н а .

„ Рећи ћу мудаси реклахеј , мала дамо“ , рекао је .

З а т и м с е у с п р а в и о и м а х н у о в е л и к о м ш а п о м . „ Х а ј д е д а с е р а ш ч и с т и м о “ , п о з в а о ј е . " И д е м о ,
м о м ц и . "

П о ш т о с у д о ш л и , м у ш к а р ц и с у с е у ј е д н о м и п о д в а в р а т и л и д о с в о ј и х о т р ц а н и х а у р о м о и л а .

В р а т а с у с е з а л у п и л а , м о т о р и с у з а к а ш љ а л и и н е с т а л и с у .

О к р е н у о с а м с е А т и к у с у , а л и А т и к у с ј е о т и ш а о у з а в о р и и о ј е н а с л о њ е н а њ е г а л и ц е м у з а з и д .

О т и ш а о с а м д о њ е г а и п о в у к а о г а з а р у к а в . " М ж е м о л и с а д а д а и д е м о к у ћ и ? "

К л и м н у о ј е г л а в о м , и з в у к а о м а р а м и ц у , п р е в р н у о л и ц е и с и л о в и т о и с п у х а о н о с .

"Гос подин . Финц?"

И з г о р њ е т м е ч у о с е т и х и х р а п а в и г л а с : „ О т и ш л и с у ? "

А т и к у с с е о д м а к н у о и п о д и г а о п о г л е д . „ О т и ш л и с у “ , р е к а о ј е . „ О д с п а в а ј м а л о , Т о м е . Н е ћ е
в а м в и ш е с м е т и . "

И з д р у г о г п р а в ц а , д р у г и г л а с ј е о ш т р о п р е с е к а о н о ћ : „ П р о к л е т с и д а о н и н е ћ е . Д а с и с в е
в р е м е п о к р и в а о , А т и ц у с .

Г о с п о д и н У н д е р в о о д и д в о ц е в к а с у с е н а г и њ а л и к р о з њ е г о в п р о з о р

и знад канцлариј е Тхе Мицрм Три уне.

Давно је прошло време за спавање и иосам прилично уморан; чинило се да је Атикус и
господин Андервуд причали о таквој и, господин Андервуд кроз прозор, а Атикус је
на њега. Коначно се Атикус вратио, угасио светло и знад врата зазора и подигао своју
своју.

„Могу ли давам га понесем, господине Финч?“ упита Дил Целониј е рекао ни реч
време.

„Зашто, хвала ти, сине.“

Ходајући према канцларији, Диллијас могао је иза Атикуса и Јема. Диллије и
оптерећен својим, а његов корак је иоспорити. Атикус и Џемсу или далеко и пред
нас, ајасам претпоставио да му Атикус прави пакао што није отишао кући, али сам
погрешно. Док су пролазили испод уличне расвете, Атикус је испружио руку
и змасирао Џемову косу, његовједини гест наклоности.

[Садржај](#) - [Претходно](#) / [Следеће](#)

Поглавље 16

Џем ме је чуо. Заједно је главококо појних врата. Када је дошао до мог кревета, упалио се
Атикус ово светло. Осветлио је где се моји док сеније угасило; чули смо га како се
превртити и чекали да поново умире.

Џем ме одвео својом усом са својом меукреветпоред се е. „Покушај да заспиш“, рекао
је, „можда ћеш већ бити готово послас ура.“

Ушли смо тихо, дане проуди моје ку. Атикус је угасио моторна прилазу и кренуо до гараже;
ушли смо назад на врата и унашес о е е з р е ч и . Б и о с а м в е о м а у м о р а н , и т о н у о с а м у с а н
када се ећањена

Атикус који је мирно пресавијао новине и одгурнуо шешир, посвоје Атикус који
је савијао усред празне уличне зачекање, подижући наочаре. Пунимисаоноћних догађаја
ме је погодио и почео сам да пључем. Џем је иоужасно фин

о томе: једном мениј е подсети о даљуди од с коро деветгоди нани с урадили таквесе вари.

Јурос јесви маи одели каван апетитос им џемовог: пој еој е три ј ај ета. Атикус ј е пос марао са ис крен им дивљењем; Тетка Алекс андрај е пиј укала кафи зрачила тлас и ма неодо равања. Деца кој ас ус еи с крајноћу и лас ус рамота за породицу. Атикус ј е рекао да муј еуправудраго штој е дошло до његовесе рамоте зај едно, али теткај е рекла: „ Глупос ти, гос подин Ун дервоод ј е и о тамос ве време.“

„ Знаје, тој ес мешна с варувези са Брактон ом“ , рекао ј е Атикус . "Он прези ре црн це, нећ е га имати у ли зини."

Локално ми шљење с марао ј е гос подин а Ун дервоода ин тен зивни м, профан им мали м човеком, чиј и ј е оцацун алетухумора крсти о Брактон а Брагга, и мен ом кој еј е гос подин Ун дервоод дао с ве од се е да преживи. Атикус ј е рекао даљуде и мен уј е по ген ерали ма Кон федерациј е направилос порес тлне пиј ани це.

Калурниј ај ес лжила тетки Алекс андри ј ош кафе и одмахнула ј е главом на оно што с ам мис ли о дај е молећ и впо еднички поглед. „ Још с и мали“ , реклај е.

"Рећ и ћ ути кадани с и." Рекао с ам да и то могло помоћ и мом с томаку. „ Уреду“ , реклај е и узела шољу с акреден ца. Сипала ј е у њуј едну с упен укаши кукафе и до врхан апун ила шољу млеко. Захвали о с ам ј ој тако што с ам и с плази ој ези кна томе и подигао поглед даухвати м тетки но упозорење. Али илај е намрштена уАти цус у.

Сачекалај е док Калурниј аниј е ила укужи њи, а он дај е рекла: „ Не говори тако и с пред њих."

„ Разговарати као шта пред ким?" ули тво.

„ Као оно и с пред Калурниј е. Рекао с и да Брактон Ун дервоод прези ре црн це право и с пред ње.“

„ Па, с и гуран с ам да Калто зна. Сви у мј ком у то знај у.“

Почињао с ам ови хдан ада при мећуј ем с ути лн упромену код мог оца, кој ај е и зашла на ви делю кадај е разговарао с а тетком Алекс андром. Бил ој е то ти хо копање, ни кад ди рект а ири тациј а. Углас умус е ос ећ ала с ла ашкро нос ткадај е рекао: „ Све штој е при кладно да с е каже за с том одговара Калурниј ом. Он азнашта мис ли ова породи ца.“

„ Ми с лим да то ниј е до рана вика, Ати цус . То и хохра руј е. Зн ате како разговарај у међу
с о ом. Све што с е дешава у овом граду ј е у кварту у пре залас кас ун ца.”

Мј отајј ес пус ти он о ж „ Не зна м ни за ј едан закон кој и каже да они не могу да при чај у.
Мжда и ћ увли да им не дамо толи ко да при чај у. Зашто не попи ј еш кафу, Скауе?”

И грао с ам с еу њој с акаши ком. „ Ми с ли о с ам дај егос поди н Кан ин гем наш при ј атељ.
Давно с те ми рекли дај ес те.”

“Он ј ош увек ј ес те.”

“Али с ин оћ ј е хво да те повреди .”

Ати кус ј е с тави о ви љушкупоред но жа и гурн уо тањи рус трану. “Гос поди н.

Кан ин гем ј е ус ушти ни до арчовек” , рекао ј е, „ с амо имас вој ес лепе тачке
с анамаос тли ма.”

Ј ем ј е говори о. „ Не мој те то звати с лепом тачком. У и о те ј ес ин оћ када ј е први пут
оти шао с ам тво.

“

„ Мжда ме ј е мало повреди о” , призна о ј е Ати кус , „ али с ин е, разумећ еш људе мало оље
када удеш с тари ј и. Руљај е увек с ас тављен а од људи , ез о зи ран ас ве. Г. Кан ин гем
ј ес ин оћ и о део мафи је, али ј е ј ош увек и о мушкарац
Сваку руљуус ваком малом ј ужном граду увек чине људи кој е познај ете-
не говори много за њих, зар не?”

„ Рећ и ћ ун е” , рекао ј е Џем.

„ Дакле, и љо ј е поре но ос могоди шње дете да и х доведе памети , зар не?” рече Ати кус .

„ То нешто доказуј е — да с е ан да ди вљ и х жи воти ња може заус тавити , ј едно с тавно зато
што с уј ош увек људи . Хмп, можда нам тре а поли ција
деца... ви деца с те с ин оћ н атериали Волера Кан ин гема да с твене на трен уак умој е ци пеле. То ј е
и љо довољно.”

Па, на дао с ам с е да ћ е Џем мало оље разумети људе када удеш тари ј и ; И

не и . „ Први дан кадас е Волер врати ушколу и ћ е његов пос ледњи” , потврди о с ам.

„ Нећ еш га ди рати” , рекао ј е Ати цус равн одушно . „ Не жели м да и љо ко од вас уде љутз ог
овес тари , шта год да с е дес и .

„ Ви ди ш, зар не“ , рекла је тека Алек ан дра, „ шта долази од овакви хс тари .

Немој те рећи и да вам ни с ам рекао.”

Ати кус ј е рекао да то ни кадан ећ е рећи и, гурнуо ј е с толи ци ус тво. „ Пред нама ј е дан , па и зви ни те. Џем, не жели м те е и изви ђ ача дан ас уцен труграда, моли м те.”

Док ј е Ати кус одлази о, Ди лј е ј урцо низ ходни к урпезари ј у. „ Ј урос ј е по целом граду,”

о ј ави о ј е, „ с ве о томе како с мо од или с то

људи голоуки ...” Тека Алек ан дра га ј е гледала да ућ ука. „ То ни ј е и ло а

с ти не људи“ , рекла је, „ и нико никога ни ј е задржавао. Би ло ј е то с амо гнездо он их

Кан ингема, пиј ани хи неуредни х.”

„ Ау, тека, то ј е с амо Ди ловначин“ , рекао ј е Џем. Дао нам ј е знак да га прати мо.

„ Сви ос тани те дан ас удвори шу“ , рекла је док с мо с екретали ка предњем трему.

Бил ј е су ова. Људи с ај ужног крај а округа пролазили с упоред наше кућ е улаган ом, али с тлн ом току.

Г. Долхус Раи монд ј е дој ури она с вом пун окрвн ом. „ Не ви ди м како ос тј е ус едлу“ , промрмља Џем. „ Како можеш да издржи ш да с енапи ј еш уос ам уј уру?”

Колон а пун адама звецкала ј е поред нас . Нос и ле с упамучне капи це за с ун це и хаљи не дуги хрукава.

Вози о и хј е радати човек увун ен ој капи. "Овде с ун еки мен он и ти", рекао ј е Џем Ди лу.

"Немај удугмад." Жи вели с уду око ушумама, углавн ом трговали преко реке и реко с удолази ли у

Мј ком .

Ди лј е и озаин терес ован. „ Сви и мај уплове очи“ , о ј ас ни ој е Џем, „ а мушкарци с е не

могу риј ати након што с е вен чај у. Ни хове жен е воле да их голи цј ус ас вој им

раде.”

Гос подин Кс Билпс ј е прој ахао намазги и махнуо нам. „ Он ј е мешан човек“ , рекао ј е Џем.

„ Кс ј е његово и ме, а не његово инициј аљ. Ј едно м ј е и она с удуи пи тали с уга како с е

зове. Рекао ј е Кс Билпс . Служ еник га ј е замоли о да то с пелуј е, а он ј е рекао Кс . Пи тво га ј е

пон ово и он ј е рекао Кс . Задржали с у то с ве док ни ј е напи с ао Кс на ли с ту папи ра и држао га

да с ви ви де. Пи тали с уга одакле му и ме, а он ј е рекао да с уга тако његови упи с али ка да с е роди о.

Док ј е округ пролази о поред нас , Џем ј е Ди лудао и с тури ј е и опште с твовове

и с такнуи ј е личнос ти : г. Тен с о Џон с ј е глас ао за ди ректн упрохи и ци ј у,

Гос пођ и џЕмили Деј вис нас амој еумочила урмугГос подин Бај рон Волерј емогаода
с виравиолину,Гос подин ЈакеСладеј есекао свој ређ и сетзу а.

Пој авиосевагон пун грађананео ичнос трогоглицџ.Кадас упоказали надвориште
гос пођ и џМди Акинсон,запаљеноод лећегцеђа,самагос пођ и џМди јеизашла
на трем.Пос тој алај ечуднастварувезисагос пођ и џм Мди — нас вом трему илај е
предалекода исмој асновидели њенецрелиџ,али увексмомогли даухвати мо
њенорасположењепоначинунакој иј ес тај ала.Садај ес тај алауз руке,
раменасуј ој семапоспустила,главенагнуенај еднус трану,анаочаресуј ој
намигиваленасунчевој с ветосте.Зналисмодај енос илаос мехкрај њезло е.

Возач вагонај еус пориосвој емазге,аженапискавог гласаповиче: „ Кодолзиту
вшти ни,одлзитуами!“

Гос пођ и џМдијеодговорила: „ Вес елос рџчинивес елолицџ!“

Претпостављамдасуоникој иперуногемислили дађ авоџитираСветописмозасвој е
потре е,докј евозачј уриосвој емазге.Заштосуприговорили дворишту
гос пођ и џМди илај емистериија,кој асеј ошвишеуменипој авилај ерзанекогако
провеосведневнесаенаотвореном,гђ и џМди језаповедалаСветописмо
с трашно.

"И деш лиј урос насуд?"упитаџем.Прошеталисмо.

„ Нисам“ ,реклај е."Ј урос немампослвасасудом."

"Зарнеидеш доледагледаш?"упитаДил

"Ј анисам.Није моридногледатиј адногђ аволакомесесуди заживотПогледај те
с ветељуде,тој екаоримскикарневал"

„ Мраће мусудитиј авно,гос пођ и џМди“ ,рекаосам.„ Не и илуредудаони
није."

„ Сасвимсамсвесна тога“ ,реклај е.„ Само зато штој еј авно,не морам даидем,
дали?"

Свратилај егос пођ и џСтепханиеЦравфорд.Носилај ешешири рукавице.„ Ум,ум,ум“ ,
реклај е.„ Погледај те с ветељуде-помислили истеВилиј амЦенингс Брај ан
говориу."

„ Агдеидеш,Стефани?"упитај егос пођ и џМди.

„ Уџитиџунгу."

Гос пођ и ц Мди ј е рекл дани кадани ј е ви дел г ос пођ и ц Стефн и да и де у Ци тни ц ун г лус а шеши ром
у њ ен ом жи воу.

„ Па“ , рекл ј е г ос пођ и ц Стефн и , „ мис ли лас ам да и х мо г лас ам о да по г ле дам ус уд ни цу,
да ви ди м ш тв А ти кус на ме ра ва.

„ Бо ље па зи да ти не у р уч и с удс ки по зи в.“

За мо ли ли с мо г ос пођ и ц Мди да раз ј ас ни : рекл ј е да г ос пођ и ц Стефн и из г ле да да зна
то ли ко о с луч ај уда и мо г л да у де по з ван а да с ве до чи .

Че ка ли с мо до подн е ва, ка да ј е А ти кус до ша о кућ и на ве че ру и ре ка о да с у про ве ли ј уро
и рај ућ и по ро ту. По с ле ве че ре, с вра ти ли с мо ко д Ди ла и оти ш ли ко д
Г рад .

Би л а ј е то га л при ли ка. На ј ав но ј ши ни ни ј е и ло мес та за ј ош ј ед ну жи во ти њу, маз ге и
ва го ни с у и ли пар ки ра ни и с под с ва ко г с ло од но г др ве та. Тр г уз гра ди с уда
и о ј е пре кри вен из леђ и ци ма ко ј и с ус е де ли на но ви на ма и пра ли с е
пу њи и с кви ти с и руп с а то пл и м м ле ком из воћ ни х те г ли. Не ки љ уди с уг ри з ли
х лад ну пи ле ти ну и х лад не пр же не с ви њс ке ко те те. И мућ ни ј и с у ј ури ли за х ран ом с а
а по те ком Цо ца-Цо ле уч а ша ма за с о ку о ли кус и ј али ца. Де ца мас ни х ли ца про и ј ала с ус е
к роз го ми лу, а е е с у р у ча ле ко д с вој и х мај ки
г ру ди .

У уда љ ен ом уг лу тр га, Црн ци с у ми р но с е де ли на с ун цу, ј е ли с ар ди не, кре ке ре и
жи во пи с ни ј е уку с е Не хи Цо ле. Са њ и ма ј е с е де о г ос по ди н До лфс Реј мон д.

"Цем", ре ка о ј е Ди л "он пи ј е из врећ е."

Чи ни ло с е да г ос по ди н До лфс Реј мон д то чи ни : две жу е а по те карс ке с лам ке с у му те кле од
ус та до ду и не ра он па пи р не ке с е.

„ Ни кад ни с ам ви де о да не ко то ра ди“ , про мр м љ а Ди л

„ Ка ко чу ва он о што ј е у њ е му?“

Цем с е за ки ко тво. „ У њ е му ј е о ца Цо-Цо ле пу на ви с ки ј а. То ј е за то да не уз не ми ра ва м да ме.

Ви дећ е те га ка ко га пи ј у ца цо ло по под не, и заћ и ћ ен а не ко вре ме и по н ово га на пу ни ти ."

"Заш то с е ди с а о ој е ни м љ уди ма?"

„ Увек ради . Он и хви ше воли него нас , претпос тавља м . Жи ви с ам далеко доле ли зу
гран и џ округа . И ма о ој ен ужен уи с ве врс те мешови ти хчи ли ј а . Покажи мо вам
неке од њи хако и хви ди мо .”

„ Не и згледа као с мећ е” , рекао ј е Ди л

„ Ни ј е , он пос едј е с вуј едн ус трануо але реке доле , и он ј е из реала
с варупороди џ .”

"Зашт он да тако ради ?"

"То ј е с амо његовн ачин", рекао ј е Џем . „ Кажудани кадани ј е пре олео с вој е вен чање . Он ј е и о
пре ало и дас е ожен и ј едном од—Спен с ерови х дама , ми с ли м . Хтели с уда и мај у
вели ко вен чање , али ни с у— пос ле про е млада ј е оти шла горе и разн ела ј ој главу . Пушка .
Повукла ј е оки дач н ожн и м прс ти ма .”

"Дали с уи ка да зна ли зашто ?"

„ Не” , рекао ј е Џем , „ нико ни ј е тачно знао зашто ос им гос подина Долфс а . Рекли с удај ес те
пошто ј е с азнала за његову ој ен ужен у , он ј е рачунао да може да ј е задржи и дас е
ожен и . Од тада ј е некако пиј ан . Знаш , међ уи м , он ј е с варно до арза те џи лун ...”

„ Џеме” , пи тво с ам , „ шта ј е мешан о дете ?”

„ Пола ело , пола о ој ен о . Видео с и их , С друг Знаш он у црвен о-кузн ату главу кој а
дос тавља за апотеку . Он ј е пола ео . Он и с ус варно тужн и .”

"Тужн о , како т ?"

„ Они ни гден е при падај у . О ој е ни их нећ е имати ј ерс ун а пола ели ; елци их нећ е
имати ј ерс уо ој е ни , ако дас ус амо измеђ у , не при падај уни где . Али г .
Долхус , с ада , кажуда ј е пос лво два с вој а нас евер . Не с метј уи м нас еверу . Тамо ј е
ј едан од њи х .”

Мли дечак кој и ј е држао црн ки њу за руку крен уо ј е према нама . И згледао ми ј е као
црнац и ој е огатч околадни с араши рени м н оздрвама и лепим зу и ма .

Пон екад и задовољн о прес кочи о , а Црн ки ња га ј е вукла за руку да ган а тера да с тан е .

Џем ј е чекао док ни с упрошли поред нас . „ То ј е ј едан од мали х” , рекао ј е .

"Како можете да кажете ?" упи та Ди л "И згледао ми ј е црн ."

„ Не можете пон екад, ос и м ако не зн ате ко с уон и . Али он ј е полв Реј мон да, уреду.”

"Али како можете рећ и ?" Пи тао с ам .

"Рекао с ам ти , и зви ђ аче, с амо мораш зн ати ко с уон и ."

"Па како зн аш да ни с мо црн ци ?"

„ Уј ка Џек Фи нч каже да заи с та не знамо . Каже, коли ко може да уђ е у траг зе ама, ми ни с мо, али коли ко зна, можда и с мо дошли право из Ети опи ј е током Ствог завета.”

„ Па, ако с мо изашли током Ствог завета, то ј е преви ше давн о да и и ло важн о.”

„ То с ам и ми с ло” , рекао ј е Џем, „ али овде кад ј едн ом ули ј ете кап црн ачке крви , од тога с те с ви црн и . Хеј , ви ди ...”

Неки невидљи вис и гн алн атерао ј е ручак на тргудас е подигне и раз аца комади ћ ен ови на, целофан а и папи ра за умотвање . Деца с удолзи ла мај кама, е е с удржан е на окови ма док с умушкарци узној ним шеши римас акупљали с вој е породи це и гурали и х кроз врата с уда . У другом углу тра Црн ци и гос подин Долфс Реј монд с уус тли и о рис али праши нус а пан тлон а . тамо међ уњи мај е и ло мал о жен аи деца, што као да ј е рас прши ло празн и чн о рас положење . Српљи во с учекали на врати ма и за ели х породи ца .

"Уђ и мо ун ура", рече Ди л

„ Не, оље да с ачекамо док уђ у, Ати кус ус емождан ећ е с видети ако на с види” , рекао ј е Ј ем .

Зградас удау округу Мј ком ј е уј едн ом погледу помало подсећ ала на Арлин гтон :

етнски с ту ови кој и с уподржавали њен ј ужни кров или с упретешки за њи хов лаган и терет Сту ови с у или с вештој е ос тло да с тој и када ј е прво и тн а зградас уда и згорела 1856. године . Око њих ј е изграђ ена ј ош ј едн ас удни ца . оље ј е рећ и , и зграђ ене упркос њи ма . Али зај ужни трем, зградас удау округу Мј ком и лаж е ран ови ктори ј анс ка, предс тављај ућ и неувредљи в поглед ка да с е види с ас евера . С друге с тране, међ уи м, с ту ови грчког препородас уко љ авали с ус ес авели ком кулом с ас атом из деветн аес тог века у кој ој с ен алви о зарђ али непоуздани и нс трумент поглед кој и указуј ена људе одлучне да с ачувај ус ваки физички комад прошлос ти .

Да и с е дошло до с удни ца, на другом с прау, пролази ло с е кроз разне округе ез с ун ца

ос таве: порезни к, порезни к, окружни чиновник, окружни адвокат окружни
с луженик, ос твински судија жи вели с уухадним полумрачним коли амакој е
с умири с аенапропадај ућ екњи жи це помешан е с а тари м влажним цемен том и ус тј али м ури ном.
Тре ало ј е упали ти с вета дању, увек ј е и о фил м о
прашинан а гру им подови ма. Стан овни ци ови х кан це лари ја или с ус творења и з
с вог окружења: мали људи с едих ли ца, чини ло с е да их ни ветар ни с ун це не доти чу.
Знали с мо да ј е гужва, али ни с мо с е цен кали замн ошто уходни кун а првом
с прау. Од вој и лас ам с е од Цема и Ди л, али с ам крен ула према зи дупоред
с тепени шта, знај ућ и да ћ е Цем на крај удоћ и по мене. Наша о с ам с е ус ред
Клу а е с пос личара и учини о с е што не на метъ и ви ј и м. Би ла ј е то група
с тарацу е ло кошу љ аши ма, каки пан талон ама и на трегери ма кој и с у жи вот провели не
радећ и ни шта и проводили с вој е с умрачне дан е радећ и и с то на орови м клупа ма
и с под жи ви х храс то ва на тргу. Пажљ и ви кри ти чари пос лова њ а с а с уд ни ца ма, Ати кус
ј е рекао да знај управо коли ко и главни с уди ја, од
годин е пос мара њ а. О ично с у или ј е дини гледа оци на терен у, а дан а с с у
и згледали огорчен и з ог преки да њ и хове удо не руи не. Ка да с у проговори ли,
њ и хови глас ови с узвучали не оз иљ но важно. Разговор ј е и о о мом
о тац

„ ...мис ли да зна шта ради“ , рекао ј е ј е дан .

„ Ох-х ад, не и х то рекао“ , рекао ј е други . „ Ати кус Фин ч ј е ду ок чи тла ца
моћ ни ду оки чи тлац“

"Он до ро чи та, то ј е с ве што ради ." Клу с е на с меј ао .

„ Да ти с а дан е што кажем, Би ли“ , рекао ј е трећ и, „ знаш да га ј е с уд
и мен овао да рани овог цр њ у.“

„ Да, али Ати кус има за ци љ да га од рани. То ј е оно што ми с е у то мен е с ви ћ а.“

Ово ј е и лавес твес ткој ај е с тави л а другачиј е с вето на с тари : Ати кус ј е морао,
хеот или не. Ми с ли о с ам да ј е чудно што на м ни ј е рекао ни шта о то ме...
могли с мо то много пу а и с корис ти ти у од рани њ е га и с е е. Морао ј е, зато ј е
то и радио, и зј едначи о с а ма њ е тче и ма њ е гужве. Али дали ј е то ј а с ни ло
с тв града? Суд ј е одреди о Ати ка да га рани. Ати кус ј е има о за ци љ да га
од рани. То им с е ни ј е до па ло у то ме. Би ло ј е з у њ уј ућ е.

Црнци с у, чекај ућ и да елци одугоре, почели да улазе.

„Вау, само тренувак“, рекао је члан клуба, подижући свој штап.

„Само немој још неко време да их покрећеш тамо с тепеницама.“

Клуб је почео свој ус понукочених зглобова и налетео на Дилана Џемадок са усес пуштани ражећим
мене. Прогурали су се и Џем је позвао: „Извиђач, хајде, нема више места. Мраћемо да ус танемо.“

„Погледај тамо, сада.“ рекао је раздражено, док су црнци навалили горе. Старци и предњи хзауви мали
и већинумес тазас тјање. Нисмо имали среће и јасам криво авес тио меј е Џем. Јадни
смос тјаљ крај зида.

„Зар не можете сви да уђете?“

Велчасни Сајкс је гледао у нас, са црним шеширом у руци.

„Хеј, велчасни“, рекао је Џем. „Не, извиђач нас је зарљао.“

„Па, да види мошта можемо да уради мо.“

Велчасни Сајкс је кренуо нас пратзанеколико тренувака вратио се. „Нема едешта доле. Ми смо лители
даће и ти уреду ако сви пођете са мном на алкон?“

„Боже да“, рекао је Џем. Срећом, појурили смо и пред велчасног Сајкса до пода
суднице. Тамо смо се попели на кривеним тепеницама и чекали на врати ма.

Велчасни Сајкс је дошао пући из нас и нежно нас је водио кроз црне људе на алкону.

Четири црнца су устали да нам својас едешта у првом реду.

Црвени алкон ишао је дуж три зида суднице као веран дана другом са прауи са њега се могло
видети све.

Жири је седео лево, и са поддуги хпрозора. Изгорели од сунца, мршави, чинило се да су ви фармери,
али ово је ило природно: грађани са уредко едели упороти, или су ил ударени или извињени.

Један или двојица чланова порте су нејасно ичили на одевене Канингемове. У овој
фазису едели су правно и судни.

Окружни адвокати још један човек, Атикус и Том Роинсон се едели са усас тлови ма

окренули леђима нама. На са тлу адвоката и лјаје раон књига и неке жуе тлице; Атицус ова је ила

гола. Само у уварограде кој ај едели ла

гледаоци из суда, са ведоци су едели нас тлицама од говеће коже. Ни хова

леђасу нам ила.

Судија Тејлор је и она клупи, изгледао је као попанас траја кула, његовари апилот

пишући и рзоис под предс о ом. Судиј аТеј лорј еизгледао као већинас удиј акој есам имао
икадавиђен:љу азан,седокос,малоруменоглица,иојечовеккојијеводиосвојсудса
алармантномнеформалношћу-понекадјеподигаоноге,чес тојечис тион октец епним ножем.
Надугимрас правамаоправи чнос ти,посе но пос ле вечере,одаваојеуис ак дадриј ема,уис ак
којијеезавекнес тво кадаје адвокатј едномнамерногурнуо гомилукњи гана под у
очајничкомпокушај удагапро уди.Не отварај ућиочи,с удиј аТеј лорј епромрмљао:„Г.

Вити,уради топновои коштаће те с то долара.”

Биојечовекученузакону,ииакосечинилодајесвојпосаоприхватиоопуштено,ус тварности
једржаочврстуконтролунадсвимпоступцимакојисумусенашли.Самоједномјесудиј а
Теј лорвиђенумрвомс тањунаотвореномсуду,ито

Цуннингхамсгаје зауставио.Стари Сарум,њи ховожигос алиште,упочекусунас елавале две породице
одвојенеираздвојене,алисунажалостносилеистоиме.Цуннингхамовисусеудализа
Цунингхамовесведокправописименанијеиоакадемски-академски докједанКанингем
нијеоспориоЦунингхамовеоко власништва надземљомис тупиоувезус азакон ом.Током
полемикео овомлику,Јеемс Цуннингхамјесведочиодајењеговамајкатонаписала
Цуннингхамнаделимаис твари ма,али онајеезаиста илаКонингем, илајенесигурнаписца,
речочи тла,ипонекадјегледаладалеко кадаје едела напредњагалеријау

вече.Пос ле деветс ати с лшањаекс центричности с тановникаСтарог Сарума,с удиј аТеј лорј е
с лучај из ациоизс уда.Кадасугапити наос новучега,с удиј аТеј лорј ерекао:

„Чамперс ко допуштање“ и изјавиодасенадаБогудасус транкезадовољнети мешто сус вака
и зналасвојејавномислјење.Онисуили.

Тоје илосвешто сужели.

Судиј аТеј лорј еимаоједнузанимљивунавику.Дозволиоједапушиусвојојсудници,али
сеинијеудовољавао:понекад,акојенекоимаосреће,имаоје привилегиј удагагледа како
с тавља дугачкус увуци гаруус та и полакоје ежаће.Мло помало мрвацигара и нес тја ла,да ис е
неколико с ати кас није пон ово пој авила као глатки неред,њенас ушти на и звучена и помешана
с адигес тивнимс оковимас удије Теј лора.И

једномјеупитовоАтикус акакојегоспођаТеј лорс тја ла дагапољу и,алијеАтикус рекао дасуони
нијесемногољуио.

Пулазасведокеје иладесноодс удије Теј лораикадасмо стигли насвојамес та

Г. Хеџ Татџ е већ и она томе.

[Садржај](#) - [Преходно](#) / [Следеће](#)

Поглавље 17

„Цеме“ , рекао сам, „јесу ли то Евелови који седе тамо?“

„Ђуи“ , рекао је Цем, „г. Хеџ Татџ се веома ведоци.“

Г. Тејт се окукао за ту прилику. Носио је личну пословну одећу, због чега је изгледао некако као сваки други мушкарац нестале сумуви окечан змејем, дрвеним јакнама и каиш са меком. Од тог тренутка је престао да ме плаши. Седео је напреду са толици за сведоке, рукама крпљеним и хитро змејем уколеном, пажљиво слушајући и покрајинског адвоката.

Адвокат господин Гилмер, није нама и одоро познат Биодјеиза отвила; виђали смо га тек када је сесудсазивао, и то реко, јер суднијеио од посеног интереса за Цема и мене. Проћелав, глави човек, могао је да уде и змејем учредесети шездесет Иако нам јеио окренућеђима, знали смо да је се лаги залетнаједном окукојијеи користио усвојукористи изгледајује као да гледа у ооукада заправо ништа лично није чинио, тако да јеио пакао од поротеи с ведока. Порота, мислећи да су под пажњом, орати лаје пажњу, тако и с ведоци мислећи и с то.

„...вашим речима, г. Тејт“ , говорио је г. Гилмер.

„Па“ , рекао је господин Тејт додирујући наочаре и говорећи својим колегама, „и осам зове-“

„Може ли то рећи и пороти, господине Тејт? Хвала вам. Ко је званао?“

Г. Тејт је рекао: „Довео ме је Бо—тамо господин Бојел једне ноћи—“

„Којун оћ, господине?“

Господин Тејт је рекао: „Била је то ноћ двадесет првог новембра. Управо сам и звао о из канцеларије да их отишао кући када је Б—г. Евелјеушао, и ојевеома ујућен, и рекао да идете

рзо у његову кућу, неки црн ац муј е с и ловао девој ку."

"Дали с и и шао?"

"Си гурн о. Ушао с ам уау и и зашао што с ам рже могао."

"И шта с ње наши?"

„ Пронашао с ам ј е како лежи на подуус редини предње с о е, ј еднудес но док уђ ет. Бил
ј е прилично претучена, али с ам ј е подигао наноге и оправај е лице у канти ууглу и рекла
дај е до ро. Пиво с ам ј е
кој уј е повреди о и реклај е дај е то Том Ро инс он ...

Судиј а Теј лор, кој и ј е и о концентрис ан нас вој енокте, подигао ј е поглед као дај е
очекивао приговор, али Атикус ј е и отих.

“ —пивој е дали ј уј е твој као, реклај е дај е с ње. Пивој уј е дали ј уј е и с корис ти о, а
онај е рекла дај е с ње. Отишао с ам до Ро инс он ове куће и врати о га. Она гај е идентификовала
као тог, пас ам га привео. Тој е с ве
и лој е тога.”

„ Хвала вам“ , рекао ј е гос подин Гилмер.

Судиј а Теј лорј е рекао: „ И мали питања, Атикус е?”

„ Да“ , рекао ј е мој отац Седео ј е зас вој им с толом; с толицамуј е и лавис кошенана
с ај едн е с тране, ногес уму и ле прекрштене, ај едн а рука нас лоњенананас лон с толице.

„ Јес те ли звали доктора, шерифе? Дали ј е неко звао доктора?" упитв Атикус .

„ Не гос подине“ , рекао ј е гос подин Теј т

"Нис те звали доктора?"

„ Не гос подине“ , понови ој е гос подин Теј т

"Шта дане?" У Атикус овом глас у и лој е оштрине.

„ Па, могувам рећи и зашто нис ам. Ниј е и ло потре но, г. Финц. Бил ј е ј ако раз иј ена. Нешто
с е догоди ло, и лој е очигледно.”

„ Али нис те звали доктора? Док с те или тамо, дали ј е неко пос ло пој едну, донео ј едну,
однео ј е дој едн ог?”

"Не, гос подине"

Судиј а Теј лорј е улао. „ Он ј е три пув одговори о на питање, Атикус . Он

ни је звао доктора."

Атикус је рекао: „ Само сам хтео да се уверим, судијо“, а судија се осмехнуо.

Џемова рука, која је ила на слободан алконску ограду, стегнула се око ње. Изненада је увидао дах. Погледавши и испод, није видео ни какву одговарајућу реакцију пиџаме са седалишта. Џем покушава да буде драматичан. Дилемирано посматрао, а поред њега и величанствени Сајкс.

"Шта је то?" Прошаптао сам и до краја: "Пуст"

„ Шери Фе“, говори ој Атикус, „ каже да је илај ако разијена. На који начин?"

"До ро-"

"Само опиши њену повреду, Хек."

„ Па, тукли су је по глави. Већ су јој на рукама стизале модрице, а то се догодило тридесетак минута пре..."

"Како знаш?"

Господин Тејтсенацерио. „ Извините, тако су рекли. У сваком случају, илај еприлично умодрицама горе када сам стигао тамо, а она је имала црну и нуна оку."

"Које око?"

Господин Тејтје репнуо и прошао рукама кроз косу „ Давиди мо“, рекао је тихо, а затим је погледао Атикуса као да је то питање с марао детињастим. „ Зар не можеш запамтити?" упитао је Атикус.

Господин Тејтје показао на невидљиву окупетинчаис пред се и рекао: „ Ну лево."

„ Чекај мало, шери Фе“, рече Атикус. „ Дали је њена лева окренута према вама или је њена лева изгледала исто као и ви?"

Г. Тејтје рекао: „ О да, то и учинило да је она у праву. То је и слободан десно око, г. Финц. Сада се ећам, илајезаоденанај страни лица..."

Господин Тејтје поново репнуо, као да му је нешто одједном постало јасно.

Затим је окренуо главу и погледао око Тома Роинсона. Као по инстинкту,

Том Роинсон је подигао главу.

Атикус је нешто илајасно и тога је подигло ногу.

„ Шери Фе, поновите шта су рекли."

"Тој е и ло њено дес но око, рекао с ам."

„ Не... ” Ати кус ј е при шао с то лус удс ког извеш та ча и с аг ну о с е пре ма ру ци кој ај е е с но ш кра ала.

За с та ви о с е, вра ти о с те н о гра ф ки лок, а с удс ки извеш та ч ј е ре као: „ 'М. Фи н ц. Са да с е с ећ ам дај е и ла за од е на на тој с тра ни ли ца.”

Ати кус ј е по ди га о по глед на го с по ди на Теј та. „ На кој ус тра ну о пе т Хек?”

„ Дес на с тра на, го с по ди не Фи н ч, али он ај е и ма ла ви ше мо дри ца — же ли те ли да ч ј е те о њи ма?”

Чи ни ло с е да с е Ати кус гра ни чи о с а дру ги м пи та њем, али с е о љеза ми с ли о и ре као: „ Да, кој е с у и ле ње не дру ге по вре де?” Док ј е го с по ди н Теј то д го во ри о, Ати кус с е окрен уо и по гле да о То ма Ро ин с он а као да же ли да ка же дај е то не што за ш та с е ни с у ца н ка ми.

„ ...ру ке с уј ој и ле у мо дри ца ма и по ка за ва ми ј е врат Би лој е од ређ е ни х тра го ви прс ти ј у на ње ном ј е д ња ку...”

„ Свуда око ње ног грла? На по ти љ ку?”

„ Ре као и х да с у и ли с вуда на о ко ло, го с по ди не Фи н ч.”

"Ти и?”

„ Да, го с по ди не, и ма ла ј е ма ло грло, с ва ко ј е мо га о да га до с ег не с а...”

„ Само од го во ри те на пи та ње да и ли не, мо ли м вас, ше ри фе”, ре че Ати кус с уво, аг.

Теј тј е ућ уво.

Ати цус ј е с ео и кли м ну о гла во м окру жн ом ад во ка ту, кој и ј е од ма х ну о гла во м пре ма с уди ј и, а овај ј е кли м ну о го с по ди ну Теј ту, кој и ј е укоч ено ус тво и с и ша о с а ш та нд за с ве до ке.

И с под на с, окрен уе гла ве, но ге с ус т ра га ле по по ду, е е с у и ле пре аче не на ра мен а, а не ко ли ко де ље ј е из ј ури ло из с уд ни ца. Црн ци иза на с ти хо с у ша пу ва ли међ ус о ом; Ди лј е пи та о вел час ног Сај кс а о че му с е ра ди, али вел час ни Сај кс ј е ре као да не зна. До с ада ј е и ло крај ње до с ад но: ни ко ни ј е гр мео, ни ј е и ло рас пра ва и змеђ ус у про т та в ље ни х ра ни ли ца, ни ј е и ло дра ме; чи ни ло с е ве ли ко разо ча ре ње за с ве при с ун е. Ати кус ј е пос тпа о љу аз но, као да ј е умешан у с по ро ко ти ту ле. Са с вој им ес ко на ч ни м

с по с о нос тда с ми ри уз ур кан а мо ра, мо га о ј е да уч и ни с луч ај с и ло ва ња с уви м као про по вед.

Нес твој е ужас умом умоуд ус тај алог вис киј аи ми ри с аш та ва, од мр зо во љ ни х љу ди по с па ни х

очиј у, од хра па вог гла с а кој и ј е ноћ удо зи ва о: „ Г. Фи н ц? Ои ш ли с у?”

Наша ноћ наморај е не с тлас дневним с ветом, с ве и и ло уреду.

Сви гледаоци су или опуштени као и с удиј а Теј лор, ос им џема. Ус тас уму и лас кри вљена
ун амерно полус мех, аочи с рећ не з ог тога, и рекао ј е нешто о покрепљуј ућ и м
доказима, што ме ј е уверило да с е размењо.

„ ...По ертЕ. Лее Евелт“

Као одговор на чин овни ковглас кој и ј е грцо, узди гао с е мали мушки пенис и
догурао до три и не, а поти љак муј е поцрвен ео од звука његовог и мена.

Када с е окренуо да положи заклетву, ви дели с мо да муј е ли црвен о као и врат Такођ енис мо
ви дели ни каквус личнос тс а његови м и мењак ом. Са чела мус е поди гао прамен нове
опране кос е; нос муј е и о тн ак, ши љас ти с ј ај ан; ниј е и мао радуо кој ој и могао да
при ча — чинило с е дај е то део његовог ј ези вог врата.

„ —па помози ми Боже“ , закури ој е.

Сваки град вели чине Мј ком а и мао ј е породи це попут Евелови х. Ни какве економске
фуктациј енис упромени ле њихов с тус — људи попут Евелови х жи вели с укао гос ти округау
лгос тњу, као и уду ин ама депрес иј е. Ниј е дан поли цј ацниј е могао да задржи с вој е
много рој но потмс во ушколи; ниј е дан с луж ени к зај авн оздравс тво ниј е могао да их
ос ло оди урођ ених мана, разних црва и олес ти аутохтони хупрљ авом окружењу.

Ми црм 'с Евелт ј е жи вео и за градске депониј е с међ аун екадашњој црн ачкој
коли и. Зидови ка ине од дас ака или с удопуњени лимови ма од валови тог гвожђ а,
акровј ој ј е и о покри вен лимени м лимен кама и с кован им равн о, тко да ј е с амо њен
општи о лкс угери с ао њен прво и тни дизај н: квадратна, с ачетири мале прос ториј е кој е
с ус е отвара ле према хали зас ачмари це, ка и на ј е неми рн о лежала на четири неправи лне груди креч њака. Његово
прозори су или с амо отворени прос тори узидови ма, кој и с у лети или прекри вени мас ним
тракама газе како и с ес пречиле штетчине кој е с ус е хран и ле Мј ком ови м отпадом.

Вармин ти с уи мали мршаво време, ј ерс у Евелови с вакодневн очис ти ли депониј у, а
плодови њихове индус триј е (они кој и нис уј ели) чинили с удаземљи ште око коли е
и згледа као и граон и цр лудог детеа: он ошто ј е прошло за ограду или с укомади ћ и гран а
дрвећ а, мети и ос ови не за алат с вес а врхови ма зарђ але главе чеки ћ а, назу љени м главама
грау ља, лопате, с еки ре и моти ке за и с крцвање, држан е комади ма од љи каве жи це. Ограђ ен
овом ари кадом

и љ је прљаво двориште у којем су се налазили остаци Форда МоделТ (на љковицама), од аченазу арс кас толица, дрвеналеденица, плус мањес твари: с тареци пеле, и зн ошене с тони радио, рамови заслике и тегле за воће, и с под којим хмршавен аранџас те кокошке кљуцо наду.

Међу тим, један угао дворишта језунио Мејком а. Уз ограду, уа линија, и љ јешес тпос уда од емајлираног ђу ретау којимас ус тај ае ри љантн е црвене геранијуме, о којимас енежно ринуло као да припадајугоспођици Међи Акинсон, дајегоспођица Међудос тој и љ да дозволи геранијум ус војим прос ториј ама. Људи с уговорили дас у Ми ела Евелс .

Никоније и о с ас вим сигуран коликој едеце и љ на мес ту. Неки људи с у рекли шес т други с у рекли девет увек је и љ неколико прљавихлицана прозори макад и ко пролазио. Никоније и мао прилике да прође осим на Божић, кадас уцркве дос тавља корпе и кадајеградон ачелник Мејком а за моли о да помогнемо с акупљачус међа тко што ћемо одлагати с вој е дрвеће и с меће.

Атикус нас је повео с ас о ом прошлог Божића кадајегудовољио захтеву градон ачелника. Земљани пугјеводио од ауопуа поред депоније, с ве до малог црначког нас е љанеки хпетс то тина метара и за Евелсових. Би љ је потре но и ли с е повући на ауопути ли проћи и целом дужином пуви окренути с е; већ и на људи с е окретава у предњим двориштим а црн ац. У мразном децем арс ком с умраку,

њихове ка инес уи згледа ле уредно и удо нос а ледоплвими димом којис едизао из димњака и врата којис е с и ј ао ћили аром од ватре ун ура. Би љ је укусни хмири с а око: пи лети не, пржене с лани не, хрс каве попут ваздуха ус умрак. Џем и ј ас мо открили како кува веверица, али с т аром земљау као што је Атикус и ој е потре ан да идентификуј е опос ума и зеца, аrome којис е с унес т ае када с мо с е врати ли поред резиденције Евелс

Свештје мали човек на клупи зас ве доке и мао што гај е учинило о љим од његових нај лижих комшија и љ је то да ако с е и с трљас апун ом од лужине увео ма врућ ој води, његова кожа и о ео.

"Гос подин. Ро ертј уел" ули твој егос подин Ги лмер.

„ Тој е мој е и ме, кап еан е" , рекао је с ведок.

Леђагос подина Ги лмерас ус е мало укочили и љ ми гај е жао. Међа и и љ о ље о ј ас ни нешто с ада. Чуо с ам да деца адвоката, када ви дес вој е роди те ље нас удужарус вађе, с текну погрешн уи деј у: мис ле дај е противник

да удумични непријатељи својих родитеља, трагоније и изненађени су када их виде како често и злээржуподружас својим мучитељима током прве паузе.

Ово није илоачно за њега и мене. Нисмо стекли ни какве трауме гледајући нашег оца како постоје и лигу. Жао ми је што не могу да пружи мени какву драму у овом погледу, дајем, не и ил и стина. Нећу им, могли смо рећи када је едеава постојала више жетко него професионално, али ово је илозоггледања адвоката осим нашег оца. Ни када уживо унисамчуо Атикус да подиже глас, осим пред судом с веоком.

Г. Гилмер је радио свој посао, као што је Атикус радио свој. Осим тога, господин Евел је ио с веоком господин Гилмера, и није имао посла да удегру према њему од сви хљуди.

„Дали сте ви оца Ми ел Евел?“ илојес ледеће питање.

„Па, ако нисам, сада не могу ништа урадити, њена мајајем рва“, иоје одговор.

Судија Тејлор се ус комешао. Полако се окренуо својом окретој с толице и логонаклопогледао с веока. „Дали сте ви оца Ми ел Евел?“ ули твоје, наначин дајем хис поднас изненада пресво.

„Да, господине“, рекао је господин Евел кроко.

Судија Тејлор је насавио утон овима до ревоље: „Ово је први пут да се удници? Не сећам се да сам те када видио овде.“ Нас веоково потврдио климање, он је насавио: „Па, хајде данешто рашчистимо. Неће више ити чујно непристојних спекулација о илокојој теми од илокога у овој судници с веоком јас едим овде. Дали разумеш?“

Г. Евел је климнуо главом, али мислим даније. Судија Тејлор је уздахнуо и рекао: „Уреду, господине Гилмер?“

„Хвала, господине. Господине Јелдам и стинам својим речима и причали шта се догодило двадесет првог новембра увече?“

Џемс енацерио и одгурнуо косу назад. Само по својим речима је Гилмер заштићен знак. Често смо се питали чији хс е речи Гилмер плашио својих с веоком и могао да запосли.

„Па, уноћ и двадесет првог новембра долазио сам из шумеса тваром и тек што сам стигао до ограде чуо сам Ми ела како вришти као заглављен асвиња у кући и...“

Овде је судија Тејлор што погледао с веока и мора да је одлучио своје

с пекувајци елишенезленамере, јер је поспаноуи хнуо.

„Коликојесати и љ, гос подине Јуел”

„Баш пред залазак сунца. Па, рекао сам да је Миела и љас посонадапоеди Исуса

—“ још један поглед саклупеућукаојегос подинајуа.

“Да? Она је вриштала?” рекао је гос подин Гилмер.

Гос подин Јуел је збуњено погледао судију. „Па, Миела је подизала овај с ветирекетпасам

и с пустиотерети трчао што сам рже могао, али сам налетео на ограду, али

кадасамсе раздвојио, дотрчао сам до прозора и видео сам...” Лице гос подина Евела је порасло

с керлетус твоје и показао прстом у Тома Роинсона. „—Видела сам он огрн огрн чуга како мрви моју

Миелу!”

Суд судије Тејлора је и о толико миран да је имао неколико прилика да употреисвој чекић, али

је ударио пуних пет минута. Атикус је и онаногамазаклупом инешто му је говорио, а гос подин Хек

Тејткао први с љуженик округас твоје еус редњем пролазу гушећипрепун усудницу. И занасезачуо

љутипригушен ојецње ојених.

Велчасни Сајкс се нагнуо преко Диљамене, повлачећи Цемазалакат “Гос подин. Цем,” рекао је,

„ољеје да одведеш госпођи и цу Жан Луизкући. Гос подине Цем, чујете ли ме?”

Цем је окренуо главу. „Извиђаче, иди кући. Дидитићеш извиђачићи кући.”

„Прво ме мораш натерати”, рекао сам, сећајући се Атикуса ове љгос љвене и зреке.

Цем ме је есно намрштио, азати мрекао велчасном Сајксу. „Мислим да је уреду, велчасни,

онато не разуме.

Био сам смирно увређен. “Свакако да разумем, не могу да разумем сешто можете.”

„Автихо. Она то не разуме, велчасни, још нема девет година.”

Црне очи велчасног Сајкса и љесу заринуе. “Гос подин. Финцзнадас те сви овде?”

Ово не одговарани госпођи и цу Жан Луиз, ни вама момцима.”

Цем је одмахнуо главом. „Не може нас видети овако далеко. Све је уреду, велчасни.”

Знао сам да ће Цем поедини, јер сам знао да гас адаништане може натерати да оде. Дилијасмо

или сигурни, неко време: Атикус је могао данас видисамесвагдејеио, ако је погледао.

Док је судија Тејлор ударао чекићем, гос подин Јуел је самозадовољно седео ус топлици засведоке,

посмарајући с војручни рад. Једном реченицом претворио је ус рећне и раче

ус мркн уу, напету, мрмљај ућ угоми лу, кој ај е полако хи пн оти с ана ударци ма чеки ћ ем кој и с у
с мањи вали ин тензи тетс ведок ј един и звук ус удни ци ниј е и о при гушен ружи час то-розе: с удиј а
ј е можда ударао оловком по клупи .

У пос едус вог с удај ош ј едном, с удиј а Теј лорс е завали оу фтељу. Изгледао ј е изненада уморно;
његове годин е с ус е показивале и помис ли о с ам на оно што ј е Ати кус рекао — он и гос пођ а Теј лор
с енис умногољу или — мора дај ес коро и о
с едам дес ет

„ Пос тој аој е захев“ , рекао ј е с удиј а Теј лор, „ да с е о в а с удни ца оч и с ти од гледа ца, и ли аре м од
жен а и деце, захев кој и ћ е и ти од иј ен за

Зас ада. Људи углавном виде шта траже, и чуј ушта с лшај у, и имај управо да томе подвргн ус вој удецу, али
могу да вас увери м уј едно: при ми ћ ете оно што видите и чуј ете у ти шин и и ли ћ ете оти ћ и овус удни цу,
али нећ ете ј енапус ти ти с ведок вас чи тво кључање не дођ е пред мен е з ог опуж и за
непоштовање с уда. Гос подине Евелс вој е с ведочење ћ ете држати угран и цама хри шћ ан с ке ен глес ке
упоре е, ако ј е то могуће. Нас тави те, гос подине Гилмер.”

Г. Евелмеј е подсети она глвон емог. Би о с ам с и гуран дани кадани ј е чуо те речи

Судиј а Теј лор гај еупуи о — ус тв с умус ене чуј но ори л а с а њи ма — али њихов значај с е за е лежи о
на његовом ли цу. Само допадн ос тј е из ледела из тога, замењен а тврдоглавом оз иљн ошћ у кој а
ниј е ни ма ло заваравала с удиј у Теј лора: с ведок ј е гос подин Ј уел и она клупи, с удиј ај е држао
поглед на њему, као да га и зази ва дан а прави погрешан потез.

Гос подин Гилмери Ати кус с уразмени ли погледе. Ати кус ј е пон ово с едео, његов
пес ни ца муј е иљна с л њен а на о раз и нис мо могли да му види мо ли це. Г. Гилмер ј е изгледао при лич но
очај ан. Питање с удиј е Теј лора гај е опус ти ло: „ Г. Евел ј е с и ли видео
окри вљени кој и имас екс уални однос с а вашом ћ ерком?”

"Да уради о с ам."

Гледаоци с ућ ували, али опужени ј е нешто рекао. Ати кус муј е шапнуо, а Том Ро инс он ј ећ уво.

„ Кажете да с те или на прозору?" ули твој е гос подин Гилмер.

"Да гос подине."

"Коли кој е далеко од земље?"

„ Око три с топе."

„ Дали с те и мали јасан поглед на соју?“

"Дагос подине."

“ Како јес о а изгледала?“

„ Па, с весеврело, као да је и лача.

„ Шта с те урадили кадас те видели оптужен ог?“

„ Па, јасам трчао по кући да ујем, али он је и с трчао на улаз на врати с пред мене. Видео сам кој е он, уреду. Би о с ам превише ометен з ог Ми е ле да и х трчао за њом. Трчи о с ам укућ у, а она је лежала на поду и ври штала...“

"Шта с те он да урадили?“

„ Па, трчим за Теј тшто с ам рже могао. Зна о с ам кој е, уреду, жи вео с ам доле у том црњачком гнезду, пролази о поред куће с ваки дан. Џеџ, тражи о с ам од овог округа пет аес тгоди на да очис ти то гнездо тамо доле, опас ни с уда жи веу лизини 'с трана кој ао е звређуј е' мој уи мови ну—“

"Хвала вам, гос подине Ј уел, рече гос подин Ги лмер журно.

Сведок је журно с ишао с а три инеи удари оу Ати кус а, кој и је ус тво да га и с пи та. Судија Теј лор је дозволи о с удудас ес меј е.

"Само тренувк, гос подине", рече Ати кус љу азно. „ Могу ли да вам пос тавим ј едно или два пи тања?“

Гос подин Ј уелс е повукао ус толи цузас ведоке, с мес ти о с еи пос марао Ати цус а с а охолм с умњом, што је и израз уо и чај ен зас ведоке из округа Меј ком кадас ес уочес ас упротн и м рани оцем.

"Гос подин. Евел" почео је Ати кус , „ људи с у те ноћ и много трчали. Давидимо, каже те да с те отрчали до куће, отрчали с те до прозора, отрчали с те ун ура, отрчали с те до Ми е ле, трчали с те за гос подина Теј та. Дали с те током с вог овог трчања трчали за а докторе?"

„ Нема потре е. Видео сам шта с е догоди ло.“

"Али пос тој и ј една с таркој ун е разумем", рекао је Ати кус . „ Зар ни с те или за ринуи з ог Ми е ли ног с тања?“

„ Нај вишес ам и о“, рекао је гос подин Евел "Видео сам кој е то урадио."

„ Не, мис лим на њен о физичко с тање. Зар ни с и мис ли она при роду њен их повреда гаран туј е хи тнумеди цин с купомоћ ?“

"Шта?"

„ Зарни с теми сли дај е одмах ре ало да оде код доктора?“

Сведок ј е рекао да му то ни ј е пало на памет ни када ужи во тун и ј е звао доктора код се е, а да ј е с те кош тало и га пет долара. "Дас ус ви?" он пи тао.

„ Не аш“ , рекао ј е Ати кус опуштен о. "Гос подин н. Евелл чули с те шери фво с ведочење, зарне?"

"Како то?"

„ Би ли с те ус уд ни ци када ј е гос подин н Хек Теј т и она клупи , зарне?"

Чули с те с веш то ј е рекао, зарне?"

Г. Евелл ј е пажљи во размотри о с тари чини ло с е да ј е одлучи о да то пи тање и о с и гуран .

„ Да“ , рекао ј е.

„ Дали с е с лажете с а његови м опи с ом Ми ели ни х повреда?“

"Како то?"

Ати кус с е ос врну о на гос подин а Ги лмера и ос мехну о с е. Г. Евелл ј е деловао одлучно да не дај у од рани до адана.

"Гос подин н. Теј т ј е с ведочи ла да ј ој ј е дес но око поцрн ело, дас уј е тукли те—"

„ Ода“ , рекао ј е с ведок. "Држи м с е с вега ш то ј е Теј трекао."

„ Зн аш?" ули та Ати кус лго. "Само жели м дас е увери м." Ои шао ј е до с удс ког и звеш тач а, рекао н еш то, а репортерн ас ј е неколи ко ми н уа за авља о чи тј ућ и с ведочење гос подин а Теј та као дас у ерзан с ке ко таци је: „ ...кој е око њен о лво, о да, то и и ло њен одес но, и ло ј е њен одес но око. Гос подин е Фи нч, с ећ ам с е да ј е с ада и ла зачепљена." Окрену о ј е с трани цу. „ Горен а тој с трани ли цу, шери фе, моли м вас , пон ови те оно ш то с те рекли да ј е њен одес но око рекао с ам..."

„ Хвала ти, Берте“ , рекао ј е Ати кус . „ Чули с те пон ово, гос подин е Ј уел И мат е ли ш та да до да те? Дали с е с лажете с а шери фм?"

„ Држи м с е с а Теј том. Нен о око ј е и ло поцрн ело и и ла ј е с и лно претучена."

Човек као да ј е за орави о с вој е претходно пон и жење и з клупе.

Пос тј ало ј е очигледно да с матра да ј е Ати цус лжа уакми ца. Чинило се да ј е поново пос тво
румен; груди с умус е нади мале и поново ј е и о црвени мали пезо. Ми с ли о с ам да ћ е попуцати
кошуљу на Ати цус ово с ледећ е пи тање:

"Гос подин . Евел знаш ли чи ти и пи с ати?"

гос подин Гилмер ј е преки нуо. "При говор", рекао ј е. „ Не ви ди м какве везе пи с мен о с тс ве до ка
и мас ас лучај ем, не итно и не итно.

Суди ј а Теј лорс ес премао да говори, али Ати кус ј е рекао: „ Суче, ако дозволи те пи тање плус
ј ош ј едно, ус коро ћ ете ви дети .

„ Уреду, да ви ди мо“ , рекао ј ес уди ј а Теј лор, „ али уди те с и гурни да ви ди мо, Ати цус .
Пон и штен о.”

Г. Гилмер ј е изгледао радознао као и ми о с тли упогледу тога штен о с и с тање г.

Евелово о разовање ј е и мало о тм с лучај у.

„ Пон ови ћ упи тање“ , рече Ати кус . „ Умеш ли да чи та ш и пи шеш?"

"Нај оље могу."

"Хоћ ете ли на пи с ати с вој е и ме и показати нам?"

„ Нај пози тивни ј е хоћ у. Шта ми с ли те, како да потпи с уј ем с вој е чекове?"

Гос подин Ј уелс е допадао с вој им с уграђ ани ма. Штапати

црекање и с под нас ј е вероватно и мало везе с а ти м каква ј е кара и о.

Пос тј ао с ам нервозан. Чинило се да Ати кус знаш та ради — али мени с е чинило да ј е о с тво
ез с вета. Ни кад, ни кад, ни кад, даље

ун акрс но и с пи ти вање пос тви ти с ве до купи тање на кој е већ не зн ате одговор, и о ј е прин ци п
кој и с ам апс ор овао с ас вој ом хран ом за е е. Уради те т и чес то ћ ете до и ти одговор кој и
не жели те, одговор кој и и могао да уништи ваш с лучај .

Ати кус ј е пос егао ун урашњи џ еп капув. И звукао ј е коверат зати м пос егнуо у џ еп с вог прс лука и

откопчао на али вперо. Лежерно с е крево и окренуо с е тако да ј е и о пред оч и ма пороте. Одврнуо

ј е поклопац на али впера и нежно гас тви она с т. Мало ј е протрес ао оловку, азати м ј е с а ковертом пружи о

с ве до ку. „ Дали и с те нам на пи с али с вој е и ме?" ули тво. „ Сада ј ас но, тко да порота може да

ви ди да т ради те.

Гос подин Евел ј е на пи с ао на полеђ и ни коверте и с а мозадовољно подигао поглед и ви део

с уди ј у Теј лора како уљи уњега као да ј е нека ми рис на гарден и ј аупун ом црвен а

наклучи зас ведоке, давиди тегос подина Гилмера како полус еди, на полас тој и зас вој им
с толом. Поротагај е пос марала, један човек је и онагн утн апред с а рукама преко ограде.

„ Штај е тако ин терес ан тн о?“ упи тво.

„ Ви с теворуки, гос подине Јуел, рекао је судија Теј лор. Г. Евелс е љути то окренуо судији
и рекао даневиди шта то што је леворуко и мас а тим, дај е он хрис то ој азни човек и дага
Ати кус Финч и с кори штава.

Адвокати за преваре као што је Ати кус Финчс ве времес уга и с кори штавали с вој им начинима
преваре. Рекао и мј е шта с е догоди ло, рекао и тизнова и снова...

што је и учинио. Ни шта штогај е Ати кус пи тво након тоганије поколе а љ негоу причу,
дај е погледао кроз прозор, затим отрчао црну, а затим потрчао за шери фм.

Ати кус гај е коначно отпустио.

Гос подин Гилмер муј е пос тви ој ош ј едно питање. „ Шта с е тиче вашег пис ања левом
руком, дали с твам индекс тални, гос подине Јуел“

„ Нај вишени с ам, могу до рода корис тим ј едну руку као другу. Једна рука до ра као
други,“ додао је, и ј есно гледај ући ус тод ране.

Чинило с е дај е џем и о тих. Тихо је ударао о ограду алкона, ај едном ј е шапнуо: „ И мамо
га.“

Нис ам тако мис лио: Ати кус је покушавао да покаже, чинило ми с е, дај е гос подин Јуел
могао да пре иј е Меј елу. Толико с ам могао да пратим. Ако ј ој ј е дес но око зацрнело и
тучен ај е углавном подес ној с трани лица, то и и мало тен ден циј уда
показати дај е то уради леворука о с а. Шерлок Холмс и џем Финч и с ес ложи ли. Али Том
Ро инсон и лако могао да уде и леворук. Попуг гос подина Хека Теј тв, зами шљао с ам о с о у
окренуо према мени, прошао кроз рзумен талупан томи муи закључио дај уј е можда
држао дес ном руком и ударао левом. Погледао с ам доле у њега. Би ој е окренуле љ и ма, али с ам
могао давидим његовуши року
рамена и иковски де ео врат. Лако је то могао да уради. Мис лио с ам да џем рој и с вој е
кокошке.

Поглавље 18

Али неко је опет уј ао.

„ Ми ела Ви олетЕвел—!“

Млада девој кај е отишла до мес та зас ведоке. Док је подигла рукуи заклела се да ће се ведочанс твокој еј едала ити истина, цела истина и ништа ос им истине, помози ј ој Боже, деловалај е некако крхко, али кадај ес ела нас прам нас ус тли цу зас ведоке, пос тлај е каквај е ила, де ела девој ка нави кли на напоран рад.

У округу Мј ком , и лој е лако рећи и када се неко редовно купа, за разлику од годишњи хпрања: гос подин Ј уелј е и мао опарен изглед; као да гај е на макање преко ноћи и лишило заштитних слојева прљавштине, чинило се да муј е кожа ос етљива на елементе. Мј елај е изгледала као да се труди да удечиста, ај асам се подсетила на ред црвених геранију ма удворишту Евел

Г. Гилмерј е замолио Мј елу да свој им речи ма и сприча поротиштва се догодило увече двадесет првог новембра прошле године, само свој им речи ма, молим.

Мј елај ећ уј еседела.

„ Гдес те или ус умрак те вечери?“ поче гос подин Гилмерс трпљиво.

"На трему."

"Кој и трем?"

"Ниј есамо ј едан, предњи трем."

„ Шта с и ради она на трему?“

"Ништа."

Судија Теј лорј е рекао: „ Само нам реци те шта се догодило. Ти то можеш, зар не?"

Мј елај е зурила у њега и ризнула у плач. Покрилај е ус тв рукама и ј ецала. Судија Теј лорј уј е пустио да плаче неко време, а ондај е рекао: „ Садај е доста. Не ој те сени кога овде, с ведок говори те истину. Чудно ти је се ве ово, знам, али немаш чега да се ес ти диши чега да се плашиш.

Чегас е ти ој и ш?"

Ми елај е рекланештво и засвојихруку. "Цај е то ило?" упитасудија.

„Нега“ ,ј ецлај е,показуј ућ и наАтикус а.

"Гос подин. Финц?"

Он ај е енергично климнула главом, рекавши : „ Не желим да ми ради као што ј е уради о
вту,покушавај ућ и дага и с тера леворуки м..."

Судија Теј лорј е почешао с вој угус тус едукос у.Билој еј аснодас еникаданиј е
с уочи о с апро лемом ове врсте. "Колико и маш години а?" упитаво.

"Девет аес ти по",реклај е Ми ела.

Судија Теј лорј е прочисти о грло и езуспешно покушао да говори умируј ућ и м
тон ови ма. "Гос подин. Финч нема пој ма да те уплаши " ,зарежао ј е, „ а ако ј ес те,ту
сам дага заус твим.Тој еј една с тварз ог кој ес едим овде.Садас и велика девој ка,
вакодас амос еди ус правно и реци — реци нам шта ти с е догодило.Ти то можеш,зарне?"

Цапнуо с ам Цему. „ Дали има здрав разум?"

Цем ј ешкиљи она клупа зас ве доке. "Ј ош не могу рећи и ",рекао ј е. „ Она има довољно
разума да зажали с удиј уз огње,али мождај ес амо...о,ј ане
знати."

Смирена, Ми елај е упути ла Атикус упос ледњи прес тављ ен поглед и рекла гос подину
Гилмеру. „ Па,гос подине, ила с ам на веран ди и—и он ј е на ишао и,видите, и ој е
ј едан с тари ши фро удворишту кој еј е тав довео исеци за курвину—та ми ј е рекао
да т урадим док ј е иоушуми,али вадас енис амос ећ ао довољно снажно,пај е
на ишао..."

"Кој е он'?"

Ми елај е показала на Тома Ро инс она. „ Мраћ уда вас замолим да удете
конкретниј и,молим вас " ,рекао ј е г.Гилмер. „ Репортерне може до родас пус тигес тове.

"Тој е тамо",реклај е. "Ро инс он."

"Ца с е он да дес ило?"

„ Рекао с ам дођ и овамо,црњо,и купи ми овај ши фро,морам да платим за те е.Могао ј е
то учинити довољно лако,могао ј е.Пај е он ушао удвориште и ј а с ам отишао

укућ и дамудон ес ем новчић и окренуо сам сепре него што сам знао дајенамени. Самој е
дотрчао и замене, јес те. Окружио ме је око врата, по овао ме и говори о прљавштини у- жукао
сам се и ви као, али он ме је и мао око врата. Пон ово ме је ударио
а'агин -"

Гос подин Гилмерјес ачекао да се Миј елас а ере: уврнула је марамицу узној ав
кнопац када га је отворио да о риде лице и лој еа
масана ора од њених врелих руку. Чекала је да гос подин Гилмер пи та другог
питање, али када то није урадио, рекла је: „ -с рушио ме је на поди давио ме и искористио
ме."

"Јес и ли врешто?" упитао је гос подин Гилмер. „ Дали с те врештали и узвратили?"

„ Ми слима дајесам, ви као сам колико сам вредан, шутирао и ви као што сам глас није могао.

"Шта се онда десило?"

„ Нес ећам се до ро, али следеће што сам знао дај е та и оусо и и с тај ао
изнад мене и ви као кој е то урадио, кој е то урадио? Он да сам се некако онесвес тио и
следеће ас тварза кој усам знао да ме је гос подин Теј тповукао са подаи одвео до
кан тваводу."

Очигледној ој је Миј ели н реци тлули о само поуздање, али то није и ладрс ка врс та њен оц:
илој е нечег при кри вен ог у њен ом, попутмачке мирнихочиј ус а тзавим репом.

„ Кажете да с те се орили против њега колико с те могли? Бори о се са њим зу и маи нокти ма?"
упитао је гос подин Гилмер.

„ Позитивној есам" , пон ови ла је Ми елас вом оцу.

„ Сигурни с те да вас је употпуно с ти искористио?"

Миј ели н олице с езгрчило и плашио сам се да ће поново заплакати. Уместо тога, рекла је:

„ Урадио је оно што је хтео.

Г. Гилмерјес кренуо пажњу на врели дан риде шућ и главу руком.

„ Тој ес везас ада" , рекао је приј атно, „ али ти ос тани ту. Очекуј ем да гос подин Финч
и манека пита да вам пос тави .

„ Државан еће уи цити нас ве до ка у однос уна рани оца" , промрмља с уди ја Теј лор, „ арем
неуовом трен уку.

Атикус је ус тво це рећ и с е, али уместо да оде до мес тас ве до ке, отворио је своју

капути закачи о пале еве упрс лк, азати м ј е полако оти шао преко с о е до прозора. Погледао ј е на поље, али ни ј е деловао пос е но за интерес ован оза он о што ј е видео, азати м с е окрен уо и одшетао на зад до мес та за с ведоке. Од дугих година и с кус тво, могао с ам рећ и да покушава да дон ес е одлуку не чему.

„ Гос пођ и ца Мј ела“ , рекао ј е с мешећ и с е, „ нећ уј ош неко време покушавати да вас уплашим, неј ош. Само да с е упознамо. Коли ко и маш годи на?“

"Рекао с ам да и мам деветнаес т година, рекао ј е то с уди ј и тво." Мј ела ј е огорчен о трзну главом према клупи .

„ Тако с те уради ли, тако с те уради ли, гос пођ о. Мраћ ете да ме трпите, гос пођ и ца Ми ела, с лажем с еи не могу да с ес ети м као некада. Можда и хтепите с твари кој ес и већ рекао, али ти ћ еш ми дати одговор, зар не? До ро."

Ни с ам могао да ви дим ни шта у Мј ели ном и зразу ли ца што и оправдао Ати кус ову претпос тавку да ј ој ј е он о ез еди о с вес рдну с арадњу. Гледа га ј е есно.

„ Нећ у одговори ти ни нај еднуреч кој укаже с ведок ми с еи даље ругае“ , река ј е.

„ Гос пођ о?“ ули тво ј е Ати кус прен еражен .

„ Ј ош дуго с еза ављаш с амном."

Суди ј а Теј љорј е рекао: „ Г. Финцс енеругас ато ом. Шаниј е уредус ато ом?"

Мј ела ј еи с под с пуштени хочних капака погледала Ати кус а, али ј е рекла с уди ј и: „ Дуго, он меи даље зове гос пођ о да каже гос пођ и ца Мј ела. Не при хваћам његову дрскост ни с ам позван да то при хватим."

Ати кус ј ена с тви ошећу до прозора и препусти о с уди ј и Теј љорудас е по ринеза ово.

Суди ј а Теј љорниј е и отипкој и ј еи када и зазивао с ажаљење, али с ам ос ети о олз ог њега док ј е покушавао да о ј ас ни. „ Тој ес амо начин гос подина Финча“ , рекао ј е Мј ели .

„ Ми пос луж емо на овом с удугодинама и годинама, а гос подин Финцј е увек љу азан према с ви ма. Он не покушава да вам с е руга, већ покушава да удељу азан. Тој ес амо његов начин."

Суди ј а с езавали. „ Ати кус е, хај деданас тви мо с аовим пос тупком и пусти мо

Из запис ника с е види да с ведоки њаниј е ила увреда, њени с твови с усупроти."

Питво с ам с едали ј уј еи ко и када ужи вотун азвао „ гос пођ о" и ли „ гос пођ и ца Мј ела“ ; вероватно ниј е, ј ерс еувредила з огруин с келу асно с ти. Шј еза ога илона

жи воткао? У рзо с ам с азнао.

„ Кажете да и мате девет аес тгоди н а“ , н ас тави о ј е Ати кус . „ Коли ко и маш с ес тара и
раћ е?“ Ои шао ј е од прозора н азад до три и не.

„ Се е“ , рекла ј е, а ј ас ам с езапи таво дали с ус ви као при мерци кој е с ам ви дела првог дан а
када с ам крен ула ушколу.

„ Ви с тенај с тариј и? Нај с тариј и?“

"Да."

"Коли ко дуго ј е твој а мај ка мрва?"

"Не знам - дуго времен а."

„ Дали с те и када ишли ушколу?"

„ Чи тј и пиши до ро као тв таво."

Ми елај е звучала као гос поди н Ј ингле укњи зи кој ус ам чи тво.

„ Коли ко дуго с и и шао ушколу?"

"Две годин е - три годин е - не знам."

Полако али с и гурн о с ам почео да уви ћ ам о разацАти кус ових пи тња: од пи тња кој а гос поди н
Гил мерни ј е с марао довољ но и релеван тн им или не материј алн им да и им при говори о,
Ати кус ј е пред поротом ти хо гради о с ли кукућ н ог жи вота Евелови х.

Порота ј е с азнала с ледеће: њихов чек за помоћ ниј е и о довољ ан да прехран и породи цу, а
пос тој алвј еј акас умња да га ј е тави пак попи о — понекад ј е дан и ма од лви о умоч вари
враћ ао с е кућ и олес тавн; време ј е

реко довољ но хладан да и захтевао ци пеле, али када ј е и ло, могли с те дан аправи те ден ди
од трака с тари хгума; породи ца ј е водувукла укн тма из извора кој и ј е ис текао нај едн ом
крај удепониј е—очи шћ авали с уоколи ну од с мећа

— ашто с е тиче одржавања чис тоће, с вакој е и о зас е е: ако с и хво да с е опереш, вукао с и
с вој уводу, мавћ адеца с уи мав с тавн е прехладе и пати лав од хрон ичн ог с вра ауземљи; и лав
ј е ј една гос поћ а кој а ј е понекад долзи лави пи тав Мј елузашто ниј е ос тав ушколи — она
ј езапис ав одговор; с а два ч лав а породи ца чи тња и пис ања ниј е и ло потре еза

ос тави дауче— тави с у и ли потре ни код кућ е.

„ Гос поћ и ца Мј ела“ , рекао ј е Ати кус , упркос с е и, „ девет аес тгоди шња девој чи ца као

морате имати пријатеље. Ко су ти пријатељи?"

Сведок се намрштио као змија. "Пријатељи?"

„Да, зар не познајете никога из ове школе, или савременика, или млађег? Дечаки и девојчице? Само лични пријатељи?"

Милени не пријатељство, којег је спласнуо до невољне неуралности, поново је ухватио. "Ти дали ме поново и смејавате, господине Финч?"

Али цус је допус тио да њено питање одговори на његово

.

„Дали волите савога, госпођице Милена?" и о његовој ледећи.

"Волите га, шта то значи?"

„Мислим, дали је допремају и дали је лако слагати сес њим?"

„Он се плаћа, осим када..."

"Осим када?"

Милена је погледала савога, којег је седео са толиком нагнутом оградом. Седео је усавно и чекао да одговори.

"Осим када ништа", рекла је Милена. „Рекао сам да се плаћа."

Г. Евелс се поново завалио.

"Осим када пије?" упита Али цус тако нежно да је Милена климнула главом.

"Дали он и када крене за то?"

"Како мислите?"

„Када је – људали те је и када поедио?"

Милена је погледала око, доле усудског и звештача, горе усудију. „Одговори на питање, госпођице Милена", рекао је судија Тејлор.

„Милена, када уживо у ње дохвати длаку намојој глави", изјави је одлучно. "Он никада мени је додирнуо."

Али цус ове наочаре с умао клизну и он их је подигао на нос. „Имали смо до рупосеу, госпођице Милена, а сада је оведа пређе монасучај. Кажете да се замолили Тома Роинсона да дође да исече шта је то ило?"

„Шифро, савракомодунафокасаједнесране."

„ Дали вам је Том Роинсон и одо ро познат?“

"Шта значи?"

"Мислим, дали сте знали ко је он, где је живео?"

Миела је климнула главом. "Знао сам ко је он, сваки дан је пролазио поред куће."

„ Дали сте га први пут замолили да уђе у ограду?“

Мјела је мало поскочила на питање. Атикус је полако ходочасио до прозора, као што

је рачунио: посматрао и питање, па гледао напоље, чекајући одговор. Није

видео њен нехотични скок, али менисечинило

да је знао да се преселила. Окренуо се и подигао окове. „Био..." почео је поново.

"Да је ило."

„ Зар ганикадаријени сте замолили да уђе у ограду?“

Сада је ила спремна. "Ни сам, сигурно ни сам."

"Један није довољан", рече Атикус с покојно. „ Никадаријени сте тражили од њега да ради чудне послове за вас?“

"Мгла и х", признала је Миела. "Било је неколико црнаца окол."

„ Можете ли да се сетите неких других прилика?“

"Не."

„ Уреду, сада шта се десило. Рекли сте да је Том Роинсон и оизавасуо и када се се окренули, зар не?"

"Да."

„ Рекли сте да вас је 'навукао око врата' псујући и говорећи и прљавштину—јели тако?"

"Није уреду."

Атикус ово сећање је одједном посматрао. „ Кажете 'ухватио ме је, удавио ме и

искористио ме'—јели тако?"

"То је оно што сам рекао."

„ Сећате ли се да вас је укао полицај?"

Сведок је оклевао.

„ Изгледаш довољно сигуран да је удавио. Све ово време се и узвратио,

запамти ти? Ви с'те ударили и викали нај гласниј ешто с'те могли.' Дали с'е ећ ате да вас
ј е тужао по ли цу?"

Мј ела ј е ћ ула. Чинило с'е да покушава да с'е и нешто разј ас ни. На трен увк с ам
помис ли о да ради код гос подина Хека Теј ђа и мој трик да с'е преварам да ј е о с о а
и с пред нас. Погледа ј е гос подина Гилмера.

„ То ј е лако пи тање, гос пођ и цр Ми ела, па ћ упокушати поново. Дали с'е ећ ате да вас
ј е тужао по ли цу?" Атикус овглас ј е изгу и оудо нос тговори о ј ес вој им с ушним,
одвој еним професионалним глас ом. „ Сећ ате ли с'е да вас ј е тужао по ли цу?"

„ Не, не с'ећ ам с'е дали ме ј е ударио. Мислим да ј ес ам, ударио ме ј е."

„ Дали ј е ваша последња реченица и лаваш одговор?"

„ Ха? Да, ударио ј е - с'амо с'е не с'ећ ам, с'амо с'е не с'ећ ам... с'е не догодило
тако рзо."

Судија Теј лор ј ес трого погледао Мј елу. „ Немој да плачеш, млада жена... " почео ј е,
али ј е Атикус рекао: „ Пус ти ј е да плаче ако жели, с'удиј о. И мамо с'е време
ус вету."

Мј ела ј е гневно шмрцнула и погледала Атикуса. „ Одговори ћ у нас вако пи тање кој е и мае
— доведи те ме горе и ис меј авај те ме, хоћ ете ли? Одговори ћ у нас вако пи тање кој е и мае..."

"То ј е уреду", рекао ј е Атикус. „ Има их ј ош с'амо неколико. Гос пођ и цр Ми ела, дан е уде
дос адно, с'ведочи ми с'те да вас ј е оптужен и ударио, згра и о око врата, давио и
ис корис тио. Желим да удеш с'и гуран да имаш правог човека. Хоћ ете ли и ден ти фи ковати
човека кој и вас ј е с'и ловао?"

"Хоћ у, то ј е он тамо."

Атикус с'е окренуо оптуженом. „ Том, ус тани. Нека вас гос пођ и цр Ми ела до ро погледа. Да
ли ј е ово тај човек, гос пођ и цр Мј ела?"

Снажна рамена Тома Ро инс она мрешкала с'ус еис под његове танке кошуље. Ус тво ј е
наноге и с'таос дес ном руком нанас лон с'толице. Изгледао ј е чудно ван равнотеже, али
то ниј е илоз огначинана кој и ј ес тај ао. Лева рука му ј е ила пуна
дван аес тинчани жи од његове дес не и вис и о ј е мрав поред њега. Заврши ло с'е умалој
с'межуран ој шаци, и чак с'а алконамогао с'ам давидим данема корис ти
њему.

"И зви ђ ач", уздахну ј е Џем. „ И зви ђ ач, ви ди! Пречас ни, он ј е огаљ!"

Велчас ни Сај кс с енагну преко мене и шапну Џему. „ Ухвати огај еуц ин за памук, ухвати огај еуц и пзапамук гос подина Долфс а Реј мон да ка да ј е и одчак... као да и с крвари м до с мрти ... о ргн уо мус ве ми ши ћ ес а кос ти ј у..."

Ати кус ј е рекао: „ Дали ј е ово човек кој и теј ес и ловао?"

"Свакако ј ес те."

Ати кус ово с ледећ е пи тање и лој е дугачкој еднуреч. "Како?"

Ми елај е ес нела. „ Не знам како ј е то урадио, али он ј е то урадио — рекао с ам с ве догодило с е вко рво дас ам..."

"Сада размори мо ово ми рно..." почео ј е Ати кус, али ј е гос подин Гилмер прекинуо уз примед у. он ни је и оне и ван или не материј алан, али је Ати кус млатио с ведока.

Судиј а Теј лорс еис крен онас меј ао. „ Ох, с еди, Хораце, он не ради ништа од тога врс та. Ако ништа друго, с ведок туче Ати кус а."

Судиј а Теј лорј е илај единаос о аус удници кој ас ес меј ала. Чак с уи е е и лемирне, и одј едном с ам с езапи тво дали с уи хугуши ле мај ке груди.

„ Сада" , рекао ј е Ати кус, „ гос пођ и це Ми ела, с ведочили с те да вас ј е оптужени гушио и тучао — ни с те рекли да вам с е при шуњао и за леђ аи да вас ј е ударио хладно, али ти с и с еокренуо и ет га..." Ати кус с е вратио изас вог с тла, и наглас и ој е с вој е речи лупкај ућ и згло ови ма по њему. „ — дали жели те да преис пи тае и ло кој е од с вој их с ведочења?"

„ Хоћ еш да кажем нешто што с ениј е догодило?"

„ Не, гос пођ о, жели м да каже те нешто што с е догодило. Реци те нам ј ош ј едном, моли м вас, шта с е догодило?"

"Рекао с ам шта с е догодило."

„ Сведочили с те да с те с еокренули и он ј е и о тмо. Он теј е та да удави о?"

"Да."

"Он да ти је пусти о грло и ударио те?"

"Рекао с ам дај ес те."

„ Он ти је зацрнио лево око десном песницом?“

„ Сагнуо сам се и оно – погледао је, ето шта је урадио. Сагнуо сам се и ацио је поглед.“

Ми ела је коначно угледала ветост

„ Одједном поштајте јасни по овом питању. Милопреноси могао
памтиш превише до ро, можеш ли?“

"Рекао сам да ме је ударио."

"Уреду. Дави о те, удари о те, па те и ловао, зар не?"

"Свакако је ете."

„ Ти си јака девојка, шта си све време радила, само с тајала?“

„ Рекао сам да сам ви као и шутирао и тучао се...“

Атикус је посегнуо и скинуо наочаре, окренуо до десно око касведокињи и засуо
јој питања. Судија Тејлор је рекао: „ Једно по једно питање,
Атицус. Дајте сведокуприликуда одговори.“

„ Уреду, зашто ниси поеглао?“

"Покушао сам..."

"Покушао да? Шта вас је спречило од тога?"

„ Ја—орио ме је. То је и урадио, ацио ме је доле и попео се на врх
ја.“

"Вриштао си све ово време?"

"Свакако сам и о."

„ Зашто те он да друга деца нису учула? Где су и ли? На метишту?“

"Где су и ли?"

Нема одговора.

„ Зашто их твоји врискови нису унтерали да поегну? Деполија је ли же од шуме, зар не?"

Нема одговора.

„ Или ниси вриштао док ниси видео с вогацнапрозору? Ниси мислио да вриштиш до тада,
зар не?"

Нема одговора.

„ Дали с те прво врисну ли нас вога оца умес то на Тома Ро инс она? Дали је то ило?“

Нема одговора.

„ Ко те је претучао? Том Ро инс он или твој отац?“

Нема одговора.

„ Шта је твој отацви део на прозору, злочин с иловања или нај ољу од рану од њега? Зашто не кажеш и с тину, дете, зар те Бо ј уелн иј е претучао?“

Када с е Ати кус окренуо од Мај еле, изгледао је као да га оли с томас, али Мај елинолицје је ило мешавина ужас аи еса. Ати кус уморно с еде и улашти на очаре марами црм.

Одј едном је Мај ела пос тва арти кули с ана. „ Имам нешто да кажем“ , рекла је.

Ати кус је подигао главу. „ Жели те ли данам каже те шта с е догодило?“

Али ниј е чула аос ећ ање у његовом позиву. „ Имам шта да кажем и ондан ећ уви ше да кажем.

Тај црња меј еис корис тио и ако ви фини фенс и гос подонежели те ништа увези тога ондас те с ви жуе с мрдљи ве кукавице, с мрдљи ве кукавице, с ви ви. Ваш фенс и изглед недолзи доништа —ваша гос пођ аи гос пођ и ца Ми елери н недолзе доништа, г. Финч

—“

Он да је ризнула управес узе. Раменас уј ој с ерес ла одљуи тихј ецај а. Била је до ракао њенареч. Ви шениј е одговарала на пи тња, чак ни када је г. Гилмер покушао да је врати нас тзу. Претпостављам даније ила тко с и ромашна и нека, с удиј а Теј лор и ј ес тави оуза творз ог презира кој и је показала

с ви ус удници. Некако је уј е Ати кус ј ако удари онаначин кој и ми није иој асан, али муто није причињавао задовољс тво. Седео је погнуе главе и никадани с ам видео да је неко гледао некогас амржњом кој ује Маи ела показала када је напус тила три и нуи прошла поред Ати кус овог с тла.

Када је г. Гилмер рекао с удиј и Теј лоруда је државами рова, с удиј а Теј лор је рекао: „ То је времес мос ви радили. Тре аћ емо дес етминув.“

Ати цус и гос подин Гилмерс ус ес рели ис пред клупе и шапуали, азатим с унапус тили с удни цукроз врата иза клупе зас ведоке, што је и ознак дас ес ви протегн емо. Окриос ам дас ам с едео на и вици дугачке клупе и иос ам помало укочен. Цем је ус тво и зевнуо, Дилј еис тучинио и велечас ни

Сај кс ј е о р и с а о л ц е о ш е ш и р . Т е м п е р а т у р а ј е и л а л а к и х д е в е д е с е т р е к а о ј е .

Г . Б р е к с т о н А н д е р в у д , к о ј и ј е м и р н о с е д е о у с т о л и ц и р е з е р в и с а н о ј з а ш т а м п у , у п и ј а ј у њ и с в е д о ч а н с т в о с в о ј и м с у н ђ е р о м м о з г а , д о з в о л и о ј е с в о ј и м г о р к и м о ч и м а д а л у в а ј у п р е к о о о ј е н о г а л к о н а и с р е л е с у с е с а м о ј и м . О н ј е ф к н у о и п о г л е д а о д а л е к о .

„ Ј е м “ , р е к а о с а м , „ г . У н д е р в о о д н а с ј е в и д е о . ”

"Т о ј е у р е д у . Н е ђ е р е ђ и А т и ц у с у , с а м о ђ е т о с т в и т и н а д р у ш т в е н у с т р а н у Т р и у н е - а . Ц е м с е п о н о в о о к р е н у о Д и л у , о ј а ш њ а в а ј у њ и м у , п р е т п о с т а в љ а м , ф и н и ј е т а ч к е с у ђ е њ а , а л и с а м с е п и т а о ш т а с у т о . Н и ј е и л о д у г и х д е л а в и з м е ђ у А т и ц у с а и г . Г и л м е р а о и л о к о ј о ј т а ч к и ; Ч и н и л о с е д а г о с п о д и н Г и л м е р г о н и г о т о в о н е р а д о ; с в е д о ц и с у и л и в о ђ е н и з а н о с к а о ш т о с у м а г а р ц и , с а м а л о п р и м е д и . А л и А т и ц у с н а м ј е ј е д н о м р е к а о д а н а с у д у с у д и ј е Т а и л о р а и л о

а д в о к а т к о ј и ј е и о с т р о г и к о н с т р у к ц и о н и с т в а н а д о к а з и м а о и ч н о ј е д о и ј а о с т р о г е и н с т р у к ц и ј е и з с у д с к е к л у п е . О н м и ј е о в о д е с т и л о в а о д а з н а ч и д а и с у д и ј а Т е ј л о р м о г а о д а и з г л е д а л е њ о и д а о п е р и ш е у с н у , а л и р е к о ј е и о о р н у т и т о ј е и о д о к а з п у д и н г а . А т и ц у с ј е р e k a o d a j e d o a p c y d i j a .

С а д а с е с у д и ј а Т е ј л о р в р а т и о и п о п е о н а с в о ј у с т о л и ц у н а о к р е т а њ е . И з в а д и о ј е ц и г а р у и з ц е п а п р с л у к а и з а м и ш љ е н о ј е п р e г л e d a o . У д а р и о с а м Д и л а . Н а к о н ш т о ј е п р о ш л а с у д и ј с к и п р e g л e d , ц и г а р а ј е з а д о и л а с и л а н у г р и з . „ П о н е к а д с и л а з и м о д а г а п о с м а р а м о “ , о ј а с н и о с а м . „ С а д а ђ е м у р е а т и о с т а к п о п о д н е в а . Г л e d a e . ” Н е с в е с т а н ј а в н о г н а д з о р а о д о з г о , с у д и ј а Т е ј л о р с е р e ш и o o d c e ч e н o г к р а ј а т а к o ш т o г а ј e c t p y ч н o п р и с л о н и o н а у с н e и r e k a o : „ Ф у ц ! ” У д а р и o j e п љ у в а ч к у т а к o ј а с н o д а с м o м o г л и ч у и к а к o п љ у с н e . „ К л а д и м с e d a j e i o п а к a o

п љ у в а ч к о м “ , п р o м р м љ а Д и л

П о п р а в и л у , п а у з а ј e з н а ч и л а o п ш т и e г з o д у с , а л и д а н а с с e љ у д и н и с у к р e т а л и .

Ч а к и e c п o c л и ч а р и к o ј и н и с у о с п e м и д a п o c p a м e м л ђ e м у ш к а р ц e c a c в o ј и x м e c т а ј e c y o c т в o d a c т о ј и у з з и d o в e . П р e т п o c т а в љ а м d a j e г o c п o d и н Х e ц Т a e р e з e р в и c a o o к р у г т o л e т з a c y d c к e c л у ж e н и к e .

А т и ц у с и г o c п o d и н Г и л м e р c y c e в р а т и л и , a c y d и ј а Т e ј л o р j e п o г л e d a o н a c a т . „ И д e н a ч e т и р и “ , р e k a o j e , ш т o j e и л o и н т р и г а н т н o , j e p c a т у з г р a d и c y д a м o р a o т к у д и л и c a т n a j m a њ e d в a п у в . Н и с а м г а ч у o н и т и o c e т и o њ e г o в e в и p a ц и j e .

„ Х o ђ e м o л и п o к у ш a т и d a з a в р ш и м o d a n a c п o п o d н e ? ” у п и т a o j e c y d и ј а Т e ј л o р . „ Ш т а к а ж e ш n a т o ,

Ати кус ?"

„ Ми с ли м да можемо“ , рекао ј е Ати кус .

"Коли ко с ве до ка и маџе?"

"Ј е дан ."

"Па, позови га."

[Садржај](#) - [Преждно](#) / [Следџе](#)

Поглавље 19

Томас Ро инс он ј е пос егнуо околу, прошао прс ти ма ис под леве руке и подигао ј е. Води о ј е рука Би ли ј и, а његова лева рука на ли к на гуму ражи лвај е кон тактс а црн им повезом. Док ј е подигао дес ну руку, ес корис ни ј ес клизнуо са Би ли ј е и удари о ос тос луж еника. Покушавао ј е поново када ј ес уди ј а Теј лор зарежао: „ То ћ е и ти довољно, Томе. Том ј е положи о закљеву и закорачи о ус тли цу са с ве до ке. Ати кус га ј е врло рзо на вео дан ам каже:

Том ј е имао двадес ет пет година; и о ј е оже њен са трој е деце; и о ј е и рани ј е у не во љи са законом: ј едном ј е до и о три дес ет дан аза на еред с провес ти .

„ Мра да ј е и ло неуредно“ , рече Ати кус . "Од чега с ес ас тја о?"

"Поужао с ес а други м човеком, покушао ј е да ме пос ече."

"Да ли ј е ус пео?"

„ Да, мало, ни ј е довољно да оли . Види те, ј а...“ Том ј е помери о лево раме.

"Да", рече Ати кус . „ О ој и ца с те или ос уђ ени ?"

„ Да, морао с ам да с лужи м ј е рни с ам могао да плати м казну. Други момак ј е плати о с вој е.“

Ди лс е нагнуо преко мене и пи тво џема шва Ати кус ради . џем ј е рекао да Ати кус показуј е пороти да Том не машва да кри ј е.

„ Да ли с те или упознати са Мј елом Вај олетИ вел“ ули ва Ати кус .

„ Да, с ух, морао сам да пролзим поред ње с ваки дан и ћи на терен и са ње.“

"Чиј е поље?"

„ Ја ирам за гост подина Линка Деаса.“

„ Дали сте рали памук у овем ру?"

„ Не, ја радим у његовом дворишту у јесен и зиму. Радим прилично стаило за њега током целе године, он има много ствари са дрвећа ореха.

„ Кажете да сте морали да прођете поред месива Евелда и сте дошли на посао и са посла.

Пос тој и ли неки други пут?"

„ Не, не знам за ни кога.“

„ Томе, дали је и када разговарала с томом?"

„ Па, да, дао их на појницу кад их прошао, а једног дана ме је замолила да дођем у уварограде и покупи јој шифроан.“

„ Када те је замолила да исечеш — шифроане?"

"Гос подина. Финц, ило је то прошлог пролећа. Сећам се тога јер је ило време сечења и имао сам мотику са омом. Рекао сам да немам ништа осим ове мотику, али она је рекла да и масекиру. Она ми је дала масекиру јасам раскинуо шифроан. Рекла је, 'Рачунај да ћи дати новчић, зар не?' и" рекао сам, "Не, госпођо, нема

езнакнаде.' Он да сам отишао кући. Г. Финц, то је ило прошлог пролећа, много више пре годину дана."

„ Дали сте и када поново отишли на то месиво?"

„ Дасух“

"Када?"

"Па, ишао сам много пута."

Судија Тејлор је инстинктивно посегнуо за чекићем, али је пустио да му рука падне. Жамор и са поднасом умрије за његове помоћи.

"Под којим околностима?"

"Млимје, а?"

„ Зашто си улазио у ограду мнимог пута?"

Чело Тома Роинсона се опустило. „ Позвала ме унуча, ето. Чинило се као да ваки пут

Прошао сам одан де, она и имала нешто мало да уради м - дај ој с еџам, дам ј ој воду. Сваки дан их језали вала црвеним црећем..."

„ Дали с те плаћени засвој еус луге?“

„ Не, не након што ми је први пут понудио лановчић. Било ми је драго што сам то урадио, г. Чинило се дај ој Јуелнијеништапомогла, као ни Ци лун, а знао сам да не мари парина претек.“

„ Гдесу илаос тва деца?“

„ Увек су или ту, свуда. Неки и мегледали како радим. Неки од њих су постојали и у прозор.“

„ Дали и госпођи и ц Мј ела разговарала с вама?“

"Да, господине, разговарала је с амном."

Док је Том Роинсон сведочио, пало ми је на памет да је Ми ела Евелморала и ти најусамљенија особа на свету. Била је још усамљенија од Бу Радлија, који није излазио из куће двадесетпет година. Када је Атикус питао дали мапријатеља, чинило се да не зна шта је мислио, а онда је помислила дај ој с е руга. Била је тужна, помислио сам, као оно што је Џем назвао мешан одете: елци не имали ништа с ањом јер је живела међусвињама; Црнци не имали ништа с ањом јер је ила ела. Није могла да живи као господин Долфс Рејмонд, који је више волео друштво црнаца, јер није постојало олуке и није ила из финансијске породице. Никоније рекао, „То је само њихов начин“, за Евелове. Мјкомим је дао ожићне корпе, новчану помоћ и свој џеп. Том Роинсон је вероватно био једина особа којој је и када ила пристајао напремањој. Али рекла је дај ујес користио, а када је ус тва, погледала га је као дај ес те

прљавштинепод њеним ногама.

„ Дали с те и када“, прекинуо је Атикус моје медијације, „уилоком тренуку отишао на имање Евел- дали с те и када крочили на имање Евелезекспресног позиводједног од њих?“

„ Не, господине Финч, никадани сам. Не их то урадио, ето.“

Атикус је понекад говорио дај је дан одначина да се увери дали сведок лаже или говори истину и одаслуша, а не да гледа: применио сам његов тест— Том је то порекао три

пувају едн ом даху, али ти хо, езнаговеш тај аци лењау његовом глас у, и откри о с ам да му
веруј ем упркос томе што ј е преви ше протес товао. Чини ло с е да ј е угледан Црн ац а
угледни Црн ацн и кадане и оти шао ун ечи ј и
двори ште по с опс твен ој вољи .

„ Томе, шта ти с е догоди ло увече двадес етпрвог н ове м ра прош ле годин е?

И с под нас , гледаоци с у колекти вно удахн ули и нагнули с е напред. И занас с у то
урадили и црн ци .

Том ј е и о црн о- аршун ас ти црн ацн ес ј ај ан, већ меки црн и с омот Бј елочни цр
с уму ли с тале ули цу, а када ј е проговори о ви дј ели с мо љес кове његови хзу а. Да
ј е и о цро, и о и леп при мерак човека.

"Гос подин . Финч," рекао ј е, „ И шао с ам кућ и као и о ично те вечери , и ка да с ам
прошао поред мес та Евелл гос пођ и цр Ми ела ј е и ла на трему, као што ј е рекла да ј ес те.
Деловао ј е с варно ти хо, а ни с ам аш знао зашто. Проуч авао с ам зашто, с амо у пролазу,
кад он а каже да дођ ем и помогн ем ј ој на ми нуг Па, ушао с ам ун ура

огради и погледао око ло да поради м на некој ложи он и ци , али ни с ам ви део ни шт а, а
он а каже: 'Не, и мам нешто да уради м у кућ и . Стара врата с ус ки н уа с а шарки и падај у
при лич но рзо.' Рекао с ам да и мате шрафи гер, гос пођ и цр Ми ела? Рекла ј е да
ј е и мала. Па, попео с ам с ес тепен и цама, а она ми ј е показала да уђ ем ун ура, ај а с ам
оти шао упред њус о уи погледао врата. Рекао с ам гђ и цр

Ми ела, ова врата и згледај удо ро. Повукао с ам га напред-назад и те шарке с у и ле уреду.
Он да ми ј е залупи ла врата ули цр. Гос подин е Финч, пи тво с ам с е зашто ј е тако ти хо, и
па ло ми ј е на памет да на том мес тун иј е и ло чили ј а, ни ј едн ог од
њих, ај а с ам рекао гос пођ и цр Ми ела, где ј е ци лун ?

Томова црн а аршун ас та кожа почела ј е да с иј аи он ј е руком прешао преко ли ца.

"Кажем где ј е ци лун?" на с тави ој е, „ и " она каже – некако с ес меј ала
— каже да с ус ви оти шли уград по с ледолед. Она каже: 'Тре ало ми ј е шамаргодин уда
уштедим паре, али ус пел а с ам. Сви с уоти шли уград."

Томован елагодн ос тни ј е и ла од влаге. „ Шта с и та да рекао, Томе?
ули та Ати кус .

„ Рекао с ам нешто попут зашто гос пођ и цр Ми ела, тако ј е паметн о да и хрети рае.

И " рекла ј е, "Ми с ли ш?" Ми с ли м дани ј е разумела шта с ам мис ли о-ј а

значи лој е дај епамен о од њештој е тво штедил, и дај е лепо од њешто с е опходи ла према њи ма."

„ Разумем те, Томе. Хај де“ , рекао ј е Ати кус .

„ Па, рекао с ам дај е нај оље да и дем, ни с ам могао ни шта да уради м за њу, а она каже о, да, могла с ам, и пи там ј е шта, а она каже да с ам о с тан ем на тус толи цу амо и она куи ј а доле с а врха ши фроф."

„ Ни ј е и с ти ши фро аркој и с те раз или?" упи та Ати кус .

Сведок с е ос мехнуо. „ Не, ј ош ј е дан. Нај ви ше ви с ок коли ко и с о а. Тако с ам уради о он о што ми ј е рекла, и управо с ам с ти гао када ј е с ледећ а с таркој упознај ем - она и згра и о мезан оге, ухвати о мезан оге, г. Фин ц. Толи ко ме ј е уплаши ла да с ам с кочи о доле и преврну о с толи цу— тој е и лај еди на с тар, ј еди ни на меш тј , „ уметн уа у тој прос тори ј и, гос поди не Фин ч, ка да с ам ј е на пу с ти о. Кун ем с е пред Богом.

„ Шта с е догоди ло након што с те преврнули с толи цу?"

Том Ро ин с он с е за ус тви о. Погледао ј е Ати кус а, зати м пороту, зати м код гос поди на Ун дервоода кој и с еди преко пу а с о е.

„ Томе, заклео с и с е да ћ еш рећ и це ли с ти ну. Хоћ еш ли то рећ и?"

Том ј е нервозн о прешао руком преко ус та.

„ Шта с е дес и ло пос ле тога?"

„ Одговори те на пи тање“ , рекао ј е с уди ј а Теј лор. Ј едн а рећ и на његове ци гаре ј е не с та.

"Гос поди н. Фин ц, с и шао с ам с а те с толи це и окрену о с е, а она ј е не како с кочи ла ј а."

„ Скочи она те е? Нас и ло?"

„ Не, она - загри ла ме ј е. Загри ла ме ј е око с трука."

Овог пу а чеки ћ с уди ј е Теј лор а с е с руши о уз прас ак, а и с товремен о с ус е ус удни ци упали ла надземн а с вета. Мак ни ј е дошао, али поподневн о с ун це ј е на пу с ти ло прозоре. Суди ј а Теј лор ј е рзо ус пос тви о ред.

"Шта ј е он да уради ла?"

Сведок ј е тешко прогувао. „ Пружи ла ј е руки пољу и ла ме 'ус трану ли ца. Она каже да ни када ран и ј е ни ј е пољу и ла одрас лог човека, а могла и да пољу и и црњу. Каже да ј ој с е тв не рачуна. Она каже, 'Пољу и ми, црњо.' Кажем да гос поћ и ца Ми ела не ка и зај е одавде и покушала ј е да по егне, али ј уј е врати ла до врата

и морао сам да ја егурнем. Нисам желео да ја ојнаудим, гос подине Финч, и кажем да ми дозволи да прођем, али управо када то кажем, гос подин Евелј е викинуо кроз прозор."

"Шта је он рекао?"

Том Роинсон поново проговара, а очи мусерашире. „Нешто се не уклапа реци — не доликује да ови људи чују..."

„Шта је рекао, Томе? Мраће рећи поротишта је рекао."

Том Роинсон чврсто завориочи. „Каже, проклето курво, уићуте."

"Шта се он да десило?"

"Гос подин. Финч, трачао сам тако рздани сам знао шта се догодило."

„Томе, дали си силован Мјелујел?"

"Нисам, ето."

"Дали се јенаило којиначин повредили?"

"Нисам, ето."

„Дали се те опири њеном напредовању?"

"Гос подин. Финч, покушао сам. Покушао сам да 'не удем' ружан према њој. Нисам желео да удем ружна, нисам желео да ја егурам или ништа."

Пало ми јенапамет да сам уна својначин манири Тома Роинсона или доприкао и Атикусови. Сведок ми оца то касније није ојаснио, нисам разумео сауптило ст Томовеневоље: онсениукомсачајуне иусудиодаудариелуженуиочекиваодаће дугоживети, пајеискористио првуприлику трчати — сигуран знак кривице.

"Томе, врати се још једном гос подину Евелју", рече Атикус. "Дали ти је нешто рекао?"

„Ништа, ето. Можда је нешто рекао, али јани сам ио тамо..."

"То ће бити довољно", оштро је пресекао Атикус. „Шта се чули, с ким је разговарао?"

"Гос подин. Финч, он је причао и гледао у гос пођицу Мјелујелу."

"Он да се поегли?"

"Трачао сам, ето."

"Зашто си поеглао?"

"Уплашио сам се, ето."

"Зашто си се уплашио?"

"Господин Финч, да си црња као ја, и ти си се уплашио."

Атикус јес ео. Гилмер је ишао до месџас ве доке, али пре него што је стигао тамо, господин Линк Деас је ухватио из пулице и ојавио:

„Само желим да си видиш да знаш једну ствар. Тај дечко је радио за мене осам година и ни сам имао ни рун купролемас а њим. Ни рунчице.“

"Зачеми усџа, господине!" Судија Тејлор је ио потпуно удан и урлао. Био је и ружи час тулицу. Његов говор је чудом и о нешто ен његовом цигаром. „Линк Деас“, повикао је, „ако и ма нешто што желиш да кажеш, можете то рећи под заклетвом и управо време, али до тада и зађеш из ове собе, чујеш ли ме? И зађи и из ове собе, господине, чујеш ли ме? Нека сам проклето тако поново сам лушам овај случај!“

Судија Тејлор је одежем погледао Атикуса, као да га и заи ва да проговори, али Атикус је сагнуо главу и смејао мусеу крило. Сетио сам се не чега што је рекао о примедбама и вшег судије Тејлора кој је понекад превазилазе његову дужност али да је мало адвоката и када урадило нешто поводом њих. Погледао сам Џема, али Џем је одмахнуо главом. „Није као да је неко од поротника усџа и почео да прича“, рекао је он. „Мислим да и тада ило другачије. Господин Линк је сам о реметио мирило тако нешто.“

Судија Тејлор је рекао новинару да изришеш вешто је случај но на писмо послао господину Финча да се црнчуга попут мене и ви и се уплашили, и рекао је пороти да занемари прекид. Сумњичаво је погледао низ редњи пролаз и чекао, претпостављам, да господин Линк Деас изврши потпуно одлазак. Затим је рекао: „Само напред, господине Гилмер.“

„Једном си доио тридесет дана изогнередног понашања, Роинсоне?“ упитао је г. Гилмер.

„Дасух.“

„Како је црња изгледао када си прошао с њим?“

"Преио ме је, господине Гилмер."

„Да, али ил се осуждени, зар не?“

Атикус је подигао главу. "То је ио прекршај и то је узаписнику, судијо." Мислио сам да звучи уморно.

„ Сведок ће и пак одговори ти “ , рекао је с уди ј а Теј лор, и с то тако уморно.

"Да, и мам три дес ет дан а."

Знао сам да ће гос подин Гилмери с крен орећ и пороти дај ес вако кој еос уђ ен зан ередовно пон ашање лако могао и мати ус руда и с кори с ти Ми елу Евел то је и о ј е дини разлог зашто муј ес тло. Разлози попутога помогао.

„ Ро инс он е, при личнос и до арурас турањуши фро аи паљењус њим руку, зар не?"

„ Да, с ух, претпос тављам.

„ Довољно ј ак да угуши дах жени и аци ј ена под?"

"Ни кад то ни с ам радио, ето."

"Али ви с те довољно ј аки?"

„ Претпос тављам дај е тко, ето.

„ Дуго с и ј е и она оку, зар не, дечко?"

"Не, ни кад ј е ни с ам погледао."

„ Он дас и и о веомаљу азан да уради ш с во т с ечење и вучење зању, зар не, дечко?"

"Само с ам покушавао дај ој помогнем, ето."

„ Тој е и ло веома вели кодушн о од вас , и мали с те кућ не пос лове пос ле редовн ог пос ла, зар не?"

„ Да с ух"

„ Зашто их ни с те уради ли умес то код гос пођ и це Евел?"

"Уради о с ам и хо ој е, ето."

„ Мрада с те и ли при личн о заузети . Зашто?"

"Зашто штв, а?"

„ Зашто с и и о толи ко не с трпљ и в да о ављаш пос лове те жен е?"

Том Ро инс он ј е оклевао, тражећ и одговор. „ Изгледало је као даниј е и мални ког дај ој помогне, као што с ам рекао..."

„ Са гос подин ом Евелом и с едморо деце на мес ту, дечко?"

„ Па, ја кажем дај е изгледало као дај ој никад ништа не помажу...“

„ Ти си све ово секао и радио из чисте до роте, дечко?“

"Покушао сам дај ој помогнем, кажем."

Гос подин Гилмерс емрко нас мешио пороти... „ Ти си веома до армомак, изгледа...

урадиос веово ни зај едан пен и?“

„ Да, с ух. Било ми је жао з огње, чинило се да се труди лавише од осталих...“

„ Жао ти је ње, жао ти је њега?“ Чинило се дај егос подин Гилмерс преман дас еподигне до плафона.

Сведок је схватио свој угрешку и непријатно се промешкољио у столицу. Али шта је учињена. Ис под нас сеникоменије допао одговор Тома Роинсона. Г. Гилмер је дуго засво да га пусти.

„ Сада си прошао поред куће као и обично, прошлог ноћем ра, двадесет првог“ , рекао је,

„ и она те је замолила да уђеш и скинеш шифр ан?“

"Не, не."

„ Дали пориче да се те прошли поред куће?“

„ Не, рекла је да и машта да ради м у кући и ...“

„ Каже да те је замолила да скинеш шифр, јели тако?“

"Не, није."

„ Он да кажеш да она лже, дечко?“

Атикус је иона ногама, али Том Роинсон није треао. „ Не кажем да лже, гос подине Гилмер, ја кажем дај епогрешила усвој ој глави.“

Нас ледећих десет пићања, док је гос подин Гилмер размарао Ми ели н у верзиј у догађаја, сведок је упорно одговарао дај епогрешила усво м уму.

„ Зар те гос подин Евелније отерао сам ес тво, дечко?“

"Не, мислим даније."

„ Немој мислити, како те мислиш?“

"Мислим, нисам ос тво довољно дуго да ме отера."

„ Веома се искрени увези овога, зашто се трчали тако рзо?“

"Кажем да сам се уплашио, ет."

"Ако сте имали чист авесташтос тесеплашили?"

„ Као што сам рекао раније, није ило езеднони заједног црнца даудеу таквом решењу.”

„ Али нисте или уневољи – сведочили сте да сте еопирали госпођи ици Евел Дали си и оти колико уплашен да ће она повредити, појегаоси, велики долар као ти?”

„ Не, плашим се да ћу ити насуду, аш као и сада.”

„ Уплашен од хапшења, уплашен да ћеш морати дасесучиш са оним што си урадио?”

„ Не, уплашен сам да ћу сеучити са оним што нисам урадио.”

„ Јеси ли дрзак према жени, дечко?”

„ Не, ја то нисам ио.”

Ово је ило онолико колико сам чуо за унакрсно испитивање г. Гилмера, јер ме је еџемна атрао да иведем Дилла. Из неког разлога Дил је почео да плаче и није могао да пресвине; најпрети хо, азати ме неколико људи на алкон учуо његове јецје. Џем је рекао да ће менатрати ако не идем с њим, а велчасни Сајкс је рекао да је ољедаидем, пасам отишао. Чинило се да је Дил и одорото дана, ништа није уредус њим, али претпостављам да се није употпуно ти опоравио од екства.

"Зар се неосећаш до ро?" упитово сам, кадасмо стигли до дна ступеница.

Дил је покушао да се приредоксморчанинизјужнес ступенице. Господин Линк Деас је иоусамљена фигуранан највишој ступеници. „ Дали се нешто дешава, Скауе?” упитов је доксмо пролазили.

„ Не господине”, одговорио сам преко рамена. "Копаровде, олес тн је."

„ Изађи и испод дрвећа”, рекао сам. "Врелина те је ухватила, очекујем." Изапали смо најдељи живи храс ти сели смо испод њега.

„ Само његани сам могао да поднесем”, рекао је Дил

"Ко, Томе?"

„ Тај сари господин Гилмер му ради, говорећи тако мрскос њим...”

„ Дил то је његов посао. Зашто, данисмо имали тужиоца-па, не исмо могли имати раниоца, претпостављам.

Дил је с трпљиво издахнуо. „ Знамсвето, Скауе. Бије то начин на којиије рекао да ми је мука, једносавно мука.”

"Треало и дасе тако понаша, Дил и оје љуг.."

"Ниј е с е тако пон ашао када..."

"Дилтон су или његови с ведоци."

„ Па, гос подин Финч сениј е тако пон ашао према Мјели и с тврцу Јелукада и хј е ун акрс но
ис пи тивао. Начин на кој и гај е тј човек с ве време звао 'дечак' и 'подс мевао мус е,'
погледао око с е еупоротус ваки пугкада и одговори о..."

"Па, Дилтон ј е и пак с амо црнац"

„ Ниј е ме ри газај едну зрну. Ниј е уреду, некако ниј е уредуда и х тако ради мо.

Зарни кон емани каквог пос ла да при ча тако – с амо ми ј е мука."

„ Тој е с амо начин гос подина Гилмера, Дилтон их с ве тако ради. Ни када гај ош нис те
видели дај е и одо ар. Зашто, када—па, данас с е чинило да гос подин Гилмер
ј а као дас ениј ени напола туди о. Сви их ради на тј начин, мис лим већ и на адвоката."

"Гос подин. Финч не."

„ Он ниј е пример, Дилтон ј е..." Покушавао с ам дан апи пам ус вом с ећ ању ош т р у фазу
гос пођ и ц е Мди Акинсон. Имао с ам то: "Ис ти ј е ус уд ни ци као и на ј авним
улицма."

„ Не мис лим на то" , рекао ј е Дил

„ Зна м наша мис ли ш, дечко" , рекао ј е глас изанас . Мис лили с мо да долази из де ла,
али при падао ј е гос подин Долфс у Реј монду. Зури ој е око гепека унас . „ Нис и мршаво
с акри вен, с амо ти ј е мука, зар не?"

[Садржај](#) - [Претходно](#) / [Следеће](#)

Поглавље 20

"Дођи овамо, сине, и мам нешто што ћ е ти с мири ти с томак."

Пошто ј е гос подин Долфс Реј монд и о зао човек, невољно с ам прихвати о његов пози в,
али с ам прати о Ди ла. Некако, нис ам мис лио да и с е Ати цус удопао да с ес приј атељ и мо
с а гос подин ом Реј мондом, а знао с ам да т ека Алек сан дра нећ е.

„ Ево" , рекао ј е, нудећ и Ди лус вој упапи рну врећ ус а с ламкама уњој . „ Попиј те до аргуљај ,

то ће те умирити."

Дилјесисаос ламке, осмежује и повукао.

„Хи хи“, рекао је господин Рејмонд, очигледно уживајући и укварењу детеа.

„Копар, пази са ада“, упозори о с а м.

Дилјесисаос ламке и нацери о с е. „Сругтон и јенишва друго до Црца-Црла.“

Господин Рејмонд је сео уз де ло. Лежао је на трави. „Ви мали људи са адами неће рећи и, зар не? Упропастило и мој урепуација уако и то урадио.“

„Мислиш с вешто пијеш у тој врећи кока-кола? Само о и чна кока-кола?“

„Да, госпођо“, климнуо је господин Рејмонд. Сви део ми с његов мири с : и ој е од коже, коња, с еме памука. Нос и ој е једине енглеске чизме за јахање које с а м и када видео. "То је с в е што пијем, већ и н у времен а."

„Он дас е с а мо претвараш дас и пола—? Спрос ти те, господин е“, ухвати о с а м с е. „И н и с а м х е о да удем...“

Г. Рејмонд с е н а с м е ј а о, н и м а л о у в р е ћ е н, а ј а с а м п о к у ш а о да у р а м и м д и с к р е њ о п и т њ е: "Зашто радиш као што радиш?"

„Шћ... о, да, мислиш зашто се претварам? Па, врло је едноставно“, рекао је.

„Неки људи не воле—свиђају се како живим. Сада их могао рећи дођавола с њима, незнам ригако им с е н е с в и ђ а. Кажем да мени је ригако им с е т н е с в и ђ а, т ч н о...“

али ј а н е кажем дођавола с њима, видиш?"

Дилјесисаос мо рекли, "Не господине."

„Покушавам да им дам разлог, види те. Помаже људи ма ако могу да се закаче за разлог.“

Кад дође уград, што је ретко, ако мало кам и попијем из овога

цак, људи могу рећи да је Долфс Рејмонд у канџама висикија—зато

неће променити свој начин. Не може се и помоћи, зато и живи тако ради."

„Тоније и с крено, господине Рејмонде, прави ти с е лошијим, а већ је с т е —“

„Није и с крено, али је од велике помоћи људи ма. Тај но, гђице Финч, н и с а м а ш н е к и п и ј а н а ц а л и в и д и т е да они никада, никад не и могли да с хвате да живим као ја ради м ј е р т о ј е н а ч и н н а к о ј и ж е л и м да живим.“

И мао с ам ос ећ ај дан е тре ада удем овде и с лушам овог грешног човека кој и ј е и мао мешанудецу и ниј ега и ло ри га ко то зна, али ј е и о фас цинан тан. Ни када нис ам наишао на и ћ е кој еј е намерно и зврши ло превару проти в с е е. Али зашто дали нам ј е повери о с вој у нај ду љу тј ну? Пи тво с ам газаш то.

„ Зато што с те деца и можете то да разумете“ , рекао ј е, „ и зато што ј а чуо дај е...“

Одмахнуо ј е главом према Ди лу. „ Ствари ј ош нис ус ус ти гле његовин с тинкт Нека мало ос тари и нећ е да с е раз оли и да плаче. Можда ћ е мус е с тари чинити као дај е - не аш уреду, реци мо, али нећ е плакати , не када прођ е неколи ко година него.“

„ О чему плакати , гос подине Реј монде?“ Ди лова мушкос тј е почела да с е поврћ уј е.

„ Плачте з ог ј едно с тавног пакла кој и људи дај удругим људима — чак ни не размишљај ућ и. Плачуо паклу кој и елци дај уо ој еним људима, а дан е прес тануни да помис ле да с уи они људи.“

„ Ати кус каже дај е превари ти о ој еног човека дес етпуа горе него превари ти елц“ , промрмљао с ам. "Каже дај е то нај гора с тваркој у можете учинити."

Гос подин Реј монд ј е рекао: „ Ми с лим да то ниј е - гос поћ и цџин Луиз, ви не знате да ваш тавниј е запуштен човек, и ћ е потре но неколи ко година да то уоне урај . ј ош нис ам видео довољно с ветв. Нис те ни видели овај град, али с вешто тре ада уради те ј е да с е врати те узградус уда.“

Цџмеј е подсети ло да с мо пропус тили с коро с ве ун акрс но и с пи ти вање гос подина Гилмера. Погледао с ам ус ун цџ, а оно ј е рзо падало и за врхова продавни цџна западној с трани трга. Измеђ удве варе, нис ам могао да одлучим ушта жели м да ус кочим: угос подина Реј монда или у5. с удски окружни с уд. „ Хај де, Ди л!“ И рекао. "Ј е с и ли до ро, с ада?"

„ Да. Драго ми ј е што с мо с е упознали , г. Раи монд, и хвала на пи ћ у, и ло ј е одлично намири вање.“

Потрчали с мо на зад до зграде с уда, уз с тепени цџ, уз двани за с тепени цџ, и иви цџмас е про иј али дуж алконске оградџе. Велчас ни Сај кс ј е с ачувао наша мес тв.

Судни цџ је иламирна и пон ово с ам с е пи во гдес у е е. Цигарас удиј е Теј лора илај е с међ амрљаус редини његови хус тв; Гилмерј е ио

писано наједном од жутих локована са толу, покушавај ући и дан адмашис удског и звештача чија се рука рзотрала. "Пуцај", промрмљао сам, "промашили смо."

Атикус је и она полаговора пред поротом. Он гледној е и звучао неке папире из своје актовке кој а је лежала поред његове столице, јер су или на његовом са толу. Том Роинсон се поигравао са њима.

„...у недос таку и ло каквих поткрепљујући и хдоказа, овај човек је оптужен за смртну казну и садамусесуди заживот..“

Ударио сам Јема. "Колико дуго је утме?"

„Управо је прешао преко доказа“, прошапува Џем, „и ми ћемо поедити, Скауе.“

Невидим како не можемо. Утме је већ петминут. Он је трчун и оједнос твним и лким као што сам вам ојаснио. Могао си то чак и да разумеш.“

„Дали је гог подин Гилмер—?“

„Шш. Ништа ново, само уочи чајено. Тихо са ада.“

Спетсмо погледали доле. Атикус је говорио лако, са оним врхотм одвојености кој ује користио када је диктирао писмо. Пољко је ходао горе-доле и са преджирија, а порота као да је илапажљива: главе су имиле подигнуте, а они су упратили

Атицусов путс анечим што је изгледало као захвалост Претпостављама да је то ило зато Атикус није иогромовник.

Атикус је засао, а он даје уради онешто што иначеније радио. Окачио је своје саати ланце и с твио ихна са то, говорећи: „Узсудс кудозволу..“

Судија Тејлор је климнуо главом, а он даје Атикус уради онешто што никад раније ни сам видео да ради или ожад, јавно или приватно: откопчао је прслук, откопчао крагну, олавио кравату и скинуо капут. Никад није олавио ни комадић одеће са ве доксеније скинуо пред сапавање, а за Џема и мене, ово је ио еквивалент са тој и пред нама потпуно гол Разменили смо ужаснује погледе.

Атикус је с твио руке уцепове и док се враћао пред пороту, видео сам његово златно дугме око крагне и врхове оловке и оловке како намигујунаса ветост.

„Гос подо“, рекао је. Џем и јасмо се пон ово погледали: Атикус је можда рекао:

„Извиђач. Његов глас је изгубио своју оутјеност а са поротом је разговарао као да су људи науглоште.“

„Гос подо“, говори ој е, „и ћ укратк, али и х желео да и с корис тим с вој е Преос тло времес а вама да вас подсетим да овај с лучај ниј е тежак, дане захтевани мало претрес ање компликовани хчи њени ца, али захтева да удете с и гурни ван с ваке разумне с умње у кри ви цу о кри вљен ог. За почетак, овај с лучај ни каданиј е тре ало да дође до с уђ ења. Овај с лучај ј е ј еднос таван као црно-ели.

„Државаниј е пружи ланиј отумедицинских доказа да с езлчин закој и с е Том Ро инс он терети и када догоди о. Умес то тога, ос лони ло с е нас ведочење двас ведока чиј и ис каз нес амо дај е доведен у оз и љн ус умњу током ун акрс ног и с пи ти вања, већ гај е оптужен и оштро с упротс тави о. Оптужен и ниј е кри в, али неко у овој с удни ци ј е с те.

„Немам ни шта ос им с ажаљења ус рупрема главн ом с ведоку државе, али мој е с ажаљење не с еже до те да он а угрози жи вот човека, што ј е учини ла у нас тој ању да с е ос ло оди с опс твен е кри ви це.

„Кажем кри ви ца, гос подо, ј е рј уј е кри ви ца моти вис ала. Он а ниј е почини ла ни какав злочин, он а ј е с амо прекрши ла крути и временски поштовани кодекс нашег друштва, кодекс кој и ј е толико с трог да ко год га прекрши и ва прогоњен из наше с редине као нес пос о ан захи вот Он а ј е жртва с уровог с и ромаштва и незнања, али ј а не могу с ажали с е: елај е. Он а ј е потпуно до рознала коли кој е њен увреда и о, али пошто с у њен е жеље и леј аче од ши фе кој уј е прекрши ла, упорнај е да га прекрши. Он а ј е упорна, а њен ан акнадна реакциј ај е нешто што с мо с ви уј едно м или другом трен уку зн али. Уради ла ј е нешто што ј е с вако дете уради ло — покушалај е да од с е е с клони доказе с вој е увреде. Али у овом с лучај у он а ниј е и ла дете кој е криј е украден у криј ум чарену ро у: удари ла ј е нас вој у жрву — нужн о мора да га с клони од с е е — он мора и ти укљоњен из њен ог при с ус тва, из овог с вет Он а мора ун ишти ти доказе с вог прекршај а.

„Штај е и о доказ њен ог увреда? Том Ро инс он, људс ко и ћ е. Мрада с клони Тома Ро инс она од с е е. Том Ро инс он ј е и о њен с вакодневни подсетник на шта он а ј е. Штај е уради ла? И с кушалај е црн ца.

„Билај е ела и с кушалај е црн ца. Уради ла ј е нешто што ј е ун ашем друштвен и зреци во: пољу и лај е црн ца. Не с тари уј ак, већ с нажан млади црн ац човек. Ниј е дан код ј ој ниј е и о важан пре него што гај е раз и ла, али с е с руши ла њу пос ле.

„ Нен отај е то видео, а о кри вљени ј е с ведочи о о с вој им при мед ама. Цвј е уради л
отацради ш? Не знамо, али пос тој е пос редни докази кој и то казуј у
Ми ела Евелј е и лад и вљачки претучена од с тран е некога кој е води о гото во и с кључи во с а
негова лева. Ми дели мично знамо шта ј е г о с подин Евелуради о: уради ој е оно што ј е ого ој азан,
и с трај ан, угледни елац и то уради о под да ти м околн о с ти ма-закле о с е на аналог, е з с умње
гај е поти с ао левом руком, а Том Ро инс он с ада с еди пред вама, положи вши заклетву
ј един ом до ром руком кој у пос едуј е - дес ном
руку.

„ И тако ј е ти хи, угледни, с кромни Црн ацкој и ј е и мао не с ма њен удрс кос тда 'с ажали'
елужен уморао да с тави с вој у реч проти в реч и двој е елаца. Не морам да вас
подс ећ ам на њи хови зглед и пон аша ње на три и ни—
с ами с те и хвидели. Сведоци државе, с а и зу етком шери фа округа Мј ком, пред с тави ли с у
с е вама, г о с подо, овом с уд у, уци ни чном уверењу да с е у њи хово с ведоче ње не ећ е с ум њати,
уверени да и с те с е ви, г о с подо, с ложи ли с а њи ма под претпос тавком - злу претпос тавку - да
с ви Црн ци лажу, да с ус ви Црн ци у о с нови не морална и ћ а, да с е с ви м мушкарци ма
Црн ци ма не тре а веровати у н аши м жен ама, претпос тавка
неко с е повезуј е с а умови ма њи ховог кали ра.

„ Цв, г о с подо, знамо да ј е с а мо по с е и лаж црн а као кожа Тома Ро инс она, лажна кој у не
морам да вам казуј ем. Зна те и с тину, а и с тина ј е с лед ећ а: неки Црн ци лажу, неки Црн ци
с у не морални, неки м Црн ци ма не тре а веровати у ли зини жен а - црн и хили ели х. Али
овој е и с тина кој а с е одно с и на људс ку рас уи ни ј едну пос е ну рас у људи. Не
пос тој и о с о ау овој с уд ни ци кој а ни кадани ј е рекла лаж, кој а ни кадани ј е
уради лан не моралне с твари и
нема човека кој и ни кадани ј е погледао жену е з жеље.”

Ати кус ј е за с тво и извади о марами цу. Он да ј е с ки ну о на очаре и о ри с ао и х, и видели
с мој ош ј едно „ прво“ : ни када га ни с мо видели да с езној и - и ој е
ј едан од он их мушкараца чиј а с е ли ца ни кадани с узној и л, али ј е с ада лис тва.

„ Ј ош не што, г о с подо, пре него што дам отказ. Томас Цеферс он ј е ј едн ом рекао да с ус ви
људи с творени ј еднаки, што ј е фраза дај ен киј и и штапна с тран а
И зврш на влас ту Ваши нгтон урадо на с гађ а. Пос тој и тен ден циј ау овој години милос ти,
1935., да неки људи кори с те ову фразу ван кон текс та, да

задовољавај ус ве ус лове. Нај с мешниј и примеркој ег могудас ес ети м ј едаљуди кој и водеј авно о разовање промови шуглуе и ес пос ленезај еднос а марљи ви м - ј ерс ус ви људи с творени ј еднаки, прос ветни радни ци ћ евам оз иљно рећи, деца кој ас ус талпате од с трашног ос ећ ај аинфери орнос ти. Знамо дас ус ви мушкарци нис ус творени ј еднаки ус мис луданеки људи желе да веруј емо - неки људи с упаметниј и од других, неки људи имај увише могућ нос ти ј ерс урођ ени с ати м, неки мушкарци зарађ уј у вишен овца од других, неке даме праве оље кољаче од других - неки људи с ерађ ај ударови ти и зван уо и чај ен ог опс ега већ ине мушкараца.

„ Али у овој земљи пос тој и ј едан начин на кој и с ус ви људи с творени ј еднаки - пос тој и ј една људс ка инс ти туциј акој ачини с иромахај еднаким Рокфелеру, глупог човека ј еднаким Ај ншџј ну, анеуког човека ј еднаким илоком факулету предс едни к. Та инс ти туциј ај е, гос подо, с уд. То може и ти Врховни с уд Сј еди њени х Држава или нај с кромниј и Ј П с уд уземљи, и ли овај час ни с уд кој и мас лжи те. Наши с удови имај ус вој е грешке, као и с вака људс ка инс ти туциј а, али у овој земљи с унаши с удови вели ки ни вели рачи, а унаши м с удови мас ви људи с у с творени ј еднаки .

„ Нис ам идеали с та да чврс то веруј ем у интегри тетн аши хс удова и пороте с ис тем — то заменениј е идеал тој е жи ва, раднас тварнос т Гос подо, с уд ниј ени шџ ољи од с ваког од вас кој и с еди предамно у овој пороти . Суд ј е здравон оли ко коли кој е здрава његова порота, а порота ј е здрава коли ко и људи кој и гачине. Уверен с ам да ћ ете ви гос подо ез с трас ти прегледати доказе кој ес те чули, донети одлуку и врати ти овог оптужен ог његовој породи ци . У и ме Бога, и зврши те с вој удужнос т”

Ати кус овглас ј е уи хнуо и док с е окрево од пороте рекао ј енеш то што нис ам разумео.

Рекао ј е то ви шес е и него с уду. Удари о с ам Ј ема. "Шџј е рекао?"

„ У и ме Бога, веруј те му” , мис лим дај е то рекао.

Ди лј е и знена да пос егнуо преко мене и повукао џема. “ Погледај те тамо!”

Прати ли с мо његов прс тс трмоглавог с рца. Калтурн и ј ас е про иј ала с редњи м пролзом, ходај ућ и право према Ати кус у.

Поглавље 21

Сидли во с е заус тави лав код ограде и чекала да привуче пажњу судије Тејлора. Била је усвежој кеџели и носила је урци коверу.

Судија Тејлор ју је видео и рекао: „То је Калурнија, зар не?”

„Дагос подине“, рекла је. „Могу ли само да пренесем ову поруку господину Финчу, молим вас, господине? То нема ни какве везе са њим.”

Судија Тејлор је климнуо главом и Атикус је узео коверу из Калурније. Оворио је, прочита њен садржај и рекао: „Судијо, ова порука је од моје сестре. Она каже мој деда саунес тав, ни саунес појави се од подне... ја... дали ли сте могли...”

„Знам где је Атикус.“ Господин Ундервуд се огласио. „Он је у тамо горе, на ојеном алкону — тамо са ујачно од осамнаест поподне.”

Наш отац се окренуо и подигао поглед. „Џем, с иђи одат”, позвао је.

Он да је рекао нешто судији и што ни само чули. Попели смо се преко величанског Сајкса и стигли до сапенашта.

Атикус и Калурнија нас дочекали доле. Калурнија је изгледала љути то, али Атикус изгледао је срећно.

Џем је сакао одузети њу. „Поједи ли само, зар не?”

„Немам појма“, кратко је рекао Атикус. „Овде је цело поподне? Иди кући са Калурнијом и узми са њом увечеру — и остани код куће.”

„Ау, Атикусе, хајде да се врати мо“, преклињао је Џем. „Молим вас да чујемо пресуду, господине.”

„Порота је могла да изађе и врати се заминутне знамо...” али смо да кажемо да Атикус попусти. „Па, чули сте све, па ли сте могли чути и остало. Да вам кажем, сви можете да се вратите када вечерате — једи те полко, сада, нећете пропустити ништа важно — а ако је жири још увек напољу, можете саčekати са нама. Али очекујем да ћете се вратити готово пре него што се вратите.”

"Ми с ли та да ћ е га тако рзо ос ло оди ти?" ули та Цем.

Ати кус ј е отвори о ус та да одговори, али ј е завори о и напус ти о нас .

Њли ос ам с е да ве час ни Сај кс с ачуван аша мес та занас , али прес тво с ам да с е моли м
ка да с ам с е с ети о да с у људи ус тли и оти шли угоми љма ка да ј е порота и љна по љу—
веч ерас и преплави ли апо теку, Ок кафе и хотел то ј е с то с им дан и с удон ели и с вој е ве че ре.

Калурн и ј а нас ј е отпра ти ла кућ и : „ —одгу ши те с ве вас жи во, с ама идеј а, ви децр с лу ша те
с ве то! Гос поди не Цем, зар не зн ате о ље да од ве де те с вој ум ља ђ ус ес рун а то с у ђ е ње?

Гос по ђ и ца Алек с ан дра ћ е апс олун о и мати пара ли зу
ка д он а с аз на! Не до ли куј е де ци да чуј у.."

Ули чна рас ве та ј е и љупа љ ена, а ми с мо ви де ли Калурн и ј ин о гор че ни про фи л док с мо
про љви ли и с под њи х. „ Гос поди не Цем, ми с ли о с ам да до и ј а те не ку главн у на ра мен и ма
—с ама идеј а, она ј е ва ша м ља ђ а с ес тра! Сама идеј а, гос поди не! Тре а љо и да с е
с авр ше н о с ти ди ш - зар уоп ш те не маш раз ума?"

Би о с ам оду ше в љ ен . То ли ко с тва ри с е до го ди ло тако рзо да с ам ос ећ ао да ћ е тре ати
го ди не да и хс ре ди м, а с ада ј е Калурн и ј а да ла с вом дра го ц ен ом Цем ун из зем љу- кој а
и но ва чу да до не ла ве че?

Цем с е с меј ао. "Зар не же ли ш да чуј еш о то ме, Ка л?"

„ Ућ ули те, гос поди не! Ка д и тре а љо да о ес и ш гла ву од с ра ма, ти с е с меј еш..." Калурн и ј а
ј е о жи ве ла с ери ј уз ар ђ али х пр ет њи кој е с у Цем а на ве ле на ма љо кај а ња, и она ј е за пл ви ла
уз с те пен и це с а с вој им кл ас ич ним, „ Ако гос поди н Фин ч не и с тро ши ћ у вас , ј а ћ у
— ућ и у ту кућ у, гос поди не!"

Цем с е на це ри о, а Калурн и ј а ј е пре ђ ун о кли мн ула гла вом да при с та не Ди лу на ве че ру.

„ Сви од ма х по зо ви те гос по ђ и цу Реј че ли ре ци те ј ој г де с те" , ре кла муј е. „ Она ј е рас еј а на
тра же ђ и те - па зи да те не по ша љ е на за д на Мри ди ј ан уј у ру."

Те ка Алек с ан дра на с ј е с ре ла и ум а љо с е он ес вес ти ла ка да ј ој ј е Калурн и ј а ре кла г де
с мо. Пр ет по с тв љ а м да ј уј е за о ле љо ка да с мо ј ој ре кли да ј е Ати цус ре ка о да мо же мо да с е
вра ти мо, ј е рн и ј е про го во ри љн и реч за вре ме ве че ре. Са мо ј е пре уре ђ и ва ла хран у на
с вом тв њи ру, тужн ој е г ле дај ућ и док ј е Калурн и ј а о с ветн ички с љу жи ла Цема, Ди ла и ме не.
Калурн и ј а ј е с и па ла м ле ко, и з ли ла кро м пи рс а лу и шун ку, мрм љај ућ и, „ с ра ми ла с е

с ами“ , уразли ч и т и м с т е п е н и м а и н т е н з и т е в . „ С а д а с в и ј е д е т е п о л а к о “ , и л о ј е њ е н о п о с л е д њ е к о м а н д а .

В е л е ч а с н и С и к е с ј е с п а с и о н а ш а м е с т а . И з н е н а д и л и с м о с е к а д а с м о о т к р и л и д а н а с н и ј е и л о с к о р о с а т в р е м е н а , а и с т а к о с м о и л и и з н е н а ђ е н и ш т о с м о н а ш л и с у д н и ц у а ш о н а к в у к а к в у с м о ј е и н а п у с т и л и , с а м а њ и м и з м е н а м а : к у и ј а з а п о р о т у ј е и л а п р а з н а , о п т у ж е н и ј е о т и ш а о ; С у д и ј е Т е ј л о р а в и ш е н и ј е и л о , а л и с е п о н о в о п о ј а в и о д о к с м о с е д е л и с е е .

„ Ј е д в а д а с е н и к о н и ј е п о м е р и о “ , р е к а о ј е Џ е м .

„ Н е к о с у с е к р е т а л и к а д а ј е п о р о т а и з а ш л а “ , р е к а о ј е в е л е ч а с н и С а ј к с . „ М и ш к а р ц и с у т а м о д о л е д а в а л и ж е н а м а в е ч е р е , а о н и с у х р а н и л и с в о ј е е е .

"К о л и к о д у г о с у н а п о љ у ? " у л и т а Џ е м .

„ О к о р и д е с е т м и н у а . Г о с п о д и н Ф и н ч и г о с п о д и н Г и л м е р с у ј о ш м а л о р а з г о в а р а л и , а с у д и ј а Т е ј л о р ј е о п т у ж и о п о р о т у . "

"К а к о ј е о н ? " у л и т а Џ е м .

"Ш т а р е њ и ? О х , д о р о ј е у р а д и о . Н е ж а л и м с е н и м а л о — и о ј е в е о м а п о ш т е н . Н е к а к о ј е р е к а о а к о в е р у ј е т е у о в о , о н д а ђ е т е м о р а т и д а в р а т и т е ј е д н у п р е с у д у , а л и а к о в е р у ј е т е у о в о , м о р а ђ е т е д а в р а т и т е ј о ш ј е д н у . М и с л и о с а м д а с е м а л о н а г и њ е н а н а ш у с т р а н у — " В е л е ч а с н и С а ј к с с е п о ч е ш а о п о г л а в и .

Џ е м с е о с м е х н у о . „ О н н е и т р е а л о д а с е н а г и њ е , в е л е ч а с н и , а л и н е р и н и т е , п о е д и л и с м о , " р е ч е м у д р о . " Н е в и д и м к а к о и и л о к о ј а п о р о т а м о г л а д а о с у д и о н о ш т о с м о ч у л и ... "

„ Н е у д и т е т а к о с а м о у в е р е н и , г о с п о д и н е Џ е м , н и к а д а н и с а м в и д е о д а ј е п о р о т а о д л и ч л а у к о р и с т о о ј е н о г ч о в е к а у о д н о с у н а е л о г ч о в е к а . . . " А л и Џ е м ј е н а п р а в и о и з у з е т к о д в е л е ч а с н о г С а ј к с а , а м и с м о и л и п о д в р г н у и п о д у ж е м п р е г л е д у д о к а з а с а Џ е м о в и м и д е ј а м а о з а к о н у у в е з и с а с и л о в а њ е м : н и ј е и л о с и л о в а њ е а к о т и ј е д о з в о л и л а , а л и ј е м о р а л а д а и м а о с а м н а е с т – у а л а а м и , т о ј е с т – а М ј е л а ј е и м а л д е в е т њ а е с т О ч и г л е д н о с т е м о р а л и д а ш у и р а т е и в и ч е т е , м о р а л и с т е д а у д е т е с а в л а д а н и и з г а ж е н и , п о м о г у ђ н о с т и х л а д н о г у д а р а њ а . Д а с т е и м а л и м а њ е о д о с а м н а е с т г о д и н а , н и с т е м о р а л и д а п р о л з и т е к р о з с е о в о .

"Г о с п о д и н . Џ е м , " о д в р а т и о ј е в е л е ч а с н и С а ј к с , „ о в о н и ј е п р и с т о ј н о д а м а л е д а м е ч у ј ... "

„ О х , о н а н е з н а о ч е м у п р и ч а м о “ , р е к а о ј е Џ е м . „ И з в и ђ а ч , и о в о ј е с т а р о з а т е е , з а р н е ? "

„ Свакако није, знам с вакуреч кој укаже. Можда сам и ја и о
у едљиво, јер је Џем ућ уао и никада вишеније разговарао о тој теми.

"Колико је сати, велчас ни?" упи тво.

„ И демо према осам."

Погледао сам доле и видео Ати цус а како шета окол с арукама уц епови ма: о и шао је прозоре,
азати м је прошао поред ограде до ложе за пороту. Погледао је у њу, прегледао с удиј у Теј лора
на његовом трону, азати м се врати одакле је почео. Ухватила сам му поглед и махнула му.
Признао је мој поздрав климањем главом и нас тави о свој у турнеј у.

Гос подин Гилмер је с тај ао на прозори ма и разговарао с агос подином Ун дервоодом.

Бертс удски и звештач, пуши ој е: с еој е заваливши ноге на с т.

Али с луж еници с уда, прис уни — Ати цус , г. Гилмер, с удиј а Теј лорчвр с пава и Берт или
с уј едни чиј е је понашање и изгледало нормално. Никадани сам видео тако мирну препуну
с удни цу. Понекад и е а узнеми рен о заплакала, а дете и и злетело ван, али одрас ли с ус едели
као да с ууцркви.

На алконус у Црнци с едели с тај али око нас са и лиј с ким с трпљењем.

Стари с удски с атпреплео је своје прелиминарно оптерећење и окуда је с а ос ам
заглушујући их онговакој и с уна м потрес ли кос ти.

Када је ударио један аес тпув, прес тао сам да се ос ећ ам: уморан од ор е против
с на, дозволио сам се и кратк дремак уз удо нурукуи раме велчас ног Сај кса.

Про удио сам се и поштено сепотуди о даос танем тако, гледај ући доле

и концен три шући с ена главе и с под: и лој ешес наес тћ елави х, чернаес тмушкарац кој и
и могли да прођу за црвен окос е, чердес етглава кој е с увари рале и змеђус међи х и црних, и ...

Сетио сам се нечегашто ми је Џем једном о јас нио када је прошао кроз кратк перид
пси хичког и с тражи вања: рекао је да ако се едовољно људи – с тади он пун, можда –

концен три шена једну с твар, као што је паљење дрвета у шуми, да дрво и с есамо од

се еупалило. Поигравао сам се идејом да замолим с ве доле да се концен три шун аос ло ађање

Тома Ро инсона, али сам мислио да

или уморни као и ја, не и успело.

Дилјечвр с павао, с главом на Џемовом рамену, а Џем је еио тих.

"Зар није дуго?" питао сам га.

„ Наравно, и звиђаче“ , рекао је с рећно.

„ Па, како си то рекао, треало и с амо петмин уа.“

Џем је подигао о рве. „ Пос тој ес тари кој е не разумете“ , рекао је он, ај а

и о преви ше уморан да и с е рас прављао.

Али мора да с ам и о прилично удан, и начене и хпри ми о

уи с ак кој и с е увлачи оумене. Ниј е и ло другачиј е од оне кој ус ам и мао прошле зи ме, и дрхва

с ам, и ако ј е ноћ и лаврућа. Ос ећ ај ј е рас тво с ве док атмос фераус удни ци ниј е и л потпун о и с та

као ухладно фе руарс кој уро, ка да с упти це ругали це и ле ми рне, а с тари прес тви да

ударај упо н овој кућ и гос пођ и це Мди, а с вака дрвен а врата укомши луку и л с узаворен а чврс то

као и врата Радлеи Плаца. Пус тви ци кој а чека, празна, а с удни циј е и л крцта љ уди ма. Упарен а лења

ноћ ниј е и л ништа другачиј а

од зимс ког ј ура. Гос подин Хек Теј ткој и ј е ушао ус удни ци разговорара с ати кус ом, можда ј е нос и о с вој е ви с оке чизме и ј акну.

Ати кус ј е преки нуо с вој е мирно пување и с тви он огун адоњупреч кус тми це; док ј е с лушао шта

гос подин Теј тговори, полкој е прешао руком горе-доле по уи ни. Очеки вао с ам да ће гос подин

Теј тс ваког трен ука рећ и: „ Узми те га, г.

Финч...“

Али гос подин Теј тј е рекао: „ Овај с уд ће доћи и до реда“ , глас ом кој и ј е одзвањао

аурри тетм, а глас е с под нас с ус е ргнуле. Гос подин Теј тј е изашао из с о еи врати о с е с а Томом

Ро инс он ом. Одвео ј е Тома на његово мес то поред Ати кус аи с тво тмо.

Суди ј а Теј лорс е про уди оуи знен адну уднос ти с едео ј е ус правн о, гледај ућ и упразн уложуза пороту.

Он о што с е дес и ло пос ле тога и мало ј е квали тети з с нова: ус нус ам видео како с е порота враћа,

крећ ућ и с е као подводни пливачи, а глас с уди ј е Теј лора допи рао ј е издалека и и ој е с ић ушан.

Видео с ам нешто што с е може очеки вати с амо од адвокат ког детеа

да ви ди, могло с е очеки вати да пази, и тој е и ло као да гледаш Ати цус а како и злзи на ули цу, поди же

пушкун а раме и повлачи о арач, али с ве време пос матра зн ај ућ и дај е пиштољ празан.

Порота ни кадан е гледа уоптужен ог кога ј е ос уди ла, а ка да ј е ова порота ушла, ни ко од њи х ниј е погледао

Тома Ро инс она. Предрадник ј е предао комад папи ра гос подин у Теј ту кој и га ј е предао

с луж ени ку кој и га ј е предао с удиј и...

Завори о с ам очи . Суди ј а Теј лорј е и с пи ти вао пороџу . „ Кри в... кри в... кри в...

кри в...“ Зави ри о с ам у џема: руке с уму и ле еле од хватања за ограду алкон а, а рамен а с умус е трзала као да ј е с ваки „ кри в“ зас е ан у од између њих .

Суди ј а Теј лорј е нешто говори о . Чеки ћ муј е и оушац и , али ни ј е га кори с ти о то . Мн о с ам ви део Ати цус а како гура папи ре с а с тола ус вој уактв ку . Завори о га ј е , оти шао до с удс ког и звештача и рекао нешто , кли мну о главом г .

Ги лмера , а зати м оти шао до Тома Ро ин с она и нешто мушапн уо . Ати кус ј е с тви оружун а Томово раме док ј е шапувао . Ати кус ј е с ки ну о капутс ан ас лн ас толи це и на вукао га преко рамен а . Зати м ј е напус ти о с удни цу , али не с вој им уо и чај еним излазом . Мра да ј е желео да и де кућ и краки м пуем , ј е рј е рзо и шао с ред њим пролазом кај ужн ом излазу . Прати о с ам врх

главудок ј е и шао до врата . Ни ј е поди гао поглед .

Неко ме ј е ударао , али ни с ам и о вољан да с крен ем поглед с а људи и с под нас , и с а с ли ке Ати кус овог ус ам љен ог ходан и з пролаз .

„ Гос пођ и џ Жан Луи з ?“

Погледао с ам око љу . Стај али с у . Свуда око нас и на алкон у нас упротн ом зи ду , црн ци с ус е ди за ли на ноге . Глас велечас ног Сај кс а и о ј е да лек као и глас с уди ј е Теј лора :

„ Гос пођ и џ Ј еан Луи с е , ус тан и те . Твој о тацум и ре .“

[Сад ржај](#) - [Прејодн о /](#) [След еће](#)

По г л а в љ е 22

Дошао ј е ред на џема да за плаче . Његово ли џе ј е и ло прошаран о љуи м с узама док с мо с е про и ј али кроз вес е лугоми лу . „ Ни ј е уреду“ , промрмљао ј е , с ве до угла трга где с мо за текли Ати кус а како чека . Ати цус ј е с тај ао и с под ули чно с вето као да с е ни штани ј е дес и ло : прс лж муј е и о закопчан , крагна и кравата с уму и ли уредно на мес ту , лан ацс атам уј е ли с тво , и о ј е његов

опетравн одушној а.

„ Ниј е уреду, Ати кус е“ , рече Џем.

"Не сине, ниј е уреду."

Ишли с мокући.

Тека Алекс андрај е чекал. Биљј е укућној хаљини, а могао с ам с е заклет дај еис подње
и мал корзет „ Жао ми је, рате“ , промрмљала је.

Пошто јени када раниј енис ам чуо да Ати кус азове „ рат“ , крадом с ам аци о поглед на Џема, али
ниј е слшао. Погледао и Ати кус а, затим доле упод, и ја

пиво с едали мисли дај е Ати кус нанеки начин одговоран за Тома Ро инс она
уверење.

"Дали ј е до ро?" упи тлај е тека, показуј ући на Џема.

"Биће тако с ада", рече Ати кус . "Биљј е мало преј ако за њега." Наш отацј е уздахнуо. „ Идем
укревет , рекао је . „ Ако с е уј уро не про удим,
незови ме."

„ Нис ам мисли о дај е мудро да им дозволим..."

„ Свој е њихов дом, с е тро“ , рече Ати кус . „ Направили с мо то на овај начин за њих, могли
и и дана чедас енос е с а тим."

„ Али не морај уда и дуус удни ци дас е ваљај ууњој ..."

"Тој еис толико округ Мј ком колико и мис ионарс ки чај еви."

„ Ати кус ...“ Очи теке Алекс андре и лс уза ринуе. „ Ти с и пос ледња о с о акој уј а
мисао и пос тва огорчен аз ог овога."

„ Нис ам огорчен , с амо с ам уморан . Идем укревет"

"Ати кус ...", рече Џем мрачно.

Окренуо с е на врати ма. "Шта ј е на?"

"Како с у то могли , како с умогли ?"

„ Не знам, али они с у то урадили . Радили с у то раниј е и радили с у то вечерас и урадиће то
понаво, а када то ураде — и згледа да с амо деца плачу. До ро
ноћ ."

Али с тари с увек оље уј уро. Ати кус ј е ус тво ус вој уо и чај ени ез ожни час и и оу
дневној с о и иза М илног реги с тра ка да с мо ушли .

Џемовој уварње лице пос тавило је епитанекој есуњегове пос пан еус не покушавале да пос таве.

„Још није време за тригу“, уверавао га је Атикус док смо одлазили у трпезарију.

„Још ни смо завршили. Биће жал е, на то можете рачунати. Граци оус жи в, Цалштај ес ве ово?“

Зури ој еус вој тњи рзадоручак.

Калтурнијај е рекла: „Таа Тома Ро инс она ти је ј урос пос лво овукокошку.

Поправи о с ам то.“

„Реци мудас ам пон ос ан што с ам то до ио — клдим с едан емај упи лети ну за доручак урес трану
Бела Кућа а. Шта је ово?“

„Ролс“, рече Калтурнија а. „Ес тедоле ухотелу хј е пос лава.“

Атикус је з уњено подигао поглед на њу, а она је рекла: „Боље да и зађе овамо и види те шта је
укужи њи, гос подине Финч.“

Прати ли смо га. Кухи њс ки с то је и она рпан с адовољно хран е да с ахран и породи цу комаде
с лан ес ви њети не, парадај за, пас уља, чак и с цупперн он га. Атикус с енацери о када је пронашао
теглуки с ељени хс ви њс ки хзгло ова. „Размис ли те да ћ е ми тека дозволи ти дај едем ово у
трпезарију и?“

Калтурнијај е рекла: „Ово је и ло око задњег с тепен и шта ка да с ам ј урос с ти главде.

Он и—они цен е оно што с те урадили, г. Финч. Он и—они не претеруј ус ами с е е, зар не?“

Ати цус ове очи с ус енапун и лс узама. Ни је проговори о за трен увк. „Реци те им да с ам веома
захвалан“, рекао је. „Реци им — реци им да то ви шени ка да не с меј уда ураде.
Времен а с упретешка...“

И зашао је из кухи ње, оти шао у трпезарију и с при чао с е теки Алекс ан дри, с тви о
шешири оти шао у град.

Чули смо Ди лов корак уходни ку, па је Калтурнија о с тавила Атикус овне пој еден доручак на с толу.
Измеђуј еда зеца Ди лн ам је и с при чао о реакцији и гос пођ и це Реј челод с ин оћ, а то је и ло:
ако човек као што је Ати цус Финц жели да с е удари главом о камен и зид
то је његова глава.

„Рекао с ам ј ој“, зарежао је Ди лг гризућ и пи лећ уногу, „али ј урос није изгледал аш
као да при ча. Рекла је да је и ла удна по ланоћ и пи тај ућ и с егдес ам, рекла да ћ е ме прогон и ти
шери фали он је и она с ас луша њу.

„Ди л мораш да прес тан еш да одлазиш а да ј ој не кажеш“, рекао је Џем. „То с амо

отежавај е."

Ди лј ес трпљи во уздахнуо. „ Рекао сам ј ој док нисам и о плавули цугде и дем...

она самовиди преви шезмиј аурману. Кадим се да та жена попиј е пола ли трезадоручак с ваког
ј ура-знај ђе да попиј е две пунечаше. Видео сам ј е."

„ Не говори тако, Ди лј , рекла је тка Алекса андра. „ То не пристај едету. Његово
—циничан."

„ Нисамциничан, госпођице Алекса андра. Говорити истинунуниј ецинично, зарне?"

"Како ти то кажеш, тако је."

Џемове очи су љеснуле уњу, али је рекао Ди лу. „ И демо. Можете повесити тог тркача са сомом."

Кадасмо отишли напредњи трем, госпођице Степхание Цравфорд је ила заузет причајући то
госпођици Мудије Акинсон и господину Еј верију. Погледали су нас и насавили да причају.
Џем је направио ди вљу жуугру. Пожелио сам оружје.

„ Мзим да те одрасли гледају " , рекао је Дил " Чини да се осећате као да нешто урадили."

Госпођице Мудије викинула да Џем Финч дође тамо.

Џем је засмењао и подигао се са љуљашке. "Идемостом," Дил
рекао.

Нос госпођице Стефаније задржао од радозналости. Желела је да зна којесве дао
наша дозвола да идемо на суд—није нас видела, али је урос је ило по целом граду да смо
или на ојеном алкону. Дали нас је Атикус посавио тамо као неку врс ту—? Зар није ило
изли засавим тим—? Дали је Скаутс ве разумео
—? Зар нас није наљуило кадасмо видели данам ватуче?

"Ти хо, Стефани." Дикција госпођице Мудије ила смртносна. „ Немам целој уро да прођем
на трему— Џем Финч, звао сам да се знам дали ти и твоје колеге можете да поједете тору. Усво сам
упетда и сстигао, па ољереци да.

И зви ни нас, Стефани. До рој уро, господине Еј вери."

Накухињс ком с тоугоспођице Муди ила је велика трва и два мала. Треало је ити троје мали шанга.
Није ило као да госпођице Муди заорава Дил, ами смо то морали показати. Али разумели смо када
је одскла велику тору и дала парче Џему.

Док смој ели, ос етили смо дај е то начин на кој и гос пођ и ца Мди каже да с ени штаниј е промени ло, што с е ње тиче. Седелј ети хо укухи њс кој с тли ци и пос марала нас .

Одј едном ј е проговори ла: „ Не рини, Џем. Ствари ни кадани с уако лоше као што и зглед ај у.”

Узаворен ом прос тору, кадај е гос пођ и ца Мди хела да каже нешто подуже, раши ри лај е прс те на колени ма и с реди ла с вој мос т Овој е уради ла, ами с мо чекали .

„ Само жели м да вам кажем да пос тј е неки људи на овом с вету кој и с урођ ени да раде наше неприј атне пос лове умес то нас . Твој оцај е ј едан од њих.”

"Ох", рекао ј е Џем. "До ро."

„ Немој те, гос подине“ , одговори лај е гос пођ и ца Мди, препознај ућ и Џемове фали с тичке звукове, „ нис те довољно с тари да ис те цени ли оно што с ам река.”

Џем ј е зури о ус вој ун а пољ пој еден у тору. „ Тој е као да с и гус ени ца уч ахури, ет штај е“ , рекао ј е. „ Као нешто што с пава умотан она топл ом мес ту. Увек с ам мис ли о да с у људи из Мј ком а нај ољи људи нас вету, арем с уако и згледали .”

„ Ми смо нај ез едниј и људи нас вету“ , рекај е гос пођ и ца Мди. „ Тако реко с мо позван и да удемо хри шћ ани, али кадај ес мо, и мамо људе као што ј е Ати цус да и дузан ас .”

Џем с ес крушен она ери о. "Волео и х да ос твак округа то мис ли."

"Изненадили ис те се коли ко нас т чини."

"СЗО" Џемов глас с е повис и о. „ Кој еу овом граду учини ој едн ус тварда и помогао Тому Ро инс ону, кој ес амо?

„ Пресега, његови о ој ени приј атели, а људи попут нас . Йуди попутс удиј е Теј лора.

Йуди попутг. Хека Теј тв. Прес тани дај едеш и почни да разми шљаш, Џем. Дали вам ј е и када пало на памет да с удиј а Теј лор кој и ј е именов ао Ати цус ада рани тог дечаканиј ес лучај но? Дај е с удиј а Теј лор можда и мао с вој е разлоге да га именуј е?”

Овој е и ламис ао. Од рану кој уј е одреди о с уд о ичној е давао Макс велГрин, Мј ком ов нај новиј и додавк у адвок ас кој комори, комеј е и ло потре но ис кус тво.

МаквелГреен ј е тре ао и мати с лучај Тома Ро инс она.

„ Размис ли те о томе“ , говори лај е гос пођ и ца Мди. „ Тониј е и ло с лучај но. Синоћ с ам с едео тамо на трему и чекао. Чекао с ам и чекао да вас с ве види м

ни из тротар и док сам чекао мислио сам, Атикус Финч неће поједи, он не може да поједи, али он је једини човек у овим крајевима којим може да задржи пороту тако дуго у таквом случају. И помислио сам у себи, па, прави мо корак - то је само е а корак, али то је корак."

"Није уреду тако говорити — зар није један хришћански судија и адвокат не може да надокнади паганске пороте", промрмља Џем. "Ус короћ у одрас ти..."

"То је нешто о чему ће морати да разговара с асвојим оцем", рекла је госпођи и цџи Мџи.

Сишли са мониз хладне нове сепенице госпођи и цџи Мџи на сунци пронашли г.

Авери и Мисс Степхан и е Цавфорд су и даље на томе. Кренули су низ тротари са тај али

суис пред кућу госпођи и цџи Стефани. Госпођи и цџи Реј челје ишла ка њима.

"Мислим да ћу ити клон када пораснем", рекао је Дилл

Џем и ја смо стали на пуу.

"Да, господине, клон", рекао је. "Не могу ништа на овом свету да урадим са људима осим да се смејем, па ћу се придружити циркусу са смејати се до главе."

"Преокренуо си га, Дилл", рекао је Џем. "Клонови су утужни, људи су ти који се смеју њих."

"Па, ја ћу ити нова врста клонна. Стјаћу се редрингаи смејати се људима. Само

погледај тамо", показао је. "Свако од њих

преало и дајаше мету. Тетка Реј челто већ ради."

Госпођи и цџи Стефани и госпођи и цџи Реј челди вљесу на махале, на начин којим није давао лажу Дилловој опсервацији.

"О Боже", уздахнуо је Џем. "Мислим да и илоружно да их не видим."

Нешто није уреду. Господин Еј верије и оцрвенули цуод чаролије ки хања и замаљна с

је одувао са тротара када смо дошли. Госпођи и цџи Стефани је држала одуз уђења, а госпођи и цџи

Реј челје хватила Дилла за раме. "Уђи у задње двориште и остани тамо", рекла је. "Долази

опасност"

"Јесвар?" Питао сам.

"Зар још ниси чуо? Имага по целом граду..."

У том тренутку тетка Александра је дошла на врата и позвала нас, али она је еила

кас но. Гос пођици Стефан је ило задовољс тво данам каже: ј урос ј егос подин Бо Ј уел
заус тави о Ати кус ана углупште, плун уо гаулице и рекао мудаћ едо ити
него ако муј е то тре ало до крај аживота.

[Садржај](#) - [Преходно](#) / [Следеће](#)

Поглавље 23

„ Волео и хда Бо Ј уел не жаће дуван “ , ило ј ес вештој е Ати кус рекао о тме.

Мђ уи м, према гос пођици Стефан и Крофорд, Ати кус ј е излзико из поште када муј е пришао
гос подин Ј уел опс овао га, плун уо и запрети о
да га у иј е. Гос пођици Стефан и (кој ај е, увреме када ј е то два пуа рекла, већ ила тамо и свеј е
видела – пролзехи из цунгле Цитни, ј ес те) – гос пођици Стефан и ј е рекла да Ати кус ниј е трепну
оком, с амо ј е извадио марамицу и о ррис ао његово лице и с тј ао тамо и пус ти о гос подина
Евела да га прози вади вљи коњи нис умогли да ј е на трај уда пон ови . Г. Евелј е и о ветеран
опс курн ог рат; то плус Ати кус ова ми рна реакциј а вероватно гај е на вела да с е запитв: „ Преви ше
пон ос ан да и с е ори о, копи ле кој е воли цн це?“ Гос пођици Стефан и ј е рекла да ј е Ати кус рекао:
„ Не, прес торо “ , с тави о ј ес вој е руке у његове
ц епове и прош ево даље. Гос пођици Стефан и е ј е рекла да то морате предати Ати кус у Фин цу, он и
пон екад могао и ти потпун ос ув.

Џем и ј ани с мо мис ли да ј е за авно.

„ Уос тлом, и пак “ , рекао с ам, „ он ј е ј едном и онај с мртн ос ниј и метак у округу. Он
могао -“

„ Знаш да он не и нос и опи штољ, Скауе. Нема чак ни ј едан ... “ рекао ј е Џем.

„ Знае да га ниј ени и мао доле узаворуте ноћ и. Рекао ми ј е да ј е то што и мам пи штољ позив
некоме да те упуца.“

„ Свој е другачиј е “ , рекао с ам. "Можемо газамолити да позај ми ј едну."

Ј ес мо, а он ј е рекао: "Глупос т"

Ди лј е и о ми шљења да и апелна Ати кус ову ољу при родумогао да функцион ише: пос ле

с ве, умирали и с мо од глди дагај егос подин Евелу и о, ос им што гај е одгај ала
и с кључи во тека Алекс андра, а с ви с мо знали да и првас тваркој у и он а уради ла пре него
што и Атикус и о под земљом и ла да отпус ти Калпурниј у. Џем ј е рекао да и могло да упали ако ј а
плакај еи аци лас еунапад, удућ и дас умла да и девој ка. Ни то ниј еус пелю. Али када он
при мети о дас е вучемо по комши луку, не ј едемо, мало с езан и мамо зан ашен ормалне активнос ти,
Атикус ј е откри о коли ко с мо ду око уплашени. Ј едн ен оћ и ј е ис кушао Џемановим
фд ал ким час опи с ом; када ј е ви део да Џем преврћ е с тран и це и аци и хус трану, рекао ј е:
„ Шта мучи, с ине?“

Џем ј е дошао до с твари: „ Г. Евел“

"Он о што с е дес и ло?"

„ Ни штас ениј е догоди ло. Плаши мо с езате еи мис ли мо да и тре ало да уради ш
нешто увези с ањим."

Атикус с е иронично ос мехнуо. "Шта ради ти? Стави ти га под ми ровн увезу?"

"Када мушкарац каже да ћ е те увати ти, и згледа да то и мис ли."

"Он ј е то мис ли о када ј е то рекао", рекао ј е Атикус. „ Џем, ви ди дали можеш дас танеш на
мес то Бо ај уелна мин ут На том с уј еу с ам уништи о његов пос ледњи трук креди и ли тева, ако
гај еи мао за почетак. Човек ј е морао да и ман екуврс туповратка, његова врс та увек и ма. Дакле, ако
ми ј е плување еулице и претње уште дело Мј елу Евелј ош ј едан додат и ударац то ј енешто што ћ у
радо прихвати ти. Мбра ј е то да и зн ес ен анекога, ај а ихрадиј е то и ој анего она пуна
деце тамо. ти
разумеш?"

Џем ј е кли мнуо главом.

Тека Алекс андра ј е ушла ус о удок ј е Атикус говори о: „ Немамо чега дас е плаши мо од Бо ај уел,
он ј е с ветр и звукао из с вог с ис тема тог ј ура.

„ Не их ила тако с игурна уо, Атикус е“ , рекла ј е. „ Његова врс та и учини ла с ве да отплати љуњу.
Знае какви с ути људи."

„ Шта и ми ј уелмогао да уради, с ес тро?"

„ Нешто с кри вен о“ , рекла ј е тека Алекс андра. "Мжете рачунати на то."

„ Ни ко нема много шан с и дас е кри ј еу Мј ком у“ , одговори о ј е Атикус.

Пос ле тогас ени с мо плаши ли. Лет с е топи ло, ами с мо га макс и мално и с кори с ти ли. Атикус нас
ј е увери о дас е Тому Ро ин с он уни штан ећ е догоди ти до

виши суд је преиспитивао његовог лужај и даје Том и мао до решанс е да и зађена са
слободу, или арестује да му се поново суди. Био је она заговор који фарми Енфилд, седамдесет
милијада далеко у округу Честер. Питово сам Атикус а да ли Томовој жени и деци то с меј у
посети га, али Атикус је рекао не.

„Ако изгуби своју неприкосновеност, упитивао сам једне вечери, „шта ћеш е догодити с њим?“

„Он ће ићи и до суднице“, рекао је Атикус, „осим ако мугу вернути неку лажи казну.
Још није време за тригу, Скауте. И мао до решанс у.“

Џеј је лежао на софи и читао Популарнумеханику. Подигао је поглед. „Није у реду. Ни кога
није уочио чак ни да је крив. Он никога није одузео живот“

„Знај да је емоционално мртви прекршај у Алабами“, рекао је Атикус.

„Да, али порота није морала да му да мртвост, могли су удама дају удвадесет
година.“

„Дато“, рече Атикус. „Том Ројнсон је ојачан човек, Џеј. У овом делу нема жирија
свегаћерећи: 'Ми мислимо да се криви, али не много', зато такве оптужбе. То је и
ли директно ослобађајући пресуда и ми ништа.“

Џеј је одмахивао главом. „Знам да није у реду, али не могу да схватим шта је
погрешно – можда емоционално мртви прекршај ...“

Атикус је испустио новине поред своје суднице. Рекао је да није имао никакве
свађе са судном ослободити, ништа, али је имао дугоке сумње
када је држава тражила пороту и зрела мртву указујући на новачику
посредних доказа. Погледао ме је, видео да сам лужам, и олакшао ми је. „—Мислим, пре
него што човек буде осуђен на мртваку и смрт, рецимо, треба да суди едан или два
очевидца. Неко и треба да буде усвајућа каже: 'Да, и осам твоих видео сам га како
повлачи окидач.'“

„Али много људи је ошешено — ошешено — на осам нових доказа“, рекао је
Џеј.

„Знам, и многи од њих су вероватно заслужили, али уредосвајући очевидаца увек
посудити сумња, понекад самосенка сумње. Закон каже 'разумна сумња', али мислим да
оптужени има право на сенку сумње. Увек посудити могућност ма колико мало вероватно,
да је е
невина.“

„Он дас ес ве враћ ажи риј у. Тре ало и дауклон и мо пороте.” Ј ем ј е и о

непоколе љ и в.

Ати кус с е руди одас ене ос межне, али ниј емогаодас ес уздржи. „ При личнос и с трог преманама, с ине.

Ми сли м да можда пос тој и о љи начин. Промен и те закон. Промен и те тако дас амо с удиј е и мај умоћ да одређ уј указну ус мртн и м с лучај еви ма.”

“Он да и ди те умн томери и промен и те закон.”

„ И зн ен ади ли и с те с еко ли ко и то и ло те шко. Нећ удожи вети да ви ди м промен узакон а, и ако дожи ви ш да ви ди ш, и ћ еш с арац”

Ово ниј е и ло довољно до роза џема. „ Не гос подине, тре ало и дауки нупороте. Он уопште ниј е и о крив, а они с у рекли дај ес те.”

„ Дас и и о уој пороти, с ине, и ј ош ј едан аес тдечака попуте е, Том и и о с ло одан човек” , рекао ј е Ати кус . „ До с адас ени штаувашем жи воу ниј е меша ло уваш

процес рас уђ и вања. То ј е дван аес тразумни х људи ус вакодн евн ом жи воу, Томова порота, али ви дели с те дај е нешто дошло и змеђ уњи хи разума. Ви дели с те и с тус варте ноћ и и с пред заво ра. Када ј е та пос ада оти шл, они н и с у оти шли као разумни људи, оти шли с узато

што с мо ми и ли тамо. Пос тој и нешто унашем с вету з ог чега мушкарци гу е главу— не и могли и ти поште ни да покушај у. На наши м с удови ма, када ј е реч елог проти в црн ц, елацувек по еђ уј е. Он и с у ружни, али то с у жи вотн е чи ње ни це.”

“Не чини то како тре а”, рече џем упорно. Ударао ј е ти хо пес ни црм по колену.

“Ј едн ос тавн о не можете ос уди ти човека на ос нову такви х доказа - не можете.”

„ Ви нис те могли, али они с умогли и ј ес у. Шта с те с тариј и то ћ ете ви ше то гави дети. Ј едино мес то где и човек тре ало да пос ти гне квадратни договорј ес удни ц, и ло дај е он и ло кој е ој е дуге, али људи и мај ун ачин дас вој ене годовање прен ес управо упороту. Како удете с тариј и, ви дећ ете е ле мушкарце како варај у црн ц с ваког дан аувашем жи воу, али дозволи те ми да вам кажем нешто и не за орави те то -

Кад год елац уради црн ом човеку, езо зи ракој е, коли кој е огати ли из кој е фи не породи це поти че, тај елацј ес мећ е.”

Ати кус ј е говори о тако ти хо дан ам ј е пос ледња реч удари ла ууши. Погледао с ам,

али це муј е и ло жес токо. „ Немани шта мучниј е за мене од елр ни жег ран га кој и ћ е и с корис ти ти не знање црн ц. Не мој те с е заваравати - с вес ез рај аи ј едн ог од ових дан а ћ емо плати ти рачун

за то. Надам се да ни је у време ваше деце.”

Џем се чешао по глави. Одједном се умусеочи рашириле. „Атикус е”, рекао је, „зашто људи попут нас и госпођи и цркви ни каданес еде упороти? Ни кадане види те ни кога из Мјком а упороти – сви они долазе из шуме.”

Атикус се завали оусвојус толику заљубљене. Из неког разлога изгледао је задовољан Џемом.

„Питав сам се када и ти то паљена памет”, рекао је. „Пос тој и много разлога. Као прво, госпођи и цркви не може да уде упороти јер јужена —”

„Мислите, жене у Алаами не могу...?” и осамогорчен.

„Јарадим. Препос твљама дај е то да зашти ти монашеске даме од грозних случајева као што је Томов.

Осим тога,” Атикус се нацерио, „сумњама да и нама и када с уђено комплетан случај – даме и преки даље да пос твљај упи тња.”

Џем и јасмосесмејали. Госпођи и цркви ужирију и илампресивна. Помислиосамна с тругоспођу дуосеусвојим инвалидским колицима – „Прес тани да лупаш, Џон е Тејлор, желим нешто да пи твам овог човека.” Можда сун аши преци и ли мудри.

Атикус је говорио: „Са људима попут нас — то је наш део рачуна. Генерално до и јаможирикојезас лужујемо. Наши с тас и ти грађани Мјком ани с узинтересовани, пресвега. Као друго, они се плаше. Зато, они с у...”

„Ус траху, зашто?” упи тв Џем.

„Па, шта ако – рецимо, господин Линк Деас је морао да одлучи о износ уодште да додели, рецимо, госпођи и цркви, када јује госпођи и цркви Рејчел прегазил ауромо и лом. Линк не и волео помисаода изгуби и послао и локој е даме усвојој радњи, зарне?

Зато каже судији и Тејлор да не може да уде упороти јер немани кога да мучува док ганема.

Судија Тејлорга и звињава.

Понекад га гневно оправдава.”

„Шта и ганавело да помисли да ћенеко од њих прес тати да тугујес њим?” Питав сам.

Џем је рекао: „Госпођи и цркви Рејчел и, госпођи и цркви не и. Али тј на глас ања жирија, Атикус.”

Наш отац езасмејао. „И машјош много миља до краја, сине. Глас ање жирија и преало да уде тј но. Служење упороти при морава човека да се одлучи и

и зјаснити се о нечему. Мушкарци не воле да раде. Понекад је с т

непријатно.”

„Томов поротај е донела одлуку жур и”, промрмља џем.

Ати цус ови прсти су уотишли до џепа засат „Не, није”, рекао је више се и него нама. „То је илај единасваркој амеј енавала да помислим, па, ово је можда сенка почетка.

Тој пороти је треало неколико сати. Неизежна пресуда, можда,

али лично им треасам неколико минута. Овај пут—” прекинуо је и погледао

на нас. „Мождаистеволели да знате дајепос тој аој едан момак којисеприлично

испрошио—упочекујеједвачекао потпуно слободан у пресуду.”

“СЗФ” џем је и озапањен.

Ати цус ове очисузалистале. „Није намени да кажем, али оволико ћу вам рећи. Био је један од твојих ствари пријатеља сарума...”

„Један од Канингемових?” Јем је викинуо. „Један од—нисам препознао ни једног од њих... шалиш се”. Погледао је Атикуса крајичком ока.

„Једна од њихових звезда. Наоснову предосећаја, нисам га ударио. Само наоснову предосећаја. Могао сам, али нисам.”

„Брави, Џејмс је”, рекао је џем са поштовањем. „Једног тренутка покушавај удагау и ју, аследег покушавај удагаослободу... Ни када нећу разумети те људе док сам жив.”

Ати цус је рекао да само мораш да их познајеш. Рекао је да Канингемови ни коменишта нису узели ни од когасумигрирали у Нови Сет Рекао је даједругасварувезисањима ила да кадас тек неће њихово поштовање, онисузавасилизу и инокти. Ати цус је рекао

да је имао осећаја, ништа више од сумње, да су те ноћи и напустили заворсавеликим

поштовањем према Финчевица. Он да и он

рекао је, и ојепотреангром плус још један Канингем да се један од њих предомисли.

„Дасмо имали двоје од те гомиле, и малиисмо оешенупороту.”

Џем је полако рекао: „Мислиш да си упороти с тави човека кој је то желео

да те уије преходне ноћи? Како си могао тако ризикувати, Ати цус, како си могао

ти?”

„Када то ализираш, илоје малоризика. Нема разлике између једног човека кој иће да осуди и други човек кој иће да осуди, зар не?

Слаје разлика између човека кој иће осудити и човека кој иће хоће

мало поремећен усвојуму, зарне? Он је и ојединанеизвеснос тна
целиста."

"Којије тај човек и о сродник господи ну Волеу Кан и нгему?" Питао сам.

Атикус је усво, протегнуо се и зевнуо. Нијенам и ло време зас павање, али смо знали да жели прилику
даци тас војеновине. Подигао га је, пресавио и куцнуо ме по глави. "Давидимосада", гунђао је
се и. "Јагамам. Двосруки први рођак."

"Како је то могуће, како то може бити?"

"Двесе тресусе удаде за два рата. То је све што ћу вам рећи - схвати те."

Мучио сам се и одлучио да ако се удам за Џема и Дилимасе трук ој ујеножен и онаша децрће и ти
двосруки рођаци. "Боже минети, Џем", рекао сам,

када је Атикус отишао, "они су мешани људи. Јеси ли чула то, тека?"

Тека Алек андра је закачила ћилим и нијена са посматрала, али је слушала.

Седела је усвој ој с тлици са својом радном корпом поред ње, проситрала јој се проситром укрилу.
Зашто се удаме за качиливуненећилимеукипућимноћима, никад ми није посматрало јасно.

"Чула сам", рекла је.

Сетио сам се далеке кавс трофиле прилике када сам појуро од ранумладог Волеу Кан и нгема.

Сада ми је и ло драго што сам урадио. "Ускоро почиње школа. Позваћу Волеу кући на вечеру",
планирала сам, заоравиши приватну одлуку да га претучем следећипутка да га видим. "Може да остане
понекад после школе,

вакође. Атикус и могао да га одвезе назад у Стари Сарум. Можда и некада могао да проведе ноћ са
нама, уреду, Џем?"

"То ћемо видети", рекла је тека Алек андра, изјавакој аје и локодње

увек претња, никад оће ање. Изненећен, окренуо сам се према њој. "Зашто не, тека?"

Он и судори људи."

Погледала ме је преко својих наочара за шивење. "Жан Луиз, умојенемас умње

и мајена умудасуони доори људи. Али они нису наша врста људи."

Џем каже: "Она каже да су весели, и звиђаче."

"Шта је левање?"

"Ау, љепљиво. Он и воле гуслање и личне ствари."

"Па и ја..."

„ Не уди с мешна, Џин Луиз“ , реклај е тетка Алекс андра. „ Сварј е у томе да можете ри ати Волера Кан и нгема док не за лис тв, можете га о ућ и уци пеле и ново одело, али он ни кадан ећ е и ти као Џем. Ос им тога, у тој породици пос тој и пиј ани џ од ј едне миље ши рок. Жен е Фин цни с узаин терес ован е за такве људе.“

„ Тетв“ , рече Џем, „ ј ош н ема деветгоди на.“

"Мгла и то и с адан аучи ти."

Тетка Алекс андрај е проговори ла. Жи во с ам с е под с ети о када ј е пос ледњи пут с пус ти љногу.

Ни кад нис ам знао за шт о. Би ло ј е то када с ам и о за окупљ ен план ови ма да пос ети м

Калтурн и ј и ну кућ у— и о с ам рад ознао, заин терес ован ; Желео с ам да ј ој удем

„ компани ј а“ , давид им како жи ви , ко с уј ој при ј атељи . Можда с ам желео давид им и другу

с транумес ец. Свога пуа так и кај е и ладругачи ј а, али тетка Алекс андри на

ци љ ј е и оис ти . Можда ј е з ог тога дошла да жи ви с анама— дан ам помогне

и за ери те наше при ј атеље. Задржавао их ј е коли ко год с ам могао: „ Ако с уони до ри људи ,

зашт он дане их и одо ар према Волеру?“

„ Нис ам рекао дане удем до ар према њему. Тре ало и да удеш при ј атељски и љу азан према њему, ти тре а и ти милос ти в према с ви ма, драга. Али не морате да га пози вате кућ и.“

„ Шта ако нам ј е и о с родник, тетка?“

„ Чи њени џ ј е дан ам он ни ј е с родник, али дај ес те, мој одговор и и оис ти .

„ Тетка“ , проговори Џем, „ Ати кус каже да можеш да и раш с вој е при ј атеље, али не можеш да

и раш с вој упороди цу, и“ они с ути и даље ус родс тву езо зи радали их при знај еш

или не, и то тачини изгледаш потпуно гупо када то не чини ш.“

„ Тој е опет вој овац“ , рече тетка Алекс андра, „ ај аи даље кажем да Џин Луиз нећ е позвати Волера

Кан и нгема у ову кућ у. Дај е њен двој ник

првог рођ ака када га ј едном укљоне и даље нећ е и ти при мљен у ову кућ у ос им ако он

долзи давиди Ати цус -а пос ловно. Садај е то то.“

Реклај е „ Заис тане“ , али овог пуа ј е изнела с вој е разлоге: „ Али жели м да с е и грам с а Волером, тетка, зашт не могу?“

Скин улај е на очаре и загледала с е у мене. „ Рећ и ћ ути зашт о“ , реклај е. "Ј ер-

он—ј е— мећ е, зашто не можеш да с е и граш с њим. Нећ у те и мати поред њега, да покупи ш његове

нави ке и научи ш Бог зна шт в. Ти с и довољан про лем с вом оцу какав ј ес те.“

Не знам шта и хурадио, али Џем ме је заузавио. Ухватио ме је за рамена, загрлио ме и одвео ме једва у једну секунду своје спаваће собе.

Али кус нас је чуо и гурнуо главу око врата. „Уредујте, господине“, рекао је Џем грубо, „није ништа.“ Али кус је отишао.

"Жваћини, Спрут" Џем је копао по џепу и звучао Тоот и е Рол Тре али ми је неколико минута да ми он преточи мудоанумотк увидици.

Џем је преуређивао предмете насвојој комоди. Косамусезаглавила позади и доле напред, и пиласамседалићеикадаизгледати као мушка—можда и мукоса, ако и је оријаси почео и снова, уредно и зрасла насвојемесу. Његово оровесупосајале све теже и приметисамновуви кос тна његовом телу.

Био је све виши. Када је погледао око себе, мора да је помислио да ће у поново почети да плачем, јер је рекао: „Покажи ти нешто ако ни коменеш рећи.“ Рекао сам шта. Окопчао је кошуљу усидљиво сецрећи.

"Ишта?"

"Па, зар не видиш?"

"Пане."

"Патје коса."

"Где?"

„Тамо. Тачно тамо.“

Био ми је у уха, пасам рекао да изгледа дивно, али нисам ништа видео.

"Заиста је лепо, Џем."

„И под мојим рукама“, рекао је. „Идем на фудалс ледећегодине. Извиђаче, не дозволи теки да те отежава.“

Чинило се да ми је тек јуче говорио да не отежавам теку.

„Знаш даније навикла на девојке“, рекао је Џем, „аремнена девојке попуте. Она покушава да одтеенаправи даму. Зар не можеш да се авишши вањем и лтаконечим?"

"Дођаволане. Она мене воли, то је све, и није мерига. Њено име Валера"

Џуннингхаме је натерало да кренем, Јем, а не оно што је рекла да је пролем

Али цусу. Једном смо то разјаснили, пиласамгадалисамјапролем, а он је рекао неашједан, највише онајкоји је увек могао да схвати, и дане ринемни с екундудамусметам. Не, и ојето Волер...

тај дечко ниј ес мећ е, Ј ем. Он ниј е као Евелови."

Џем ј е изуо ципеле и пре аци он огена кревет Ос лони о с енај ас тук и упали о с вето за
чи тање. „ Зн аш ли нешто, и зви ђ аче?

Сада с ам с вес хвати о. Мн ого с ам разми шља о о томе у пос ледње време и с хвати о с ам.

Пос тој е четири врс та људи нас вету. Пос тој и о ична врс та као што с моми и комшиј е,
пос тој и врс та као што с у Цуннингхамови ушуми,
врс та као што с у Евелови доле на депониј и и црнци."

„ Шта ј е са Кинезима и Цај унима тамо доле у округу Бодвин?"

„ Мис лим у округу Меј ком . Сварј е у томе данаша врс та људи не воли Канингеме,
Канингемови не воле Евел е, а Евелови мрзе и прези руо ој ене људе."

Рекао с ам Џему ако ј е то тако, зашто он да Томова порота, с ас тављ ена од људи као што с у
Канингемови, ниј е осл оди л Тома у н ат Евелови ма?"

Џем ј е одмах уо на мој е пи тање као дај е инфантилно.

„ Зн аш" , рекао ј е, „ видео с ам Атикус а како с е тапше по с топаукада с ес вирана радиј у, и
он воли алкохол а пића више од и ло ког човека кога с ам и када видео..."

„ Он данас то чини као Канингеме" , рекао с ам. „ Не види м зашто тека..."

„ Не, хај де да заврши м – ј ес те, али ми с мо и пак не како другачиј и . Ати цус ј е рекао ј едно
време ј е разлог зашто ј е тека толико напеана породи цуј ерс ве што и мамо
позади на и ни цен та зан аша и мен а."

„ Па Џем, не зна м—Атикус ми ј е ј едно м рекао дај е већ и на ови х с тари Старе породи це глупост
ј ер ј ес вачиј а породи ца с враколико и с ви о с тали . И
рекао ј е дали то укључуј е о ој ене људе и Енглези и рекао ј е да.

„ Позади на не значи Стара породи ца" , рекао ј е Џем. „ Мис лим дај е то колико дуго ваша
породи ца чисти пише. Сруто ово с ам ј ако теško учио и тој е оно
ј едини разлог кој и с ес ети м. Не где докс узе е и леу Египту, ј едан од њих мора дај е
науцио ј едан или двахиј ерогли фаи науцио ј ес вог дечака. Џем с ена с меј ао.

„ Замис ли те дај е тека понос наш то њен прадеда може да чисти пише...

даме и рај ус мешнес тари на кој еће и ти понос не."

„ Драго ми ј е дај е могао, или кој е учио Атикус аи њих, а да Атикус ниј е знао да
чисти и ј а исмо или упро лему. Не мис лим дај е то позади на,

Џем."

„ Па, како он да о ј ашњавае зашто с уКан ин гемови другачиј и? Г. Валерј едва може да с е потпи ше, ви део с ам га. Ми с амо читам о и пи шемо дуж не го он и."

„ Не, с ви морај удауче, ни ко ни ј е рођ ен да зна. Тај Волерј е паметан коли ко може, с амо с е понекад с пувавај ер мора да о с тн е на пољу и помаже с вом тати . Ни штани ј е уредус а њим. Не, Џем, ми с лим да пос тој и с амо ј една врс та људи . Људи ."

Џем с е окрен уо и удари о ј ас тук. Када с е с пус ти о, ли це му ј е и ло муно . Би о ј е у ј едном од с вој и х падова, а ј ас ам пос тво опрезан . О рве с уму с е с купи ле; ус тв с уму пос тва тан кали ни ј а. Неко време ј е ћ уао.

„ То с ам и ј а ми с ли о" , рекао ј е на крај у, „ кад с ам и о твој и х година . Ако пос тој и с амо ј една врс та људи , зашто с е не могу с лагати ј едни с други ма? Ако с ус ви ис ти , зашто с е труде да прези руј едни друге?

Сјрут ми с лим да почи њем да с хватам нешто. Ми с лим да почи њем да с хватам зашто ј е Бу Радли ос тво заворен укућ и с ве ово време... тој е зато што жели да о с тн е у."

[Садржај](#) - [Претходно](#) / [Следеће](#)

Поглавље 24

Калурни ј ај е нос и ла с вој ун ај чвршћ уушти ркан укецељу. Нос и ла ј е пос лужавни кс а шарлотм. Повукла с е до врат кој а с е љуљај уи нежно при ти с нула. Ди ви о с ам с е лакоћ и и граци ознос ти с акој ом ј е ара тва тешким товари ма фи ни хс вари . Као и тетка Алекс ан дра, претпос тављам, ј ер ј е пус ти ла Калурни ј удадан ас с лужи .

Авгус тј е и она прагус ептем ра. Ди ли с ура крен уо на Мери ди ј ан ; дан ас ј е и о с а Џемом у Баркер'с Едди ј у. Џем ј е с а љуим чућ е њем откри о да с е ни ко ни кадани ј е потуди о дан аучи Ди ла да пли ва, а

вешти на џем ј е с марао неопходном као ходање. Провели с удва поподневом код потока, рекли с у да узегли, ај а немогу да дођем, пас ам подели о ус амљен е с аџ и змеђу Калурниј е и гос пођ и џе Мди.

Данас с у тека Алекс андра и њен мис и он арски круг водили до ручупо целој кући. Из кухиње с ам чуо како гос пођ а Греј с Мари ведерудневној с о и дај е и звештај о едним животи ма Мун ас а, звучало ми ј е као.

Одводили с ужене уколи екадим дође време, шта год то и ло; нис уимали ос ећ ај за породицу— знао с ам да и то узнемирило теку— подвргавали с удецу с трашним мис кушењи ма кадас уи мала три наес тгоди на; гмизали с ус а чамци ма и ушним гли с тама, жвакали с уи плували корудрвета уз ај еднички лонаци ондас енапили од ње.

Одмах након тога, даме с упреки н уле с а радом ради ос вежења.

Нис ам знао дали да уђем у рпезариј уили да ос танем на пољу. Тека Алекс андра ми ј е рекла да мис е при дружим на ос вежењу, ниј е и ло потре но да при с ус твј ем пос лавном делу с ас танка, рекла ј е да ће ми то и ти дос адно. Нос и лас ам с вој уружи час тун едељн ухаљ и ну, ци пеле и подс укњу и помис ли да ће Калурниј а морати пон ово да опере мој ухаљ и ну за с ура ако нешто прос пем. Свој е и он а поран дан за њу. Одлучи о с ам да ос танем на пољу.

„ Могу ли да ти помогнем, Кај? ” упи тво с ам желећи да удем од неке ус луге.

Калурниј ај е зас тва на врати ма. „ Буди ми ран као ми ш у том углу ”, рекла ј е, „ и можеш ми помоћи дан апуним пос лужавни ке кадас е врати м.”

Нежно зујање женских глас ова пос тјај ало ј е с ве глас ниј е када ј е отвори ла врата: „ Зашто, Алекс андра, ни кад нис ам ви дела тв кушарлу... аш ди вна... Ни кадан емогу да до иј ем с вој укору овако, ни кад... ко и помис ли она малу о и цуре... Калурниј а?... ко и то помис ли о... неко ти каже да ј е проповедни кова жен а... неее, пај ес те, а он а друга ј ош не хода...”

Утихнули с уи знао с ам да с ус ви ус лужени. Калурниј а с е врати ла и с твила мај чин тежак с ре рни врч на пос лужавник. „ Свај врч за кафе кури озите ”, промрмља ла ј е, „ не праве га ови дана.”

"Могу ли да га унес ем?"

„ Ако удеш опрезан и не ис пус ти ш га. Спус ти га на крај с тла од гђ и џе

Алекса и Дра. Тамо доле поред с'вари с' ачашама. Она ће есипати."

Покушао сам да при ти с' нем леђана врата као што је то уради ла Калтурнија, али врата с'ени с'упомери ла.

Нацрпиви с'е, отвори ла ми је. „Пажљиво, тешко је. Не гледај у то и нећеш га проћи."

Мој пут је и оуспешан: тетка Алекса и Дра есипати ј'ајно осмехула. „Остани с'анама, Жан Луиз",

рекла је. Своје и одео њене кампање дамена учи да удем дама.

Било је уочи чајеноса да с'вака домаћинца у кругу позове с'воје комшије на освежење,

и ло да с'у аписти или президенти ј'анци, што је и ло разлог за при с'ус'вогоспођице Рејчел (резне као с'удија), госпођице Модри и госпођице Стефани Крофорд.

Прилично нервозан, с'еосам поред госпођице Модри и пи'во с'езашто да с'тављај ушешире да и

прешле улицу. Даме у гомили с'уме увек и с'пуњава нејасним с'трахом и чврстим жељом да удем негде

другде, али овај осећај је и о оно што је тетка

Алекса и Дра је то назвала „размаженом".

Даме с'у и ле хладне укржким пас'елим принтовима: већина их је и лајакон апудрана, али не олачен а;

једини ружоси и оје Тангее Натурал Цукер Натурал

и с'крилананоктима, али неке од млађих даманосиле с'у Росе. Рајски с'умири с'али. Седео с'ам

тихо, с'авладавши руке чврстос'тежући руке с'толице, и чекао да ми неко проговори.

Златни мос'тоспођице Модри је зас'ветео. „Сјајно с'е дотеране, госпођице Ци н Луиз", рекла је,

„Где с'увам данас пан'лон е?"

"Ис под моје хаљине."

Нисам хтео да удем с'мешан, али да с'еос'есмејале. Орази с'уми с'езагрејали ка да с'ам

с'хватио с'воју угрешку, али госпођице Модри ме је еоз'иљно погледала. Ни кад ми с'еније с'мејала

осим ако нисам хтео да удем с'мешан.

Уизнен адној тишини кој'ај еус'ледила, госпођице Стефани е Црофорд је дови кнула с'а друге с'тране

с'о е: „Шта ће и ти кад порас'еш, Ци н Луиз? Адвокат?"

„Не, нисам размишљао о томе..." одговорио сам, захваљујући што је госпођице Стефани и лаљу зна да

промени т'ему. Ужур'аносам почео да ирам с'вој позив.

Медицинскас'ес'тра? Авијатичар? "До ро..."

"Зашто пуцати, мислио сам да хоћеш да удеш адвокат већ с'икренуо нас'уд."

Даме с ус е поново с меј ае. „ Та Стефани је карта“ , рекао је неко. Гос пођ и ца
Стефани је и лохра рен адас е ави темом: „ Зар не желиш да одрас теш и пос танеш
адвокаџ“

Рука гос пођ и ца Мди је додирнула мој уи ј ас ам довољно лаго одговори о: „ Не, с амо
дама.“

Гос пођ и ца Стефани меј е сумњи чаво погледала, закључила данемис лим езо разлук и
задовољила се са: „ Па, нећеш с тић и далеко док не почнеш данос иш
чешћес е о лачи.“

Рука гос пођ и ца Мди сечврсто заговорила на мој у, ај ани с ам рекао ништа. Негова топлина је ила
довољна.

Гос пођ а Греј с Мари ведерј еседелас амој елевес рани осети осам да и илоприс тој но да разговарам с ањом.

Г. Мари ведер, верни методис тапод при нудом, очигледно није видео ништа лично
упевању. „ Невероватна Граце, како је садак звук, кој и је пас и ој адни какао што с ам
ја...“ Мђуим, општемишљење Мј ком аје илодајегђа.

Мари ведергајеотрезнио и од његан аправио лично корисног грађанина.

Јерје гос пођ а Мари ведерс вакако ила најпожн ија дама у Мј ком у.

Тражио с ам тему од интереса зању. „ Шта с тес веучили данас поподне?“ И
пишо.

„ Одеће, тијадни Мунас “ , рекла је и отишла. Било и поре ној ош неколико пића.

Великесмеђеочи гос пође Мари ведерувексу илепунесуакада и она
с матра потаченим. „ Живети утј цунгли ни с аким осим сај . Гримес ом
Еверетом“ , рекла је. „ Нећеимпрић и елацвећ тај с ветаци. Грајмс
Еверет“

Гос пођ а Мари ведерј есви раласвој им глас ом као на оргуљама; с вака реч кој ује
изговорила до илаје пун умеру. „ Си ромаштво... тама... неморал- ни ко осим ј .

Гримес Еверетзна. Знаје, када ми је црква дала тај путдо кампа, ј . Гримес Еверетмије
рекао—“

„ Далије и о тво, гос пођ о? Јасам мислила.“

„ Кућина одс утву. Ј . Гримес Еверетмије рекао, рекао је, 'Мс . Мари ведер, ти
немаепој ма, немаепој ма против чега с е тво оримо.' Тоје

шта ми ј е рекао.”

"Да мадам."

„ Рекао с ам му, 'г. Еверет' , рекао с ам, „ даме из Мј ком Ал ама методис тичке епис копал е цркве Ј уг с тој е и за те е с то пос то.” То с ам му рекао. И зн ате, управо та да с ам с е закleo ус вом с рцу. Рекао с ам с е и, кад одем кућ и, одржаћ укурс о Мун ас и ма и дон ети поруку Цеј Грај мс а Еверета Мј ком уи тој е оно што ради м.”

"Да мадам."

Када ј е гос пођ а Мри ведер одмахн ула главом, њен е црн е локн е с уз ад рхале. „ Ци н Луи з” , рекла ј е, „ ти с и с рећ на девој ка. Жи ви те у хри шћ ан с ком домус а хри шћ ан и ма у хри шћ ан с ком граду. Тамо н апољу уз емљи Ц. Грај мс а Еверета н е ма ни чега ос и м греха и едн ос ти.”

"Да мадам."

„ Грехи е да — шта ј е то и ло, Гертруда?” Гос пођ а Мри ведер ј е укључ ила звон це за да му кој ај е с е дела поред ње. "Ох да. Па, ј а увек кажем опрос ти и за орави, опрос ти и за орави. Он о што црква ре ада уради ј е дај ој помогн е да води хри шћ ан с ки жи вот за тудецу од с ада па на даље. Неки од мушкараца и тре ало да и зађ у тамо и кажу том проповедни кудај е охра ри.”

„ И зви ни те, гос пођ о Мри ведер” , преки нуо с ам га, „ дали с ви при чае о Мј ели Евел?”

"Мже-? Не, дете. Жен а тог Дарки а. Том ова жен а, Том...”

"Ро ин с оне, гос пођ о."

Гос пођ а Мри ведер с е поново окрен ула комши ни ци. „ Пос тој и ј една с твару кој уз аи с т веруј ем, Гертруда” , нас тви лај е, „ али неки људи тој едн ос твн о невидена мој начин. Ако с амо дозволи мо ако зн ај уда и м опраштамо, да с мо ми то за орави ли, он да ћ е цел ова с тварекс плоди рати готово.”

„ Ах- гђ а. Мри ведер” , преки нуо с ам га ј ош ј едн ом, „ шта ћ е с е пре и ти?”

Опет с е окрен ула према мен и. Гос пођ а Мри ведер ј е и ла ј една од он и ходрас лих ездеце кој и с ма рај удај е неопходн о да поприме другачиј и тон глас а када разговарај ус аде црм. „ Ни шта, Ци н Луи з” , рече она, увели чан с твен ом ларгу, „ кувари и пољ с ки радни ци с у

с амо не задовољни, али с адас ус ес мирили — гунђ али с уцео с ледећ и дан
то с уђ ење.”

Гос пођ а Мари ведерс ес училас агос пођ ом Фароу. „ Гертруда, кажем ти данеманишта
више омеј ућ е од мрког мрака. Ни хова ус тас ес пуштј уовамо. Само ти поквари дан
дај едан од њих удеукухињи. Значшта с ам рекао с вој ој Софи, Гертруда? Рекао с ам:
'Софиј о', рекао с ам, 'ти данас ј едно с твн о нис и хри шћ анка. Ис ус Хрис тни када
ниј еишао околу гунђ ај ућ и и жалећ и с е,' и знае, тој ој ј едо родошло.

Скинулај е поглед са пода и рекла: 'Нуме, гос пођ ице Мари ведер, Ис ус никаданиј еишао
околу гунђ ај ућ и'. Кажем ти, Гертруда, никадане и тре ало да пропус ти ш
приликудас ведочиш заГос пода.”

Подсети ос ам с енадревне мале оргуље укапели уФинц'с Ландингу. Кадас ам и овеома
мали, и дас ам и овеомадо артоком дана, Атикус и ми дао да пумпам његове мехове док
ј еј едни м прс том и рао мелодиј у. Пос ледњанова и трај ала с ведок ј е ило ваздуха
дај е одржи. Гос пођ и Мари ведерј е понес тло ваздуха, И
прес удила и допуњавала залихе док с егос пођ а Фароус премала да проговори.

Гос пођ а Фароуј е ила с ј ај но грађ енажена леди хочиј уи ус кихс тпала. Она
и малај ес веж трај ни тлас, а кос ај ој ј е ила гомила чврстихс едиккоцица. Билај е
друган ај по ожниј адамауМј ком у. И малај е радозн алун авикудас вештој е
рекла преговори ти хим шиштањем.

„ Сс с Греј с “, реклај е, „ као дас ам говорила ратуХат онупре неки дан.

„ Сс с ратеХус он “, рекао с ам, „ изгледа да водимо изгу љену и ку, изгу љену
и ку.” Рекао с ам, 'Сс с, ниј еимни маловажно. Можемо ихо разовати до
плови с моулицу, можемо покушати док не паднемо да од њихнаправи мо хри шћ ане, али
овеноћ и нема дамекој ај ес игурнаус вом кревету.' Рекао ми ј е: 'Мс . Фароу, не знам на
шта долазимо овде доле.' Пс с рекао с ам мудај етос вакако чињеница.

Гос пођ а Мари ведер мудро климну главом. Глас ј ој с е узди зао преко звецања шолјица за
кафути хихговећ и хзвукова дамакој е жваћ ус вој е пос лас тиче. „ Гертруда”, реклај е,
„ кажем ти дауовом градуи ма до рих, али погрешни хљуди. До ро, али погрешно. Људи у
овом градукој и мис ле да раде до ро, мис лим. Сада далеко
од мене да кажем ко, али неки од њихуовом градус умис лим да раде правус твар пре
неког времена, али с вештос уурадили ј едас уи хузн емили. Тој ес вештос уурадили.

Мждај е изгледало као права с твару то време, с и гуран с ам данезнам, нис ам начинан у тој о лас ти, али мрзовољан ... незадовољан ... Кажем вам дај е мој а Софи нас тави лавкој ош ј едном дан кад и хј е пус ти о. Ни кад ни ј е ушла у ту њен увнукој ај еј едина разлог што ј е задржавам ј е зато што ј е ова депрес и ј а при с уна и тре ај ој њен долари а ромес ечј ес ваке недеље она може да га до иј е."

„ Његова хран а с е не лепи када и де доле, зар не?"

Гос пођ и ца Мди ј е то рекла. На углуви ма њени хус та пој авиле с ус е две чврс тели ни ј е.

Нечуј но ј ес едела поред мене, с ашољом за кафе нај едном колену. Давно с ам изгу и о ни тразговора, када с упрес тли да при чај уо Тому

Ро ин с он овужен у, и задовољ и о с ам с е разми шља њем о Фи нчевом при с тан и шути реци .

Тека Алекс ан драј е то преокрен ула: пос ловни део с ас тан кај е ле ди о крв, друшвен и с атј е и о туро ан .

„ Муди е, с и гурн а с ам данезнам наш та мис ли ш" , рекла ј е гос пођ а Мари ведер.

„ Си гурн а с ам да зна те" , кратко ј е рекла гос пођ и ца Мди .

Ни ј е рекла ви ше. Када ј е гос пођ и ца Мди и лавља, њен а кракоћ ај е и лавледена. Нешто ј у ј е ду око на љути ло, а њен е с и ве очи и ле с ухладне као и њен глас . Гос пођ а.

Мари ведер ј е поцрвен ео, погледао ме и с крен уо поглед. Ни с ам могао да ви ди м гђ у.

Фарров.

Тека Алекс ан драј е ус тла од с тла и рзо додавај ош ос вежења, уредно укључи вши

гос пођ у Мари ведери гос пођ у Геј т у јус три разговор. Када и хј е до рос наш лана пуус а гос пођ ом Перкинс , тека Алекс ан дра с е повукла.

Упуила ј е гос пођ и ци Мди поглед чис те захвалнос ти, ај а с ам с е зачуди о с ветужена.

Гос пођ и ца Мди и тека Алекс ан дра ни кадани с у и ле пос е но лис ке, а текај ој ј е н емо захваљ и валн ан е чему. За шта, ни с ам зна о. Би о с ам задовољан с азна њем да тека

Алекс ан дра може и ти довољно про одена да ос ети захвалнос тза пружен у помоћ . У то ни ј е и ло с умње, ус коро морам да уђ ем овај с вет гдес ус ена његовој површини ми рис не даме полако љуљале, нежно махале и пи ле хладн уводу.

Али ј а с ам ви ше и о код кућ е ус ветумог оца. Људи попутгос подина Хека Теј тани с увас

хватали узамкун евиним пи тњи мада и вас ис мевали; чак ни Џем ни ј е и ој ако

кри ти чан ос им ако ни с и рекао нешто гупо. Чи ни ло с е да с удаме жи веле у лавгом ужас у

према мушкарци ма, чини ло с е данис ухте да их с ви м с рџем одо равај у. Али с умаи с ес ви дели .

Би ло ј е нешто у њи ма, ма коли ко пс овали и пи ли и

коцкао и жвакао; ма колико или неугледни, постоје нешто

о њима којима суми се инстинктивно допали... нису или...

„Лицемери, госпођо Перкинс, рођени лицемери“, говорила је госпођа Мери Вевер. „Овде

доле арнемамо тај грех на нашим плећима. Људи тамо горе су их поставили

ес пљн о, али невидите их како се едезас толом са њима. Барем немамо преваруда и мкажемо да

си до аркао и ми, али клони нас се. Овде доле само кажемо да ти живиш насвој начин,

а ми ћемо живети по свом. Мислим да је тежна, да је госпођа Рузвелтизгу и ларазум –

једносавноје изгу и ларазум када је дошла у Бирмингем и покушавалас еди са

њима. Дасам градоначелник Бирмингема, ја их..“

Па, нико од нас није ио градоначелник Бирмингема, али пожелио их дасам

један дан гувернер Аламе: пустио их Тома Роинс она да оде тако рзо да

мисионарско друштво не иимало времена да дође до даха. Калурнија је пре неки дан

говорила куварици госпођи и џе Рејчел како се Том лоше понаша и није прес тај алда прича када

сам ушао укукињу. Рекла је дане постоје и ништа Атикус

могао да учини да му олакша за варање, да је последња саваркој ује рекао Атикус у пре

него што су га одвели у логор ило: „Зогом, г.

Финч, садане можеш ништа да урадиш, тако дане масврхе покушавати.“ Калурнија је рекла да

јој је Атикус рекао да је оног дана када су Тома одвели узаворједносавноизгуионаду.

Рекла је да је Атикус покушао да му ојасни савари и да мора дати све одсе едане изгуи

надујерје Атикус давао све одсе едага ослоди. Куваргоспођи и џе Рејчелјепиво

Калурнија узашто Атикус једносавноније рекао да, ићи ћеш слодно, иосавитона томе

— чинило се као да и то ила велика уеха за Тома. Калурнија је рекла: „Зато што ниси

улознатс азакон ом. Прва саваркојунучи те када се упородициједане постоје одређени

одговори ни нашта. Г. Финцније могао рећи нешто тако

кадане знасигурно да је тако.“

Улзнаврата су езалупили чуо сам Атикус ове кораке уходни ку. Аутоматки сам се езапи во

коликојесати. Није ило с коро време да дође кући, аудане Мисионарског друштва

оичноје остој аоуцен труграда до мрака.

Заставиосена врати ма. Цеширмује иоуруци, али џе ело.

„Извините, даме“, рекао је. „Самонапредсасвојим сасанком, не дозволи те ми

узнами равати вас. Алекс андра, можеш ли доћи укукињунамин у? Желим да позајми м Калурнија у

нанеко време.“

Ни је прошао кроз трезарију, већ је прошао задњи м ходни ком и
ушао укужи њус а задњи хврат. Тека Алекс ан дра и ј ас мо га упознали. Тхе

Врат трезарије су се пон ово отворили и гос пођ и ца Мди нам се при дружи ла. Калпурнија је и ма ла полови ну
ус тла са ас тли ца.

„Келе“, рече Атикус, „жели м да пођ еш са мн ом укућ у Хелен Ро инс он ...“

"Цај е и ло?" упи тлај е тека Алекс ан дра, узнеми рен а погледом мог оца
ли ца.

"Том је мрав."

Тека Алекс ан дра с тави руке на ус та.

„У или с уга“, рекао је Атикус, „Трчао је. Би ло је то током њи хове веж е
раздо ље. Рекли су да је управо провали о ус лепо ди вљање код оград е и почео да се пење. Право
и с пред њи х..“

„Зар ни с упокушали да га заус таве? Зар га ни с у упозори ли?“ тека
Алекс ан дри н глас је задржао.

„О да, с тражари с уга позвали да с тан е. И с пали ли с у неколи ко хи тла у ваздух, па да у и ј у. Ухвати ли
с уга тек што је прешао преко оград е. Рекли су да је и мао два до ра
руке и ус пео, кревао се тко рзо. Седамнаес трупа од мевка у њему.
Ни с уморали толи ко да га упуцај у. Цај жели м да и зађ еш са мн ом и помогн еш ми да кажем
Хелен.“

„Да, гос подине“, промрмља ла је, петљај ући и по с вој ој кецељи. Гос пођ и ца Мди је оти шла у Калпурнију
и одвезао га.

„Ово је пос ледња кап кој ај е преи ла чашу, Атикус е“, река ла је тека Алекс ан дра.

„Завис и како гледаш на то“, рекао је он. „Цај је и ој едан црнац мање-ви ше, међ удве
с тине њи х? Он за њи хни је и о Том, он је и о заворени к кој и је по егао.“

Атикус се нас лони она фи жи дер, подигао наочаре и протрљао очи.

„И мали с мо тко до рушанс у“, рекао је он. „Рекао сам мушта мис лим, али ни с ам могао да
кажем да с мо и мали ви шен его до решанс е. Претпос тавља м да је Том и о уморан од елог
мушке шанс е и ради је је преузео с вој е. Спреман, Цај“

„Да, гос подине Финч.“

"Он да и демо."

Тетка Алекс андрај ес елау Калпурниј и нус толици с тави ларуке налице. Седелај ес ас ви м
мирно; и лај е тако ти хадас ам се епиво дали ћес е онес вес ти ти. Чуо сам гос пођи цу
Њди како ди ше као дас е управо попе лауз с тепенице, а у трезариј и с удаме вес ело р љале.

Ми слиос ам да тетка Алекс андра плаче, али кадај е одвој и ларуке од лица, ниј е. Изгледалај е
уморно. Говори лај е, а глас ј ој је ио раван.

„ Не могу рећи да одо равам с вешто ради, Њди, али он ј е мој рај и с амо жели м да знам
када ћес е ово и када заврши ти. Глас ј ој с е повис ио: „ Ради га на комаде. Не показуј е
то много, али гаки дана комаде. Видео сам га када...“

„ Штај ош желе од њега, Њди, штај ош?“

„ Штако хоће, Алекс андра?“ упи тлај е гос пођи цу Њди.

„ Ми сли м на овај град. Савршенос увољни да гапус те да уради оно чега с ес ами преви ше
плаше — то и могло да и хизгу и. Савршенос увољни да мудропус те да уништи с вој е здравље
радећи и оно чега с е плаше да ураде, они с у...“

„ Уђи у те, чућ е вас “, реклај е гос пођи цу Њди. „ Дали с и и када разми шљала о то мена овај
начин, Алекс андра? Знао то Њј ком или не, ми плаћ амо нај већ упочас ткој уможемо да
одамо човеку. Веруј емо да ћ е пос тупи ти како тре а. Тој е тако ј едно с твн о.“

"СЗО" Тетка Алекс андра ни каданиј е знала дај е одзвањала с вом дван аес то годи шњем
нећ аку.

„ Шачи цу људи у овом граду кој и какуда ферплеј ниј е о ележен с амо елом; шачи цу људи
кој и какудај е прави чнос уђ ење зас ве, а нес амо занас ; шачи цу људи с адовољно
пони знос ти да помис ле, када погледај у црн цу, тус ам ос им Гос подње до роте. Враћ ала с ес тара
оштро умнос тгос пођи цу Њди: „ Шачи цу људи у овом граду с а позади ном, тс уони.“

Дас ам и о паљ и в, и мао и хј ош ј едну елешку да додам Цемовој дефинициј и позадине,
али с ам с е рес ао и ни с ам могао да прес тн ем. Видео сам за творс ку фарму Ен фид, а
Ати кус ми ј е показао двори ште за веж ање. Би лај е то вели чина
фуд алс ког терена.

„ Прес тани тес тим дрхањ ем“ , нареди лај е гос пођи цу Њди, ај ас ам с тво.

"Ус тани, Алекс андра, ос тавили с мо и хдовољно дуго."

Тетка Алекс андрај е ус тла и за глади ла разне гре ене китове кос ти дуж окова.

Узела је марамицу са појасом и описала нос. Потпшала се по коси и рекла: "Дали да то покажем?"

"Није знак", рече госпођи и црнци. "Јесели поново заједно, Жан Луиз?"

"Да мадам."

"Он да се приружи модамама", рекла је мрачно.

Гласовима најули када је госпођи и црнци отворила врата трпезарије. Тетка Александра је ишла испред мене и видео сам јој главу како се диже док је пролазила кроз врата.

"О госпођо Перкинс", рекла је, "реци ми ош кафе. Дозволи ми да га доијем."

"Калпурнија је на послунане колико минува, Грејс", рече госпођи и црнци. "Дозволи ми давам додам још мало они хколачасом и црнци. Чујеш ли шта је радио он ајмој рођак пре неки дан, он ајкоји воли да иденепецње?"

И тако су кренули низ ред жена којесесмеју, по трпезарији, допуњавајући шоље за кафе, делићи до рече као да им је једино жаљење зог при времене кућне кавс трофе зоггу и тка Калпурније. Поново је почело нежно рујање.

"Да, господине, госпођо Перкинс, дајте Ј. Гримес Еверет палис везацон... морао је да се венча са пасурчани... укузметички са алонсвакесуоје поподне... чимсунце зађе. Одлази укревет са... кокошкама, сандук пун олесних

кокошке, Фред каже да је то све почело. Фред каже..."

Тетка Александра ме је погледала преко сопе и насмешила се. Погледала је у посљавник са колачићима на столу климнула м. Пажљиво сам подигао посљавник и гледао се како ходам до госпође Мери Ведер. Са својим најољим друштвеним манирима, Ипи то је дали и има.

На крају украјева, ако је текамогдауде дамауоваквом тренуку, моглаи хија.

„ Не ради то, и звиђаче. Стави те гана задње с тепен и це.“

„ Цем, јес ли луд?...“

"Рекао сам да га пос тави те на задње с тепен и це."

Уздахнувши, зграио сам мало с творење, с тави о гана доњус тепен и циу вратио се до с вог креветића. Септем арј е дошао, али с ањим ниј е и лони трага хладн ом времену, ами с мо ј ош с павали на веран ди с а задњи м екран ом. Муњес уј ош увек и леу лизини, ноћ ни пузавци и лећ и инс екти кој и с уткли екран током целог леванис уотишли где год да одукада дођ е ј ес ен.

Роли-поли с е нашао укућ и; Разми шљао с ам да ј е мала певачи ца пузала ус с тепен и це и с под врав. Стављао с ам књи гун а под поред кревета када с ам га видео. Створења ни с удужа од ј едн ог и нча, и

када и хдодирне они с е котрљај уучврстус и вулпту.

Легао с ам нас томак, пос егнуо и оцну га. Он с ес мовао. Он да с е, претпос тавља м, ос ећ ај ућ и с и гурно, полако одмотва. Прешао ј е неколи ко инчана с вој их с тоногу и опет с ам га додирнуо. Он с ес мовао. Ос ећ ај ућ и с е пос пан им, одлучио с ам да окон чам с вари. Мј а рука с ес пуштала на њега када ј е Цем проговори о.

Цем с е мршти о. Вероватн о ј е то и одео фзе кроз кој уј е пролази о, ај а пожељо да пожуре и пре роди то. Он с и гурно ни кадани ј е и о окруан према жи воти њама, али ни кадани с ам познавао његовуми лос рђ уда при грли с вети нс екав.

"Зашто гани с ам могао згњечити?" Питао с ам.

„ Зашто ти не с меј у“ , одговори о ј е Цем умраку. Угас и о ј е лампу за чи тање.

„ Рачуна м да с тес адау физи каданеу иј ате муве и комарце, мис лим“ , рекао с ам. „ Дазна м када с е предомис ли ш. Али да ти кажем ј едн ус твар, нећ уда с едим и дан е чешем црвену у у“

„ Окос уши те“ , одговори о ј е пос пан о.

Цем ј е и о вј кој и ј ес ваки м дан ом с ве ви ше ли чи она девој ку, ане ј а. Удо но, лежао с ам на лећ и ма и чекао да с павам, и док с ам чекао мис ли о с ам на Ди лв. Имао ј е ос тави он ас првог умес ецус ачврстим уверавањ и ма да ћ е му врати ти ми нут школа ј е заврши ла — претпос тавља о ј е да с у његови роди тељи с хва ти ли да воли да проводи леа у Мј ком у. Гос пођ и ца Реј челна с ј е повела с ањ и ма ткс и ј ем до

Ми црм јунци он, а Ди лн ам ј е махао с а прозора воза с ве док с е ни ј е изгу и о из
ви да. Ни ј е и о ван памети : н е до с тј ао ми ј е. Пос лед ња два дан а његовог времен а с а
нас , џем га ј е нау чи о да пли ва -

Нау чи о га да пли ва. Би о с ам потпу но удан , с ећ ај ућ и с е ш та ми ј е Ди лрекао.

Баркер'с Едди ј е на крај узем љан ог пуа с а ауопуа Мри ди ј ан око ми љу од града. Лако
ј е ухвати ти во жњун из ауопутн а памуч ни м вагон и ма и ли од возач а у пролазу, а крака шетњ а до
поткај е лака, али изгеди за
хода ње до кућ е ус умрак, када ј е с ао раћ ај с л а , ј е заморн о, а пли вач и пазе дан е
ос тн у прека с но.

Пре ма Ди лу, он и џем с у управо дошли на ауопутка да с уви дели

Ати цус вози пре ма њи ма. Изглед ао ј е као да их ни ј е ви део, пас уо ој и ца махну ли
руком. Ати кус ј е конач но ус пори о; ка да с угас ус ти гли рекао ј е: „ Бо ље да с е
врати ш. Нећ уи ћ и кућ и неко време.” Калурн и ј а ј е и лн а зад њем с еди ш ту. џем ј е
протес твао, а за тим с е замо ли о, а Ати кус ј е рекао: „ Уреду, може те поћ и с а на ма ако ос тн е те
уколи ма.

На пууд о Тома Ро ин с она, Ати кус и м ј е ис при чао ш та с е до годи љо.

Скрен ули с ус а ауопуа, прој ах али пол ко поред депон и ј е и поред резиден ци ј е
Евелн из ус кураку до црн ачки хколи а. Ди лј е рекао да с е го ми л а црн е деце и гра л кли кере
у Томовом двори ш ту. Ати цус ј е парки рао ауо и изашао. Калурн и ј а га ј е прати л а кроз пред њу
капи ј у.

Ди лга ј е чуо како пи тв ј едно од деце: „ Где ти ј е мај ка, Семе?” и чуо Сам како говори :
„ Он ај е доле код с ес тре Сти венс , гос поди не Финч. Хоћ еш да рчи м по њу?”

Ди лј е рекао да Ати кус изгледан ес и гурн о, он да ј е рекао да, а Сем ј е одј ури о. „ Нас тви те
с а с вој ом и гром, момци” , рекао ј е Ати кус деци .

Девој чи ца ј е дошла до врака ине и с та глед ај ућ и Ати цус а. Ди лј е рекла њен а кос а
и ој е с н оп с ић ушн и х круи х прамен ова, од кој их с ес ваки заврша вао с ветим луком.
Нацери лас е од ува до ува и крену л а кан ашем оцу, али ј е и л а пре ма л а да с е крећ ес тепен и ца ма.
Ди лј е рекао да ј е Ати кус оти шао до ње, с ки нуо шеши ри пон уди ој ој прс т
Згра и лга ј еи он ј уј ес пу с ти он из с тепен и це. За тим ј уј е дао Калурн и ј и .

Сам ј е ка с као изас вој е мај ке ка да с ус е пој ави ли. Ди лј е рекао да ј е Хелен рекла:
„ 'вече, гос поди не Финч, хоћ е те ли да с едн е те?’” Али ви ше ни ј е рекла.

Ниј е ни Атикус .

„Извиђач“ , рече Дил , управо је пао у земљу. Само је пао у земљу, као да је цинсавеликом ногом управо наишао и згазио је. Само хм...” Дилово де ело с топаљ је ударило о то. "Као да и згазио мрва."

Дил је рекао да су Калпурнија и Атикус подигли Хелен на ноге и напола однели, а напола је отпратили до каине. Дугос уос тли унура, а Атикус је изашао сам. Кадасу се вратили поред депоније, неки од Евелових увидали на њих, али Дил није схватио шта су рекли .

Мејкомас увести о Томовој смрти занимале можда два дана; два дана и ласу довољна да се информирају прошири округом. „Јестели чули за?... Не? Па, кажда је и о с пос о ан да по еди муњу...” За Мејком ај е Томовас мрт и лати пи чна.

Типично за црнци да се ече и ежи. Типично за црње

мен тли тетдан ема план а, н ема разми шљања о удућ нос ти, с амо зас лепи првом приликом кој уви ди. Смешна с вар, Атикус Финчгај е можда осл оди о, али чекај ...? Дођавола не. Знае какви су. Како дошло тако отишло. Само вам показује, тј Ро инсон дечак је и о законски ожењен, кажда се одржавао чистим, и шао у цркви с ветом, али када је упи тању фрн и рј е ј ако тан ак. Црн ацувек излази у њима.

Још неколико детаља, омогућивајући и с лша оцуда редом понови с вој уверзију, он дан ема шта да се причас ве докс е Тхе Ми црм Три унене пој ави с ледећег четврка. УО ој е ним вес ти мај е и л кракачи туља, али је и л и ј една уреднички.

Гос подин ББ Ундервоод је и оунај горем с тању, и није га ило ригако

оказано оглашавањем и претплате. (Али Мејком није играо на тај начин: г.

Ундервоод је могао да ви че докс ене озној и и да пи шешта год је хео

и даље до иј ате његово оглашавањем и претплате. Кад и хео дан аправи удаљу од се е

усвој им новинама тј е и л његова с вар.) Гос подин Ундервоод није говори о о

неос уђ и ва њи ма правде, он је пис а о да и деца могла да разумеју. Гос подин

Ундервоод је ј едно с твн о закључи о да је греху иј ати огаље, ило да с тј е,

с еде и ли еје. Упореди о је Томовус мртс а ес мис лени м клањем пти цр певачи цр

од с тране ловаца и деце, а Мејком је мис ли о да покушава да напи ше довољно

поетски уводник да и с е пон ово шта мпао у Тхе Монт омери Адвертис ер.

Како је то могло и ти тако, пи тво с ам с е док с ам чи тво уводник гос подина Ун дервоода. Бес мис лен о у и с тво — Томуј е датодговарај ући и правни пос тупак до дан а с вој е с мрти; отворен о муј е с ући ен о и ос ући ен о од дванаес тдо ри хљуди и и с тинитих; мој отацј е и мао

ори о с е за њега цели м пуем. Тадај е значење гос подина Ун дервоода пос твај а с но:

Ати кус ј е и с корис ти о с верас положи ве аље да о с ло оди људе да с пас е Тома Ро ин с она, али у твј ни с удо ви људ с ки х с рца Ати к ни ј е и мао с лучај . Том ј е и о мравчовек мин уа Ми ела Евелј е отвори ла ус та и врис н ула.

И ме Евелми ј е изазвао мучан ос ећај . Мај ком ниј е изгу и о време да с азнас твове гос подина Ј ула о Томовој с мрти и пренес е их кроз он ај ен глес ки кан алоговарања, гос пођ и џе Сепхан и е Цравфорд. Гос пођ и џе Стефан и ј е рекла теки Алекс андри у Џе мовом при с ус тву („ Ох с топаљ, он ј е довољно с тврдас луба.“) дај е г.

Евелј е рекао дај е ј едан пао и да с уос твај ош два. Џе м ми ј е рекао да с е не плаши м, г. Ј уел ј е и о ви ше од с вега. Џе м ми ј е такођ е рекао да ако кажем Ати кус у, ако на и ло кој и начин дам Ати кус удо знања да знам, Џе м ће лич но ни када ви ше не разговарај с а м ном.

[Сад ржај](#) - [Преходно](#) / [След еће](#)

Поглавље 26

Почела ј е школа, а тако и наша с вако дн евн а пуовања поред Радлеи Плаца. Џе м ј е и о с едми разред и и шао ј е ус ред њушколу, и зазграде гимназиј е; Сада с ам и о уређ ем разреду, а наше ру н е с у и ле толико различите да с ам с амо уј уро с а Џе мом и шла ушколу и ви ћ ала га у време о рока. Ои шао ј е на фуд ал али ј е и о и с уви ше ви так и прем лд да и урадио и ло шта ос им данос и кан тес аводом за тим. Тој е ради о с а ен тзи ј азмом; већ ину поподн ева рекој е и о код куће пре мрака.

Радлеи Плац ј е прес тво да ме плаши, али ниј е и ло ни шта мање тмурно, ни шта мање прохладно под великим храс тви ма, и ни шта мање не при вљично. Г. Натан Радлеи ј е ј ош могао и ти ви ћ ен по ведром дану, како хода до и из града; знали с мо дај е Боо тмо, за

и с ти с тари разлог — никога ј ош ни ј е видео да изводе. Понекад с ам ос ети о у од
кај ања, када с ам пролази о поред с трога мес та, што с ам и када учес твовао у он оме што
ј е за Артура Редли ј а морало и ти чис то мучење - шта разумни пус ти њак жели
деца муви ре кроз капке и поздрављај украј пецња
моку, лубј ућ и н оћ ууогри ци? А и пак с ам с ес ети о. Два инди ј анс ка пен и ј а, жвакаће
гуме, луке од с апун а, зарђ ала медаља, покварен с ати лан ац Мрада и хј е Џем негде
с клони о. Зас тво с ам и погледао дрво ј едн ог поподнева: де ло ј ена уј ало око
његовог цемен тн ог дела. Сам фас тер ј е пос тјао жут

Скоро да с мо га ви дели неколи ко пуа, довољно до ар резултат са вакога.

Али и даље с ам га тражи о с ваки пугкад и х пролази о. Можда ћ емо га ј едн ог дан а ви дети .
Зами шљао с ам како ће то и ти : када с е то догоди , он ће с ам о с едети уљ уљ ашки
када ј а дође м. „ Жао, гос поди не Артуре“ , рекао и х, као да с ам то говори о с ваког
поподнева с вог жи вога. „ Вече, Жан Луиз“ , рекао и , као да ј е то говори о с ваког
поподнева мог жи вога, „ и мамо праву чароли ј у, зар не?“ „ Да гос поди не, аш лепо“ ,
рекао и хи нас тави о.

То ј е и ла с амо фантази ја. Ни када гане и с мо ви дели . Вероватно ј е и зашао када ј е
мес ецпао и загледао с е угос пођ и цу Степхан и е Цравфорд. И за рао и х неког
другог да погледам, али то ј е и ла његова с тар. Ни кад не и гледао у нас .

„ Не почи њеш то пон ово, зар не?“ рекао ј е Ати кус ј едн ен оћ и , када с ам и зрази о залулу
жељус амо да до ро погледам Бу Радли ј а пре него што умрем. „ Ако ј ес те, одмах ћ увам
рећ и : прес тани те. Прес тар с ам да те ј ури м с а и мања Радлеи . Ос им тога, опас но
ј е. Мгао и и ти упудан . Зна те г. Наткан а
пудна с вакус ен кукој уви ди , чак и нас ен кекој еос тављај уголеоти с кес топа вели чин е четири .
Имам с ес рећ ешто нис те и му и ј ени .”

Ућ увао с ам тада и тамо. У и с то времес ам с еди ви о Ати кус у. Ово ј е и ло прво
дао нам ј е до знања да зна много ви ше о нечемун его што с мо ми с ли ли дазна .
И то с е догоди ло пре много годи на. Не, с амо прошлог лета—не, претпрошлог лета, када...
време ме ј е поиграло. Мрам да запамти м да пи там Џема.

Толи ко с тари нам с е догоди ло, Боо Радлеи ј е и онај мањи од наши хс трахова.
Ати кус ј е рекао да не ви ди како и и ло шта друго могло да с едеси , да с ус тари
и мале начин да с ес легну, и да ће пос ле довољно времен а људи за оравити дај е Том

Ро инс оново пос тој ање и мј еикада ило с кренуо назнање.

Мждај еАтикус иоуправу, али лећи догађ ај и с унадвис или нас као дим узаворен ој прос ториј и.

Одрас ли уМј ком уникадани с уразговарали о с лучај ус аЦемом и мноми; изгледало ј едас уо томе разговарали с ас вој ом децрм, ањи ховс тавј е морао ити дани ко од нас ниј емогао дапомогне даАти цус уде роди тељ, пас уњи хова децр морала да удифи напреман амаупркос њему. Децр никадане и

с ут с мис ли м с ами: дас унаши другови из разреда или препуштени с ами с е и, Цем и ј а и с мо и мали неколико рвизх, задовољ авај ућ и хтуча пес ни цама и завршили с тварзавек. Како ј е то ило, или с мо при нућ ени да узди гн емо главе и удемо, рес пекти вно, ц ен тмен, односно дама. Нанеки начин, тој е ило као ерагос пођ еХенри Лафј етДу оз, ез с ви хњен и хви кања.

Мј уи м, пос тој авј еј едначудна с тваркој уникадани с ам разумео: упркос Атикус овим недос таци ма као роди тељу, људи с у или задовољ ни тимешт с уга те годи не пон ово и за рали узакон одавн о тељ, као и о ично, ез опози циј е. Дошао с ам до закључка дас уљуди с амо чудни, повукао с ам с е

од њих, и никад ни с ам размишљао о њима док ни с ам ио при моран.

Би о с ам при моран дај едн ог дан а ушколи. Ј едн ом недељно с мо и мали пери од Текућ и хдогађ ај а. Свако дете ј е ре ало да и с ече члан ак из нови на, да упиј е његов с адржај, и откри ти их разреду. Сва пракс ај енаводно превази шла разна зла: с тј ање и с пред с вој их ли жњих под с ти цло ј едо ро држање и давало равн отежудетеу; и звођ ење краког говора учини ило гај е с вес ним речи; с азнање о његовом трен ун ом догађ ај уој ачало муј е памћ ење; з ог тога шт с уга и здвој или ви шен его и када жели ој едас е врати уГрупу.

Идеј ај е илду ока, али као и о ично, уМј ком униј е функционис ала аш нај оље. Пре с вега, мало с еос ке децрј е и мало при с туп новинама, пас утеретАктуелн и х дешавања с нос ил градс ка децр, ду љеу еђ уј ућ и децу из ауо ус ада градс ка децр и он ако до иј ај ус ву пажњу. Сеос ка децр кој ас умогла, о ично с удон ос ил и с ечке из, како с узвали, пу ли кациј е Тхе Гри тПапер

лажно уочи магос пођ и це Геј т, наше учи тељ и цр. Зашто с ена мршти ла када ј е дете реци товало и з Тхе Гри тПаперни кад ни с ам знао, али нанеки начин ј е то ило повезан о с агус лањ ем, ј едењ ем с и рупас тог кекс аза ручак, као холи -ролер, певањ ем Слатко пева магараци и зговарањ ем магарцр, с ве кој еј е држава плаћ ала учи тељ и ма да ихо ес хра ре.

Чак и тако, није много деценија шта је Актуелни догађај. Али Чак Ли је то година савремену познату украину и њихових навика, и ојена полови ни приче ојка Начелу када га је госпођи и џејт зауставила: „ Чарлс еј . није актуелни догађај . То је реклама .”

Сесил Џејкобс је и пак знао шта је то. Када је дошао ред на њега, отишао је у предњи део собе и почео: „ Стари Хитлер..

„ Адолф Хитлер, Сесил, рекла је госпођи и џејт. „ Ни кад се не почињес ас три милиона.”

„ Да, госпођо”, рекао је. „ Стари Адолф Хитлер је гонимо...”

„ Прогон Сесил..”

„ Нема, госпођи и џејт, овде пише – паус вакомс лучај у, јури ојес тари Адолф Хитлер Јевреји и они хрпау заворе и одузимају мисли и мовини ни ког од њих неће пусти ван земље и переселенејаке нас тројени...”

„ Прањесла оумних?”

„ Да, госпођо, госпођи и џејт, мислим да немајудовољно разума да се оперу, не верујем да и идиот могао да се одржава чистим. паус вакомс лучај у, Хитлер је покренуо програм да окупи и све полујевреје и жели да их региструје у лучај уда и могли да му направе пројекте и мислим да је то лошасвари тојемој тренуни догађај.”

„ Врло добро, Сесил, рекла је госпођи и џејт. Душун, Сесил се вратио на своје место.

Рук се подигао задњем делу собе. „ Како то може учинити?”

„ Кошта ради?” с трпљевоупитав госпођи и џејт.

„ Мислим како Хитлер може само тако савити много људи у оловку, и згледа да и гавлада зауставила”, рекао је власник руке.

„ Хитлер је влада”, рекла је госпођи и џејт и искористивши прилику да оразовање учини динамичним, отишла је до табле. Она је великим словима штампала ДЕМОКРАТИЈА.

„ Демократија”, рекла је. „ Дали неко има дефиницију?”

„ Ми”, рекао је неко.

Подигао сам руку, сећај се ес тројслоганакампање којим је Аткинс једном рекао Отме.

„ Шта ми с ли ш да т знач и , Жан Луи з ?“

„ Ј едн ака права за с ве, пос е не при ви леги ј езани кога', ци ти рао с ам .

„ Врло до ро, Ци н Луи з, веома до ро“ , ос мехн ула с е гос пођ и џ Геј т .

И с пред ДЕМОКРАТИЈ Еј е и с пи с ала МИ СМОА. „ Сада раз ред, реци те с ви зај едн о: 'Ми с мо демократи ј а'.

Рекли с мо т. Тада ј е гос пођ и џ Геј т река: „ То ј е разли ка и змеђ у Амери ке и Немачке. Ми с мо демократи ј а, а Немачка ј е дик татура. Дик татура“ , река ј е он а. „ Овде не веруј емо у прогон и љ кога. Прогон долази од љ уди кој и и мај у пред рас уде. Пред рас уде“ , пажљ и во ј е и зговори ла. „ Нема о љ и х љ уди на с вету од Ј евреј а, а за мене ј е ми с тери ј а зашто Хи тер тако не ми с ли .

И с пи ти вачка душа ус ред с о е рече: „ Ми с ли те, зашто не воле Ј евреј е, гос пођ и џ Геј т ?“

„ Не знам, Хен ри . Он и до при нос е с ваком друш тву кој ем жи ве, а на ј ви ше од с вега с уду око рели ги озни љ уди . Хи тер покуша ва да уки не рели ги ј у, па мус е можда и з тог разлога не с ви ђ ај у.“

Сес илс е оглас и о. „ Па, не знам с и гурн о“ , рекао ј е, „ тре ало и да мењај у новаци ли тако нешто, али то ни ј е разлог да их прогон е. Он и с у ели , зар не?“

Гос пођ и џ Геј т ј е река: „ Када с ти гнеш ус ред њушколу, Сес илс аз наћ еш да с у Ј евреј и или прогањ ани од почека и с три ј е, чак и прот ерани и з с опс твене земље. То ј е ј едн а од нај с трашни ј их при чау и с три ј и . Време ј е за ари мети ку, деџ .“

Како ни ка да ни с ам во лео ари мети ку, провео с ам пери од гледај ућ и кроз прозор.

Ј ед ин и пут ка да с ам ви део да с е Ати цус мршти и љ ј е ка да на м ј е Ел мер Деј ви с дао нај нови ј е и н формаци ј е о Хи теру. Ати цус и и с кљ учи о ради о и рекао: "Хмп!"

Ј едн ом с ам га пи тво зашто ј е не с трпљ и в према Хи теру, а Ати цус ј е рекао: „ Зато што ј е ман и ј ак.

Ово не и ус пело, разми шљао с ам, док ј е раз ред на с тви о с ас вој и м и зн ос и ма.

Ј едан ман и ј ак и мили он и Немаџ . И згледа ло ми ј е као да с у Хи тера за вори ли у оловку умес то да му допус те да их за вори . Нешто друго ни ј е у реду- пи тво их с вој е о тцо тме.

Јесам, а он је рекао да не може да одговори на моје питање јер није знао одговор.

"Али уредујем рзети Хи тера?"

„ Није ”, рекао је. "Није уредујем рзети и ло кога."

„ Атикус е ”, рекао сам, „ нешто не разумем. Госпођи и џејт је рекла да је то ужасно, Хи тера ради као он, он а се ј ако поцрвенела улигуз отага...”

"Требао их да ми слима да и."

"Али -"

"Да?"

"Ништа, господине." Отишао сам, нисам сигуран да могу да одговорим Атикусу шта ми је науку, нисам сигуран да их могао да разјасним оно што је ило само осећање. Можда и џем могао да одговори. Џем је оље разумео школске ствари од Атика.

Џем је и ои с трошен од дневне ошћења воде. На подупоред његовог кревета и ло је најмање дванаест година од данас, око празне флаше за млеко. „ Каква ствар за?" Питао сам.

„ Тренер каже да могу да играм ако могу да доијем 25 фунти до године након следеће године ”, рекао је он. "Ово је најбољи начин."

„ Ако све то не повратиш. Џем," рекао сам, "желим да те питам нешто."

"Пудј." Спустио је књигу и протегнуо ноге.

"Госпођи и џејт је фина дама, зарне?"

„ Зашто сигурно ", рекао је џем. „ Сви њави се ка да сам и оуњеној сои."

„ Она много мрзи Хи тера...”

"Шта није уредујем ати м?"

„ Па, она је данас причала о томе како је лоше што се тко понашао према Јеврејима."

Џем, није уредујем прогањати и ло кога, зарне? Ми слима, чак и оиломе, зарне?"

„ Ми лос тиво не, и звиђаче. Шта је еде?"

„ Па, излазећи из суднице ноћи, госпођи и џејт је - с илазилајени из тепенице и пред нас, сигурно јени се видели - разговарала је са госпођи и џем Стефан и Крофорд. Чуо сам је како каже да је време да их неко научи лекцију, они

су или далеко изнад себе, а следећи асваркој умисле да могу да ураде једасевенчајусанама. Џем, како можеш тако мрзети Хитера, а ондасеокренути и ити ружан према људима код куће...”

Џем је изненада појеснео. Скочио је акривећ, зграио мезакрагнути протресом. „Ни кад вишенежелимдачујемзатусудници, и када, и када, чујешлиме? Чујешме? Зармивишеникаднекажешниречотме, чујешли?”

Саданасавиће!”

Биосампревишеизненађендаихплакао. Искрала самсеизЏемовесоеитихозаворилаврава, даганеипоновоузнемириланепоренанаука. Одједном уморан, желеосамАтицуса. Биојеудневнојсои, ајасамотишаодоњегаипокушаодамуђемукрило.

Атикуссеосмењоу. “Садапосвјештакоевелики, самоћуморатидаздржимдеоће.”

Држао мејелизу. „Извиђач”, рекаојеитихо, „недозволидаћеЏемсруши. Онједајешкоовихдана. Чуосамтамопозади.”

Атикусје рекао да се Џем јакотудиоданештозаорави, али он оштојеизаистарадиоилоједа точуванеко време, докнепрођедовољновремена. Ондаи

итиусвањударазмислиотмеисредиствари. Кадаимогаода размислиотме, Џемипоновоисвој.

[Садржај](#) - [Претходно](#) / [Следеће](#)

Поглавље 27

Ствари су се смириле, на неки начин, како је Атикус рекао да хоће. До средине октобра двојица грађана Мјком адогодилисусесамодвемалествари којесуиле неличне. Не, постојалесу три ствари, и онесенису директно из нас – Зеје – али на неки начин јесу.

Прва ствар је ил да је господин Бо Евелс текао и изгубио посао занемало дана и вероватно постојединственуаналиматри десетих он је и оједини човек за кога сам чуо да је отпуштен из ВПА због лењости. претпостављам

његов краки н алетс лаве довео ј е до краћ ег н алетв индус триј е, али његов пос ао ј е трај ао с амо он оли ко
коли кој е и л његова озлоглашен ос тгос под ин Ј уелс ен ашао за орављ ен као Том Ро инс он .
Након тога, нас тави ој е с ас вој им редовн им недељн им пој ављ и вањ и маус оциј алн ој ус тн ови
кан целариј узас вој чек, и прими о га е з ми лос ти ус ред опс курн ог мрмљања да
гадови кој и с умис ли да управљај уовим градом не и дозволи ли пошт ен ом човеку да зарађ уј е за
жи вот РугДонс , с оциј алн адама, реклај е дај егос под ин Ј уелс ворен о опужи о Ати кус адај е до и о
пос ао. Би лај е довољн о узн еми рен ада оде до Ати цус ове кан целариј еи и с при ча муо тме. Ати кус ј е рекао
гос пођ и ци Ругдас ене рине, ако Бо Ј уелжели

да и разговарао о Ати кус овом „ до иј ању“ пос ла, знао ј е пугдо кан целариј е.

Другас тварс едес и лас удиј и Теј лору. Судиј а Теј лор ниј еи шао у црквн едељ ом увече: гос пођ а Теј лор
ј е с т. Судиј а Теј лор ј е жи вао ус ати манедељ ом увечес ам ус вој ој вели кој кућ и, а за време цркве гај е
заткао с кривен огу с вој ој радн ој с о и чи тј ућ и с пис е Бо а Теј лора (е з с родс тва, али
с удиј а и тс а пон ос ом тврдио).

Ј едне недеље увече, изгу љ ен аувоћ ним метафрамаи рас кошн ој ди кциј и, с удиј е Теј лор
пажњу ј е отргло с ас тран и це ири тн н о гре ање. „ Тихо“ , рекао ј е Ен Теј лор, с вом де елом не опи с и вом
пс у. Он дај е с хвати о да говори празн ој с о и; гре ање ј е долази ло из задњег дела кућ е.

Судиј а Теј лор с ес тис нуо назадњи трем дапус ти Ен и заткао ј е врава кој ас е отварај у. За око муј е запела
с ен кана углу кућ е, и тој е и лос вешт ој е видео од с вог пос ети оц. Гос пођ а Теј лор ј е дошла кућ и из цркве
и затекла с вог мужа ус толи ци, и згу љ ен огу с пис и ма Бо а Теј лора, с а пушком укри лу.

Трећ ас тварс е догоди ла Хелен Ро инс он, Томовој удови ци. Ако ј егос под ин Ј уел и о за орављ ен као
Том Ро инс он, Том Ро инс он ј е и о за орављ ен као Бу Радли. Али Томаниј е за орави о његов
пос ло давац гос под ин Линк Деас . Г. Линк Деас ј е направи о а
пос ао за Хелен. Ниј е му аш и ла потре на, али ј е рекао да с еос ећ ало шез ог начин а на кој и с у
с ес твари и с пос тавил е. Ни кадан и с ам знао ко с е рин уо о њен ој деци док ј е Хелен и л одс ун а.
Калурн иј ај е рекла дај е Хелен и и ло тешко, ј ер ј е морала да ходас коро ми љ у од с вог пуа да и из егла
Ј улве, кој и с уј е, према Хелен овим речима, „ нас ули“ кадај е први пупкоушала да корис ти ј авни пут
Гос под ин Линк Деас ј е на крај ус текао уи с ак да Хелен с ваког ј ура долази на пос ао из погрешн ог
с мера и извукао ј е разлог из ње. „ Само нека уде, г. Линк, моли м т“ , моли лај е Хелен. „ Дођ авола хоћ у“ ,
рекао ј егос под ин Линк. Рекао ј ој ј е да дође

пored његове продавн и це тг поподн ева пре него шт ој е оти шла. Он ај е с т, и г. Линк ј е затвори о с вој урадњу,

чврстостави шешир на глави и отпрати Хелен кући. Прошећо ј уј е крако
узгред, код Евелл '. На повраћу, гост поди н Линк с е заустави она лудој капији.

"Ј уел" звао је. „ Ј а кажем Евелл“

Прозори, и иначе пуни деце, и мисупразни.

„ Знам дај ес ваки од вас унура и лежи на поду. Чуј ме, Бо еЈ уе: ако ј ош ј едном
чуј ем дамој а девој ка Хелен прови руј е дане може да и де овим пуем, и ћ еш узавору
презавс кас унџ! Гост поди н Линк ј е пљунуо у праши нуи
ходао кући.

Хелен ј ес ледећег ј ура оти шла на посао и користи лавни пут Никој е ниј е одсекао,
али када је и лане коли кој арди и за кућ е Евелл погледа ј е око љ и ви дела гост поди на
Евелла како хода и за ње. Окренула се и кренула даље, а гост поди н Ј уел ј е држао и с ту да љ ен о с т
и за ње с ведок ниј ес тигла до кућ е гост поди на Линка Деаса. Све
на пуудо куће, рекла је Хелен, чула је тихи глас изасе е, пекуши ој е ружн е речи. Потпуно
уплашена, телефони рала је гост поди ну Линку његову продавницу, кој а је и л
недалеко од његове куће. Када је гост поди н Линк изашао из свој е радње угледао је гост поди на Евелла
на слонен на ограду. Г. Евелл је рекао: „ Не гледај ме, Линк Деас , као да сам прљав.
Нисам прескочио твоје...“

„ Првас тваркој уможеш да урадиш, Евелл ј е да с клониш свој с мрдљиви леш са мога мања.
Наслањаш се на то, а ј ане могу да приушти мс вежу ој узато. Другас тваркој уможеш да
урадиш ј е да с е клониш мог кувара и ми ћ у те н атерати на напад...“

„ Нисам ј е ди рао, Линк Деас , и нећ удаи дем ез црње!“

„ Не мораш дај е ди раш, све што те ада урадиш ј е дај е н атераш да с е уплаши, а ако
напад ниј е довољан да те задржи закључаног неко време, у аци ћ у те у Закон о жен ама, па
сегу и мој вид! Ако мисли те дане мислим тако, само опет узнеми равај те тудевој ку!“

Г. Евелл је очигледно мислио да је то мислио, јер Хелен није пријавила ни какве даље невоље.

„ Не свиђа ми се, Атикус, уопште ми се не свиђа“ , оцрнила је тека Алекса андрао
ови хдогађаја. „ Чини се да тај човек има с тлнуљуу њуна њега
сви повезани са тим сучајем. Знам како се тврст односи према отплати вањуљуу ње,
али не разумем зашто и га крио – он је имао свој пут на суду, зар не?“

„ Мислим да разумем“ , рекао је Атикус. „ Можда зато што знаш о свом с рцу

дај е врло мало људи у Мј ком узас таверовало његови м и Мј ели н и м пређ ама. Ми с ли о ј е даће и ти херој , али с вештој едо и о зас вој олј е... и лој е, уреду, ос уди ћ емо овог црн ца, али с е врати мо нас вој у рупу. И мао ј е везус ас ви ма с ада, па и тре ало да уде задовољан. Скрас и ћ е с е кад с е време промени .”

„ Али зашто и покушао да провали кућ у Џон а Теј лора? Очи гледн о ни ј е знао дај е Џон код куће или не и ни покушао. Само с вета Џон показуј е недељом увече с уна предњем трему и назад ус вој ој ј аз и ни...”

„ Не зна те дали ј е Бо ј уел прес екао тај екран, не зна те кој е то урадио” , рекао ј е Ати кус . „ Али могу да претпос тавим. Доказао с ам дај е лажов, али ј е Џон учинио да изгледа као удава.

Све време док ј е Евел и она три и ни, нис ам могао да с е ус уђ уј ем да погледам Џон а и да задржим право ли ца. Џон гај е погледао као дај е трон ожно пи ле или четвртас тој ај е. Немој те ми рећи да с уди ј е не покушавај уда преј уди ци рај упороте” , нас меј ао с е Ати кус .

До крај а окто ра, наши животи с упос тали уо и чај ен а руи на школе, и гре, учења. Чинило с е дај е Џем из аци о из главе с вештој е желео да за орави, а наши другови из разредас у нас милос тиво пусти ли да за орави мо оче екс цен три чнос ти. Сес ил Џеј ко с меј еј едном пи тво дали ј е Ати кус ради кал Када с ам пи тво Ати цус , Ати цус

и о толи ко за ављен да с ам и о при личн о и зн ерви ран, али ј е рекао да ми с е не с меј е. Рекао ј е: „ Реци Џес и луда с ам ради калвн отпри ли ке као Џотон Том Хефин .

Тека Алекс андрај е напредовала. Гос пођ и ца Мд мора дај е ј едним ударцем ућ укала цело ми с и он арс ко друштво, ј ерј е тека пон ово владала ти м с клон и штем. Нен о ос вежење ј е пос тво ј ош укус ни ј е. Ви ше о друштвен ом животу с и ромашног Мун ас ас азнао с ам с лшај ућ и гос пођ у Мери ведер: он и с уи мали тако мало ос ећ ај аза породи цудај е цело племе и лој една вели ка породи ца. Дејеј е и мало он оли ко очева коли кој е и ло мушкараца зај едни ца, коли кој е мај ки и ло и жена. Ј . Гри мес Еверетј е чинио с вештој е у његовој моћи да промени ово с тање с твари и очај ни чки с уму и ле потре нен аше моли тве.

Мј ком ј е поново и о с ам. Тачно и с то као и прошле и претходне године то, уз с амо две мање и змене. Прво, људи с ус е удаљили из с вој е продавни ца с такла и ауомо и ле на лепни ца на кој и мај е пис ало НРА—МИ РАДИ МОНАШЦЕО И пи твој е Ати кус азашто, а он ј е рекао дај е то зато штој е Закон о наци он алн ом опоравку мрав. Пи тво с ам ко гај еу и о: рекао ј е деветс твараца.

Друга промена у Мј ком у од прошле године ни ј е и ла од наци он алн ог значаја.

До тада, Ноћ вешти ца у Мј ком уј е и ла потпун о неорганизован а

афера. Свако дете је радило оно што је желело, уз помоћ друге деце ако

и лоштадасе помери, као што је постојала већа елаке колица на врху шале. Али родитељи сумислили да су ствари отишле предалеко прошле године, када је емигрирао ице Тули и Мисс Фрули су или разијени.

Госпођице Тули и Фрули Барериле с удевојке, сесре, којесужи велезаједноујединој резиденцији Мјком којасе може похвалити подрумом. Причао се да су ери не даме или сурепуликанци, којисумигрирали из Клантона уАлаами 1911. Ни хови пувеси су нам или чудни, азашто сужели подрумни конијезнао, али они сужа желели и ископали суга, и провели оствак животајурећи генерације деца из тога.

Госпођице Тули и Фрули (звали су се Сара и Френсис), осим што су јенкији, оесу иле глуме. Госпођице Тули је то порицла иживела је усвеутишине, али госпођице Фрули, не желећи ништа да пропусти, користила је унутрутак огромнудаје џем изјавиодаје то звучникједног одонихпаса Вицрота.

Имајући ове чињенице науму Ноћвештицаприруци, неказладеца суи маласачекао дагоспођице Берерпотпунозасапа, ушуњаосеуњиховдн евнусоу(нико осим Радлијеви хзакључанихноћу), крадомице одузео с ваки штап намештајауњемуи сакрио га у подрум. Поричем да сам учествовао утаконешто.

„Чуо сам их!“ и ојекрик кој ије узорус ледећег јурапроудиокомшије госпођице Берер. „Чуо сам их како довозукамаи он до врата! Газили около као коњи. Досада сууЊу Орлеансу!“

Госпођице Тули је ила с игурна да су они пујући и продавци крзна којисупрошли кроз град пре два дана украли њихов намештај. „Дарк су или“, рекла је. „Сиријци.“

Господин ХеџТате је позван. Прегледао је подручје и рекао да мисли да је то локални посао.

Госпођице Фрули је рекла да ће познати Мјком овгласило где, а синоћутом са њому није ило Мјком ови хгласова-кортљали су војим ровима по њеним проспектима, или су. Ништа мање од ловачки хпаса морасекористити за лоцирање

њихов намештај, инсистирајући госпођице Тули, тако да је господин Тејт ио приморан да оде десет миља ван пува, окупио окупне псе и стави их на траг.

Г. Тејт их је започео на прагу госпођице Берер, али сешто су урадили је ило рчи около до задњег дела куће и завијана врати ма подрума. Када господин Тејт

покрено и хрипува, конечно је погодио и стину. До подневатога дана,
у Мјком уније ило ос оног деча и нико није скинуо његово
ципеле док се не врати.

Пас удаме Мјком арекле даће ове године с варијететима другачије. Средња школа
сала и ила отворена, ило и такмичење за одрасле; ја уклацање, тифи-
повлачење, приладење репана магарузадецу. Посебно сала и награда од
двадесетпет центи за најбољи кос тим за Ноћ вештица, креиран од стране
носоца.

Цем и ја смо заједно. Није да смо икад нешто урадили, то је и принцип
с варијететима. Цем се и онако сама траје прес варијететима за Ноћ вештица; рекао је да га на тако
не чему неће ухвати нили зусред школе. Па до ро, мислиосам, Атицус
ћемо одвести.

Мјком, у рзосам са знао да ћемо је у слуге и потребе на сцени те
вечери. Госпођа Грејс Мари ведер је компоновала оригинално такмичење под
називом Мицм Црунти: Ад Ас тра Пер Ас пера, ај ај ере ало да удем шунка.
Мислила је да ило дивно данеко од деце уде кос тимом да
представља пољопривредне производе округа: Сесилцејко с и о о учен да изгледа као
крава; Агнес Бооне и направила диван утер еан, друго дете и иокикирики,
и тако даље с ве док се машта госпођа Мари ведери залихе деце не исцрпе.

Наше је едине оавезе, колико сам могао да схватим са наше две проје, илесау
да ујемо са сцене лево пошто нас је госпођа Мари ведер (не само аутор, већ
и наратор) и дентификовала. Када је повикала, "Свињетина", то је и мој знак.
Затим и окупљена компанија певала, „Округ Мјком, округ Мјком, и ћемо
вернети те и“, као велико финале, а госпођа Мари ведер и се попела на инуса
државном засавом.

Мјкос тим није ио велики пројекат. Госпођа Креншо, локална кројачица,
и мала је иста толико машта као и госпођа Мари ведер. Госпођа Креншо је
узела пиљећу и савила је у омикупченешунке. Ово је прекрила с међом
танином и офрала даличи оригинал Мгао и хдас есагнемис поди
неко и повукао на праву преко моје главе. Дошао ми је екородоколенат. Госпођа
Креншо ми је замишљено оставила две шпигунке. Урадила је доарпосао.

Џем је рекао да изгледам аш као шункас аногома. И пак, и лој е неколико не пријатности:
и лој е вруће, и лој е мизу, ако ме јеноссврео не ихмогао да се почешем, а када сам
ушао, не ихмогао сам да изађем из њега.

Када је дошао Њћ вештица, претпоставио сам да ће цеља породица и ти присунда ме гледа
како нас тупам, али сам и о разочаран. Ати цус је рекао што је тактичније могао да
једносавно не мисли да и могао да издржи такмичење вечерас, и ојес ве ус вему.
и оу Мн томериј у недељу дана и врати се кући касно тог поподнева. Мислио је да
и ме Џем могао отпрати ако га замолим.

Тека Алекс андрај е рекла да сам морао да се укревет да је украшавала
на позорници цело поподне и илај е ис трошена — кратко је с тавус ред реченице. Затвори ла
је ус т, па и ховори ла данешто каже, али без речи
Дошао.

"Упи вањуј е, тека?" Пиво сам.

"Окни шта, ништа", рекла је, "неко је управо прешао преко мог гроба." Од ацила је одсе ес ве
он о што је ој је и зазвало мрви цус трепње, и
предложи о да породици дам преглед удневној со и. Тако ме је Џем угурао у мој кос тим, с тво
на врата дневне собе, пови као „ По-орк“ , вчно он ако како и гос пођа Мери ведеруради ла, а
јас сам ушево. Ати кус и тека

Алекс андрај е ила одушевљена.

Поновито сам свој део за Калурниј уукухињи и она је рекла да сам ди ван. Хтео сам да
одем преко улице да покажем гос пођи и цумди, али Џем је рекао да ће она и пак и ти наизору.

После тога је ило свеједно дали су отишли или не. Џем је рекао да ће ме одвести.

Тако је почело наше најдуже заједничко путовање.

Време је ишло неочекивано топло за последњи дан октобра. Нису нам ни иле потребе јакне.

Ветар је постојао са ветрицима, а Џејмс је рекао да ће можда пада киша пре него што стигнемо кући.

Није ишло месец. Улично светло науглав и још је оштро

с енклама кућа у Радлија. Чуо сам како се Џејмс тихо смеје. „Кладим се да ни ко не сме

њих вечерас“, рекао је он. Џејмс је носило моје косе тим од шунке, прилично несретно, јер га је

ишло тешко држати. Мислио сам да је галантно од њега што је то урадио.

„То је ипак засрањено у њега, зар не?“ Рекао сам. „Боо ни ко не значи ништа лоше, али

ми је заиста драго да си ту.“ „Знаш да ти Атикус неће дозволити да сам одеш у школу кући“, рекао

је Џејмс.

„Не видим зашто, то је само и заглави преко пув двориште.“

„То двориште је моћно дуго месец за девојчице да пређу ноћу“, задирао је Џејмс.

"Зар се не плашиш мрвица?"

Смејали смо се. Хаинтс, вруће паре, загонече, вјетрици, несвесно са намашћеним годинама као магла

са изласком сунца. „Цај је то иластара са твар“, рече Џејмс. „Анђео са ветрице, животице мртис; са кљњај

са ес пув, немој ми саисати дах.“

"Прекини то, сада", рекао сам. Били смо испред Радлија Плана.

Џејмс је рекао: „Бунесмејти код куће. Слушајте.“

Високо изнад нас умраку са амљеним ругач је изливом своје репертоару лаженој несвесности

начијем дрвећу је се, понирајући и одписавога кеја, кеја аптице сунцрета до раздражљивог квака

цокле, до тужне јади које Сиrote. Воља, јадна воља, јадна воља.

Скренули смо и заглави са повикао сам сео корен којим расена пуу. Џејмс је покушао да ми помогне, али

свешто је урадио је да је испустио моје косе тим прашину. Ипак, нисам пао и ускоро смо поново

скренули.

Скренули смо са пува и ушли у школу код двориште. Било је мрак.

"Како знаш где смо, Џејмс?" упитаво сам, кад смо прешли неколико корака.

„Мугурећидасмо испод великог храса јер пролазимо кроз хладно место.“

Сада опрезно и немој поново пасати.“

Успорили смо на опрезан ход и опипавали се како не испоналетели на дрво. Дрво је иоједан

и прасари храса двоједенце нисумогли да се дохвати око његовог дела и да додирну руке. Било је

далеко од учишља, њихови хшпијунс,

и радознале комшије: и ло је лизу Радлеи плац, али Радлеи еви нис у радознао. Али комад земље ис под његових грана и ој ена иј ен од многи х тучаи потај ни х и гара.

У даљини с упламтла с вета ус али с редње школе, али с у зас лепи онас , ако ништа. „ Не гледај ун апред, и звиђаче“ , рекао је Џем. "Погледај уземљу и нећ еш пас ти."

„ Тре ало ј е да понес еш атериј с кулампу, Џем.

„ Нис ам знао да је овако мрачно. Ни је и згледало да ће и ти овако мрачно ран и је вече. Тако о лчно, ето зашто. Мђ уи м, то ће и здржати неко време."

Неко је с кочи онанас .

"Свемогући Бог!" викнуо је Џем.

Круг с ветос ти прс нуо је унашалица, а Сес ил Џеј ко с је од радос ти с кочи о и за њега. " Ха аа, и мам те!" врис нуо је. "Ми с ли о с ам даћ еш и ћ и овим пуем!"

„ Шта радиш овде с ам, дечко? Зар с е не плашиш Бу Радлија?"

Сес ил се ездно довезао ус алу с ас вој им родитељи ма, та данас ни је видео с еус уди одоле овако далеко ј ер је до ро знао да ће мо и ћ и. И пак је мис лио да ће г. Финцк и ти с анама.

„ Срање, ни је много, али иза угла“ , рекао је Џем. „ Ко се ој и да иде иза угла?" И пак, морали с мо признати да је Сес ил ио прилично до ар. И мао је данас је уплашио, а могао је да прича по целој школи, то је ила његова привилегија.

„ Реци“ , рекао с ам, „ зар нис и крава вечерас ? Где ти је кос тим?"

„ И зас цене је е,“ рекао је. "Гос пођ а. Мри ведер каже да с е из орнеће одржати неко време. Своје можете с твити нас цену уз мој , Сцруги можемо и ћ и с аос тли ма."

Ово је ила одлична идеја, помис ли Џем. Такође је мис лио да је до рас варшто ће мо Сес илија и ти зај едно. На овај начин, Џем и иоос твљен да идес ас вој им људима

с врос ти.

Када с мо с тигли уауди туриј ум, цео град је ио тамо ос им Атикаи

даме ис трошене од украшавања, и уо и чај ене и зопћ ене и заворене. Већ ина

околу је, изгледа, и о томе да је еврима од зализане земље
људи. Зграда с редње школе и мала је ши рок ходник уприземљу, људи сусе окупили око сепареа
који су или постављени дужсвакесране.

„Оцем. Заоравиосамновац“, уздахнуосамкадасамихвидео.

„Атикусније“, рекаојеОцем. „Ево тридесетценти, можеш да урадиш шест ствари. Видимо се
после.“

„Уреду“, рекао сам, лично задовољан са тридесетценти и Сесилом. Отишао сам са Сесилом
до предњег дела, кроз врата једне сране и изасцене. Скинуо сам косим од шунке и
отишао у жур и, јер је госпођа Мери ведерс тај ала
наговорници испред првог реда седишта правећи и уполедњем тренуку махнути измене у
сценарију.

„Колико новца имаш?“ Питао сам Сесила. Сесил је имао и тридесетценти, што
и је једначио нас. Прве паре смо протраћили на Кућу ужаса, што нас уопште није уплашило; ушли
смо у црну оубоједмог разреда и водио нас је при времену гулурезиденцији и на тералис мода
додирнемо неколико предмета за којесетрди да су асавни делови људског тела.

„Ево његови хочију“, рекли су нам када смо додирнули два огуљена зрна грождана тањира. „Ево
његовог срдца“, којееило као сировајетра. „Ово су његове и знурице“, и наше руке су
илегурнуле у тањир хладних шапета.

Сесили је асмо посетили неколико шандова. Свако од нас је купио цак домаћег ожансва
госпођесудије Тејлор. Хтео сам да се ацимнајауке, али Сесил је рекла да то није ани тарно.
Његова мајка је рекла да и могао дахвати понешто из свачије главе пошто је и оуистотј кади.

„Уграду саданемашта да сехвати“, протестовао сам. Али Сесил

рекао је да је његова мајка рекла да је нехи гијенски јестипосле људи. Касније сам
отомепитво теку Александруи она је рекла да су људи који су имали такве ствовеоично или
пењачи.

Хтели смо да купимо мрљувафи када су епојавили тркачи госпође Мери ведери рекли нам да
идемо у екстечу, време је да се епремимо. Гледали ште се пуно људи ма; енд с редње
школе округа Мјком окупио се испред и сине; сета на позорници су илаупаљена, а
црвенасомотна завеса е мрешкала и на двијала од љуљања и зање.

Уекстечу, Сесили је асмо затекли уски ходник препун људи: одраслихунура

домаћ и шешири са три угла, капе Конфедерације, шешири шпанско-америчког рата и шлемови са ветрокопача. Деца обучена као разна пољопривредна предузећа са усвојеним лавом око једног малог прозора.

„Неко ми је изгњечио косу тим“, завапила сам уплашено. Госпођа Мери Ведер је дојурила до мене, преоликовала пилаћу и гурнула ме унара.

„Јеси ли до роунара, извиђаче?“ упита Сесил. „Звучи тако далеко, као да јеси на другој страни рда.“

„Не звучиш ли же“, рекао сам.

Бенд је свирао химну и чули смо да се пуликадиже. Затим огласио се басуањ. Госпођа Мери Ведер, смештена изасвоје говорнице пореденда, рекла је: „Мјком округ Адас тра Перас пера.“ Басуањ је поново зазвонио. „То значи“, рекла је госпођа Мери Ведер, у преводу за русичне елементе, „од лав до звезда“. Додај је, непопрено, како ми се чинило, „Из ор.“

„Рачунајте дане и знали шта је ило да им није рекла“, шапнула је Сесил којој је одмах илашукана.

„Цео град то зна“, дахнуо сам.

„Али људи са сељама дошли“, рекао је Сесил.

„Будите тихи тамо позади“, наредио је мушки глас, а ми смо ћукали.

Басуањ је одјекнуо са ваком реченицом којој је госпођа Мери Ведер изговорила. Она је жалосно кандидира да је округ Мјком с таријом од државе, да је део територије Мисисипија и Аламе, да је први елацкој и је крочио у невакне шуме и о прадедаос твинског судије петпува удаљен, који никаданије и о поново чуо. Он да је дошао неутрашиви пуковник Мицм, по коме је округ до иоиме.

Андреј Ајксон га је именована на позицију власника, а пуковника

Мјком оводе пласирао самопоздање и ви тако сећајте за правац удонели

како трофејас векој и сујали с њим у индијанским ратовима у Крику. Пуковник Мјком је

и трајао усвојим напори мада региони учинио јединим за демократију, али његова прва

кампања ила је поседња. Његово наређење, којему је пренео пријатељски индијски тркач,

преко је да се креће најуг. Након консултација са државом да се увери од његовог лишаја анакој и начин

ј е и о ј уг, и ни ј е с е с лагао с а подређ ени ма кој и с ус е ус уди ли да га и с праве,
Пуковник Меј ком ј екрен у нас вр с и с ходно пуовање како и раз и о не при ј атеља и
запле с вој е трупе тако далеко нас е веро западу у прашум с ком и с колудас у
на крај ус пас ли дос е њени ци кој и с ус е прес ели ли ун урашњос т

Гос пођ а Мари ведер да ј е три дес ет мин ун и опи с подвиг а пуковника Меј ком а. Окри о с ам
да ако с ави ј ем колен а могу да и х за ву ч ем и с под кос ти ма
и ма ње-ви ше с е д е т и . Се о с ам, с лу ша о дрон гос пођ е Мари ведери ум а с у ња и у рзо с ам
чвр с то зас пао.

Кас ни ј е с у рекли да ј е гос пођ а Мари ведер с ве уложи ла вели ко фи на ле,
да ј е певуши ла, „ По-орк“ , с а с а мо поузда њ ем рођ ени м од орова и мас лац кој и с ушли
на знак. Сачекала ј е неколи ко с екун ди, а зати м ј е позвала: „ По-орк?“
Кадас ени штани ј е ос твари ло, пови ка ла ј е: "Сви њети на!"

Мрадас ам ј е чуо ус ну, и ли меј е про уди о енд кој и с ви ра Дикс и, али кадас е гос пођ а
Мари ведер три ј ум флн о попела на и н ус а државн ом зас твом, и за рао с ам да уђ ем. Из орј е не вч ан:
мис ли о с ам да ј е о ље да с тигнем
они ос тли.

Кас ни ј е с у ми рекли да ј е с уди ј а Теј лор и за шао и за ауди три ј ума и с тј ао тмо ударај ућ и га
по колени ма тако с на жн о да му ј е гос пођ а Теј лор дон ела чашу воде и ј едн у од његови х т леа.

Чини ло с е да ј е гос пођ а Мари ведер ус пела, с ви с ун ави ј али, али меј е ухвати ла и зас цене и
рекла ми да с ам ј ој у пропас ти о из ор. Учини ла ј е да с е ос ећ ам ужас но, али када ј е Џем
дошао по мене, и о ј е с аос ећ ај ан. Рекао ј е дан е може мно го да ви ди мој кос ти м с амес т
где ј е с едео. Како ј е могао рећ и да ми ј е лоше под кос ти мом, не знам, али рекао ј е да с ам до ро
прошао, с а мо с ам ма ло за кас ни о, тј е и ло с ве. Џем ј е пос тј ао с коро ј едн ако до ар као
Ати цус у тме да с е ос ећ аш до ро кадас твари пођ ун а опако. Скоро — чак ни Џем ни ј е могао да
мен а т ера
кроз туго ми лу, и он ј е при с тв о да с а чека и зас цен е с ам ном до
пу ли ка оти шла.

"Хоћ еш да га с ки н еш, Скауе?" упи т о.

„ Не, с а мо ћ у тн а с тви ти“ , рекао с ам. Могао и х да с акри ј ем с вој ем рзење и с под т ога.

„ Жели те ли с ви превоз кућ и?“ упи т а не ко.

„ Не гос подине, хвала“ , чуо сам џема како говори .“ Тој е само мал шетња.”

„ Пазите на хаинтве“ , рече глас . „ Још оље, реци те хеи ни ма да удупажљиви
Извиђач.”

„ Саданиј е ос тло много људи“ , рекао ми је џем. "И демо."

Прошли смо кроз гледалиште уходник, паниз степенице. Било је мирно
црно тамно. Преостали аутомобили или супаркирани на другој страни зграде, а фарови су им
мало помогли . „ Дас унеки од њих ишли унашем правцу, могли смо оље да види мо“ ,
рекао је џем. „ Ево Скауе, дај да се држимо за твој ... с кочницима. Можеће изгубити равнотежу."

"Могу да видим све уреду."

"Да, али можеће изгубити равнотежу." Осетио сам лаги притисак на глави претпоставио сам да
је џем зграио тај крај шунке. "Ухватио сам ме?"

"Ух хух."

Почели смо да прелазимо црношкол кодвориште, напрежући се да види мо свој ас топа.

„ Џеме“ , рекао сам, „ за оравио сам цицеле, вратио се у еизаине.“

"Па и демо по њих." Али када смо се окренули, света су еугасила.

"Можеће их доћи с ура", рекао је.

„ Али с урашња недеља“ , протесовао сам, док ме је џем враћао кући .

„ Можеш да нагнеш домара да те пусти ун ура... Извиђач?"

"Хм?"

"Ништа."

Џем то није дуго почео. Поставио сам се шта он мисли. Рекао ми је кад је хео, вероватно кад
исмо стигли кући. Осетио сам како његови прсти притискују угорњи део мог коса, ма
чинио се превише јако. Одмахнуо сам главом. „ Јем, ти не хафа
—"

„ Ућути минута извиђаче“ , рекао је, штипајући ме.

Ишли смо нечујно. „ Минут је прошао“ , рекао сам. "Очему размишљаш?" Окренуо сам
се да га погледам, али његово лице је и оједва видљиво.

„ Мислио сам да сам нешто чуо“ , рекао је. "Стани на минут"

Смо с тли .

"Чуј еш ли нешто?" ули тво.

"Не."

Нисмо прошли ни пет корака пре него што ме је поново натерао да с њим.

„Цем, хоћеш ли да ме уплашиш? Значи да сам прес твр..“

„Ђуи“ , рекао је, а ја сам знао да се не шали.

Ноћ је иламирна. Мгао сам да чујем његов дах како лако долази поред мене. Повремено је нагло запухао по ветарској и је ударио моје голеноге, али то је ило свешто је остало од оћеане ветрови те ноћи. Ово је ила тишина пред грмљавину. Смостали.

„Управо сам чуо с тврост а“ , рекао сам.

„Није то“ , одговорио је Цем. „ Чујем то када ходамо, али када с њим, не чујем га.“

„ Чујете како моје кости мшусте. Ау, управо те је Ноћ вештица донела...“

Рекао сам то више да ујединим се с њим, а самим с и гурно, док сам кренуо, чуо сам о чему прича. То није и моје кости.

"То је самостари Сес ил", одмах је рекао Цем. „ Неће нас поново ухвати. Не дозволимо муда мисли да журимо.“

Успорили смо до пузања. Писао сам Цема како нас Цеци може прати у овом мраку, погледао мени као да и налетели на нас с леђа.

„ Видим те, извиђаче“ , рекао је Цем.

"Како? Не могу да те видим.“

„ Ваше масне пруге се виде. Госпођа Цренс хавих је офрала с анечим од тога сјајне ствари да и се појавиле испод фрова. Видим те прилично добро, и очекујем да те Сес ил може видети довољно добро да држи надистанци.“

Показао их Сес ил да знамо да је изанаси да сам премни за њега.

„ Сес ил Цејко сјај велики мокри хе-ен!“ викиху изненада, окрећући се.

Смостали. Није ило признања осим хе-ен којисе одијао од даљине зид школе.

"Ја ћу га ухвати", рекао је Цем. " Хе-и!"

Хеј -е-хеј -е-хеј -еј , одговорио зид школе. Било је другачије да се Цеци држи

ван тако дуго; када и једном извукао шалу, понављао и је и знаова и знаова. Треало једанас већ прескоче. Џем ми је дао знак да поново с њим.

Он је тихорекао: „Извиђаче, можеш ли даскинештисвар?“

„Ми слим да јесте, али немам ништа и с подлога.“

"Имам твој ухаљ и нуовде."

"Не могу да урадим умраку."

"Уреду", рекао је, "нема везе."

„Јем, дали се плашиш?“

"Не. Ми слим дасмо садас кородо дрвета. Неколико јарди од тога, и ми ћемо ити до пуг. Тада можемо видети улично с ветло." Џем је говорио езрижним, равним, езгласним гласом. Питасам се колико дуго ће покушавати да одржи ми то Цецилу.

„Ми слиш да и треало да певамо, Џем?“

"Не. Будипоново тих, Скауе."

Нисмо појачали темпо. Џем је знао и с то до рокао и ја да је тешко рзоходати адане ударим прс том, дасес потакнешо камење и других непријатности, ајасам и оос. Можда је ветар шуштао дрвећем. Али није ило ветра и није ило дрвећа осим великог храсва.

Наша четвјешушка и вукла га, као утешким ципелама. Ко год да је и о, нос и ој еде еле памучне панталоне; он ошто сам ми слиода дрвећешушти и ој е тихи шви г памука о памук, шака, недеља, сасваким кораком.

Осећао сам како ми се песак хлади под ногама и знао сам дасмо лизувеликог храсва. Џем ми је епри тиснуо главу. Стали смо и слушали.

Схуће фотни је тво код нас овог пуга. Панталонесумутихо и постјан ољуљале. Он дасустали. Трчао је, трчао канаме ездеце

с тепен и це.

„Бежи, и звиђаче! Трцати! Трцати!" Јем је вриснуо.

Направио сам један циновски корак и затекао се како се вртим: руке суми ес корисне, умраку, нисам могао да задржим равнотежу.

"Џем, Џем, помози ми, Џем!"

Нешто је згњечило пиљећужицу око мене. Металсе поцепало о метли јасам пао

наземљуи откорљао с еколи ко с ам могао, тѣрај ућ и да по егнем из с вог жи чан ог завога.
Одн екуд у ли зини допирани с узвуди тч њаве, звуди ударања, звуди ци пела и мес акој е
с труже прљавшти нуи корење. Неко с е откорљао проти вмен еи ос ети о с ам Цема. Подигао с е као
муња и вукао мес а с о ом, али, и ако с ума глава и рамена или с љ одни, и лас ам толико
запетъана данис мо с тигли далеко.

Били с мо с коро на пуукадас ам ос ети лас како ме Цемова рука напушта, ос ети лас ам како
с е тргне уназад наземљу. Још жуљања и зачуо с е тупи звук шкрипања
а Цем ј е врис нуо.

Потрча лас ам управу Цемовог врис ка и урну ула ум љ хав мушки с томак. Његов влас ник ј е рекао:
"Уф" и покушао да ме ухвати за руке, али с у и ле чврс то с тис нуе. Његов с томак ј е и о мекан, али
с умурке и ле попут чели ка. Полако ј е и с тис нуо дахи з мене. Ни с ам могао да с е помери м.
Одј едном гај е трзнуо унараги аци љ наземљу, с коро ме поневши с а с о ом. Ми с ли о
с ам, Ј ем ј е ус тво.

Неч и ј и ум понекад ради веомас поро. Запањен, с тј ао с ам тупо. Цумови с умии рали;
некој е запи штво и ноћ ј е пон ово и лами рна.

И пак, али за човека кој и тешко ди ше, тешко ди ше и тѣра. Ми с ли о с ам дај е оти шао до дрвета
и на слони о с е на њега. Си лови то ј е закашљао, ј ецај ућ и кашаљ кој и мус е трес укуос ти.

"Ј ем?"

Ни ј е и љ одговора ос им тешког дис ања човека.

"Ј ем?"

Цем ни ј е одговори о.

Човек ј е почео да с е крећ е око љ, као данеш то тражи. Чуо с ам како ј ечи и вученеш то тешко
по земљи. Полако ми ј е долази љ да с ус ада четири човека и с под дрвета.

"Ати кус ...?"

Човек ј е тешко и нес и гурно и шао према пуу.

Ои шао с ам тмогдес ам ми с ли о дај е и ои ос ећ ао с е махн и то дуж земље,
пружај ућ и прс ти манан огама. Трен ун о с ам додирнуо некога.

"Ј ем?"

Ножни прсти су ми додиривали панталоне, копчукавши, дугмад, нешто што ни сам могао да препознам, крагнути лице. Бодљи и кава чекиња на лицу ми је рекла да није Џекова.

Намислио сам усвајали виски.

Кренуо сам управљати коју сам мислио. Ни сам ни осигуран, јер сам толико пуцао и окренуо Али нашао сам га и погледао доле ууличном ветру. Испод њега је пролазио човек. Човек је шетао са

сакатом кораци некога ко носити терет претезак за њега. Ишао је и загла. Нисам ни јао је Џема.

Џекова рука је лудо висила и пред од њега.

Док сам стигао до угла, човек је пролазио на ше предње двориште. Светлост на њих и хулазнички хврата на тренуак је уоквирила Атикус а; отрчао је низ степеннице и заједно, они и човек су увели Џема унара.

Био сам на узним вратима какасу ишли низ ходник. Тека Алекса андра ми је трчала усусрет „ Позови дејдреј нодса!“ Атикус овглас је допирао оштро из Џекова са „ а. „ Где је Сиреј?“

„ Ево је“ , повикала је тека Алекса андра, вукући месасом до телефона.

Узнемирено ме је повукла. "До ро сам, тека", рекао сам, " оље је едасеј авиш."

Извукла је сушалицу са куке и рекла: „ Еула Ми, позови дејдреј нодса, рзо!"

„ Агнес, дали је твој отац код куће? ОБоже, где је он? Или мотреци муда дође овамо чим уђе. Или мотре, хитно је!"

Није ило поре едасе тека Алекса андра идентификује, људи у њој ком у познвали једни друге гласове.

Атикус је и зашао из Џекова са о. У тренуку када је тека Алекса андра са љомила везу, Атикус је ој је узео сушалицу. Звекцао је удицом, а затим рекао:

"Еула Ми, дај ми шери фа, молим те."

„ Хекс? Атикус Финкс. Неко је јурио мој удецу. Јем је повређен. Између овде и школе. Не могу остати с вог си на. Исрчи тамо по мене, молим те, и види дали је још увек ту. Сумњам да ће гас ада пронаћи, али волео бих да га види м ако нађе. Морам да идем са ада. Хвала, Хек."

„ Атикус, дали је Џем мрвв?"

„ Не, и зви ђ аче. Чувај ј е, с ес тро” , пови као ј е док ј е и шао н и з ходн и к.

Прс ти т еж е Алекс ан дре с уд рхали док ј е одмотавала згњечен ужан и ну и жи цус а мен е. "Ј ес и ли до ро, драга?" пи тлај е и зно ва и и зно ва док ј е ради о ме ес п лн о.

Би ло ј е олакшање и ти на пољу. Руке с уми почеле да трну, и и л ес у црвен е с а мали м хекс агон алн и м трагови ма. Прорљао с ам и хи и ло и м ј е оље.

„ Тега, дали ј е Џем мрав?"

„ Не — не, драга, он ј е ун ес вес ти. Нећ емо знати коли ко ј е тешко повређ ен до Др Реи н одс с ти же. Жан Луиз, шта с е дес и ло?"

"Не знам."

То ј е ос тави ла. Дон ела ми ј е нешто да о учем, и дас ам та да разми шља о о томе, ни ка да ј ој не и х доз воли о да т за о рави : ус вој ој рас еј ан ос ти, т ека ми ј е до не ла мој ком и не зон.

„ О уди ово, драга” , рекла ј е, пружај ућ и ми одећ у кој у ј е нај ви ше и мал през рен а.

Одј ури ла ј е на зад у Џемовус о у, а он да дошла до мен е у ходн и к. Не од ређ ен о ме ј е потпшала и врати ла с е у Џемовус о у.

И с пред кућ ес е за ус тави о ауто мо и л Позн авао с ам корак др Реј н одс ас коро и с то као и корак мог оца. Довео ј е Џема и мен е на с вет води о на с кроз с ваку д ети њс ку олес тпозн ату човеку, укључуј ућ и време ка да ј е Џем пао и з кућ и це на дрвету, и ни ка да ни ј е изгу и она ше при ј атељс тво. Др Реј н одс ј е рекао да и с тари и ле другачиј е, дас мо и ли с клони чирцу, али с умњали с мо ут.

Ушао ј е на врати рекао: "Боже до ри." При шао ми ј е и рекао: „ Ти с и ј ош увек с тј и” , и промени о курс . Позн авао ј е с ваку с о уукућ и. Такођ е ј е зна о да ако с ам ј аулошем с тњу, и Џем ј е и оулошем с тњу.

Пос лед ес ет за увек др Реј н одс с е врати о. „ Дали ј е Џем мрав?" Пи тво с ам.

„ Далеко од тога” , рекао ј е чу чећ и до мен е. „ И ма к вргу на глави као и твој а, и с л о м љ е ну руку. И зви ђ ач, гледај он уда — не, не окрећ и главу, колувај очима. Сада погледај те тамо. И малу шу паузу, коли ко с ада могу да кажем улактуј е. Као да ј е неко покушао да му отки не руку... Погледај мес ад.

"Он да ни ј е мрав?"

"Без о!" Др Реи н одс ј е ус тво. „ Веч ерас не можемо мно го да уради мо” , рекао ј е,

„ Осим што се труди мо даму удешто удо ниј е. Мраћ емо да мун аправи мо рен дген с ки с ни мак рже...
изгледа да ћ е неко временос и ти рупоред с е е. Не рини те, међу им, он ћ е и ти као
нов. Ммци његови х година одс качу.“

Док ј е при чао, др Реј н одс меј е оштро гледао, лаган о прс ти ма доди руј ућ и квргу
кој ами ј е долази ла начело. „ Ни гдес е не ос ећ аш с ломљ ен о, зар не?“

Мла шала др Реј н одс амеј е нас меј ала. „ Он дан е ми с ли те дај е мрав,
он да?“

Стави ој е шеши р. „ Сада можда грешим, н аравн о, али ми с ли м дај е веома жив.
Показуј е с вес имptome. И ди погледај га, па кад с е врати м с ас таћ емо с еи одлучи ти.“

Корак др Реј н одс а и ој е млад и жус тар. М. Хеџ Тате'с ниј е. Његове тешке чизмес у
казни ле трем и он ј е не с претн о отвори о враћ, али ј е рекао и с то што ј е рекао и др Реј н одс
кадај е ушао. „ Ј е с и ли до ро, Скауе?“ додао ј е он.

„ Да, гос подине, и дем да ви ди м Џема. Ати кус и они с уун ура.“

„ Идем с авама“ , рекао ј е гос подин Теј т

Тека Алекс ан драј е закљн и ла Џемово с вето зачи тање пешки ром, а његовас о ај е и ла
полумрачна. Џем ј е лежао на леђ и ма. Пос тој ао ј е ружан траг дужј едне с тране његовог
лица. Лева рука муј е и ла одложен а од тела; локат муј е и о лво с авиј ен, али упогрешн ом
правцу. Џем с е н амршти о.

„ Џем...?“

Ати кус ј е говори о. „ Не чуј е те, извиђ аче, угашен ј е као с вето. Он ј е долази о
около, али гај е др Реј н одс поново угас и о.“

"Да гос подине." повукао с ам с е. Џемовас о ај е и ла вели ка и четврас та. Тека
Алекс ан драј е с е дела ус толи ци заљуљање поред камина. Човек кој и ј е довео Џема и ој е
с тој и ууглу, нас лонен нази д. Би ој е то неки земљак кој ег ни с ам позн авао. Вероватн о
ј е и она из оруи и ој еу лизини кадас е то догоди ло. Мрадај е чуо наше
врис ке и порчао.

Ати кус ј е с тај ао поред Џемовог кревета.

Гос подин Хек Теј тј е с тај ао на врати ма. Шеши р муј е и о уруци, а из ц епа пан талон а
муј е вирила атериј с калмпа. Би ој е у радној одећи.

"Уђ и, Хек", рече Ати кус . „ Ј е с т е л и н а ш л и н е ш т о ? Н е м о г у з а м и с л и т и н е к о г а д о в о љ н о н и с к о г да у р а д и о в а к о н е ш т о , а л и н а д а м с е д а с т е г а н а ш л и . ”

Г. Теј тј е ш м р ц у о . О ш т р о ј е а ц и о п о г л е д н а ч о в е к а у у г л у , к л и м н у о м у г л а в о м , а з а т и м ј е п o г л e д а о п o с o и — Ц е м а , т е к е А л е к с а н д р е , п а А т и к у с а .

„ С е д и т е , г о с п o д и н е Ф и н ч ” , р е к а о ј е п р и ј а т н о .

А т и к у с ј е р е к а о : „ Х а ј д е м о с в и д а с е д н е м о . У з м и т у с т о л и ц у , Х е ц . У з е ћ у ј о ш ј е д н у и з д н е в н е с o e . ”

Г о с п o д и н Т е ј т ј е с е д е о у Ц е м о в о ј с т о л и ц и . С а ч е к а о ј е д о к с е А т и к у с н е в р а т и н а с т в н и о с е с e e . П и т в о с а м с е з а ш т о А т и к у с н и ј е д о н е о с т о л и ц у з а ч о в е к а у ћ о ш к у , а л и А т и к у с ј е з н а о п у е в e с e o c к и х љ у д и м н о г о о љ е о д м е н e . Н е к и о д њ е г о в и х с e o c к и х к л и ј е н а в и п а р к и р а м и с в o ј e д у г о у х e к о њ e и с п o д д р в e ћ а п o р ц у л а н а у з а д њ e м д в o р и ш т у , а А т и к у с и ч e c т o o д р ж а в а о с а с т а н к e н а з а д њ и м с т e п e н и ц м а . О в о м ј e в e р о в а т н o и л o y д o н и ј e т м o г д e ј e и o .

"Г о с п o д и н . Ф и н ч , ” р e k a o ј e г o c п o д и н Т e ј т , „ д а т и к а ж e м ш т а с а м н а ш а o . Н а ш а o с а м х а љ и н у з а д e в o ј ч и ц у - т м o ј e y м o м а y y . Т o ј e т в o ј а х а љ и н а , С к а y e ? ”

„ Д а , г o c п o д и н e , а к o ј e р o з e c а м o ц к и н ’ o м ” , р e k a o с а м . Г o c п o д и н Т e ј т c e п o н а ш a o к a o д а ј e н a к л y п и з а c в e д o к e . В o л e o ј e д a п р и ч а c т в а р и н а c в o ј н а ч и н , н e c п y a н д р ж a в o м и л и o д р а н o м , а п o н e к a д м y ј e т p e a љ н e к o в p e м e .

„ Н а ш a o с а м н e к e c м e ш н e к o м a д e т к а н и н e л т њ a в e o ј e . . . ”

"Т o ј e м o ј к o c т и м , г o c п o д и н e Т e ј т "

Г o c п o д и н Т e ј т ј e п р e ш a o р y к а м а н и з e д p a . П p o т р љ a o ј e л e в y p y к y и и c т p a ж и o Ц e м o в y п o л и ц y к а м и н a , а o н д a c e ч и н и л o д a c e з a и н т e р e c o в a o з a к а м и н . Н e г o в и п p c т и т p a ж и o c в o ј д y г и н o c .

"Ш а ј e , Х e к ? ” р e ч e А т и к у с .

Г. Теј тј е п р o н а ш a o њ e г o в в р a т и п p o т р љ a o г a . „ Б o ј y e л e ж и н a з e м љ и и c п o д o н o г д p в e т a м o c a к y х и њ c к и м н o ж e м з a o д e н и м и c п o д p e a p a . О н ј e м p a в , г .

Ф и н ц ”

Поглавље 29

Тетка Алекс андрај еус тла и пос егнула за камином. Г. Теј тј еус тво, али ј е од ила помоћ .

Једном уживоу, Ати цус ова и нс тинктивнаљу азнос тгај е и зн евери ла:

с едео ј е гдеј е и о.

Некако, нисам могао дас ес ети мни чега ос им што ј егос подин Бо Евелрекао да ћ едо ити

Ати кус а ако муза тре аос твак живов. Г. Евелгај е замало увати о, и тој е ила пос ледња с твар

уинио.

"Јес и лис и гуран?" рече Ати кус мрачно.

„ Уредуј емрав“ , рекао ј егос подин Теј т, „ Он ј едо ари мрав. Нећ е ви ше повреди ти ову децу.“

"Нисам т мис ли о." Чинило с е да Ати кус при ча ус ну. Његове годин ес упочи њале дас е виде, његовј едини знак ун ураш њег преви рања, ј акали ни ј а његове ви ли це с е мало и с топи ла, пос твој ес вес тан издај нички хна оракој и с ус е форми рали и с под његови хуши ј у, примети ли с уне његову црну кос у, већ с и ве мрље кој ес урас ле на његови м храмови ма.

"Зар не и ило оље да одемо удн евнус о у?" рече тетка Алекс андрај зад.

„ Ако не мае ни штв проти в“ , рекао ј егос подин Теј т, „ радиј е и х да ос тан емо овде ако Џему нећ е шкоди ти . Жели м да погледам његове повреде док нам Скаут.. при ча о томе.“

"Дали ј е уреду ако одем?" упи тла. „ Јас ам с амо ј една ос о а преви ше овде. Би ћ уус вој ој с о и ако ме жели ш, Ати кус е.“ Тетка Алекс андрај е оти шла до врата, али ј е зас тла и окренула с е.

„ Ати кус , и мал с ам ос ећ ај увези овога вечерас – ј а- овој е мој а грешка“ , поче ла ј е она. "Тре ло ј е да"

Гос подин Теј тј е подигао руку. „ Само и зволи те, гос пођ и це Алекс андра, знам да ј е то ио шок за вас . И не рини те с ени з ог чега- зашто, када и с мос ве време прати ли с вој а ос ећ ања, и ли и с мо као мачке кој еј уре с вој е репове. Гђ и це Скаут ви ди те дали може те да нам каже те штв с е догоди ло, док вам ј е ј ош с ве же умис ли ма. Ми с ли ш да можеш? Дали с те види ли да вас прати ?"

Оти шао с ам до Ати цус аи ос ети о како ме његове руке о и лзе. За и ос ам муглаву укри ло. „ Почели с мо кућ и . Рекао с ам Џем, за орави ос ам ци пеле. Ус коро с мо кренули на зад по њих

Света с ус е погас и л. Џем ј е рекао да могу да и хна авим с ура..."

„ Скауе, подигни с е да те гос подин Теј тчуј е“ , рекао ј е Ати кус . Увукао с ам с е у његово кри ло.

„ Он дај е Џем рекао ти хо на трен увк. Ми с ли о с ам да разми шља — увек жели да ућ уи ш да и могао да разми шља — а он дај е рекао дај е чуо нешто. Ми с ли ли с мо дај е Сес и л“

"Сес и л"

„ Сес и л Џеј ко с . Вечерас нас ј е ј едном уплашио, ами с мо мис ли ли дај е опетон . И мао ј е на ли с ту. Дали с уче ври ну за нај ољи кос тим, незнам кој е до ио —"

„ Гдес и ио кадас и мис ли о дај е Сес и л“

„ Само мали комад из школ ке кућ е. Ви као с ам нешто на њега..."

"Ви као с и, ш т?"

„ Ми с ли м дај е Сес и л Џеј ко с вели каде ел кокош. Ни с мони ш тачуи - он дај е Џем ви кнуо здрави ли нешто довољно глас но да про уди мртве..."

"Само трен увк, Скру", рекао ј е гос подин Теј т "Гос подин. Финч, ј е с и ли их чуо?"

Ати кус ј е рекао дани ј е. И мао ј е укључен ради о. Тека Алек андрај е и малс вој еус е и с паваћ а с о а. Сети о с е ј ер муј е рекла да мало од и ј е, па он а могао чуи њену. Ати кус с е ос мехнуо. "Увек пуштам ради о преглас но."

„ Пи там с е дали с укомши ј е чуе нешто..." , рекао ј е гос подин Теј т

„ Сумњам, Хек. Већ и на њихс лша ради о или иде у креветс акокошкама. Њди Акин с он ј е можда и л удна, али с умњам уо.

„ Само напред, и звиђаче“ , рекао ј е гос подин Теј т

„ Па, након што ј е Џем ви кнуо, кренули с мо даље. Гос подине Теј т и о с ам заворен ус вом кос тиму, али с ам га та да могао чуи . Корац и, ми с ли м. Ходали с укад с мо ми ходали и с тли кадас мо ми с тли . Џем ј е рекао да може да ме види ј ер ј е гос пођ а Крен шо с тви лнекуврс тус ј ај не ој ена мој кос тим. Би о с ам шун ка."

"Како то?" ули тво ј е гос подин Теј т запрепашћ ен о.

Ати кус ј е опи с ао мој уулогос подину Теј ту, плус конс тркциј у мој е одеће е. "Ти пре ал ј е дај е видим када ј е ушл", рекао ј е, „ и лј ездо лъенаукашу“ .

Гос подин Теј т је протрљао раду. „ Пи тво с ам с е зашто и мате трагове на се и, рукави с уму или из ушени с а мали м рупи цама. Би ло ј е ј едан или два малау ода

ознаке на рукама да одговарају урупама. Дозволи те ми давидим тус тваракожели те, гос подине."

Ати цус ј едон ео ос твке мог кос тима. Гос подин Теј тгај еокренуо и с ави о да и с текао предс тву о његовом некадашњем о ли ку. „ Ова с тварј ој ј е вероватн о с пас и лаживо“ , он рекао. "Погледај ."

Показао ј е дугим кажи прс том. На тули жици ист и цлас ес ј ај начис тли ниј а.

„ Бо ј уелј емис ли она пос ао“ , промрмља гос подин Теј т

„ Би ој е полдео“ , рекао ј е Ати кус .

„ Не волим да вам проти врчим, гос подине Финч — ниј е и о луд, ђ аво лан. Нис ки творс адовољно пи ћ аус е и да и и одовољно хра ардау иј адецу. Никад те не и с рео ли цем ули це.“

Ати кус ј е одмахнуо главом. „ Не могу да зами сли м човека кој и и ...“

"Гос подин. Финц, пос тј и с амо нека врс тљуди кој е мораш да упудш пре него што можеш да им кажеш с акриј с е. Чак и тада, нис увредни мењакој и ј е потре ан да и и хупуци. Евел'ас ј е дан од њих."

Ати кус ј е рекао: „ Ми сли ос ам дај ес ве извукао из њега он ог дан а кадами ј е прети о. Чак и даниј е, мис ли ос ам да ћ е доћ и на мене.“

„ И мао ј е хра рос ти да гъави с и ромашнужену, и мао ј е хра рос ти да дос ађ уј ес удиј и Теј лорукадај емис ли о дај е кућ а празна, па дали мис ли ш да и те с рео ули це на дн евно м с вету?“ Гос подин Теј тј е уздахнуо. „ Боље да крен емо. И звиђ аче, чуо с и га из асе е...“

"Да гос подине. Кад с мо ушли под дрво..."

„ Како с те зна ли дас те и с под дрвеа, нис те могли давидите грмљ ави нун а пољу .

„ Би ос ам ос , а Цем каже дај е то под дрветом увек хладниј е.“

"Мраћ емо да га учини мо замен и ком, с амо напред."

„ Он да меј е одј едном нешто згра и ло и згъечи ло ми кос тим... мис лим дас ам с ес агнуо на земљу... чуо тдње и с под дрвеа, не како... лупали с уо де ло, звуч ало ј е као. Цем меј е прон ашао и поч ео да ме вуче према пуу. Неки—г. Евелгај е повукао, претпос тављ ам. Ј ош с ус е ткли и он дас е зачувај едн а с мешна ука—Цем ј е ви као..." Зас тв о с ам. То

и л Цемова рука.

„ Ус ваком с лучај у, Џем ј е узви кнуо и нис ам гави шечуо и с ледећ ус твар— г.

Евелј е покушавао да мес тис ненас мрт претпос тављам... он дај е неко повукао г.

Евелдоле. Ј ем мора дај е ус тво, претпос тављам. Тој е с вешт знам... "

"И он да?" Гос подин Теј тмеј е оштро гледао.

„ Неко ј е тетурао околом и дахвои – кашљао ј е да умре. Прво с ам мис ли о дај е Џем, али ни ј е

звучало као он, пас ам оти шао да тражи м Џемана

то. Мис ли о с ам дај е Атикус дошао данам помогнеи дас е измори о..."

"Кој е то и о?"

„ Зашт ј е ту, гос подине Теј тон може да вам каже како с е зове."

Док с ам то рекао, напола с ам показао начовека у углу, али с ам с пус ти о руку

рзо да ме Атикус не замери шт с ам показао. Би ло ј е не при с тој но показивати.

И даље ј е и она с лоњен назид. Би о ј е нас лоњен назид кадас ам ушао ус о ус рукама

прекрштеним на груди ма. Као шт с ам рекао, дон е о ј е с вој е

руке доле и при тис нуо дланове о зи д. Би ле с ут еле руке, олес не еле руке кој е ни кадани с у

виделе с ун це, тако еле дас ус е лис тво и с ти це на тмн о кремас том зи ду ус л ом с вету

Џемовес о е.

Погледао с ам с а његови хрукун а његове каки пан талн е умрљан е пес ком; мој е очи с упурвале

уз његов танки окви рдо његове поцепан е текс ас кошуље. Ли це муј е и ло ело као и руке, али

зас ен кун а и с турен ој ради. О рази с уму и ли танки дошупљине; ус тв с уму и ла

ши рока; нас лепоочни цмас уму и ла пли тка, готово дели катн ауду љења, а његове с и ве очи и ле

с ут ли ко ез ој не дас ам мис ли о дај е с леп. Кос а муј е и ла мрва и танка, готово перн авна

врху главе.

Кадас ам му показао дланови с уму лган о с кли зну ли, ос тављај ућ и мас не трагове зној а назиду,

а он ј е закачи о палне ве за пој ас . Чудан мали грч гај е потрес ао, као дај е чуо како н окти с тржу

шкри љевце, али док с ам га гледао учуду, н апетос тмуј е полако не с тј авас ли це. Ус не с умус е

развукле у ој ажљ и вос мех, ас ли кан ашег комши ј е с е замагли ла мој им

и зн ен адни м с увама.

"Хеј , Бу", рекао с ам.

Поглавље 30

"Гос подин . Артуре, душо" , рече Ати кус , нежно ме и с прављај ући . „ Цин Луиз, ово је ег. Артур Радлеи . Веруј ем да те већ познај е."

Кад и Ати кус могао да ме логон аклно упозна с а Бу Радли ј ем у оваквом трен уку, па-он о и о Ати кус .

Бумеј е ви део како ин с тин кти вно трчим до кревета где је Џем с павао, ј ер мус ели џем провукао и с тис тидљи ви ос мех. Врела од с рамоте, покушала с ам да при криј ем покри вај ући и Џема.

„ Ах-ах, не ди рај га" , рекао ј е Ати кус .

Гос подин Хек Теј тј е с едео и пажљиво гледао Буа кроз с вој енаочаре с а рогови ма. Хтео је да проговори када је др Реј нодс дошао низ ходник.

„ Сви на поље" , рекао је док је улази она врата. „ Вече, Артуре, ни с ам те при мети о када с ам први пут и о овде.

Глас др Реј нодс а и ој е прозрачан као и његов корак, као да је то говори о с ваке вечери с вог жи вота, нај авакој амеј е запањи лчак ви ше него што с ам и оуи с тој прос ториј и с а Бу Радли ј ем. Наравно... чак с еи Бу Радлеи понекад раз оли о, помис ли о с ам. Али с друге с тране ни с ам и о с и гуран .

Др Реј нодс је нос и о вели ки пакет умотн ун ови не. Спус ти о гај ена Џемовс ти и ски ну о капут „ Сада с те с ас ви м задовољни што је жи в? Реци како с ам знао. Када с ам покушао да га прегледам, удари о меј е ногом. Мрао с ам да га угас им до рои како тре а да га доди рнем. Тако с ца" , рекао ми је .

"Ех...", рече Ати кус , ацивши поглед на Бу. „ Хеј , хај де да и зађ емо на предњи трем.

Тамо и ма дос тв с тли ца, ај ош је довољно топло."

Пи тво с ам с е зашто нас Ати кус пози вана предњи трем умес то удн евн ус о у, онда с ам схвати о. Света удн евн ој с о и с у и лас ташној ака.

И зашли с мо, прво гос подин Теј т-Ати кус је чекао на врати ма да га пређе. Онда с е предомис ли о и кренуо за гос подин ом Теј том.

Људи и мај ун ави куда рад е с вакодн евн е с тари чак и под нај чудниј им ус лови ма. И

ни је и о изувек: „ Хај де, гос подине Артуре“ , ч у о с а м с е е како говори м, „ н ећ ете до ро познај укућ у. Само ћ увас одвес ти на трем, гос подине.“

Погледао ј е доле у мене и кли мнуо главом.

Првео с а м га кроз ходни ки и поред дн евн е с о е.

„ Хоћ ете ли да с едн ете, гос подине Артуре? Ова с тли ца за љу њање ј е лепа и удо на.“

Мј а мала фантази ја о њему ј е поново и љажива: он ћ е с едети на веран ди ... и мамо лепу ч ароли ј у, зар не, г. Артур?

Да, права лепа ч ароли ја. Ос ећ ај ућ и с е помало нес тварно, одвео с а м га до нај даље с тли ца од Ати кус аи гос подина Теј та. Би љ ј еуду окој с ен ци. Боо и с е ви ше ос ећ ао удо но умраку.

Ати кус ј е с едео у љу љашки , а гос подин Теј тј е и о с тли ци поред њега. Светос т с а прозора дн евн е с о е и љ ј ена њи мај ако. Сео с а м поред Бу.

„ Па, дођ авола“ , говори ој е Ати кус „ , претпос тављам да ј е с тваркој уре а уради ти – до ри Боже, ј а с а м гу и м памћ ење...“ Ати кус ј е подигао наочаре и при с љни о прс те на оч и . „ Џем нема аш три наес т.. не, већ и ма три наес т— не могу да с е с ети м.

У с ваком с љчај у, доћ и ћ е пред окружн и с уд...“

„ Шта ћ е, гос подине Финч?“ Гос подин Теј трас крс ти ој е ноге и нагнуо с е напред.

„ Наравно дај е то и љ ј ас на с амоод рана, али мораћ удаи дем укан љари ј уи потражи м...“

"Гос подин . Финц, дали мис лиш дај еј ем у и о Бо а Евела? Мис лиш да?"

„ Чули с те шта ј е Скаутрекао, у то нема с умње. Реклај е дај е Џем ус тво и отргнуо гас ање— вероватно с е не како доч епао И уелвог н ожа у мрак... с азнаћ емо с ура.“

„ Гос подине Финч, с ачекај те“ , рекао ј е гос подин Теј т, „ Џем никаданиј еу о Бо ај уел.“

Ати кус ј е за рен увк ћ уво. Погледао ј е гос подина Теј та као да љен и шта рекао ј е. Али Ати кус ј е одмахнуо главом.

„ Дођ авола, тј еј ако љу азно од те еи знам да то ради ш и з с вог до рог с рца, али не почи њи ни шта тако.“

Гос подин Теј тј е ус тво и оти шао до и ви ље трема. Пљунуо ј е у ж уње,

зати м гурнуо руке уц епове на кукови маи с уочи о с е с а Ати кус ом. "Као шта?" рекао ј е.

„ Жао ми је ако сам рекао оштро, Хек“ , једносавно је рекао Атикус , „ али нико ово не прећукује. Јанеживим тако.“

"Никонешеништапрећувати, господине Финч."

Глас господинатејтаиојетих, али његовечи змесу и ле тако чврсто постављенена подовена веранди дасечинило да тамо расу. Занимљиво надмевање, чија природа ми је и змицла, развијало се измеђумог оца и шерифа.

Атикус је и она редуда усавнеи оде до ивицетрема. Рекао је, "Х'м," и с увоплунуо удвориште. Ставио је рукеуцеловеи сучиосес агосподином Тејтом.

„ Доврага, ниситорекао, али знамштамислиш. Хвалити на томе.

Жан Луиз—“ окренуо се премамени. „ Реклисједаје џемтеогосподинаЈуелсвас?“

„ Да, господине, тс амимислио... Ја...“

„ Видиш тамо, Хек? Хвала вам од срца, али јанешусвоје дечак почињесанечим оваквим преко главе. Најољиначин дасечистиваздухједасвеудена отвореном. Нека округ дође и донесесендвиче. Не желим да одрастау шапато њему, не желим да и ко каже, 'Јем Финц... његовтај е плати он овацда га и звуче из тога.' Прећемо ово до ити крај са ољим.“

"Господин. Финч" , рекао је господин Тејтупорно, „ БоЈуелјепао насвојнож. Он је уио се е.“

Атикус је отишао до угла трема. Погледао је лозуглициније. Насвој начин, помислиосам, с вакоје вртоглавка и други. Пиво сам секоћепрви попусити. Атикус ова вртоглавос тје и лати ха и реко очигледна, али је нанеки начин иоистакко постављен као Канингемови. Господин Тејтје и онео ученитуп, али је и оједнак оном.

"Дођавола", Атикус је и оокренулеђима. „ Ако се ова с варазашка, џемуће то и ти једносавно порицањеначинана којисам покушао да га васпитам. Понекад мислим да сам тални промашај као родитељ, али јасам с вешто ни и мају. Пренегошто џем погледау и ло кога другог, он погледа мене, а јасам покушао да живим тако да могу да се осврнем на њега... ако сам угодонечему оваквом, и скрено, не и хмогао да му погледам, и он огдан акадасам не могу да урадим знаћудасам га изгубио. Не желим да изгубим њега и Скауа, јеронисус вешто и мам.“

"Гос подин. Финц" Гос подин Теј тј еј ош увек и о зас ађ ен до пода. „ Бо Ј уелј е пао на с вој нож. Могу доказати."

Ати кус с е окрен е окол. Рукес умус езари леуц епове. „ Доврага, зар не можеш ни покушати да то видиш на мој начин? И маш с вој удецу, али ј ас ам с тариј а од те е.

Кад мој и порас ту, и ћ ус тарацако с ам ј ош ту, али с ада ј ес ам—ако ми не веруј у, нећ е веровати ни коме. Џем и Скаутз нај ушт

дес и ло. Ако чуј уда с ам уцен труграда рекао да с е дес и ло нешто другачиј е...

Дођ авола, нећ уи хви ше и мати. Не могу да жи ви м нај едан начин уграду, а на други начин у с вом дому."

Гос подин Теј тс ељуао на петама и с трпљи во рекао: „ З аци ој е Џема доле, на атеој е на корен и с под тог дрвета и – гледај те, могу да вам покажем."

Гос подин Теј тпос егнуој еу очни ц епи и звучао дугачки нож с а преклопн ом оштри црм. Као што ј е он Учини о то, др Реј н одс ј е дошао до врата. „ Син — покој ни кј е и с под тог дрвета, докторе, ушколт ком дворишту. И маш атериј с кулампу? Боље узми овај ."

„ Могу да с е опуст им и упали м с вета уауу", рекао ј е др Реј н одс , али ј е узео г.

Татеова атериј с калампа. „ Ј ем ј е до ро. Нећ е с е про уди ти вечерас , надам с е, пане рини. Дали ј е ножкој и гај еу и о, Хек?

„ Не гос подин е, ј ош увек уњему. Из дршке ј е и згледао као кухи њс ки нож. Кен и тре ао и ти вмо с а погре ним коли ма до с ада, докторе, 'н оћ .' "

Г. Теј тј енагло отвори о нож „ Би ло ј е овако" , рекао ј е. Држао ј е ножи претварао с е да ј е пос рнуо; док с е наги њао напред лева муј е рука с пус ти ла и с пред него. "Ви ди тамо? Про и о с е кроз тумекус тари змеђ уре ара. Цела његова тежи на гај ена аerala."

Г. Теј тј е завори о ножи врати о гауц еп. „ Изви ћ ач и ма о с ам година с тар" , рекао ј е. "Би ло ј е преви ше уплашен ада и знала шта с е тачно догоди ло."

"И зненадили и с тс е", рекао ј е Ати кус мрачно.

„ Не кажем да ј е измис ли ло, кажем да ј е и ла преви ше уплашен ада знала шта с е тачно догоди ло. Напољу ј е и ло с илно мрачно, црно као мас ти ло. одвео и хнеког моћ ног нави кнуог на мрак да уде компетен тн с ведок..."

"Нећ уга и мати", рече Ати кус тихо.

"Проклет тво, не мис ли м на Џема!"

Чизмаг. Теј таударилај ео подне дас ке ткој ако дас ус вета ус паваћ ој со и гос пођ и це Мди
ј е нас тви о. Света гос пођ и це Степан и е Цравфорд с ус еупали ла. Ати кус и гос подин Теј тпогледаше
преко ули це, а зати м ј едан другог. Сучекали .

Када ј е гос подин Теј тпон ово проговори о, његов глас с е ј едва чуо. "Гос подин. Фин ц, мрзи м
ори ти с е с т ом кад с и овакав. Вечерас с и и о под при ти с ком кроз кој и ни ј едан мушкарац не
и тре ало да прођ е. Заштo ни с и укревету од тога, не знам, али знам да већ ј едном ни с и ус пео
дас пој и ш два и два, а ово морамо да реши мо вечерас ј ерћ ес ура и ти прекас но. Бо Евели ма а
кухи њс ки н ожу његовој глави."

Гос подин Теј тј е до дао да Ати кус нећ ес тј ати туи врди ти дај е и ло кој и дечак Цемове вели чине
с а раз и ј еном руком и мао довољно ор едас еухвати у кош таци у и ј е од рас лог човека у
мрклом мраку.

„ Дођ авола“ , рече Ати кус нагло, „ махао с и тo преклопн ом оштри цм. Одакле ти тo?“

„ Ски ну с ам гас апи ј ан ог човека“ , хладно ј е одговори о гос подин Теј т

Покушавао с ам дас е с ети м. Г. Евелј е и она мен и... он дај е пао доле... Ј ем мора дај е ус тво.

Бар с ам ми с ли о...

"Хецк?"

„ Рекао с ам дас ам гас ки ну с ај едн ог пи ј ан ог човека у цн труграда вечерас . Ј уелј е вероватн о
нашао тј кухи њс ки н ожне где на с мети шу. Из рус и ој е и чекао с вој е време... с амо
чекао с вој е време."

Ати кус ј е дошао до љуљашке и с ео. Рук е с умумли тво вис и ле и змеђ у колен а. Гледао ј е упод.

И с том с пором с е крево тeн оћ и и с пред за вора, ка да с ам ми с ли о да му ј е заувек тре ало да с е
с клони

с вој е новине и аци ти и хус вој ус тли цу.

Гос подин Теј тс ети хо згрчи о око трема. „ Ни ј е ваша одлука, гос подине Фин ч, с веј е мој а. Тој е
мој а одлука и мој а одговорн о с т Барј едном, ако не види ш мој
начин , не можете мн ого да уради тe поводом тога. Ако жели ш да покушаш, н аз ваћ у тe лажовом ули це. Ваш
дечко ни кадани ј еу о Бо ај у ела,“ рекао ј е полко,“ ни ј е с е при ли жи они ми љу од тога, а с ада
то знае. Све што ј е желео ј е да одведе њега и његов ус ес т ру ез едно кућ и."

Г. Теј тј е прес тво да корача. Заус тави о с е и с пред Ати ка, а леђ и мај е и о окрен утн ама.

„ Ни с ам аш до ар човек, гос подине, али ј а с ам шери фокруга Мј ком . Жи вео с ам уовом градуцо жи воти и мам чердес етри године. Знати с вешто ј е догоди ло с е овде од пре мог рођ ења. Црни дечак ј е мрвав ез разлога, а човек одговоран за то ј е мрвав. Нека мрви овог пуа с ахрањуј умрве, г. Финц. Нека мрви с ахрањуј умрве.”

Гос подин Теј тј е оти шао до љуљашке и узео с вој шеши р. Лежао ј е поред Ати ка. Гос подин . Теј тј е одгурн уо кос уи с тави о шеши р.

„ Ни кадани с ам чуо дај е проти в закона да грађ ани н да с ве од с е е да с пречи злочин од и звршења, што ј е он управо и урадио, али можда ћ ете рећ и дај е мој адужност да и с причам градус ве о томе, а не да прећ укју ем. Зн аш шта и с е та да догоди ло? Све да ме у Ми црм у, укључуј ућ и и мој ужен у, куцле и на његова врава дон ос ећ и колачес а анђ еос ком хран ом. По мом начин у разми шљања, г. Финч, узети ј еди ног човека кој и ј е вама и овом граду чини и о вели куус лугуи 'вућ и гас вој им с тидљ и ви м пуеви мауцен твр пажње - замен еј е то грех. Тој е грехи нећ уга и маи на глави. Дај еупи тњу и ло кој и други човек, и ло и другачиј е. Али не овај човек, г. Финц.”

Г. Теј тј е покушавао да и с копаруу подуврхом с вој е чизме. Повукао ј е нос , пај е мас и рао левуруку. „ Мождани с ам много, гос подине Финч, али ј ош увек с ам шери фокруга Мј ком и Бо ј уелј е пао на нож Лакун оћ гос подине.”

Гос подин Теј тј е с и шао с а трема и прешао преко предњег двори шта. Врата од ауа с уму с е залупи ла и он с е одвезао.

Ати кус ј е дуго с едео и гледао упод. Нај зад ј е подигао главу.

„ Извиђ ач” , рекао ј е, „ г. Евелј е пао на с вој нож. Можете ли можда разумети?”

Ати цус ј е и згледао као да тре адас е орас положи. При трчала с ам муи загри ла га и пољу и лас вом с нагом. „ Да, гос подине, разумем” , уверавао с ам га. "Гос подин. Теј тј е и о управу.”

Ати кус с е и с кључи о и погледао ме. "Шта ми с ли те?"

„ Па, то и и ло као пудање упти цуругали цу, зар не?"

Ати кус ј е с тави о с вој е лице у мој укос уи протрљао га. Кад ј е ус тво и прешао преко трем ус ен ку, врати о с е његов младачки корак. Пре него што ј е ушао ун ура

кући и, заузвацим, се испред Бурадлија. „Хвала ти за мој удео, Артуре“, рекао је.

[Садржај](#) - [Преходно](#) / [Следеће](#)

Поглавље 31

Када је Бурадли усвојио ногу, с ветром из прозора дневне собе

мислио на његовом челу. Сваки његов покрет и ојени извесан, као данијес и гуран да његове руке и стопала могу да се варе правилан контакт са варима којег је додирнуо. Закашљао је свој ужасан храпави кашаљ и и ојетлико потресен да је морао поново да се дине. Рука му је потражила лице на куку и звучао је марамицу. Закашљао се у то, а затим је описало чело.

Пошто сам и о толико навикнут на његово одсуство, и ломи је невероватно да је све ово време седео поред мене, присуан. Није испустио ни звука.

Још једном је усвојио ногу. Окренуо се према мени и климнуо према узним вратима.

„Желем и сада пожели лакун оћ џему, зар не, гос подине Артуре? Уђи и те одмах“

Водио сам га из ходника. Тетка Александра је седела поред џевовог кревета. „Уђи, Артуре“, рекла је. „Још увек спава. Др Рејнолдс му је дао јакс едате.“

Жан Луиз, дали је твој отац дневној соби?”

„Да, гос поћо, мислим да је те.“

„Идем да разговарам са њим на минут. Др Рејнолдс је оставио нешто...“ глас је јој је заставио далеко.

Бује одлучио угаос се, где је сега подигнуо раде, гледајући и издајека у џема. Узео сам га за руку, рука изненађујуће топла, и војелине. Мало сам га повукао и он ми је дозволио да га одведем до џевовог кревета.

Др Рејнолдс је направио шаторски рас поред преко џевове руке, да не и покривао, претпостављам, а Бусен агнуо напред и погледао преко њега. На лицу му је и о израз плахе радозналости, као да ни када раније није видео дечака. Његова уста

и о мало отворен, и погледао је Џема од главе до пете. Буова рука се подигла, али је пустио да падне на његову страну.

„ Можете га мажити, гос подине Артуре, он се пава. Не и могао да је удан, али не и ти дозволи о...“ Ухватила сам се како ојашњавам. "Хајде."

Буова рука је ледела над Џемовом главом.

"Хајде, гос подине, он се пава."

Његова се рука лгано спустила на Џемову косу.

Почињао сам да учим његово тело енглески. Његова рука је се тегнула мој уи он показао да жели да оде.

Одвео сам га до предњег трема, где се узезау тавили његови негодни кораци. Још ме је држао за руку и није давао знак да ме пусти.

"Дали ћеш ме одвести кући?"

Готово је то прошапувао, гласом дева кој се плаши мрака.

Ставио сам ногу на највише степен ици с тво. Водио их га кроз наш кућу, али никад га не схватио кући.

"Гос подине Артуре, сагни ружу доле, вако. Тако је, гос подине."

Завукао сам руку у преги његове руке.

Мрао је мало да се агне да и ме примио, али ако и гос пођица Стефан и Крофорд гледала са свог прозора на страну, видела и Артура Радлија како ме прати тротаром, као што и то урадио се ваки гос подине.

Дошли смо до уличног света на углу, и питао сам се колико је пува Ди лс тај ао тамо грећи и делесту, гледајући и, чекајући и, надајући се. Питао сам се колико пува смо Џем и ја прошли ово пуовање, али сам ушао на капију Радлија по други пут уживо. Буи ја сам се попели са степен ицама до трема. Његови прсти су упронашли квакун а уз ним врати ма. Нежно ми је пустио руку, отворио врата, ушао у ура и заворио врата са омом. Никад га више нисам видео.

Комшије доносех храну са мрћу и цвећем са олашћу и ситницама и змеју. Бује и онаш комшија. Дао нам је две луке од сапун а, поломљен са тилан ац парпенија са рећу наши живот. Али комшије дају заузврат. Никад нисам вратили удрво он ошто смо из њега и завадили: ништа мунисмо дали, и

рас тужи ло ме.

Окрен уо с ам с е кућ и . Ули чна с ветас у жми ркала н из ули цу с ве до града . Ни кад ани с ам ви део
наш крај из овог угла . Тус у и ле гос поћ и це Моди , гос поћ и це Стефани — туј е и лана ша
кућ а , могао с ам да ви ди м љуљ ашкун а рему — кућ а гос поћ и це Реј челј е и лизан ас ,
ј ас но ви дљи ва . Чак с ам могао да ви ди м и код гос поћ е Ду ос е .

Погледао с ам из ас е е . Лево од с мећ и хврата и ој е дугачак прозорс а капци ма . Ои шао с ам
до њега , с тво и с пред њега и окрен уо с е . На дн евн ом с вету , помис ли о с ам , може те ви де ти
угао поште .

Дн евн ас ветос т . . у мој им мис ли ма , ноћ ј е из леде ла . Би ој е дан и комши лок ј е и о
заувет Гос поћ и це Степан и е Цравфорд ј е преш ла ули цу да ка же н ај но ви ј е ин формаци ј е
гос поћ и ци Рацел Гос поћ и ци Моди с е с агн уан ад с вој им а за леј ама . Би ло ј е лето , и двој е деце
ј ури о тротаром према човеку кој и с е при ли жа вао удаљи ни . Човек
махнуо , а деце с ус е тркала ј едно до друго г .

Још ј е и лето , а деце с ус е при ли жи ла . Дечак ј е шуљао низ тротар вукућ и зас о ом
штап за пецње . Човек ј е с тјао и чекао с а рукама
на окови ма . Суммери ме , а његова деце с ус е и граа удвори штас ас вој им приј атељем ,
изводећ и чудну малу драму кој ус ус ами измис ли ли .

Би ла ј е ј ес ен , а његова деце с ус е потукла на тротару и с пред гђе Ду ос е . Тхе
дечак ј е помогао с вој ој с ес три да ус тине , и они с укрен ули кућ и . Пад , а његова деце
с угази ла тамо-амо и за угла , с адн евн им ј ади ма и три ј умфи мана њи ховим ли ци ма . Заус тави ли
с ус е код ј едн ог храс та , одушевљени , з уњени , уплашени .

Зима и његова деце дрхта с уна узној капи ј и , оцртавај ућ и с ена с упротужарене куће .
Зима , а човек ј е и зашао на ули цу , и с пус ти она очаре и упуцао пса .

Лето , и гледао ј е како с е његовој деци љми с рце . Стетј ес ен , и Боова
деци ј е и о поре ан .

Атикус ј е и о управу . Једном ј е рекао дан и кад не познај еш човека док не ус таниш
ус вој им ци пелама и ходати уњима . Довољно ј е и ло с амо с тјање на рему Радлеи .

Улична рас вета ј е и ла замагљена од фи не ки ше кој ај е падала . Док с ам с е про иј ао
код куће , ос ећао с ам с е веомас тари м , али кад ас ам погледао уврх нос а видео с ам до ро

замагљен е перле, али од погледа укочени хочи јуми с е заврело углави пас ам дао отказ. Док с ам с е враћ ао кућ и, разми шљао с ам ш та да кажем Џемус ура. Би о и толи ко љ угда и то пропус ти одане и разговарао с ам ном дан има. Док с ам с е враћ ао кућ и, помис ли о с ам да Џем и ј а и одрас тво, али ни ј е нам преос тво много тога дан аучи мо, ос им евен ђал о алге ра.

Потрчао с ам уз с тепени це и ушао у кућ у. Тетка Алекс ан дра ј е и лоти шла у кревет и Ати цус ова с о ај е и л мрчна. Ви дела и х дали ће Џем можда ожи вет и. Ати кус ј е и о у Џемовој с о и, с едећ и поред његовог кревета. Чи тво ј е књи гу.

„ Дали је Џем већ удан?“

„ Спавам мирно. Неће и ти удан дој ура.“

„ Ох. Дали с едиш с ањим?“

„ Само на с ати ми тво нешто. Иди у кревет Скауе. Имао с и дуг дан.“

"Па, мис лим да ћ уос тво с а то ом неко време."

„ Како ти одговара“ , рече Ати кус . Мрадај е и ло пос ле пон оћ и и и о с ам з уњен његовим љу азним прис танком. Мђу ми, и ој е ош троумни ј и од мене: урен ужу ка да с ам с ео почео ми с е с павати .

"Цвачи тво?" Питао с ам.

Ати кус ј е окрен уо књи гу. „ Нешто од Џемовог. Зове с е Сиви дух.“

Одј едном с ам с е про удио. „ Зашто с и то до ио?“

„ Душо, не знам. Управо с ам га купио. Ј една од ретки х с твоари кој е ни с ам прочи тво“ , он рече наглашено.

„ Прочи твој наглас , молим те, Ати цус . Заис твој е зас ташуј уће.“

„ Не“ , рекао је. „ Дос твој е и ло с траха већ неко време. Ово је преви ше...“

"Ати кус , ни с ам с е уплашио."

Подигао је о рве, ај а с ам с е унио: „ Унај мању ружне док не почнем да говори м г.

Тае томе. Џем с е ни је уплашио. Питао га је, а он је рекао дани је. Ос им тога, ни штани је с ташно ос им укњи гама.“

Ати кус ј е отвори оус та данешто каже, али и х је пон ово заворио. Узео је палац а с реди не књи ге и врати о с е на првус тран и цу. Помери ла с ам с е и на слони лаву на његово колена. "Х'м", рекао је.

„ Сиви дух од Секаврија

Хавки н с . Прво поглавље... "

Хтео сам да ос тан ем удан , али ки шај е и л а тако мека и с о ај е и л а тако топла , а његов глас
так о ду ок , а колен о тако чврс то да с ам с павала .

Неколи ко с екун ди кас ни ј е , чини ло с е , његова ци пела ј е нежн о гура ла мој а ре ра . Подигао ме
ј е на ноге и отпра ти одо мој е с о е . „ Чуо с ам с вакуреч кој ус и рекао “ , промрмљао с ам . „ ...
уопште ни ј е с павао , говори о роду и Тропрс том дечаку Фреда и Стон ера . . . ”

Ски нуо ми ј е ком инезон , при с лони о мена с е еи с ки нуо га . Подигао ме ј е ј едно м
руком , а другом пос егнуо за мој ом пи џ амом .

"Да , и " с ви с умис ли ли да ј е Стон ер'с Бои у пропас ти о њи ховклу и "
аца ње мас ти лан а с вет и ... "

Одвео ме ј е до кревета и пос ео . Подигао ми ј е ноге и с тави о ме и с под
поклопац

„ Ј ури ли с уга и никада га ни с умогли ухвати ти ј ер ни с узна ли шта он
изгледа о ј е као Ати кус , ка да с уга коначн о види ли , зашто ни ј е уради о ни ј едну од тих
с тари ... Ати кус , и о ј е с тари о фи н ... ”

Рже с уму и ле и с под мој е раде , поди жућ и покри вач , зави ј ај ућ и га око мене .

"Већ и на људи ј е с те , и зви ђ аче , ка да и х коначн о види те . "

Угас и о ј е с вет и ушао у Џе мовус о у . Био и ту џ е лу н оћ , и и о и ту ка да и с е џ ем
про уди о уј уру .

Садржај - Прев

Белешке о с кен и ра њу и докази ма

[с кен и ран о и ан он и мн о проверен о до верзи ј е 1.5]

[30. март 2005. , ХТМЛ проверен и формати ран уверзи ј у 2.0] , р верзи ј а креи ран а
и из овог верс и на .

За ви ше овакви х к њ и га , покушај те на www.amazon.com